

INVESTIGACIÓ POLÍTICA D'ANDORRA
2011–2026

MANUAL DE L'ELECTOR ANDORRÀ

Quants som, quants votem
i qui mana de veritat?

LA FÀBRICA DE MAJORIES
LA CABINA DEL PODER
EL MULTIPLICADOR DEL PODER

JOSEP GUIRAO
informacions.ad · 2026

Índex dels 36 capítols

- 01 Els vots, el cens i els escons: la fórmula del poder
- 02 Demòcrates: el programa sota auditoria
- 03 Els socis del poder: aliances i votacions
- 04 Habitatge i urbanisme: del projecte al pis ocupat
- 05 Salariis, pensions, fiscalitat i CASS
- 06 Justícia, transparència i controls institucionals
- 07 Contractació, nomenaments i interessos
- 08 Qui finança els partits? Els comptes i les coalicions
- 09 Empreses públiques, comptes i responsabilitat
- 10 Europa, el referèndum i les decisions pendents
- 11 Ciutadans Compromesos: programa i gestió
- 12 Acció Comunal d'Ordino: programa i aliances
- 13 Units per al Progrés: Encamp i el Govern
- 14 Liberals d'Andorra: trajectòria i pactes
- 15 Acció per Andorra: programa i representació
- 16 PS i Progressistes-SDP: promeses i oposició
- 17 Concòrdia: reformes, programa i votacions
- 18 Andorra Endavant: propostes i activitat parlamentària
- 19 Canillo: el comú i el vot sense alternativa
- 20 Encamp: contractes, SAETDE i política comunal
- 21 Ordino: pressupost, urbanisme i compromisos
- 22 La Massana: comptes, urbanisme i inversions
- 23 Andorra la Vella: Enclar, programa i gestió
- 24 Sant Julià: Desperta Laurèdia i Naturland
- 25 Escaldes: Consens, Caldea i habitatge
- 26 Habitatge per a tothom? Programes i resultats
- 27 Andorra treballa: qui pot viure del seu sou?

- 28** Sanitat i educació: serveis, diners i resultats
- 29** Fiscalitat: qui paga Andorra i qui se'n beneficia?
- 30** Contractació pública: qui cobra i qui controla?
- 31** Prometre és gratis: auditoria dels programes
- 32** L'acord amb Europa i el futur democràtic
- 33** Les aliances del poder: ideologia i votacions
- 34** Els diners dels partits: comptes i donacions
- 35** La matemàtica electoral i el vot real
- 36** Andorra, la democràcia de la minoria: auditoria final

Per què comptem els vots?

La pregunta que dóna nom al llibre no és retòrica: **quants som, quants votem i qui mana de veritat?** Per respondre-la, no n'hi ha prou d'obrir la composició del Consell General. Hem de mirar la població resident, qui té dret a vot, qui l'exerceix, què vota cadascú i com les dues urnes de les eleccions generals es transformen en representants. Després hem de seguir la legislatura: els programes electorals, les coalicions, les lleis, els pressupostos, les adjudicacions i el resultat que arriba a la vida quotidiana.

Els trenta-sis capítols examinen els principals partits i les coalicions, les decisions dels governs i dels comuns, els programes electorals i les xifres que permeten contrastar promeses amb resultats. Les dades històriques s'identifiquen pel seu any i les actuacions de govern s'examinen fins a l'octubre de 2026. Allò que no disposa d'una base pública comparable no rep una puntuació inventada.

El criteri és el mateix per a tothom: Demòcrates i els seus aliats, els partits de l'oposició, les candidatures locals i Pirates d'Andorra. Cada vot, cada euro i cada compromís necessiten un denominador, una data i una font. I, sobretot, cal saber qui tenia el poder de decidir i qui havia de retre comptes.

La cabina del poder: les quatre lectures bàsiques

- 1. Vot a una candidatura:** vots a una llista dividits entre els vots emesos a candidatures de la mateixa circumscripció. No confondre amb participació, vots blancs o població.
- 2. Vot sobre cens:** els mateixos sufragis dividits entre els electors inscrits. És una mesura de suport electoral efectiu, sense atribuir una preferència als qui s'abstenen.
- 3. Pes dels escons:** representants obtinguts sobre el conjunt d'escons de l'àmbit pertinent. Els catorze consellers nacionals i els catorze parroquials procedeixen de regles diferents.

4. Multiplicador del poder: relació entre percentatge d'escons i percentatge de vots, o, si s'hi indica expressament, el suport sobre cens. Si es creuen papereta nacional i escons totals, l'índex és mixt i descriptiu, no una proporcionalitat pura.

A les eleccions generals de 2023, per al bloc de DA i aliats, els indicadors nacionals calculats sobre vots a candidatures i sobre cens són 32,66% i 20,90%; els setze escons del bloc representen el 57,14% del Consell General. El multiplicador mixt sobre el vot nacional és aproximadament **1,75**, i sobre el suport censal **2,73**. Però el càlcul de proporcionalitat estrictament nacional és diferent: cinc dels catorze escons nacionals, dividit entre el 32,66% dels vots nacionals, produeix aproximadament **1,09**. Les dues urnes no s'han de barrejar quan es pretén explicar una assignació legal d'escons.

Què vol dir «representació real»?

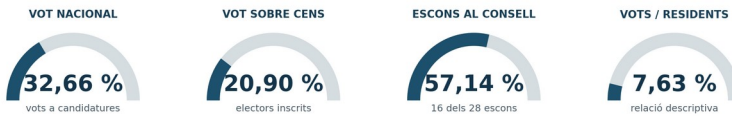
No existeix una sola població per posar a tots els denominadors. A les generals del 2023 hi havia 29.958 electors inscrits i aproximadament 82.041 residents a final de març: el primer univers representava el 36,52% del segon. La diferència inclou menors d'edat, no nacionals i altres situacions; no és correcte afirmar que tot el 63,48% restant són adults privats de vot. El lector trobarà al llarg del manual percentatges sobre electors, votants, candidatures, consellers i residents. Cada vegada s'haurà d'explicitar quin univers s'està mesurant.

Els resultats territorials requereixen atenció específica. Cadascuna de les set parròquies elegeix dos consellers territorials. En 2023, Canillo tenia 1.199 electors inscrits i Andorra la Vella 8.693. Amb dues places cadascuna, la relació d'electors per escó parroquial era d'aproximadament 1 a 7,25. Això descriu la desigualtat territorial del nombre d'electors representats, però no explica per si sol el sentit de les votacions dels electors.

Els altres instruments del votant

Les fitxes polítiques utilitzen indicadors de representació, promeses, transparència i execució quan existeixen dades suficients per calcular-los. Les comparacions sobre economia, drets civils, habitatge, immigració i governança es basen en propostes, decisions i votacions identificables, no en una etiqueta ideològica elegida pel partit. Quan falta una base comparable, el resultat és «no disponible», no zero.

Un manual del votant no ha de decidir per ell. La seva funció és ajudar-lo a descobrir si una promesa era concreta, qui podia executar-la, què va passar quan es va votar, què es va gastar i què va rebre la ciutadania. La pregunta no és si un partit s'autoproclama «de centre», sinó quines decisions documentades ha defensat i quines aliances ha fet.

Eleccions generals 2023 · Bloc Democràtic i aliats · comparacions amb denominadors diferents

Quadre electoral de referència: DA i aliats, generals del 2023.

LA CABINA DEL PODER · QUADRE CENTRAL DE L'ELECTOR

El pilot necessita diversos instruments simultanis; el votant també. Una majoria d'escons no és una majoria del cens, i una proporció de vots nacionals no és una proporció de residents. El quadre següent presenta quatre lectures diferents dels resultats de les generals del 2023, amb el denominador de cadascuna. Els valors són aritmètics i descriptius, no equivalen a un suport electoral únic de la població.

Quatre lectures bàsiques: vot nacional DA i aliats 32,66%; vot sobre cens 20,90%; escons del bloc DA 57,14%; electors censats sobre residents 36,52%.

Cada instrument té una base diferent: 19.172 vots a candidatures nacionals; 29.958 electors; 28 escons; i 82.041 residents estimats el març de 2023.

Les sis candidatures de la papereta nacional

Candidatura nacional	Vots	% vot	% cens	Esc.
Demòcrates i	6262	32,66%	20,90%	5

aliats				
Concòrdia	4109	21,43%	13,72%	3
PS-SDP	4036	21,05%	13,47%	3
Andorra Endavant	3067	16,00%	10,24%	3
Liberals	893	4,66%	2,98%	0
Acció	805	4,20%	2,69%	0

Els 28 escons, sense confondre les urnes

Candidatura o bloc	Nac.	Par.	Total	%
Demòcrates i aliats	5	11	16	57,14
Concòrdia	3	2	5	17,86
PS-SDP	3	0	3	10,71
Andorra Endavant	3	0	3	10,71
Liberals	0	0	0	0,00
Acció	0	1	1	3,57

Demòcrates i aliats obtenen 5 dels 14 escons nacionals, més 11 territorials: 16 en total. Acció obté un escó territorial en candidatura conjunta.

Concòrdia obté 3 escons nacionals i 2 parroquials; PS-SDP i Andorra Endavant obtenen 3 nacionals cadascun. Tots els resultats sumen 28, però no es pot imputar íntegrament el vot conjunt a cada partit integrant.

La fórmula del multiplicador: què compara cada agulla?

Nacional estricte DA: $(5/14) / (6.262/19.172) = \times 1,09$. Comparació de la mateixa urna nacional.

Mixt vot nacional DA: $(16/28) / (6.262/19.172) = \times 1,75$. Relació descriptiva de dos àmbits.

Mixt censal DA: $(16/28) / (6.262/29.958) = \times 2,73$. Escons totals sobre suport censal nacional.

Desigualtat territorial: $(8.693/2) / (1.199/2) = \times 7,25$. Electors per conseller parroquial de capital i Canillo.

Un registre oficial de participació presenta 20.057 participants, mentre que els vots nacionals a candidatures, els blancs i els nuls consignats en les taules sumen 20.050. Aquestes set unitats requereixen conciliació documental; cap llibre pot adjudicar-los una causa sense contrastar el recompte.

La cabina ampliada: vint-i-quatre indicadors i cinc brúixoles

01-08 · Representació

Vots, suport sobre vots a candidatures i sobre cens; escons nacionals, parroquials i totals; resultats territorials i relació amb el cens parroquial.

09-14 · Promeses i decisions

Catàleg de compromisos documentats, percentatges de verificació, compliment complet o parcial, iniciatives tramitades i coherència amb el programa.

15-18 · Transparència

Assistència, votació identificable, observacions oficials corregides i presentació dels comptes exigits per les normes aplicables.

19-24 · Govern i gestió

Execució pressupostària, inversió pagada, obres efectivament lliurades, adjudicacions directes, desviacions de cost i incidències de fiscalització.

El programa electoral ha de ser públic, llegible i comparable amb els resultats.

Economia, drets civils, habitatge, immigració i governança: sempre amb propostes i votacions traçables, no puntuacions inventades.

Els camps sense prova s'indiquen ND (no determinat) i els que no corresponen a la competència real de l'actor s'indiquen NA (no aplicable).

No es pot publicar un percentatge de compliment electoral sense el conjunt de promeses verificades que constituïria el denominador.

Divuit actors polítics en fitxa — i les coalicions per separat

- Demòcrates per Andorra: Partit inscrit; lideratge de la candidatura nacional de 2023 i aliances parroquials.
- Ciutadans Compromesos: Partit inscrit; aliances estatals i gestió política a la Massana.
- Concòrdia: Partit inscrit; vot nacional, oposició i candidatura parroquial amb Desperta Laurèdia.
- Partit Socialdemòcrata: Partit inscrit; candidatura PS–SDP de 2023, amb vot nacional conjunt.
- Andorra Endavant: Partit inscrit; candidatura nacional diferenciada i representació pròpia.
- Acció per Andorra: Partit inscrit; candidatura nacional pròpia i representació territorial conjunta.
- Liberals d'Andorra: Partit inscrit; candidatura nacional i aliances amb altres partits en parròquies.
- Progressistes–SDP: Partit inscrit; candidatura nacional compartida amb PS.
- Unió Laurediana: Partit inscrit; activitat territorial segons les eleccions corresponents.
- Agrupament Encampadà: Partit inscrit; programes i iniciatives parroquials documentables.
- Acció Comunal d'Ordino: Agrupació electoral; aliances a Ordino.
- Units per al Progrés: Agrupació electoral; coalicions a Encamp.
- Desperta Laurèdia: Agrupació electoral; Sant Julià i candidatura conjunta amb Concòrdia.
- Consens per Escaldes: Agrupació electoral; gestió local a Escaldes.
- SomVeïns: Agrupació electoral; participació comunal.

- Participa: Agrupació electoral; activitat documentada i fiscalització aplicable.
- Units per Ordino: Agrupació electoral; participació segons any de convocatòria.
- Pirates d'Andorra: Formació política no registrada; ideari pirata europeu i actuacions ciutadanes locals, sense atribució de vots o escons.

PIRATES D'ANDORRA · EL PROGRAMA QUE PROPOSA CANVIAR LES REGLES

Una formació no registrada pot tenir ideari, propostes, intervencions públiques i documents programàtics. És el cas de Pirates d'Andorra. No disposa d'una candidatura pròpia proclamada ni d'escons atribuïbles, però el seu projecte permet contrastar una manera diferent d'entendre el poder. La seva premissa no consisteix només a demanar un govern diferent: exigeix que qualsevol govern, sigui quin sigui el partit, obri els contractes, expliqui les decisions, respecti la privadesa i retorni capacitat de decisió a la ciutadania.

Aquest retrat parteix de dos textos distingibles: el programa electoral comú dels pirates europeus de 2024 [F0365] i l'«Ideari del Partit Pirata d'Andorra» amb el seu «Programa de Govern del PPA», document polític propi conservat per l'autor. El primer fixa un horitzó europeu; el segon formula mesures concretes per a Andorra. No són la mateixa cosa i cap d'ells equival a un programa electoral presentat per una candidatura andorrana inscrita.

Les tres regles de representació

L'ideari andorrà ordena l'actuació dels representants en tres prioritats. Primer, el respecte als drets humans universals i a la Constitució. Segon, els principis pirates de transparència, democràcia directa, privadesa i llibertat, sempre dins del primer límit. Tercer, les decisions democràtiques de l'assemblea d'afiliats, subordinades a les dues regles anteriors. La jerarquia és significativa: una votació majoritària interna no podria servir, segons aquest ideari, per vulnerar un dret fonamental. És una resposta política al problema clàssic de la democràcia: com impedir que la majoria del moment pugui disposar dels drets de la minoria.

Habitatge: del percentatge de renda als pisos efectius

El document polític del PPA planteja que el lloguer d'un habitatge digne no absorbeixi més del 30% dels ingressos d'una llar. Proposa ampliar un parc de lloguer assequible mitjançant cooperatives, acords públics i privats i incentius vinculats a rendes inferiors als índexs de referència. També suggereix un recàrrec als habitatges buits de llarga durada, la publicació de dades sobre preus per metre quadrat, durada de contractes i fiances, i ajuts de rehabilitació condicionats a la contenció de les rendes. La proposta quantifica un objectiu de mil habitatges assequibles en quatre anys i planteja limitar l'evolució dels preus a l'IPC més un punt percentual. Són objectius de programa: l'obra, el sòl disponible, el cost unitari, el calendari i el finançament serien la prova real de viabilitat.

Transparència: no n'hi ha prou amb publicar una fotografia

Pirates proposa una finestreta pública única amb pressupostos, licitacions, adjudicacions, contractes, agendes institucionals i dades descarregables en formats oberts. Incorpora un registre obligatori de grups d'interès i la traçabilitat de les reunions amb càrrecs públics; els comptes s'haurien de publicar periòdicament i sotmetre a auditoria externa. El programa fixa indicadors ambiciosos: contractes i licitacions publicats en un termini breu, agendes actualitzades amb pocs dies de retard i informes complets accessibles sense barreres. Això és més exigent que anunciar un portal: requereix conèixer la proporció real de documents que s'hi publiquen i el temps que trigen a aparèixer.

Democràcia directa: l'urna no hauria de ser l'únic moment de decidir

L'ideari adapta la democràcia líquida a la dimensió parroquial d'Andorra. Planteja consultes de participació verificable, iniciativa legislativa ciutadana amb suport digital i pressupostos participatius. Com a punt de partida, proposa destinar almenys un 1% del pressupost nacional a decisions participatives i augmentar-ne progressivament el pes. El repte és que els sistemes de participació no es converteixin en enquestes sense efectes: cada consulta necessita una pregunta clara, un cens definit, garanties d'auditoria i una

resposta administrativa que expliqui què s'ha executat. Quan hi hagi vot digital, la seguretat no pot reduir-se a confiar en el proveïdor de programari.

Privadesa i vigilància: vigilar el vigilant

El programa pirata europeu rebutja la vigilància massiva i el tractament indiscriminat de dades personals, inclosa la identificació biomètrica generalitzada en espais públics. A Andorra, el PPA defensa avaluacions d'impacte sobre la privadesa abans de desplegar tecnologia que afecti els drets fonamentals, així com transparència en l'adquisició de sistemes de videovigilància o anàlisi automatitzada. El 2026, els escrits presentats per Josep Guirao en relació amb Encamp i la Massana van traslladar aquestes preocupacions a l'Agència Andorrana de Protecció de Dades. Els expedients identificats en la documentació de l'autor inclouen AP26012 i AP26014. La presentació de reclamacions és un fet diferent de l'acreditació administrativa d'una infracció; el valor polític de la iniciativa rau en reclamar documentació, competència i control sobre sistemes que poden afectar qualsevol resident.

Justícia, drets i laïcitat

L'ideari posa l'accent en la independència judicial, la separació de poders, el dret a la informació i la neutralitat de l'Estat davant les creences religioses. També defensa garanties antidiscriminatòries per raó de gènere, origen, orientació sexual o discapacitat. El punt comú és que cap òrgan institucional no hauria de quedar fora del control públic per raó de la seva antiguitat, composició o proximitat al poder. Aquest principi no substitueix una reforma concreta de la justícia, però permet exigir-ne una: nomenaments transparents, estadístiques completes, terminis, mecanismes independents de queixa i rendició de comptes.

Fiscalitat i model econòmic

El programa andorrà combina diversificació tecnològica, economia cooperativa i mesures fiscals sobre l'especulació. Proposa associar beneficis fiscals a resultats socials i ambientals mesurables, publicar qui rep incentius i amb quin cost per a l'erari, i estudiar una imposició dissuasiva sobre el sòl urbà retingut amb finalitats especulatives. També inclou microcrèdits, contractació innovadora, turisme responsable i indicadors de capacitat de

càrrega. L'objectiu polític és traslladar part de la discussió de l'impost nominal a una pregunta més útil: a qui beneficia la despesa pública i quin retorn verificable genera.

Educació, salut i cultura oberta

El document defensa recursos educatius oberts, alfabetització digital, pensament crític i l'accés públic als resultats de recerques finançades amb diners públics. Per a la salut proposa interoperabilitat de la història clínica amb control del consentiment, prevenció en salut mental i teleassistència. Pel que fa a la cultura, impulsa l'ús de llicències obertes quan la producció està sufragada públicament, sense convertir l'accés a la cultura en una negociació dels drets dels creadors. El programa europeu afegeix una defensa general de la llibertat de premsa, el pluralisme i el programari lliure.

Territori, energia, mobilitat i fronteres

La singularitat pirinenca obliga a discutir l'impacte del creixement urbanístic, l'aigua, la mobilitat i el turisme. Pirates defensa la protecció del medi natural, comunitats energètiques, renovables distribuïdes, més transport col·lectiu i itineraris segurs per a la mobilitat activa. Pel que fa als treballadors temporers i transfronterers, reclama informació accessible, assistència i salvaguardes davant sistemes de control fronterer. La seva orientació parteix de considerar la qualitat de vida i els drets també de les persones que viuen o treballen a Andorra però no participen en el cens electoral general.

Un programa que permet exigir números

Una particularitat del document de Pirates és que proposa indicadors mesurables: proporció de llars amb un esforç de lloguer inferior al 30%, habitatges incorporats al parc assequible, terminis de resposta als ajuts, contractes publicats, participació en consultes i pressupost decidit per la ciutadania. Aquests objectius no són resultats aconseguits. En absència de responsabilitats executives i d'un mandat electoral, no seria correcte calcular-los com a «promeses incomplertes». Sí permeten formular una exigència pública: si algun dia la formació es presenta i assumeix competències, el programa és prou concret perquè la ciutadania pugui comprovar després la distància entre el que va dir i el que va fer.

Quina és la diferència política?

La crítica pirata no es limita a preguntar qui ocupa el Govern. Pregunta per què els ciutadans han d'esperar quatre anys per condicionar les decisions, per què els contractes no es poden seguir en temps útil i per què la protecció de dades s'acostuma a debatre després d'haver comprat la tecnologia. Aquest discurs té elements liberals en drets individuals, participatius en democràcia, redistributius en habitatge i socials, i ecologistes en territori; reduir-lo simplement a «centre», «esquerra» o «dreta» n'esborraria les contradiccions i especificitats que el lector ha de poder examinar.

L'autor d'aquest llibre impulsa Pirates d'Andorra. El lector ha de conèixer aquesta vinculació, igual com ha de poder conèixer els interessos polítics dels altres protagonistes estudiats. Per això, el programa es descriu amb els seus continguts concrets i amb els límits verificables de la seva situació electoral. No se li assignen vots, escons ni percentatges de compliment inexistents. La mateixa cabina que mesura els governs pot mesurar també una candidatura nova quan aquesta existeixi.

QUÈ CALDRÀ EXIGIR ALS CANDIDATS DE LES PRÒXIMES GENERALS?

Un lector pot portar aquest manual a les pròximes eleccions sense esperar cap consigna. Quan es publiquin les candidatures, convindrà comprovar-ne el nom legal, els socis de coalició i les persones que concorren en cada circumscripció. Els programes s'han de llegir al costat dels pressupostos: una promesa amb data, quantitat i responsable és comprovable; un eslògan no ho és. El vot nacional i el territorial s'han d'examinar separatament. Els resultats de 2023 descriuen la legislatura anterior; no pronostiquen el vot que rebrà ningú en unes eleccions futures.

Per comparar qualsevol partit, el votant pot fer sis preguntes senzilles. Quin problema vol resoldre? Quina mesura proposa? Quin organisme té competència per executar-la? Amb quins recursos la finançarà? En quin termini s'ha de notar el canvi? Quina font pública permetrà constatar si s'ha fet? Si falta la resposta a tres o quatre d'aquestes preguntes, potser tenim propaganda però no un programa que es pugui fiscalitzar.

La cabina del poder respon amb les dades disponibles, no amb agulles imaginàries. Un resultat electoral de 2023 no s'ha d'atribuir a un partit que llavors no figurava en aquella candidatura; una promesa del Govern no es pot puntuar com a fracàs d'un partit que no el dirigia; i els resultats anunciats per a 2027 o anys posteriors no es poden comptar com a obres executades. L'actualització documental de candidatures, programes i fonts estarà disponible mitjançant el codi QR permanent del llibre.

Les candidatures conjuntes Enclar, Consens, Desperta Laurèdia i les aliances DA amb altres formacions s'identifiquen per convocatòria i parròquia. Un vot a una coalició no equival a un vot individual a cadascun dels partits que hi concorren.

Fonts del quadre central

[F0001]

[F0002]

[F0003]

[F0004]

CAPÍTOL 01 / 36

Els vots, el cens i els escons: la fórmula del poder

Dades fins a 18 d'octubre del 2026

Tesi d'investigació

El 2 d'abril del 2023, la candidatura nacional de Demòcrates i aliats va rebre **6.262 sufragis (32,66% dels vots emesos a candidatures)**. El sistema nacional i parroquial va produir 16 escons atribuïts a Demòcrates (57,14% de la cambra), més un representant d'Acció en una candidatura conjunta a Escaldes: un bloc electoral de 17/28 escons. S'han de distingir DA, els seus aliats i les candidatures parroquials; no es poden sumar sufragis de les dues paperetes com si fossin persones diferents.

Denominadors alternatius de la representació

Concepte	Operació	Resultat
Suport nacional de Demòcrates sobre vots a candidatures	6.262 / 19.172	32,66%
Suport nacional sobre persones que van votar	6.262 / 20.057	31,22%
Suport nacional sobre el cens electoral	6.262 / 29.958	20,90%
Suport nacional sobre la població resident estimada de març 2023	6.262 / 82.041	7,63%
Població amb dret a vot inscrita sobre residents (aproximació entre universos no idèntics)	29.958 / 82.041	36,52%

Pes dels escons atribuïts a DA	16 / 28	57,14%
Bloc DA + Acció elegit en les aliances	17 / 28	60,71%
Índex descriptiu escons atribuïts a DA / suport a la candidatura nacional	(16 / 28) / (6.262 / 19.172)	1.75×

Nota: Els 6.262 vots només mesuren l'adhesió a la llista nacional de DA i aliats. El nombre de residents és de març, l'elecció del 2 d'abril; no és un univers electoral. Tots els residents sense nacionalitat andorrana i els menors no són electors a les generals. Per exercir el vot cal majoria d'edat, nacionalitat andorrana, ple exercici dels drets polítics i inscripció al registre electoral. Els nacionals residents a l'estranger també poden tenir dret de vot.

Resultat nacional oficial

Candidatura nacional 2023	Vots	% de candidatures	Escons nacionals
Demòcrates i aliats (nacional)	6.262	32,66%	5
Concòrdia	4.109	21,43%	3
PS+SDP	4.036	21,05%	3
Andorra Endavant	3.067	16,00%	3
Liberals	893	4,66%	0
Acció	805	4,20%	0

Vots blancs: 537. Vots nuls: 341. Participació oficial: 20.057 persones de 29.958 electors (66,95%). Hi ha set unitats de diferència entre la participació oficial publicada (20.057) i la suma de vots a candidatures,

blancs i nuls de la papereta nacional (20.050). Cal conciliar-ne la font i el perímetre abans d'explicar-ne la causa. La discrepància no acredita per si mateixa cap irregularitat.

Anatomia parroquial: representació asimètrica

La Constitució exigeix la mateixa quantitat d'escons per parròquia. La llei, en canvi, concreta que els dos llocs van a la candidatura més votada; aquesta regla legal es pot debatre separatament de la paritat territorial constitucional.

Parròquia	Cens 2023	Candidatura guanyadora	Vots candidatura	Suport sobre cens
Canillo	1.199	Demòcrates + Independents	530	44.20%
Encamp	4.341	UP + Demòcrates + Independents	1.304	30.04%
Ordino	1.903	ACO + Demòcrates + Independents	585	30.74%
La Massana	3.483	Ciutadans Compromesos + DA	1.015	29.14%
Andorra la Vella	8.693	Demòcrates + Liberals	1.665	19.15%
Sant Julià de Lòria	4.476	Concòrdia + Desperta Laurèdia	1.130	25.25%
Escaldes-Engordany	5.863	Demòcrates + Acció + Independents	1.453	24.78%

Comparació crítica: Canillo, amb 1.199 electors i dos consellers, té 599,5 electors per escó parroquial. Andorra la Vella, amb 8.693 i també dos

consellers, té 4.346,5 electors per escó: **7,25 vegades més electors per representant parroquial**. A Canillo només hi havia una candidatura: va sumar 530 vots, el 100% dels vots a candidatures, però només el 44,20% de les persones censades.

Reforma electoral del 2026, un fet documentat

Concòrdia va registrar una iniciativa de modificació de la llei electoral al desembre del 2025. El Govern va emetre criteri contrari el 13 de gener del 2026. El 19 de març del 2026, el Consell General va rebutjar-ne la presa en consideració amb 17 vots contraris i 11 favorables. Les candidatures unipersonals parroquials eren una proposta diferent del simulador de dos escons repartits per D'Hondt que presentem a part. Carles Naudi (Ciutadans Compromesos) va citar Rodolfo Chikilicuatre i Torrente en el debat. Demòcrates defensava que el projecte podia afavorir la fragmentació i debilitar les organitzacions polítiques. L'oposició va votar a favor d'obrir-ne la tramitació, no necessàriament perquè subscrivís cada mecanisme.

Contrapunts per a l'entrevista

1. Per què els dos consellers parroquials van íntegrament a la llista més votada, fins i tot quan la segona ha obtingut un suport semblant?
2. Quin percentatge dels votants de Canillo i Andorra la Vella acaba obtenint representació parroquial i què pot fer el partit per minimitzar el vot sense escó?
3. Quina reforma de la llei electoral defensaria DA que mantingués la representació territorial paritària?
4. A què es referien exactament els arguments d'inestabilitat del març de 2026? Quins exemples o dades els avalen?
5. El debat sobre llistes obertes justifica no discutir altres fórmules de distribució dels dos escons parroquials?
6. El Govern faria públic un informe independent sobre la proporcionalitat real del sistema i l'abstenció?

Fonts originals i contrast

7. Govern d'Andorra, resultats oficials de les eleccions generals del 2 d'abril de 2023: [\[F0001\]](#)
8. Govern, dades del cens electoral i participació: [\[F0005\]](#)
9. Portal Jurídic, Llei 44/2022, articles 1, 2, 52 i 59–62: [\[F0006\]](#)
10. Constitució d'Andorra, articles 51, 52 i 105–107: [\[F0007\]](#)
11. Consell General, expedient de reforma electoral presentat per Concòrdia i rebutjat 17–11 el 19/03/2026: [\[F0008\]](#)
12. Vídeo íntegre del Ple del Consell General del 19/03/2026: [\[F0009\]](#)
13. Departament d'Estadística, població resident estimada a 31/03/2023: 82.041 (referència de dades estadístiques del Govern; notícia que recull l'estimació: [\[F0010\]](#)).
14. Dades d'abril del 2023 (38.788 nacionals, 43.835 residents estrangers, 82.623 habitants) reproduïdes en l'informe del Departament d'Estadística del 2024: [\[F0011\]](#)

Per a la referència al Chikilicuatre, documentar la intervenció audiovisual de Carles Naudi, de Ciutadans Compromesos, el 19/03/2026. La discrepància i la reforma rebutjada no són una acusació d'il·legalitat: el model actual està previst a la Constitució i a la llei.

Demòcrates: el programa sota auditoria

Font documental: informacions.ad · 18 d'octubre de 2026.

Objectiu

Contrastar el programa electoral de Demòcrates de 2023, la ponència interna de reforma electoral publicada el 2013, les votacions del Consell General, les lleis promulgades, les dades del Govern i els resultats mesurables. No confondre vot nacional, candidatura parroquial i grup parlamentari; distingir els fets legals de l'efectivitat de cada política pública.

1. La contradicció a investigar: representativitat (2013–2026)

La ponència *Cap a un sistema electoral més participatiu i representatiu*, defensada per Marc Ballestà i publicada com a document de partit de 2013, reconeixia disfuncions en el règim electoral i proposava avaluar una variant de D'Hondt i llistes obertes o desbloquejades. Cal remarcar que NO defensava textualment el mateix model concret que Concòrdia va presentar el 2026. El 19-03-2026 Demòcrates i Ciutadans Compromesos van votar contra tramitar la proposta de Concòrdia de candidatures parroquials unipersonals: 17 contra, 11 a favor. Pregunta documental: quina reforma alternativa impulsa actualment DA i quines disfuncions del 2013 considera resoltes?

Fonts:

- Ponència original DA: [\[F0012\]](#)
- Sessió oficial 19-03-2026: [\[F0013\]](#)

2. Habitatge, parc públic i demanda

Compromisos del programa (pàgines impreses 7–8): ampliar el parc públic, impulsar habitatge públic a la Massana i Escaldes, promocions publicoprivades amb sòl públic, incentius a lloguer assequible, límits a habitatges turístics i segones residències i mesures per gravar la inversió estrangera.

Actuacions comprovades: el Govern va comunicar el 17-06-2026 que la incorporació de 44 pisos de Borda Nova I situava el parc públic en 266 unitats, de les quals 8 reservades per emergències. Una part dels nous edificis només estava en construcció o adjudicació, i la mateixa font situa el projecte Borda Nova II (42 habitatges) a principi de 2029, fora de la legislatura actual. L'Institut Nacional de l'Habitatge informava el juny de 2026 que el registre havia rebut prop de 1.200 sol·licituds acumulades des de 2024; això NO equival al nombre de sol·licitants actius ni a una llista d'espera de 1.200 persones.

Qüestions obertes: habitatges efectivament ocupats i adjudicats; sol·licituds actualment actives; distribució per renda/parròquia; cost unitari de compra, rehabilitació, construcció i manteniment; demanda potencial que no arriba al registre. Comparar la situació amb els indicadors d'ECV i els lloguers de mercat per mateixa data i univers.

Votació: el 22-01-2026 es rebutjaren dues reserves d'esmena: encarregar una llei específica de l'habitatge a preu assequible i suspendre noves autoritzacions d'inversió estrangera immobiliària. Ambdues 6 sí/18 no. El projecte de creixement sostenible es va aprovar 16 sí/8 no. DA, Andorra Endavant i CC van coincidir en els vots contraris a aquelles reserves, però no en el vot final.

Fons:

- Programa 2023: [\[F0014\]](#)
- Borda Nova I, 17-06-2026: [\[F0015\]](#)
- Registre sol·licituds: [\[F0016\]](#)

- Votacions: [\[F0017\]](#)

3. La taxa «finalista» i el destí fiscal

Al programa del 2023 DA prometia un gravamen de la inversió estrangera immobiliària i compra per no residents, qualificat de *taxa finalista* per a habitatge assequible i diversificació. La Llei 3/2024 introdueix l'impost (jurídicament impost, no taxa) i declara una contribució a polítiques públiques «entre altres» habitatge i diversificació; s'ha de verificar amb les partides de despesa l'eventual assignació jurídica específica i l'execució pressupostària real. El febrer de 2026 els tipus inicials del 3 i 5% es duplicaren a 6 i 10% segons supòsits (no inferir universalitat de tots els supòsits).

Liquidació oficial d'ingressos tributaris, estat financer individual del Govern 2025, pàgina impresa 144, nota 10.15.1:

- 2024 — impost inversió estrangera immobiliària: 13.582.712 €
- 2025 — impost inversió estrangera immobiliària: 18.485.757 €
- TOTAL 2024+2025: **32.068.469 €**
- 2024 — impost habitatges buits: 8.482 €
- 2025 — impost habitatges buits: 42.875 €

Aquestes xifres són els imports de la nota financera, no s'hi han sumat les taxes per tramitació d'inversió estrangera. La previsió pressupostària de l'impost de 2026 és de 22.222.883,19 €; no és recaptació liquidada. Cal creuar ingressos amb programes de despesa, projectes pagats, saldo pressupostari i actes de fiscalització, no restar import de promocions anunciades mecànicament.

Preguntes al Ministeri de Finances i a Habitatge: Quines partides i projectes es van finançar amb ingressos d'aquest impost? Hi ha traçabilitat pressupostària per anualitat? Quins pagaments ja han estat executats? Quants immobles estan sotmesos a la bonificació del 90% per destinar-los al lloguer assequible i quantes verificacions s'han fet? Quantes declaracions efectives s'han girat per habitatges buits i quin és el cens

d'habitatges efectivament desocupats? No identificar recaptació baixa amb absència d'habitatges buits sense dades de base imposable, exempcions i inspeccions.

Fonts:

- Llei 3/2024: [\[F0018\]](#)
- Comptes 2025, nota 10.15.1, p. 144: [\[F0019\]](#)
- Pressupost 2026: [\[F0020\]](#)
- Reforma tipus 2026: [\[F0021\]](#)

4. Nacionalitat i representació real

El programa (pàg. impresa 75) prometia revisar la llei de nacionalitat per corregir iniquitats i aclarir procediments. La **Llei 8/2026, de 7 de maig**, aprovada, sí que compleix l'objectiu formal de revisió. Entre altres punts flexibilitza determinats supòsits de fills de progenitors andorrans nascuts a l'estranger i condicions d'escolarització, però **manté el termini general de vint anys** de residència per a naturalització ordinària (ara amb condicions explicitades de residència recent). Això s'ha de separar de l'afirmació errònia que «no s'ha fet cap reforma».

Qüestions: quantes persones residents compleixen els requisits, quantes sol·licituds s'accepten/desestimen i quines persones han obtingut dret a vot per naturalització a partir de la reforma? El dret de vot continua vinculat a la nacionalitat i als altres requisits electorals, i no és correcte equiparar «residents totals» amb «electors».

Font: [\[F0022\]](#)

5. Registre de la propietat i justícia

El programa (pàg. impresa 75) recollia la futura llei de drets reals i el registre de la propietat. La proposició específica del Registre es va presentar per DA el 6-05-2026; criteri favorable del Govern al maig; presa en consideració al juny; a l'últim expedient oficial consultat hi consten

pròrrogues d'esmenes fins al 24-09-2026, però no consta aprovació final.

Estat verificat a la font: tramitat, no acreditar registre plenament operatiu.

La mateixa pàgina prometia canvis al Codi de procediment penal, nova llei concursal, protecció de dades policials i centre 112. Auditar cadascun amb textos aprovats, pressupost, calendari i implantació. NO inferir independència o manca d'independència judicial a partir de l'afiliació parlamentària: examinar nomenaments, competències, estadístiques i expedients.

Fonts:

- Programa: [\[F0014\]](#)
- Expedient: [\[F0023\]](#)

6. Transparència i participació

El programa, pàg. impresa 66–67, prometia el pla director de participació, manuals, consultes, instruments participatius i reglamentació de la llei de transparència. El portal i la llei de transparència ja s'esmentaven com a actuacions ANTERIORS en el mateix programa: no es poden tornar a comptar com a compromisos executats 2023–2026. El reglament de participació de 2022 establia la previsió d'un pla director revisable cada tres anys. Cal localitzar i datar el pla adoptat, expedients de sol·licituds d'accés, terminis, denegacions, recursos i compliment.

Fonts:

- Programa: [\[F0014\]](#)
- Reglament participació 2022: [\[F0024\]](#)

7. Resultats socials: llegir tot el quadre

L'Enquesta de condicions de vida 2025, difosa el 04-08-2026, assenyala un descens del risc de pobresa del 16,4% al 13,3% i una baixada de llars amb sobrecàrrega de lloguer del 13% al 12,7% (respecte al període comparat

per la font). També registra augment de privació material severa del 5,0% al 7,3% i de l'índex de Gini del 38,4 al 40,2. És una evolució no unidireccional. No atribuïm causalitat governamental automàtica sense model i altres factors. Diferenciar variació real de renda, definicions i anys de referència.

Font: [\[F0025\]](#)

8. Acord UE: calendari

El programa electoral 2023 (pàg. 79–81) preveia negociacions acabades a finals 2023, ratificació el 2024 i referèndum vinculant previ. No consta que el calendari inicial del referèndum del 2024 es complís. Distingir el que dependia del Govern andorrà de les condicions de tramitació i ratificació per la UE. Demanar cronologia d'actes i informes.

Font: [\[F0014\]](#)

9. Matriu de control de fonts i criteris

- **Aprovat:** hi ha text legal aprovat, amb data i número.
- **En execució:** actuacions acreditades però encara sense resultat o cobertura complet.
- **Tramitació:** expedient presentat i no constatada aprovació final.
- **Desfasament temporal:** fita calendaritzada que no va arribar en la data programada.
- **No verificat:** sense document concloent, no presentar com a incompliment provat.

Aquestes són categories descriptives d'estat de cada mesura, no un rànquing o una nota política.

Documentació per demanar al Govern

Sol·licituds de transparència sobre: parcs d'habitatge adjudicats/ocupats per edifici; contractes i certificacions de pagament; cens i expedients d'habitatges buits; recaptació i traçabilitat de l'impòst d'inversió

estrangera 2024–2026; procediment per esmenes i normativa d'estrangeria; estadística de naturalitzacions i dret de vot; informes del Pla director de participació ciutadana i execució de les mesures del programa.

CAPÍTOL 03 / 36

Els socis del poder: aliances i votacions

Situació examinada fins al 18 d'octubre de 2026. Les coalicions electorals, els partits i els grups parlamentaris no són categories intercanviables.

1. La precisió que canvia el relat de les urnes

A les generals del 2/04/2023, la candidatura nacional **Demòcrates + Ciutadans Compromesos + Acció Comunal d'Ordino + Units per al Progrés + Independents** va obtenir **6.262 vots, el 32,66% dels vots vàlids a candidatures, i 5 escons nacionals**. Les seves candidatures territorials guanyaren a **sis parròquies** (12 places territorials), però l'atribució oficial de les persones electes fou **16 consellers del bloc DA i aliats més un representant d'Acció** elegit a Escaldes amb candidatura conjunta. No dir que els 17 representants eren membres exclusius de DA. Les coalicions i els grups posteriors són realitats diferents.

L'any 2026, el Grup Parlamentari Demòcrata oficialment publica **13 membres** i Ciutadans Compromesos **4 membres**, integrats per Carles Naudi, Manuel Linares, Sandra Codina i Víctor Pintos. Pintos va incorporar-se al grup de CC el setembre del 2025, després de ser conseller no adscrit. La suma $13 + 4 = 17$ descriu la composició nominal actual dels dos grups, però **no substitueix el recompte d'assistents i vots de cada sessió** (n'hi ha de 16, 17 o menys).

Font escrutini: [\[F0001\]](#)

Grup DA: [\[F0026\]](#)

Grup CC: [\[F0027\]](#)

Canvi de grup 2025: [\[F0028\]](#)

2. Anatomia de les coalicions parroquials

Parròquia	Candidatura	Vots	% vots a	Escons
-----------	-------------	------	----------	--------

	guanyadora	guanyadora	candidatures	parroquials
Canillo	Demòcrates + Independents	530	100,00% (candidatura única)	2
Encamp	Units per al Progrés + DA + Independents	1.304	53,07%	2
Ordino	Acció Comunal d'Ordino + DA + Independents	585	43,40%	2
La Massana	Ciutadans Compromesos + DA	1.015	47,72%	2
Andorra la Vella	Demòcrates + Liberals	1.665	32,77%	2
Sant Julià de Lòria	Concòrdia + Desperta Laurèdia	1.130	40,06%	2
Escaldes-Engordany	DA + Acció + Independents	1.453	40,41%	2

A Andorra la Vella, DA+Liberals va obtenir el **32,77%** i PS+SDP el **29,56%** (1.502 vots): la diferència fou de 163 vots, però el repartiment territorial va ser 2-0. El **67,23%** són vots a altres candidatures, no l'expressió d'un bloc polític unificat; no atribuir-los una preferència comuna. El sufragi nacional continua sent separat.

Índex de **concentració parroquial** de la candidatura guanyadora: % d'escons parroquials obtinguts (100%) dividit pel % de vots a candidatures. Exemples: Andorra la Vella 3,05×; Ordino 2,30×; Escaldes 2,47×; La Massana 2,10×. Aquest indicador descriu la conversió de vot a escons EN AQUELLA parròquia, **no** la potència del vot d'una persona ni una il·legalitat.

Font dels vots: escrutini del Govern enllaçat a l'apartat 1.

3. Ciutadans Compromesos: la peça que no es pot invisibilitzar

CC explica que va néixer el 2011 com a plataforma amb diferents sensibilitats i va fer el pas a la política nacional el 2019. Té programa electoral general de 2023 publicat a la seva pàgina oficial, amb PDF incrustat; també té un programa comunal separat, que NO s'ha de confondre amb promeses legislatives generals.

Raul Ferré Bonet, identificat per CC com a integrant de la seva candidatura nacional de 2023, ocupa la cartera de **Territori i Urbanisme**. Les decisions sobre usos del sòl, ordenació territorial i creixement s'han d'analitzar conjuntament amb la cartera d'Habitatge i Economia del Govern, però diferenciant competències; no atribuir tota la política d'habitatge exclusivament a Ferré.

CC també va publicar el 15/11/2024 propostes d'esmena per a la llei òmnibus sobre habitatge i creixement: deducció per fills o gent gran (750 a 1.000 € proposats), deducció per hipoteca (1.000 a 5.000 € proposats), exempció de transmissions immobiliàries per primer habitatge (lindar 400.000 a 500.000 € proposat) i responsabilitat dels intermediaris en certes infraccions d'arrendament. **Són propostes presentades; no donar-les per aprovades sense contrastar la llei final.**

Fonts:

- Identitat del partit: [\[F0029\]](#)
- Programa generals 2023: [\[F0030\]](#)
- Programa comunals 2023: [\[F0031\]](#)
- Càrrec de Ferré: [\[F0032\]](#)
- Esmenes CC novembre 2024: [\[F0033\]](#)

4. Votacions contrastades: el 14 de juliol de 2026

Sessió: Debat d'orientació política del Govern, votacions de resolucions, 14/07/2026. No són lleis aprovades ni pressupostos automàticament

executats: són propostes de resolució, i cal comprovar el text exacte abans d'atribuir-li conseqüències jurídiques.

15. PS: mecanisme estable de protecció del poder adquisitiu dels salaris: rebutjat, **16 contra (DA+CC), 10 a favor**.
16. PS: avaluació periòdica de les lleis: rebutjat, **16 contra (DA+CC), 10 a favor**.
17. PS: estudi de la viabilitat de reduir la jornada laboral: rebutjat, **20 contra (DA+Concòrdia+CC), 6 a favor**.
18. Concòrdia: garantir celebració del referèndum sobre acord UE: rebutjat, **16 contra (DA+CC), 7 a favor (Concòrdia+Andorra Endavant), 3 abstencions (PS)**. El vot contrari a UNA redacció de proposta no equival automàticament a oposar-se a tot referèndum.
19. DA+CC: mesures d'acompanyament per a l'habitatge (text transaccionat): **23 a favor i 3 abstencions**.
20. DA+PS: creació d'un Índex Nacional d'Esforç Residencial (text transaccionat): **aprovat per assentiment**.
21. DA+PS: estudi de la signatura i ratificació de la Convenció de drets dels treballadors migrants (transaccionada): **22 a favor, 2 en contra**. No presentar aquesta resolució com ratificació consumada.
22. Concòrdia+DA: prova pilot d'ús d'IA a l'Administració, aprovada per assentiment.
23. Andorra Endavant: modernització administrativa amb IA, **23 a favor, 3 abstencions**.

Font directa, amb llista nominal de grups favorables i contraris: [\[F0034\]](#)

Sessió del 22/01/2026 — pressupost: el projecte de pressupost general 2026 va obtenir **16 a favor (DA+CC), 10 en contra**, i es rebutjaren diverses reserves d'esmena de Concòrdia (turisme, soledat no desitjada, català); els patrons varien segons l'assumpte. Font: [\[F0035\]](#)

Sessió del 19/03/2026 — reforma electoral: es refusà la presa en consideració de la proposta de Concòrdia d'introduir candidatures unipersonals parroquials: **17 en contra (DA+CC), 11 a favor**. És un model

DIFERENT de la simulació D'Hondt presentada en el dossier 02. Font:

[\[F0013\]](#)

5. Contactes polítics i proximitats ideològiques: evidència diferenciada

- La família europea **ALDE** acredita la presència orgànica d'**Acció per Andorra** (ingrés 2022) i **Liberals d'Andorra** (ingrés 1996). DA i CC no apareixen al llistat de membres andorrans d'aquesta pàgina; no implica inexistència d'altres relacions.
- Un pacte parroquial DA-Liberals o DA-Acció no converteix DA en membre d'ALDE ni constitueix automàticament una afiliació ideològica.
- La coautoria d'una proposta parlamentària DA+CC+Andorra Endavant sobre relacions amb França (27/05/2026, aprovada per assentiment posteriorment) documenta **una coincidència sobre una proposta**, no un pacte estructural ni una identitat doctrinal. Cal llegir el contingut abans de qualificar-la.
- Per construir el mapa de proximitat programàtica cal fer correspondència textual: què defensa cadascú sobre immigració, nacionalitat, llibertats, ordre públic, fiscalitat, intervenció pública, igualtat i sobirania; indicar sempre any, pàgina, votació i font. Evitar equiparar coincidència temàtica, afiliació orgànica, agenda compartida i amistat personal.

Fonts:

- [\[F0036\]](#)
- [\[F0037\]](#)

6. Les preguntes documentals a DA i CC

24. Quin mecanisme exacte proposen per avaluar l'impacte de les lleis i per què votaren contra el de juliol de 2026?
25. Quina alternativa ofereixen a un mecanisme permanent de protecció salarial? Quin pressupost i quina execució?

26. Què explica rebutjar la resolució de juliol sobre calendari del referèndum europeu, tenint el compromís electoral del 2023 d'un referèndum vinculant previ? Demanar el text i la cronologia d'obligacions Andorra/UE.
27. Quin repartiment de responsabilitats tenen DA i CC en urbanisme, habitatge, immigració i finançament públic? On consten els pactes que els vinculen?
28. Quina justificació pública donen al sistema parroquial de dos escons íntegres per la llista guanyadora, especialment a Andorra la Vella (32,77% i 2/2)?
29. Quina és la matriu de mesures del programa general de CC de 2023: aprovades, en tramitació, rebutjades, pendents, retirades, i motius?
30. Quants compromisos de 2019 reapareixen el 2023 sense compliment acreditat? Quina partida de pressupost els correspon?
31. Quines aliances electorals es van subscriure per escrit i quines garanties programàtiques concretes s'hi van pactar?

Mètode: per a cada compromís transcriure una frase breu literal del programa amb pàgina i data, buscar la llei i la seva entrada en vigor, acreditar el vot parlamentari, calcular el resultat sobre els beneficiaris i obtenir la justificació de la majoria abans de tancar la fitxa. Quan no hi hagi resposta, indicar 'sense resposta documentada fins a la data de tall', sense especular sobre intencions o xarxes personals.

Habitatge i urbanisme: del projecte al pis ocupat

Data de tall: 18 d'octubre de 2026.

Projecte: *el multiplicador del poder: qui governa, a qui representa i què compleix?*

Fonts: documentació del Govern, Consell General i Portal Jurídic d'Andorra; els enllaços consten al final.

1. La pregunta central

El problema a documentar no és únicament si s'han aprovat lleis o anunciat inversions: és quants pisos s'han posat efectivament a disposició de famílies, quants contractes s'han adjudicat, quant pressupost s'ha liquidat, quina demanda continua sense cobertura i quin efecte tenen les polítiques sobre els preus reals. Cal evitar les sumes dobles entre projectes anunciats, projectes adjudicats, crèdits extraordinaris i exercicis pressupostaris.

2. Matriu de responsabilitats

- **Xavier Espot:** cap de Govern; direcció política i coordinació de les polítiques públiques.
- **Conxita Marsol:** ministra de Presidència, Economia, Treball i Habitatge; polítiques d'habitatge, programa d'aval i proposta de llei de lloguers.
- **Raül Ferré:** ministre de Territori i Urbanisme; política territorial, obra pública, propostes de modificació de la LGOTU; participació institucional de Ciutadans Compromesos a l'executiu.
- **Ramon Lladós:** ministre de Finances; pressupost i crèdits extraordinaris.

- **Set comuns:** competències urbanístiques parroquials, plans d'ordenació (POUP), cessió de sòl i tramitació de projectes segons marc aplicable.

Mètode: per atribuir una decisió, cal identificar document signat, votació, acord de Consell de Ministres, comú competent i any. La participació en una coalició no converteix automàticament tots els seus dirigents en responsables de totes les decisions.

3. Els diners: quatre magnituds diferents

32. **Pressupost ordinari 2026:** el Govern va anunciar **21 milions d'euros** en polítiques d'habitatge, amb 14 milions per a determinades obres i 4,4 milions en ajuts al lloguer. És dotació pressupostària, no despesa liquidada.
33. **Crèdit extraordinari de maig de 2026:** **35 milions d'euros** per a habitatge, aprovats pel Consell General el 7 de maig; distribució prevista: 21,6 milions per a comprar edificis, 6,4 milions per a terrenys, 6 milions per a construir en sòl públic, i 1 milió per a projectes.
34. **Juny de 2026:** concurs públic de compra d'edificis amb dotació inicial de 21,6 milions i un objectiu estimat d'uns 150 habitatges. El concurs **forma part dels 35 milions**, no són 21,6 milions suplementaris que puguem sumar-hi una segona vegada.
35. **Projecte pressupostari 2027:** presentat el 17 de setembre de 2026, amb **29,5 milions** en programes d'habitatge; el Govern va afirmar que l'esforç inversor de la legislatura per activar el parc públic superava 150 milions. Aquesta és una xifra governamental agregada que requereix el detall per anys, programes, obligacions reconegudes i pagaments.

Per valorar aquestes inversions, cal distingir per partida l'autorització, el compromís, les obligacions reconegudes i els pagaments; el lector també ha de conèixer on són els habitatges, quantes unitats hi ha disponibles i

quantas s'han adjudicat efectivament. La liquidació pressupostària i les dades d'ocupació són les que permeten contrastar els anuncis.

4. Quants pisos: no confondre el calendari

- **17 juny 2026:** el Govern situava el total del parc públic en **266 pisos**, 8 reservats a emergència residencial, després d'incorporar a la gestió de l'INH els **44 habitatges de Borda Nova I**. L'alta d'un immoble al parc no prova que tots els habitatges estiguin ja adjudicats ni ocupats; l'anunci obri el procediment d'adjudicació.
- **Objectiu 2027:** acostar-se a **500 pisos**, segons les promocions programades.
- **Objectiu ampliat:** aproximadament **650 pisos**, si prospera la compra d'edificis i s'hi incorporen les unitats previstes. És una previsió, no xifra disponible avui.
- **Borda Nova II:** adjudicada el 22 octubre 2025 per **10.654.700,98 €**, amb **42 habitatges** i termini previst d'obres de 35 mesos; el Govern en preveia la finalització a principis de 2029. No s'ha d'incloure entre pisos ja habitables el 2026.
- **El Cedre (Santa Coloma):** adjudicació anunciada 5 novembre 2025, **8.267.114,34 €** per **30 habitatges**; projecte vinculat a cessió comunal de sòl per 40 anys; Govern 83% del cost i Comú 17%, segons informació oficial.
- **La Massana, l'Aldosa:** a 2 setembre 2026 el Govern només anunciava el concurs d'arquitectura per un nou edifici de **30 pisos**, en parcel·la cedida pel comú. No són 30 pisos entregats.

5. El mercat real: SICAR i la informació que falta

El 6 novembre 2025, el Govern presentà SICAR amb **4.317 contractes registrats** i dades de l'EPF amb **920 llars entrevistades**. Es publicà una mitjana d'uns **13 €/m²** per als contractes SICAR, però el mateix Govern advertí de dos límits crítics: faltaven dades d'Escaldes-Engordany (on

estimava prop del 20% del lloguer nacional) i una part molt important dels contractes històrics encara no estava registrada.

En aquell estudi, els **nous contractes signats el 2025** tenien un preu mitjà de **18,19 €/m²**, mentre que els contractes més antics de cinc anys inclosos a l'anàlisi presentaven una mitjana de **7,8 €/m²**. Són poblacions contractuals diferents i no s'han d'usar com a preu d'un mateix pis en un mateix moment.

La pregunta d'auditoria: quina sèrie és representativa dels nous arrendaments que afronta una família el 2026? Quants contractes falten al SICAR? Quina variació de renda existeix per superfície, parròquia, antiguitat i esforç salarial?

6. La Llei 11/2026 dels lloguers: un canvi efectivament aprovat

- El **4 de juny de 2026**, el Consell General va aprovar la Llei 11/2026 sobre el règim 2027–2030 amb **16 vots favorables de Demòcrates i Ciutadans Compromesos, 11 contraris** de Concòrdia, PS i Andorra Endavant, i cap abstenció en la votació final, segons la nota parlamentària.
- La norma **entra en vigor el 1r de gener de 2027**, amb una excepció transitòria publicada amb antelació.
- Els contractes signats el **2012 o abans**, o amb renda igual o inferior a **6 €/m²**, són els primers que es poden resoldre a iniciativa del propietari el 2027, amb preavís de sis mesos i condicions legals específiques; altres períodes es distribueixen fins al 2030.
- En nous contractes subjectes al règim, l'**article 2** preveu increments màxims anuals durant cinc anys que van de **IPC + 6%** per als preus de partida més baixos a **IPC + 1%** per als superiors a 12 €/m². L'article 3 estableix un règim alternatiu vinculat al preu assequible parroquial i els articles 1 i 5 recullen excepcions i proteccions. Per al 2027, la disposició transitòria quarta limita a **2,5%** l'IPC aplicable al primer any dels nous contractes coberts per la lletra corresponent.

- El 30 abril 2026 van rebutjar-se tres esmenes a la totalitat (PS, Concòrdia i Andorra Endavant) per **17 a 11**. Les tres formacions coincidiren a demanar el retorn del text, encara que les seves alternatives no són idèntiques.

Preguntes fortes: en quants contractes de cada tram es produirà la primera oportunitat de resolució? Quina projecció de costos per als llogaters s'incorpora a la memòria econòmica? Quants trasllats o extincions voluntàries es preveuen? Quin monitoratge de desplaçament residencial hi haurà?

7. El projecte del setembre: incentius als promotors, encara no llei

El **23 setembre 2026**, el Govern aprovà un **projecte** de promoció privada d'habitatges de lloguer assequible: 10% de subvenció pública del cost subvencionable de les obres; préstecs amb Euribor + 0% i aval públic; reduccions tributàries estatals i comunals; facilitats urbanístiques; i compromís de lloguer assequible durant **15 anys com a mínim**. Els màxims de referència que proposà per a 2026 eren **10,56–13,20 €/m²** segons parròquia.

L'expedient parlamentari consultat el **18 octubre 2026** mostra la proposta a tràmit, sota urgència, amb **termini d'esmenes el 19 octubre 2026 a les 13.30 hores**. NO s'ha de presentar com una llei vigent ni com a ajudes ja concedides.

Preguntes: quin cost fiscal poden representar les bonificacions? Per què 15 anys i no 20 o 30? Quina taxa de rendibilitat esperada resultaria de l'aval i la subvenció? Com es controla la renda i l'ús efectiu durant 15 anys? Qui avalua conflictes d'interès i beneficiaris? Les dades exigides són públicament agregables sense exposar informació privada?

8. El territori: responsabilitats compartides però separables

- La **Llei 32/2022** exigia estudis de capacitat de càrrega a les parròquies.

- El **6 novembre 2025**, Govern i comuns acordaren completar validacions a principis de 2026.
- El **3 juny 2026**, el Govern emeté informes preceptius sobre **sis parròquies**; Escaldes no havia entregat encara la informació complementària.
- El **23 juny 2026**, el Govern emeté també l'informe d'**Escaldes-Engordany**, completant la fase estatal d'informes per a les set parròquies. **No equival a acreditar l'aprovació definitiva dels set estudis per tots els comuns, ni l'adaptació dels set POUP.**

Preguntes: data d'aprovació definitiva en cada comú; superfície edificable abans i després; límits d'aigua, sanejament, energia, mobilitat, residus; exempcions transitòries; llicències anteriors en curs; quin òrgan respon dels canvis.

9. Matriu mínima de verificació

Mesura	Situació documentada 18-10-2026	Prova encara necessària
35 M€ extraordinaris	Crèdit aprovat	pagaments, expedients i pisos resultants
Concurs 21,6 M€	Licitat el juny	adjudicació definitiva, import, unitats i dates
Parc 266 pisos	Comunicació oficial 17 juny	inventari unitat per unitat, ocupació, reserva emergència
500–650 pisos	Objectiu del Govern	lliuraments, calendaris i risc de desviació
Llei lloguers 2027–30	Llei 11/2026 aprovada	impacte futur; registres de contractes afectats
Incentius sector privat	Projecte setembre/octubre	debat, esmenes, aprovació, cost fiscal i

		adjudicacions
Estudis de càrrega set parròquies	Set informes del Govern completats juny	acords de comuns i adaptació dels POUP
SICAR	Dades 2025 parcials	cobertura nacional, totes antiguitats, dades actualitzades

10. Preguntes a remetre als responsables

36. La conciliació dels crèdits de 2026 i de les inversions pluriennals requereix identificar quines partides se superposen i quins imports han estat efectivament pagats. No es pot afegir la dotació d'un concurs al crèdit que ja la finança i presentar el total com una nova inversió.
37. Institut Nacional de l'Habitatge: quants dels 266 habitatges estaven adjudicats i ocupats el 30 juny, 30 setembre i 18 octubre? Quants estan reservats i quants pendents de formalitzar contracte?
38. Habitatge: quants edificis del concurs 1/2026 de compra s'han adjudicat; a qui, amb quin pressupost i quantes unitats resultants?
39. Habitatge: quants contractes SICAR corresponen a cada any de 2012 a 2021 i quants es podrien veure afectats per la Llei 11/2026 a partir de 2027?
40. Territori, Raül Ferré: quins comuns tenen aprovats definitivament estudis de càrrega i quins POUP s'han adaptat?
41. Govern: quina estimació del cost de les exempcions i avals del projecte d'incentius als promotors es va incorporar a la memòria econòmica?
42. Consell General: facilitar text definitiu, actes de les esmenes, vots i calendari de seguiment de les mesures.

11. Fonts primàries i oficials

- Pressupost 2026 (comunicat): [\[F0038\]](#)
- Crèdit extraordinari, 5-5-2026: [\[F0039\]](#)

- Concurs edificis, 10-6-2026: [\[F0040\]](#)
- Borda Nova I, 17-6-2026: [\[F0015\]](#)
- Borda Nova II, 22-10-2025: [\[F0041\]](#)
- El Cedre, 5-11-2025: [\[F0042\]](#)
- La Massana, 2-9-2026: [\[F0043\]](#)
- SICAR, 6-11-2025: [\[F0044\]](#)
- Llei 11/2026 (text legal): [\[F0045\]](#)
- Votació, 4-6-2026: [\[F0046\]](#)
- Projecte incentius, 23-9-2026: [\[F0047\]](#)
- Expedients parlamentaris (inclou termini esmenes 19-10-2026):
[\[F0048\]](#)
- Sis informes de càrrega 3-6-2026: [\[F0049\]](#)
- Informe setè 23-6-2026: [\[F0050\]](#)
- Projecte pressupost 2027, 17-9-2026: [\[F0051\]](#)

Conclusions de treball, no de partit: Hi ha execució pública documentada en lleis, licitacions i habitatges incorporats, i existeixen preguntes no resoltes en la documentació consultada sobre execució comptable, ocupació del parc, cobertura estadística i els costos dels incentius privats. Les respostes han de determinar-se amb expedients i dades de seguiment.

Salaris, pensions, fiscalitat i CASS

Data de tall: 18 d'octubre de 2026.

Projecte: *el multiplicador del poder: qui governa, a qui representa i què compleix?*

Partits en el focus: Demòcrates per Andorra i socis parlamentaris i de govern.

Període: programa electoral de 2023, decisions legislatives i administratives fins al 18-10-2026.

Mètode: compromís textual, mesura efectivament aprovada, resultat mesurable, obstacles i preguntes documentals. La legislatura encara no s'ha acabat.

1. El contracte electoral: el que diu el programa de 2023

Al programa oficial de Demòcrates per Andorra de 2023 (84 pàgines en el fitxer PDF), les pàgines impreses 10 i 62 contenen promeses específiques:

43. «Continuarem augmentant el salari mínim fins a situar-lo en el 60% del salari mitjà». Reiterat a la secció laboral (pàg. 26 del programa imprès).
44. «Promourem la concertació social [...] perquè els increments salarials s'estenguin també més enllà del salari mínim». La promesa no identifica cap percentatge ni data límit: cal buscar actes d'acord, legislació i dades salarials.
45. «Augmentarem les pensions més baixes [...] més enllà de l'increment anyal de l'IPC». És mesurable en les lleis anuals de pressupost.
46. «Amb l'objectiu de mantenir-ne la sostenibilitat, durem a terme una reforma del sistema de pensions», prenent com a base els treballs de la CASS i les aportacions de col·lectius socials (pàg. impresa 30).
47. «Durem a terme una reforma fiscal, consensuada amb els comuns per establir —entre altres— una agència tributària única». El text afegeix

que la reforma no suposarà cap increment de la pressió fiscal (pàg. impresa 62).

48. «Treballarem per fer més transparent la informació pressupostària i el destí dels recursos recaptats en concepte d'impostos i taxes» (pàg. impresa 62).
49. «Trobarem els recursos necessaris per fer front a la reforma del sistema públic de pensions [...] procés gradual i progressiu» (pàg. 62).

Atenció: a la mateixa pàgina 62 hi ha afirmacions a la columna «Fets» sobre mesures anteriors (per exemple, mínim efectiu del 3% a societats); no es poden comptar com a promeses noves executades en el mandat 2023–2026.

Font primària: [\[F0014\]](#) (PDF; pàgines interiors impreses 10, 30, 62; a la indexació web són les pàgines PDF 9, 29, 61).

2. Salari mínim: el 60% i l'augment efectiu

- 1 gener 2023: salari mínim **1.286,13 € bruts mensuals** a jornada completa, segons el Govern i el decret aplicable.
- 14 gener 2026: salari mínim decretat **1.525,33 €** (increment del 5,4%, doble de l'IPC de 2025, 2,7%).
- 1 juliol 2026: decret extraordinari de **2,8%**, situant el salari mínim en **1.568,67 € mensuals bruts**.
- Salari mitjà de referència 2026 declarat oficialment: **2.672,52 €**, calculat a partir de la cotització del conjunt de persones assalariades el 2025.

Càlcul reproducible:

- Creixement nominal acumulat 2023–juliol 2026: $((1.568,67 / 1.286,13) - 1) \times 100 = +21,97\%$.
- Relació salarial: $1.568,67 / 2.672,52 \times 100 = 58,70\%$.
- Llindar objectiu: $0,60 \times 2.672,52 = 1.603,51 \text{ €}$.
- Diferència respecte de l'objectiu en aquestes bases: $1.603,51 - 1.568,67 = 34,84 \text{ € mensuals}$.

Conclusió estrictament descriptiva: amb els referents oficials vigents a la data de tall, s'ha augmentat el salari mínim però el 60% encara no s'ha assolit. El salari mitjà emprat es refereix a cotitzacions de 2025; això s'ha d'explicitar en totes les publicacions.

Fonts:

- [\[F0052\]](#)
- [\[F0053\]](#)
- [\[F0054\]](#)
- [\[F0055\]](#)

2.1. Cotitzacions i capacitat adquisitiva: exercici il·lustratiu

La CASS declara un 22% de cotització conjunta sobre el salari: **6,5% a càrrec de la persona assalariada i 15,5% a càrrec empresarial** (3% i 3,5% de l'empleat a les branques general i jubilació, respectivament). Aquest esquema actual no és una proposta de reforma.

Per a una persona assalariada amb 1.568,67 € bruts: $1.568,67 - 6,5\% = 1.466,71$ € després de cotització CASS. No és un salari net fiscal complet.

El Govern informava que la mitjana del preu dels **contractes nous de 2025** era **18,19 €/m²** segons l'estudi SICAR/EPF; la font assenyala la manca de dades d'Escaldes-Engordany al SICAR i la baixa cobertura dels contractes antics.

EXEMPLE HIPOTÈTIC, NO MEDIANA REAL: un pis de 60 m² a 18,19 €/m² implica 1.091,40 € de lloguer. Sobre 1.466,71 € després de cotització de la persona sola que cobra el mínim, suposa 74,41%. No són dades de la mateixa llar i no s'ha d'atribuir aquesta proporció a tots els assalariats. Falta descomptar altres obligacions i tenir en compte ajuts i altres ingressos.

Fonts:

- [\[F0056\]](#)

- [\[F0044\]](#)

3. Pensions: regulació anual i reforma estructural són coses diferents

Promesa: augmentar pensions baixes per sobre de l'IPC i reformar el model de la CASS.

2026, actuació efectiva: la Llei 1/2026 de pressupost, article 20, estableix trams de revaloració de pensions:

Tram de la suma de pensions segons SMI 2026	Revalorització 2026
Fins a 1 SMI	Doble de l'IPC
Més d'1 SMI i fins a 2 SMI	IPC
Més de 2 SMI i fins a 3 SMI	25% de l'IPC
Més de 3 SMI	0%, amb excepció de l'ajust transitori de frontera legal

Amb IPC del 2025 del **2,7%**, el primer tram rep un **5,4%** abans de casuístiques de cada beneficiari. Això acredita una mesura efectiva per al compromís de superar l'IPC en pensions baixes, sense demostrar que s'hagi resolt la suficiència de la pensió.

Situació reforma estructural: el Consell General seguia debatent paràmetres el 8 d'octubre de 2025, incloent-hi cotitzacions, sostres i edat. L'octubre de 2026, la majoria havia presentat una proposta als altres grups; no es tracta encara d'una llei de reforma aprovada. No es poden anunciar com a canvis legals d'edat o de tipus de cotització les mesures que només s'han formulat o negociat.

Fonts:

- [\[F0020\]](#) (arts. 19 a 21)
- [\[F0057\]](#)

- [\[F0058\]](#) (declaració recollida 08-10-2026; contrastar amb document parlamentari tan aviat com es faci públic)

3.1. Retrat de les pensions de 2025, sense confondre residents i no residents

La CASS publica per a desembre del 2025:

- **16.201** pensionistes de jubilació, incloent-ne **9.736 residents a Andorra**.
- **823,48 €** de pensió mitjana mensual en el conjunt de 16.201, que inclou perceptors no residents i persones amb carreres curtes al país. No presentar-la com a pensió mitjana dels jubilats residents.
- Entre els pensionistes que han cotitzat **més de 35 anys**, **4.755** perceptors i una pensió mitjana de **1.511,82 €**. És un subconjunt diferent.
- **20.455** perceptors de prestacions a la branca de jubilació el 2025, categoria agregada amb jubilació, invalidesa transformada en jubilació i viduitat; no són tots pensionistes de jubilació estrictament.
- Prestacions contributives de la branca de jubilació: **139.016.184 € el 2023 i 174.338.137 € el 2025**, pujada acumulada del **25,41%**. Aquesta evolució combina demografia, quanties i composició: no és l'increment de la pensió individual mitjana.

Fonts:

- [\[F0059\]](#)
- [\[F0060\]](#)

3.2. Informació imprescindible per a la reforma

- Memòria actuarial 2025 amb projeccions del Fons de Reserva, esperances de vida, dependència actius/passius i hipòtesis de rendibilitat.
- Proposta íntegra de la majoria (octubre 2026): edat, calendari, cotitzacions per sectors, repartiment treballador/empresa, pensions màximes, pensions mínimes, jubilació anticipada i drets adquirits.

- Simulacions per a persones de 30, 45, 55 i 63 anys amb salaris baixos, mitjans i alts. Demanar també trajectòries de treballadors transfronterers i de carrera parcial andorrana.
- Efectes de la reforma sobre pensions més baixes, inclusió i sostenibilitat; no confondre el deute actuarial amb despesa executada.

4. Fiscalitat: més recaptació no és automàticament una pujada de tipus

Compromisos Demòcrates 2023: reforma tributària i agència única consensuada amb comuns, «sense incrementar la pressió fiscal», i més transparència sobre el destí dels impostos. Cal comprovar projecte normatiu i acords amb comuns, sense declarar l'agència creada o inexistent sense documentació específica.

Dada Govern (20-07-2026): la pressió fiscal de l'exercici 2025 se situa en **28,4% del PIB, 0,9 punts més** que el 2024. Segons l'executiu, la recaptació impositiva i les cotitzacions van augmentar el **10%** davant un creixement del PIB nominal del **6,6%**. El Govern explica que l'augment es relaciona amb l'activitat econòmica, la recaptació del sector immobiliari i rendes elevades, i afirma que no hi va haver un augment general dels tipus d'IRPF, IGI o cotitzacions socials aplicables a residents.

Comparació interpretativa: el percentatge agregat de pressió fiscal és superior al de l'any anterior, però no demostra que cada contribuent pagui un tipus més alt. Per determinar si el compromís referit a la **reforma fiscal** s'ha complert cal localitzar els acords, lleis aprovades i memòries d'impacte, no equiparar sense més els dos conceptes.

IRPF: el Govern, el 1-10-2026, situa la recaptació de l'IRPF de l'exercici 2025 en **91.226.896 €**, davant uns **78 milions d'euros de 2024**, aproximadament un **17,0%** més. La xifra difereix d'estimacions i liquidacions provisionals difoses mesos abans: incloure data i període estadístic, no barrejar-les.

Llei pressupost 2026: la mateixa exposició de motius admet que els pressupostos no respecten per raons conjunturals determinades regles

sobre despesa corrent i imposició directa de la llei de sostenibilitat, mentre afirma que compleixen els límits de deute i despesa màxima; cal explorar l'impacte i l'absència de mecanisme correctiu per a aquestes regles, sense convertir aquesta frase en una condemna jurídica.

Fonts:

- [\[F0061\]](#)
- [\[F0062\]](#)
- [\[F0020\]](#)

5. Matriu d'auditoria preliminar

Qüestió	Compromís electoral	Actuació fins 18-10-2026	Informació pendent
Salari mínim al 60%	Xifra explícita	58,70% segons mitjanes oficials de referència; salari mínim +21,97% nominal des de 2023	sèrie d'IPC comparable, poder adquisitiu per rendes, efecte sobre salaris fora del mínim
Concertació salarial	Més enllà del mínim	decrets d'SMI i mesures generals anteriors; acords sectorials per verificar	actes de concertació, convenis i ocupació coberta
Pensions baixes > IPC	Increment extra	article 20 del pressupost 2026: fins a 1 SMI, doble d'IPC	importos realment percebuts per trams i residents
Reforma estructural CASS	Reformar el sistema	proposta negociada, sense text final aprovat acreditat	document íntegre i calendari legislatiu
Reforma fiscal/agència única	Reforma amb comuns i agència	pressió fiscal 2025 +0,9 punts, tipus generals sense pujada segons Govern	norma de l'agència, acords, avaluació de pressió per renda

Transparència del destí d'impostos	Publicar dades més accessibles	comptes i comunicats públics existents	conciliació recaptació per tribut amb despesa finalista i pagaments
------------------------------------	--------------------------------	--	---

6. Vuit preguntes a Govern, Consell General i CASS

50. **Demòcrates/Govern:** quin calendari de l'objectiu del 60% del salari mitjà i quin criteri de càlcul utilitzen avui? Amb el salari de referència de 2026 de 2.672,52 €, el mínim és el 58,70%.
51. **Treball/Conxita Marsol:** quins acords de concertació s'han signat amb organitzacions empresarials i sindicals des del 2023, i per a quants treballadors han representat increments salarials superiors a l'SMI?
52. Una comparació rigorosa de la recaptació de l'IRPF, l'impost de societats, l'IGI i l'ITP exigeix indicar per a cada exercici els ingressos liquidats, les previsions i els canvis de base imposable. La recaptació pot créixer sense que ho faci el tipus nominal de l'impost.
53. **Finances:** existeix un projecte normatiu aprovat per a l'agència tributària única promesa el 2023? Quins acords formals hi ha amb cadascun dels set comuns?
54. **Finances:** publicar el seguiment de les regles de la LSEFP 2023–2026 a què es refereix l'exposició de motius de la Llei 1/2026, amb explicació detallada.
55. **CASS:** proporcionar la pensió de jubilació mitjana, mediana i percentils dels **residents** el 2023 i el 2025, per anys cotitzats, i el percentatge de beneficiaris de complements i pensions de solidaritat.
56. **Comissió de pensions/majoria:** publicar la proposta íntegra de 2026, les simulacions actuàries i l'avaluació generacional i distributiva abans d'aprovar noves cotitzacions o nous requisits d'edat.
57. **Consell General:** publicar una fitxa de seguiment que relacioni promesa electoral, iniciativa parlamentària, votació, norma, execució i resultats.

7. El sou, les pensions i la factura mensual

58. Un salari mínim només adquireix sentit quan es compara amb la cotització, els preus i el cost d'un habitatge concret. El càlcul d'un pis hipotètic de 60 m² il·lustra la pressió del lloguer sense pretendre descriure totes les llars.
59. L'objectiu electoral d'apropar el salari mínim al 60% del salari mitjà permet comparar una promesa expressa amb una magnitud mesurable.
60. El salari nominal, el salari real i el poder adquisitiu no són sinònims. Un increment en nòmina pot desaparèixer davant l'augment de la despesa imprescindible.
61. La CASS obliga a distingir pensions de residents i no residents, trajectòries de cotització i imports de les prestacions.
62. Les revaloritzacions anuals regulades per la Llei de pressupost de 2026 no equivalen a una reforma estructural del sistema de pensions.
63. La pressió fiscal agregada pot augmentar per canvis de bases, rendes o consum sense que tots els tipus impositius hagin variat. S'han de separar recaptació, previsió i tipus legal.
64. La promesa de l'agència tributària única també s'ha de contrastar amb els acords formals entre el Govern i els comuns.

8. Sis confusions que afavoreixen la propaganda

- La crítica política només és sòlida quan parteix d'un compromís concret, d'un procediment identificable i d'un resultat mesurable.
- Les mesures anuals de revalorització de la CASS no s'han de confondre amb una reforma general de pensions ja aprovada.
- Les mitjanes de pensions de tots els perceptors —incloses les de persones no residents— no descriuen automàticament les pensions mitjanes dels residents a Andorra.
- La cotització empresarial no és una segona deducció del salari brut del treballador.

- Un lloguer hipotètic no és ni el preu de tots els habitatges ni la renda que paga realment una persona concreta.
- Un increment de la pressió fiscal no significa necessàriament una pujada general del tipus legal de l'IRPF.
- Pressupost, liquidació, pagament, projecció i cost actuarial són categories diferents i no es poden sumar com si fossin equivalents.

Justícia, transparència i controls institucionals

Data de tall: 18 d'octubre de 2026.

Subjectes de l'auditoria: Demòcrates per Andorra, els seus compromisos de legislatura i els socis parlamentaris, amb competències diferenciades entre Govern, Consell General, Justícia, Fiscalia i organismes autònoms.

Mètode: separar compromís polític, text aprovat, execució administrativa i resultats verificables. No inferir ingerències individuals en sentències del sistema de designacions o de discrepàncies sobre reformes.

1. DOCUMENT ELECTORAL: allò que DA va prometre el 2023

Font: programa oficial de 2023, PDF de 84 pàgines. [\[F0014\]](#)

- Pàgines **66–67 impreses** (pàgines PDF 65–66): *Un Govern obert i participatiu*. El text proposa desplegar la Llei de transparència, impulsar el Pla director de participació, reforçar la difusió pública i completar la diagnosi sobre participació ciutadana. La Llei de transparència és a la columna de **fets anteriors**, no un compromís de nova aprovació durant 2023–2026.
- Pàgines **74–75 impreses** (pàgines PDF 73–74): *Una Andorra segura i una justícia efectiva*. Consten com a futures: **(a)** aprovació de la llei de drets reals vinculada al Registre de la Propietat; **(b)** ratificació del Conveni de Lugano; **(c)** nova llei concursal; **(d)** revisió de nacionalitat; **(e)** modificació del **Codi de procediment penal**, amb avantprojecte presumptament ja redactat; **(f)** llei sobre dades personals amb finalitats penals. Altres promeses relatives a policia i emergències es tractaran en un altre dossier.
- **No convertir les frases generals sobre justícia efectiva en promeses específiques de canviar la composició del CSJ.** Aquella reforma prové de les recomanacions internacionals i ha de ser avaluada com una qüestió institucional independent.

Antecedent 2019: compromís públic d'investidura, diferent del programa escrit

El **14 de maig de 2019** Xavier Espot defensà l'elaboració d'un nou Codi de procediment penal, la nova legislació contenciosa administrativa, els mecanismes alternatius de resolució i més mitjans humans i materials.

Font: discurs íntegre publicat al Consell General: [\[F0063\]](#) . **No atribuir-lo erròniament com a citació literal del PDF electoral 2019**, que requereix lectura separada.

2. EL DOBLE MAPA DE GRECO

Quart cicle: 13 recomanacions, informe definitiu 22-11-2024, publicat 04-12-2024

Font original Consell d'Europa: [\[F0064\]](#)

- **9 recomanacions** satisfetes o tractades satisfactòriament.
- **3 recomanacions** parcialment implementades (iv, x, xiii).
- **1 recomanació** no implementada (vii).

Els punts observats: declaracions de patrimoni parlamentari no públiques i sense extensió recomanada a cònjuges i dependents; insuficient representació dels magistrats/fiscals escollits pels seus iguals al Consell Superior de la Justícia; mecanisme d'assessorament ètic de jutges i fiscals encara no operatiu a la data de l'avaluació. GRECO reconeix avenços en codi de conducta, dret disciplinari i renovació de mandats. **Aquest és l'estat segons l'informe de 2024, no una verificació automàtica d'absència d'avenços el 2026.**

La composició del CSJ: 5 membres, designats respectivament pels dos coprínceps, el síndic general, el cap de Govern i els batlles/magistrats. Font oficial: [\[F0065\]](#) . Diferenciar autoritat nominadora, membres CSJ i les seves decisions col·legiades.

Cinquè cicle: 23 RECOMANACIONS NOVES (avaluació 21-06-2024, publicació 03-07-2024)

Font original en català: [\[F0066\]](#)

Les **14 primeres** s'adrecen a alts càrrecs de l'executiu i les **9 restants** al Cos de Policia. És un conjunt de recomanacions formulades el 2024, **no 23 incompliments declarats a octubre de 2026**. GRECO proposa: controls d'integritat previs a nomenaments; pla coordinat anticorrupció; codi de conducta extensiu i supervisable; dret d'accés; petjada legislativa i consultes públiques; registre dels contactes amb grups d'interès, motius, assistents i temes; regalies i postocupació; declaracions patrimonials accessibles i verificades; recursos i especialització de Fiscalia. En Policia, controls d'ascensos, investigacions internes, denúncies i protecció d'informants.

- Informació de context molt específica de l'informe 2024, paràgrafs 259–261: entre **gener 2018 i febrer 2023**, s'incoaren **65 expedients disciplinaris** a membres de la policia, **20** per faltes molt greus. *Expedient obert no equival a sanció o delictes provats*. També es descriuen vuit procediments penals de diferents estats processals. No traslladar aquestes xifres al període 2023–2026.

3. COMPROMISOS I LLEIS 2023–2026

Expedient	Situació documentada	Fonts
Transparència 2023	Llei 33/2021 aprovada ANTES de 2023; compromís nou és el desplegament. L'article 8 reconeix accés a informació pública a qualsevol persona de més de 16 anys, diferent del dret de vot.	[F0070] ; [F0071]

Reglament Consell General 2026	Aprovat per assentiment el 04-06-2026 , proposta conjunta de tots els grups; reforça declaracions d'interessos, obligacions d'abstenció, publicitat i control comptable parlamentari. No atribuir l'acord només a DA.	[F0366] ; [F0367]
Reforma penal substantiva	Llei 18/2026, de 15 de juliol, Codi penal , aprovada per 24 vots. No és el nou codi processal promès. Inclou canvis processals puntuals.	[F0166] ; [F0368]
Reforma procediment penal integral	Espot va prometre elaborar-la 2019; DA deia el 2023 que l'avantprojecte ja existia. La documentació legislativa examinada NO confirma un nou codi processal integral aprovat fins 18-10-2026. Cal cercar el text de l'avantprojecte i cronologia exacta.	discurs 14-05-2019; programa DA 2023 pp. 74-75
Reforma personal CSJ	Projecte aprovat pel Govern 13-07-2026 i publicat al Consell 22-07-2026, encara en tramitació . Tracta recursos humans, pressupost, mobilitat i	[F0369] ; [F0370]

	promoció. No modifica per si mateix els nomenadors constitucionals dels cinc membres.	
Normes dels cossos especials i Funció Pública de Justícia	Llei 21/2025 , 13-11-2025, iniciativa de diversos grups, aprovada per assentiment.	[F0371]
Accés a legislació històrica	El juny de 2026 Govern amplia accés gratuït a legislació vigent anterior a 1989 al Portal Jurídic. Fet material positiu a considerar.	[F0372]
Llei drets reals i Registre	El 2023 DA anuncià la llei de drets reals per avançar cap al registre. Hi ha tramitació de proposició de llei el 2026, però cal creuar text, dates i vigència, no considerar-ho automàticament completat.	programa DA 2023 p.75; expedients Consell General
Conveni Lugano i llei concursal	Compromisos específics 2023. Pendent recerca final BOPA/ratificacions i text legislatiu abans d'assignar categoria d'execució.	programa DA 2023 p.75

4. UNA FONT ESTADÍSTICA PER AVALUAR TEMPS I SATURACIÓ

Memòria de Fiscalia 2025 (publicada gener 2026): [\[F0068\]](#) . A les diligències prèvies *incoades el 2025*, la taula informa **4.218** diligències, de les quals **1.192** constaven «a tràmit» a la data de la memòria; categories addicionals són arxivades, sobreseïments, transformades, etc. Aquest **28,26%** (1.192/4.218) **no és la taxa global d'assumptes pendents de tota la Batllia**, ni és durada mitjana o mesura general de lentitud. La memòria explica expressament que algunes dades sobre l'origen de les incoacions no s'havien pogut obtenir per una incidència informàtica. Els temps medians de cada jurisdicció, acumulació històrica i desglossament per any continuen sent proves necessàries.

Avançament estadístic de Justícia 2025 publicat el 27-01-2026: [\[F0069\]](#) . El CSJ comunicà la cobertura de totes les places d'oficial del pla de xoc, amb dues places administratives encara a concurs. Mesurar l'impacte sobre temps de tramitació amb dades comparables 2022-2025.

5. TRANSPARÈNCIA I REPRESENTACIÓ REAL

El context institucional és que un Govern pot tenir majoria d'escons amb un percentatge inferior al 50% dels vots nacionals. Això no modifica les facultats constitucionals del Govern ni converteix les seves lleis en irregulars: exigeix mostrar el percentatge sobre vots de candidatura, sobre cens, i la representació parlamentària. La Llei 33/2021 reconeix dret d'accés a informació pública a persones majors de 16 anys, incloses persones sense vot, amb límits legals específics. L'auditoria pot utilitzar aquest dret per demanar dades sobre execució, registres d'interessos i altres indicadors.

Fonts: [\[F0070\]](#) ; [\[F0071\]](#)

6. PREGUNTES QUE TENSEN EL RELAT SENSE DONAR PER PROVATS ELS MOTIUS

65. Podeu facilitar l'avantprojecte processal que el programa de 2023 afirmava tenir redactat, amb totes les versions i dates?
66. Quins informes han ajornat la seva tramitació i quin calendari es va comunicar entre 2019 i 2026?
67. Qui ha proposat reformar la composició del CSJ per respondre la recomanació vii del GRECO i quin instrument jurídic s'ha descartat o tramitat?
68. S'ha constituït finalment la Comissió d'Ètica judicial? Data, membres, designació i activitat agregada.
69. Quins alts càrrecs publiquen el patrimoni i quina autoritat comprova les declaracions?
70. Existeix registre públic de reunions amb grups de pressió i organismes empresarials? Dates, assistents i motiu.
71. Quines propostes de llei del Govern han estat sotmeses a consulta pública i quines incorporen petjada legislativa?
72. Quants accessos a informació pública s'han sol·licitat el 2023, 2024 i 2025; quantes denegacions, recursos i silencis?
73. Quants assumptes judicials esperen resolució per jurisdicció i amb quina antiguitat? Quina mediana de durada hi ha per procediment?
74. Quines places judicials es van convocar, proveir i mantenir vacants anualment durant 2023-2026?
75. Quins controls d'integritat previs a nomenaments i ascensos existeixen per a funcionaris de relació especial i Cos de Policia?
76. Quin pla detallat, amb costos i òrgan responsable, dona resposta a les 23 recomanacions del GRECO de 2024?

7. De les normes al control institucional

Per jutjar la distància entre els compromisos i les institucions convé llegir conjuntament el programa electoral de 2023, els canvis legislatius posteriors, l'estructura constitucional del Consell Superior de la Justícia, les

recomanacions dels cicles quart i cinquè del GRECO, les normes de transparència i les estadístiques judicials. El centre del debat no és una suposició sobre les intencions dels seus responsables: són els terminis, els actes i les dades accessibles.

Atribuir a una persona el control de sentències o nomenaments requereix proves concretes. Les preguntes sobre independència judicial es poden formular i examinar amb normes, actes oficials, procediments de designació i recomanacions internacionals.

Contractació, nomenaments i interessos

El Govern presidit per Xavier Espot i els partits que li donen suport exerceixen les competències executives que permeten passar d'una promesa a una norma, d'una norma a un contracte i d'un contracte a una despesa. Per valorar cada cas cal examinar expedient, import, adjudicatari, fiscalització i resultat.

1. Una promesa que ja constava per escrit el 2023

Al programa de Demòcrates de 2023, pàgines **66–67** (apartat 3.3, «Un Govern obert i participatiu»), s'explicita que la transparència, la rendició de comptes i la participació són elements d'una democràcia de qualitat. A l'apartat de digitalització (pàgina impresa 43), el partit esmenta la plataforma de licitacions electròniques com una actuació anterior. El compromís prospectiu era continuar el desplegament de la Llei de transparència, millorar eines de participació i planificar-ne l'avaluació. **No confondre «Fets» amb «Futur» del programa.**

Font original: [\[F0014\]](#)

2. Tres incidències de contractació documentades en l'exercici 2024

L'Informe 6/2025 del Tribunal de Comptes sobre els comptes de l'Administració general de **2024**, publicat pel Consell General el **17-06-2026**, identifica, en una mostra de contractació, almenys tres casos en què **es va iniciar l'execució o la pròrroga abans de formalitzar l'autorització i el compromís de la despesa**. L'informe invoca l'article 8 de la Llei del pressupost de 2024 i l'article 31 de la normativa general de finances públiques.

- **Contracte 17875:** assessorament per a la comunicació del projecte d'acord d'associació Andorra-UE i del referèndum. Import pendent d'establir a partir de l'expedient i del contracte original.
- **Contracte 3123:** pròrroga del manteniment d'estacions hidrològiques, **37.950 €** segons informe.
- **Contracte 2235:** pròrroga del servei d'estratègia i gestió de la comunicació, **17.656 €** segons informe.

Abast de la troballa: l'observació tracta del moment de formalització pressupostària. No prova per si sola un pagament indegut, favoritisme, delictes o absència de prestació. Tampoc permet extrapolar el resultat de la mostra a tots els contractes governamentals. **Cal obtenir les al·legacions del Govern, annexos, imports complets, adjudicataris i els expedients originals.**

Informe: [\[F0072\]](#)

Índex oficial dels informes: [\[F0073\]](#)

Publicació parlamentària dels informes de 2025: [\[F0074\]](#)

Preguntes precises: Qui va autoritzar l'inici? Qui va supervisar l'aplicació de l'article 8? Quines dates consten als expedients? Com es va regularitzar? Quina resposta va donar el Govern al Tribunal? Existeixen mesures correctores documentades?

3. La legislació sobre contractació i els seus controls

La **Llei 14/2022 de contractació pública** va entrar en vigor l'1 de setembre de 2022. El reglament aprovat el **4 de febrer de 2026** desenvolupa els seus mecanismes. L'article **6 del reglament** obliga a prevenir i gestionar els conflictes d'interès en la contractació, incloent-hi interessos econòmics o personals capaços de comprometre o semblar que comprometen la imparcialitat. L'article **19** estableix la publicació de les adjudicacions amb excepcions legals. El reglament regula també el perfil del contractant i el registre de contractes, subjectes a límits de confidencialitat i protecció de dades.

El Govern destaca una novetat: **l'obertura pública de totes les pliques (A, B i C)**, amb mecanismes telemàtics. Aquest desenvolupament normatiu sí està documentat; la seva aplicació efectiva en cada expedient s'ha de verificar de manera independent.

Llei: [\[F0075\]](#)

Reglament: [\[F0076\]](#)

Comunicació oficial 4-02-2026: [\[F0077\]](#)

Mètode per a les licitacions: identificar identificador d'expedient, procediment (obert/directe), òrgan, ofertes i criteris, adjudicatari, import amb impostos, modificacions i pròrrogues, justificants de la prestació, factures i controls. No atribuir identitat de beneficiaris efectius de societats sense documentació registral.

4. El règim d'incompatibilitats no és inexistent

El **Codi de conducta dels membres del Govern i alts càrrecs**, aprovat el **15-11-2023**, regula incompatibilitats, obsequis, conflictes d'interès i declaracions de patrimoni. Inclou abstenció si existeixen interessos personals en la decisió i prohibicions de contractació en supòsits previstos. Per tant, no és correcte afirmar que el Govern no disposa de regles en aquest camp.

El punt d'investigació és **com s'apliquen i se supervisen**: nombre d'abstencions documentades, mecanismes d'anàlisi, verificacions de declaracions i conseqüències per a possibles infraccions, respectant els límits legals d'accés a dades personals.

Comunicació oficial: [\[F0078\]](#)

El **07-10-2026** el Govern va aprovar també una actualització del Codi de conducta i ètica professional del personal de l'Administració, dins d'un paquet de cinc reglaments. No és el mateix instrument que el codi d'alts càrrecs de 2023. Font: [\[F0079\]](#)

5. GRECO: què adverteix realment sobre el Govern

L'informe del **cinquè cicle GRECO**, publicat el **03-07-2024**, recomana reforçar controls d'integritat **abans** dels nomenaments d'alts càrrecs, reglamentar els contactes amb grups de pressió, regular situacions posteriors al cessament, dotar de recursos adequats la unitat de prevenció de corrupció i desenvolupar els procediments d'execució i supervisió del codi de conducta. GRECO assenyalava mancances en la regulació del *lobbying* el 2024.

Important: la pàgina del GRECO del cinquè cicle **no mostrava cap informe públic de compliment d'Andorra** a la data de consulta (octubre 2026). Per tant no presentarem totes les mancances del 2024 com a fets automàticament vigents el 2026 sense contrast normatiu posterior.

GRECO: [\[F0080\]](#)

Taula d'estat de seguiment: [\[F0067\]](#)

Unitat de Prevenció i Lluita contra la Corrupció, adscrita a Justícia i Interior: [\[F0081\]](#)

6. Què publica l'agenda del cap de Govern?

La pàgina **Agenda pública del Cap de Govern** especifica que s'hi inclouen actes i esdeveniments públics i **que les reunions internes o actes de caràcter privat no hi estan reflectits**. Això és una limitació explícita de l'abast del calendari publicat, no una afirmació que tota reunió privada sigui irregular.

Agenda: [\[F0082\]](#)

Pregunta periodística: existeix un registre complet o verificable de reunions dels alts càrrecs amb entitats empresarials, sindicats, grups d'interès i altres actors? Quines dades es publiquen? En quin format? Hi ha una «petjada legislativa» sobre les contribucions rebudes en les normes?

Com a **contrast de publicitat**, la Generalitat de Catalunya publica una pàgina de reunions amb grups d'interès, obsequis i invitacions dels alts

càrrecs. No implica que Andorra estigui obligada automàticament al mateix model, però proporciona un exemple verificable d'informació que es pot publicar.

[\[F0083\]](#)

7. 15 d'octubre de 2026: la interlocució empresarial abans de l'acord amb la UE

El Govern, la **Confederació Empresarial Andorrana (CEA)**, la **Cambra de Comerç, Indústria i Serveis (CCIS)** i l'**Empresa Familiar Andorrana (EFA)** signaren el **15-10-2026** un memoràndum de col·laboració per preparar l'eventual desplegament de l'acord d'associació amb la UE.

Segons el Govern, el memoràndum preveu:

- un **Secretariat Permanent** de les tres organitzacions empresarials;
- participació primerenca en l'anàlisi de normativa europea i possibilitat de formular aportacions que es podrien incorporar a la posició andorrana al Comitè Mixt;
- una **Finestra Única d'Acompanyament Empresarial**;
- suport governamental al funcionament i **contribució al finançament de les activitats del Secretariat**, segons recursos disponibles;
- un **Comitè de Governança**, tot mantenint la decisió final en mans del Govern.

Font primària: [\[F0084\]](#)

Preguntes verificables: Quin serà el finançament? Qui auditarà les despeses? Es publicaran les actes, participants i propostes? Quin accés tenen els sindicats, consumidors, residents i altres actors civils a circuits equivalents? Què passa si hi ha propostes contraposades? El fet de signar un memoràndum amb organitzacions empresarials no demostra per si sol tracte de favor; cal comprovar les regles de participació i publicitat.

8. Els partits també tenen comptes fiscalitzables

El **17-06-2026**, el Consell General va publicar la memòria del Tribunal de Comptes 2025 i els informes de fiscalització de l'exercici 2024, incloent-hi els informes **1/2025** (assignacions als grups parlamentaris) i **2/2025** (comptes i finançament de partits polítics); així mateix, **4/2025** sobre l'exercici 2023. Aquesta és la font primària per investigar la dimensió financera de les aliances i no especular sobre donants.

Registre: [\[F0074\]](#)

Els quadres de finançament i les al·legacions de les diferents candidatures s'han d'atribuir a la unitat comptable correcta: un partit, una coalició electoral o un grup parlamentari no són la mateixa entitat. Sense aquest desglossament no seria correcte assignar imports individuals no identificats.

9. La prova periodística de cada relació de poder

Construïrem una fitxa per cadascun dels casos que permeti respondre: (1) qui exerceix competència real; (2) quina decisió s'ha adoptat; (3) qui n'és l'adjudicatari o beneficiari formal, quan es pugui publicar; (4) quin import, termini i partida existeixen; (5) quins vincles públics acreditats hi ha; (6) si s'han publicat les declaracions d'interès exigibles; (7) quin òrgan supervisa; (8) quins documents encara manquen. Mai no deduirem una irregularitat només d'una coincidència de noms o cognoms, d'un contacte professional o d'una activitat ordinària de representació sectorial.

10. Del compromís electoral a la contractació efectiva

La contradicció que cal examinar no és si tota contractació pública és sospitosa, sinó la distància entre els compromisos de transparència de 2023, les obligacions legals i les incidències que han assenyalat els auditors. La seqüència de contractes, canvis reglamentaris i reunions empresarials permet preguntar qui ha estat escoltat, qui ha signat, qui paga i qui supervisa els comptes.

Qui finança els partits? Els comptes i les coalicions

1. Per què importa

El finançament dels partits s'estudia en tres nivells comptables que no s'han de barrejar: (A) comptes de cada partit, (B) comptes de cada candidatura electoral/coalició i (C) assignacions dels grups parlamentaris. Les subvencions electorals no són la mateixa partida que les ordinàries de representació.

2. Fonts primàries

- Informe 2/2025 del Tribunal de Comptes, comptes de partits **2024** (publicat 17-06-2026): [\[F0085\]](#) (p. 9 de 97 per al quadre de subvencions). Repositori: [\[F0086\]](#)
- Informe 1/2023, despeses de les eleccions generals del 2-04-2023, p. 91/108: [\[F0087\]](#)
- Informe 1/2024, despeses eleccions comunals de 17-12-2023: [\[F0088\]](#)
- Informe 6/2024, comptes de partits exercici 2023: [\[F0089\]](#)
- Llei qualificada 19/2014 de partits i finançament electoral: [\[F0090\]](#)
- Edicte de publicació 2026: [\[F0091\]](#)

3. Finançament públic comunicat pel Govern (exercici 2024)

Partit	Representació (€)	Electoral i bestretes (€)	Total (€)
Acció per Andorra	2.066,40	0,00	2.066,40
Agrupament Encampadà	700,00	0,00	700,00
Andorra Endavant	9.200,00	0,00	9.200,00

Ciutadans Compromesos	2.177,00	5.865,00	8.042,00
Concòrdia	10.670,00	0,00	10.670,00
Partit Demòcrates per Andorra	19.898,52	30.000,00	49.898,52
Partit Liberal d'Andorra	3.053,46	0,00	3.053,46
Progressistes SDP	3.102,20	79,20	3.181,40
Partit Socialdemòcrata	14.166,00	3.965,80	18.131,80
Unió Laurediana	929,88	5.325,00	6.254,88
TOTAL	65.963,46	45.235,00	111.198,46

Interpretació rigorosa: són les transferències públiques de 2024 declarades al Tribunal per Govern. No representen tot el finançament dels partits ni les assignacions de grups parlamentaris.

4. Subvencions comunals distribuïdes contra el pacte comunicat

Segons el Tribunal (Informe 2/2025, p. 9), Govern va satisfer en tres casos subvencions de les comunals de 2023 sense aplicar els criteris de repartiment pactats en les candidatures conjuntes. Això va portar a percepcions superiors a la quota pactada per:

- Demòcrates per Andorra: **1.979 €**
- Ciutadans Compromesos: **1.760 €**
- Unió Laurediana: **1.788 €**
- Total d'aquests tres imports: **5.527 €**.

Altres socis van ingressar menys del que estableixen els pactes. El Tribunal també esmenta un pagament incorrecte de **1.400 €** a «Per Sant Julià» per no arribar al 10% de vots requerit per a subvenció de representació.

Pendent: identificar socis afectats, regularitzacions, calendaris, al·legacions i possibles compensacions. No confondre errada de repartiment atribuïda a Govern amb conducta fraudulenta d'un partit.

5. Eleccions generals del 2023: despesa declarada de candidatures, no de partits individuals

L'Informe 1/2023 (p. 91) documenta per a la llista nacional **DA + CC + ACO + UP + independents** una despesa declarada i justificada de **94.783,56 €** i una subvenció **prevista** de **32.060,00 €**. Diferència aritmètica: **62.723,56 €**, que no és prova d'un dèficit comptable perquè el finançament es pot completar per altres vies legals. És una candidatura de coalició, no despesa atribuïble exclusivament a DA.

Per les set candidatures parroquials vinculades a DA el mateix informe identifica despeses declarades agregades de **111.478,82 €**, però aquestes sumen candidatures i aliances diverses (i una que no va guanyar escons a Sant Julià). Juntament amb la llista nacional, **206.262,38 €** de despeses de candidatures **amb participació de DA**: aquesta quantitat no equival a la despesa pròpia de DA ni es pot assignar sense l'acord de cada coalició.

6. Eleccions comunals 2023: pactes canviants

L'informe de fiscalització de les comunals identifica candidatures conjuntes de DA amb Progressistes-SDP i altres grups territorials. Les aliances comunals no coincideixen necessàriament amb les generals: a les generals del 2023 Progressistes-SDP havia anat amb el PS. Això mereix una cronologia de pactes i els acords de repartiment, sense atribuir automàticament identitat ideològica a un pacte local.

7. El mecanisme legal

L'article 32 de la Llei 19/2014 regula subvenció anual de representació i estableix el llindar del 10% de vots a la circumscripció, incloses candidatures sense escó, sempre que compleixin la resta de requisits; la

distribució entre els partits de candidatura conjunta segueix l'acord previ, i a manca d'acord les regles legals. La base legal inclou **5.000 €** per llista nacional i **1.400 €** per llista parroquial o comunal subjecte a les condicions aplicables. L'article 46 preveu subvencions electorals a generals de **150 € per escó** i **5 € per vot**, amb topall a la despesa declarada i justificada. Les quantitats dels informes poden estar afectades per període, actualitzacions i acord de coalició; no s'ha de fer un repartiment teòric i presentar-lo com pagament real.

8. Preguntes necessàries

77. Hi ha actes i acords signats de repartiment de subvencions de totes les coalicions DA-CC-ACO-UP i les comunals 2023?
78. Quins socis van rebre imports inferiors al pactat el 2024 i quant?
79. Es van regularitzar els 1.979, 1.760 i 1.788 euros? Data, assentament i autoritat responsable.
80. Per què es va pagar 1.400 € a «Per Sant Julià» tot i el llinard?
81. Com es distribueix el cost de les campanyes conjuntes? Qui paga i qui factura?
82. Quines són les donacions, quotes, crèdits, interessos, saldos i despeses propis de DA i dels socis?
83. Qui va adjudicar la publicitat, creativitats, anuncis digitals i altres prestacions de campanya?
84. Es poden obtenir les al·legacions dels partits, de Govern i les rectificacions al Tribunal?
85. Quines assignacions van rebre separatament els grups parlamentaris el 2023, 2024 i 2025, sense sumar-les erròniament al finançament del partit?
86. Quins pactes electorals difereixen entre generals i comunals, i per què segons els documents i els representants?

Propera acció documental: lectura integral d'Informe 2/2025, Informe 1/2025, Informe 4/2025 i comptes individuals; registrar la pàgina exacta, l'entitat, la seva al·legació i la possible regularització.

Empreses públiques, comptes i responsabilitat

Les dades institucionalment documentades arriben fins al 18 d'octubre de 2026. Els nomenaments i contractes s'han de llegir al costat dels expedients complets de cada organisme.

1. Objectiu periodístic

Contrastar els compromisos de DA de transparència i responsabilitat pressupostària amb la governança de les entitats públiques: qui nomena, qui aprova la despesa, qui audita, i què s'ha executat. No confondre empresa pública empresarial, ens de promoció amb subvenció, organisme regulador o entitat de resolució bancària.

2. Dada principal: ingressos del Govern, any 2025

En la **liquidació del Govern de 2025**, apartat 1.2.5 d'ingressos patrimonials, pàgina impresa 14, consten:

Concepte	Ingrés liquidat i cobrat 2025 (€)
Distribució de resultats d'Andorra Telecom	31.787.521
Distribució de resultats de FEDA	8.408.714
Suma d'ambdues distribucions	40.196.235

Font: [F0019](#) — p. 14 i p. 146. **Distingir aquests dividends percebuts durant 2025 dels beneficis generats per les empreses durant 2025.**

3. Resultats de les operadores de 2025

- **Andorra Telecom:** resultat net comunicat 29,2 M€; ingressos d'explotació 84,5 M€; inversió executada 11,8 M€. Font secundària que

reproduceix comunicat corporatiu: [\[F0092\]](#) i pressupost oficial 2026: [\[F0093\]](#)

- **FEDA (matriu):** 25,4 M€ de resultat positiu del 2025. Font corporativa directa: [\[F0094\]](#)
- No sumar de manera indiferenciada beneficis de matriu i filials (FEDA Ecoterm, FEDA Solucions, CTRASA) perquè pot duplicar resultats consolidats. Cal sol·licitar comptes consolidades.

4. Entitats públiques que reben recursos pressupostaris

Segons la **nota 10.25.2, pàgina impresa 152**, de la liquidació del Govern de 2025, 'transferències sense contraprestació' (no són dividends):

Receptora	Import 2025 (€)
Andorra Turisme	21.229.350
RTVA	5.294.293
Andorra Desenvolupament i Inversió (ADI)	2.556.890

Font: [\[F0019\]](#) — nota 10.25.2. **No representar aquests imports com a cost net consolidat de tota l'entitat.**

5. Com funciona l'empresa de promoció turística

Els comptes anuals d'Andorra Turisme de **2024** informen:

- Resultat comptable 2024: -20.043.609 €.
- Aportacions de socis cobrades en activitats de finançament 2024: 20.652.550 €.
- Nota d'esdeveniments posteriors: incorporació de Mònica Bonell al secretariat del consell i Marc Rossell al consell, acords del 29/01/2025. Font primària: [\[F0095\]](#) — pp. 2, 4 i nota 21. La societat compleix tasques de promoció finançades per l'Estat; el resultat comptable negatiu aïllat no prova cap irregularitat.

6. Nomenaments: un cas amb trajectòria comprovable

- El Govern va configurar el Consell d'Administració de FEDA el 31/05/2023, amb **Xavier Espot com a president**. Font: [\[F0096\]](#)
- El 09/02/2026 **Sílvia Calvó**, que havia estat ministra de Medi Ambient del 2015 al 2023 i membre del Consell de FEDA posteriorment, va assumir la direcció general en substitució d'Albert Moles. Es publicà el nomenament al BOPA 28/01/2026. Font: [\[F0097\]](#)
- Composició actual publicada: [\[F0098\]](#) **Línia de verificació:** convocatòria/concurs si escau, autoritat que decideix, requisits, valoracions, abstencions, compatibilitats, retribucions i resultats avaluable. La trajectòria pública és una dada; no implica per si sola favoritisme.

7. AREB — mida administrativa, comptes i serveis externs

Portal oficial: [\[F0099\]](#)

- Plantilla indicada per a 2025: **4 llocs** (directiu, intermedi, tècnic i administratiu).
- Despesa de personal **liquidada** de 2025: 659.298,65 €, dels quals 179.974,35 € del Consell d'Administració, 395.954,53 € remuneracions del personal fix i 83.369,77 € cotitzacions.
- Reglament orgànic: Consell de 5 persones, president i dos membres designats pel ministeri encarregat de Finances i dos designats per AFA (amb el detall exacte del portal).
- **Pressupost 2026**, no despesa executada: partida de treballs tècnics/estudis per 1.570.143,24 € dins de consum de béns corrents i serveis, segons annex pressupostari publicat a Llei 1/2026: [\[F0100\]](#) . Requereix contrastar el detall per projecte i la liquidació corresponent abans de valorar-ne cost i benefici.
- El portal de transparència esmenta els supòsits d'exclusió de la llei ordinària de contractació, segons l'article 56.8 de la Llei 7/2021: especificitat tècnica, extrema urgència i confidencialitat. Cal

identificar cada expedient i el fonament invocat; l'existència de l'excepció no equival a un ús abusiu.

8. Pla d'auditoria d'entitats

Comparar, per FEDA, Andorra Telecom, Andorra Turisme, ADI, RTVA, AREB i, per separat, organismes reguladors:

87. Base jurídica de l'entitat, propietat i funcions.
88. Composició del consell a 2023 i a 18/10/2026; nomenaments i cessaments.
89. Convocatòria i actes de selecció de càrrecs; incompatibilitats i retribucions.
90. Pressupost inicial, modificacions, liquidació, pagaments i romanents (2023–2025).
91. Ingressos pròpis, subvencions, préstecs, dividends i aportacions de capital.
92. Comptes individuals i, quan escaigui, consolidats; informes d'auditoria i al·legacions.
93. Grans expedients de contractació, beneficiaris i indicadors de servei públic.
94. Compareixences i preguntes del Consell General; conclusions del Tribunal de Comptes.

9. Preguntes al Govern i als grups parlamentaris

- Si 2025 es van rebre 40,20 M€ de FEDA i Telecom, quines reserves i inversions es van mantenir a cada empresa i qui va acordar la distribució?
- Quins indicadors mesuren inversió pública i qualitat de serveis, més enllà del benefici comptable?
- Quin va ser el procés formal del nomenament de Calvó i quins registres públics permeten revisar-lo?
- Quins contractes extraordinaris utilitza l'AREB i quina és la seva justificació per expedient?

- Quina diferència hi ha entre pressupost, obligacions reconegudes i pagaments efectius a Andorra Turisme/RTVA/ADI?

CAPÍTOL 10 / 36

Europa, el referèndum i les decisions pendents

El calendari europeu té un punt de canvi el 19 d'octubre del 2026, data de la signatura de l'acord. El procediment posterior de consentiment, ratificació i referèndum requereix distingir l'acte de signar de l'entrada en vigor.

1. Promesa original de Demòcrates — programa de 2023

PDF: [\[F0014\]](#)

- **Pàgina impresa 79, fitxer PDF pàgina 78 (començant per 0):** preveia el final de les negociacions el 2023 i que durant el **2024** es produïssin els procediments de ratificació d'Andorra i de la UE, amb referèndum previ que anomena **vinculant**.
- **Pàgina impresa 81 (PDF pàgina 80):** a la columna de futur es compromet a preparar el referèndum vinculant perquè la ciutadania decideixi sobre la ratificació de l'acord al Consell General.
- També promet reunions mensuals amb actors polítics, econòmics i socials per informar i debatre, i explicar no només oportunitats sinó reptes i cessions. Important: la data de ratificació 2024 és una **previsió de calendari**, no un contracte legal de termini assegurat per Andorra; el compromís de preparar la consulta és explícit.

2. Cronologia dels fets

Data	Esdeveniment	Font
Març 2015	Inici negociacions entre UE i Andorra/San Marino	[F0103]
Desembre 2023	Conclusió política de les negociacions	font Consell UE 16/07/2026
26/04/2024	La Comissió presenta	font Consell UE

	propostes al Consell per a signatura i conclusió	16/07/2026
2024	Termini previst per DA per als tràmits i consulta, no materialitzat	programa DA p.79
15-16/07/2026	Coreper i Consell UE avalen/autoritzen la signatura, amb qualificació d'acord mixt	[F0103]
30/07/2026	Govern aprova el Reglament sobre el referèndum consultiu, qualificat de políticament vinculant	[F0101]
16/09/2026	Govern anuncia signatura per 19/10/2026 a Brussel·les	[F0373]
14/10/2026	Govern confirma calendari: signatura futura 19/10, Parlament Europeu, referèndum, Consell General	[F0102]
18/10/2026	Tall periodístic: el referèndum encara no té data; la signatura NO ha tingut lloc encara	agenda oficial i cronologia

3. Referèndum: jurídicament consultiu, políticament vinculant

El Govern publica el 30/07/2026 que el Reglament desenvolupa la Llei 44/2022 i que el referèndum és de caràcter **consultiu** però l'executiu en

respectarà políticament el resultat. Distinguem el terme electoral del programa 'vinculant' del mecanisme jurídic final. Font: [\[F0101\]](#)

4. Seqüència de ratificació explicada pel Govern

95. Signatura prevista el 19/10/2026 a Brussel·les.
96. Consentiment del Parlament Europeu.
97. Referèndum consultiu a Andorra, encara sense data, el resultat del qual el Govern diu que serà políticament vinculant.
98. Si hi ha vot afirmatiu, ratificació al Consell General per dues terceres parts de la cambra.
99. L'entrada en vigor i l'abast de l'aplicació provisional requereixen lectura del text, decisions del Consell UE, circumstàncies de ratificació dels estats i dret intern. El Govern afirma que la simple signatura NO comporta que l'acord comenci a aplicar-se a Andorra. Font: [\[F0102\]](#)
Font europea que autoritza signatura i aplicació provisional: [\[F0103\]](#)
Qüestió jurídica a verificar: exactament quines disposicions podrien ser provisionalment aplicables, per a qui, a partir de quin acte i amb quines condicions. No interpretar el títol de la decisió del Consell com una entrada immediata en vigor a Andorra.

5. Per què va variar el calendari? Fet i hipòtesi

Fets documentats: negociació conclosa 12/2023; proposta Comissió 04/2024; revisió al Consell fins a l'autorització 07/2026; acord mixt que implica estats membres. El Govern col·loca la consulta després del consentiment europeu. **Preguntes pendents:** quina part del canvi entre 2024 i 2026 respon a la revisió jurídica europea i quin marge tenia el Govern per proposar una consulta anterior? S'ha ajornat per decisió institucional o hi havia impediment formal? Quines alternatives jurídiques es van estudiar? Quin detall temporal té l'acord mixt?

6. Participació de la ciutadania i actors socials

Programa DA p.81: reunions amb actors polítics, econòmics i socials **mensualment** i comunicació de reptes/cessions. El 15/10/2026 Govern, CEA, Cambra i Empresa Familiar van signar un memoràndum per a la preparació empresarial. Font: [\[F0084\]](#) Demanar actes i participants de les reunions del Pacte d'Estat; registre de trobades sindicals, socials i professionals; material de comunicació institucional, despesa i contractes. El memoràndum empresarial no prova que altres col·lectius hagin estat exclosos; cal comparar vies reals de participació i pressupost.

7. Preguntes parlamentàries documentades que val la pena rellegir

- Pregunta/resposta sobre aplicació provisional de l'acord, Marcos Monteagudo, 27/06/2025: [\[F0104\]](#)
- Consultes d'altres grups sobre comunicació (Cerni Escalé 2024) i Andorra Endavant (2025); recopilar textos, respostes i efectes: [\[F0105\]](#)

8. Preguntes de control sobre l'operació de signatura

- El Govern manté que la ratificació requereix dos terços de 28 consellers (comprovar en el marc jurídic l'aplicació exacta de la majoria i els supòsits d'abstenció).
- A 18/10 NO afirmar que Esport 'ja ha signat'. La signatura estava prevista per a demà, 19/10.
- No confondre aprovació del Parlament Europeu amb ratificació dels 27 estats, ni signatura amb entrada en vigor, ni referèndum consultiu amb referèndum jurídicament obligatori.

9. Indicadors per comparar els partits

Separar: 1) posició sobre el text substantiu de l'acord, 2) acceptació d'un referèndum, 3) moment del referèndum, 4) participació al Pacte d'Estat, 5) vots parlamentaris concrets, 6) finançament i transparència de la informació ciutadana. No reduir tot a 'a favor/en contra d'Europa'.

El programa de DA i les fonts institucionals permeten comprovar el calendari polític de l'acord amb la UE. Les conseqüències jurídiques i econòmiques dependran de la ratificació, dels annexos i dels instruments d'aplicació.

CAPÍTOL 11 / 36

Ciutadans Compromesos: programa i gestió

0. Objectiu i criteri

Analitzar el paper propi de Ciutadans Compromesos (CC) en la candidatura conjunta de 2023, el Govern, el Consell General i el Comú de la Massana. Cap percentatge de vot de coalició s'atribueix exclusivament a CC. Separar eleccions generals d'abril i comunals de desembre; separar grup parlamentari actual i electes amb candidatura CC d'origen.

1. Fonts originals de programa localitzades

- Programa de generals 2023, pàgina oficial: [\[F0030\]](#)
- PDF enllaçat per visor públic: [\[F0106\]](#)
- Programa comunal de desembre 2023, pàgina oficial: [\[F0031\]](#)
- PDF enllaçat per visor públic: [\[F0107\]](#) La pàgina de CC conté visors incrustats. Els enllaços originals estan localitzats, però el text del PDF no ha pogut ser extret íntegrament en aquesta sessió; queda expressament pendent la matriu **promesa literal / número de pàgina / termini**. No convertir els fets coneguts en promeses electorals no comprovades.

2. El suport electoral i la seva conversió en escons

Comunals 17/12/2023 — La Massana: 3.552 persones censades, 2.114 participants, 1.895 vots a candidatures, 159 en blanc i 60 nuls. Coalició CC + DA + Independents: 1.113 vots, 58,73% dels vots a candidatures, 10 de 12 escons, 83,33% dels llocs. Amb Seny: 782 vots, 41,27% i 2 escons (16,67%).

- **Suport de coalició sobre el cens:** 31,33%.
- **Quota d'escons:** 83,33%.
- **Diferència escons – vot a candidatures:** 24,60 punts percentuals.
- **Multiplicador de representació** (quota d'escons / quota de vots a candidatures): 1,42 vegades.

- **Relació escons / suport censal:** 2,66 vegades; incorpora l'abstenció i no és un índex aïllat de distorsió del repartiment.

Font: [\[F0108\]](#) ; cens històric: [\[F0109\]](#).

Generals 02/04/2023, circumscripció de la Massana: candidatura CC–DA 1.015 vots, 47,72% dels 2.127 vots a candidatures, 2 de 2 escons territorials; cens 3.483 (29,14% dels electors). Llistes competidores PS–SDP: 586 (27,55%); Acció: 526 (24,73%). FONT secundària amb recuento: [\[F0110\]](#) ; cens oficial a [\[F0109\]](#). No traslladar automàticament els 2 escons de coalició a una formació única sense verificar l'adscripció individual.

3. Representants i responsabilitats

- Grup parlamentari Ciutadans Compromesos, quatre membres el 2026: Carles Naudi (president), Manel Linares (president suplent), Sandra Codina (subsíndica general) i Víctor Pintos (conseller general). Pintos s'incorpora al grup en setembre de 2025; no confondre el total actual amb resultat propi 2023. Fonts: [\[F0027\]](#) i [\[F0028\]](#).
- Raul Ferré Bonet, ministre de Territori i Urbanisme i antic cònsol menor (2011–2019) de La Massana. Font: [\[F0032\]](#).
- Eva Sansa Jordan, cònsol major; equip de govern comunal sobre informació pública de CC: [\[F0111\]](#).

4. La desviació viària La Massana–Ordino

- 20/12/2023: primera fase adjudicada per Govern (3.689.766,61 €) i Comú (4.669.260,06 €), en àmbits competencials diferenciats: [\[F0112\]](#).
- 15/10/2025: tram 4 adjudicat per 8.031.961,61 €, anunci de previsió 2027: [\[F0113\]](#).
- 17/12/2025: sectors del tram 5 adjudicats per 3.833.456,02 €; executats o en execució, no necessàriament finalitzats: [\[F0114\]](#). **A provar:** cost consolidat de totes les fases, modificacions de contracte, certificacions d'obra, calendaris modificats, licitacions i data d'obertura efectiva. No sumar imports si hi ha solapaments sense revisar els lots.

5. Alt de la Capa: adjudicació i nul·litat d'un edicte

- 28/09/2026: acord del Consell de Comú aprovant adjudicar el mirador escènic a la UTE Locubsa–Desplom per **892.148,54 €**, amb 10 vots a favor i 2 en contra. Comú: [\[F0115\]](#).
- 02/10/2026: primer edicte d'informació pública del projecte, amb consulta presencial prèvia cita, sense explicitar canal electrònic dels estudis.
- **14/10/2026: Junta de Govern declara nul i sense efectes aquest edicte**, perquè la informació pública i estudis també s'havien d'exposar electrònicament: [\[F0116\]](#).
- El mateix dia es publica un nou edicte amb projecte + estudi i informe d'impacte ambiental disponibles en línia i presencialment i un nou termini d'al·legacions d'un mes: [\[F0117\]](#); portal de documentació [\[F0118\]](#). **Abast precís:** nul·litat del tràmit d'informació pública del 02/10, **no** nul·litat demostrada de l'adjudicació ni de tot el projecte. Cal obtenir expedient complet, condicions suspensives i eventuais dates d'inici d'obra. L'oposició discuteix ubicació i efectes, el govern comunal defensa diversificació turística: cal confrontar estudis, cost i alternatives.

6. Pressupost inicial del Comú 2026

Total general 2026 **28.975.500 €** versus inicial 2025 **24.240.450 €** (+19,53%). Segons classificació funcional de despeses 2026: seguretat i mobilitat 5.110.007,57 €, habitatge i urbanisme 649.677,51 €, medi ambient 1.160.426,49 €, comerç/turisme/PIME 2.704.521,85 €. Font oficial: [\[F0119\]](#). Distingir pressupost inicial, compromís de despesa, liquidació i pagaments.

7. Posicions parlamentàries documentades

100. Sistema electoral 19/03/2026. GP Demòcrata i CC voten contra presa en consideració reforma de Concòrdia sobre candidatures unipersonals parroquials; 17 contra, 11 a favor. Font: [\[F0013\]](#).

101. **Nacionalitat 27/10/2025.** CC anuncia esmena per autoritzar consulta d'antecedents policials en procediments de nacionalitat; cal verificar redactat final, protecció de dades i destí de l'esmena. Font: [\[F0120\]](#).
102. **Administració deslleial 23/04/2026.** CC anuncia esmena per ampliar supòsits en Codi penal; cal verificar aprovació i text final: [\[F0121\]](#).
103. CC participa en coalicions i actuacions de majoria: separar actes amb autorització pròpia de CC dels actes de tot el grup de govern.

8. Preguntes encara sense resposta documental

- Quines promeses literals de cada PDF de CC es poden vincular a cada decisió? Identificar pàgines concretes.
- Qui va prendre la decisió inicial d'utilitzar un edicte de consulta no digital, quina revisió administrativa es va efectuar i quins efectes produeix la nul·litat del 14/10?
- El projecte de la Capa disposa d'anàlisi completa d'alternatives, demanda prevista i pla de retorn econòmic? Quina és la despesa total incloent manteniment, accés i operació?
- Quina part del pressupost comunal 2026 està ja executada? Comparació amb liquidació 2025.
- Quin és l'itinerari documental de cadascuna de les esmenes parlamentàries de CC fins a votació i publicació final?
- Quins pactes formals CC-DA existeixen, amb obligacions executives pròpies, i com s'han distribuït representació i finançament públic?

9. Estats de verificació

Documentat: escrutini comunal, quota d'escons, membres del grup 2026, càrrec ministerial, imports adjudicats citats, nul·litat de l'edicte i nova publicació, pressupost inicial, votació sobre reforma electoral. **Requereix aprofundiment:** programa íntegre 2023 amb pàgines, esmenes parlamentàries i textos finals, liquidació pressupostària, avaluacions econòmiques del mirador, expedient contractual i possibles modificacions. **No concloure:** que una iniciativa administrativa defectuosa sigui una irregularitat penal, que una coincidència electoral impliqui identitat

ideològica de CC i DA o que els ingressos del projecte turístic estiguin demostrats.

Acció Comunal d'Ordino: programa i aliances

Tall: 18 d'octubre de 2026.

Àmbits separats: eleccions generals d'abril de 2023, eleccions comunals de desembre de 2023, acció del Govern i acció del Comú.

1. Tesi i metodologia

Acció Comunal d'Ordino (ACO) participa en candidatures conjuntes, no en una única papereta pròpia que es pugui aïllar per desglossar-ne el suport individual. ACO no s'ha de confondre amb Demòcrates, Liberals, Independents ni Progressistes SDP. Cal publicar, per separat, percentatge sobre les paperetes vàlides a candidatures, percentatge sobre el cens, abstenció i percentatge d'escons. L'índex **quota d'escons / quota de vots a candidatures** és descriptiu del sistema de representació, no un índex de frau.

2. Comunal 2023, amb dades oficials

- Electors convocats: **1.947**; participació: **1.335 (68,56%)**; vots blancs **138**; nuls **36**.
- Vots vàlids a candidatures: **1.161**.
- Candidatura **ACO + Demòcrates + Independents + Progressistes SDP: 646 vots (55,64% sobre candidatures); 8 dels 10 escons (80%)**.
- **Units per Ordino: 515 vots (44,36%); 2 escons**.
- Percentatge de suport explícit sobre cens: $646/1.947 = 33,18\%$.
- Multiplicador representatiu sobre les candidatures: $80/55,64 = \times 1,44$; sobre cens: $80/33,18 = \times 2,41$, aquest segon indicador també incorpora l'abstenció i no aïlla l'efecte de la regla electoral.

Font primària: escrutini oficial [\[F0108\]](#)

3. Generals 2023: la diferència de 57 vots

Per la circumscripció parroquial d'Ordino, la coalició d'ACO amb Demòcrates i Liberals va obtenir **585 vots**, davant **528** de PS + Per Ordino i **235** d'Andorra Endavant. El suport fou del **43,40%** dels vots a candidatures. Amb **1.903** electors convocats, els **585 vots** són un **30,74%** del cens; la candidatura guanyadora va obtenir **els dos escons parroquials**. Cal distingir la composició exacta proclamada oficialment de la denominació simplificada que figura a l'acta de resultats.

Fonts: [\[F0001\]](#) ; acta de proclamació de candidatures [\[F0122\]](#)

4. Compromisos electorals i contrast

Centre sociosanitari públic: l'estatus de 2026 no és el projecte acabat

El 15 de desembre de 2023 la candidatura va anunciar explícitament **un centre sociosanitari públic**, amb prioritat d'atenció per als ordinencs i definició inicial del projecte al començament del mandat. Al setembre del 2026 el Comú valorava La Cortinada com a ubicació i anunciava que esperava publicar el concurs aquell mateix any, però també parlava d'un **acord públic-privat i un model assistencial mixt**. El centre no constava inaugurat ni el concurs adjudicat en els documents consultats. Cal exigir-ne el plec, les condicions d'accés, la titularitat, el finançament i la gestió: un acord publicoprivat no és necessàriament incompatible amb la titularitat pública; s'ha de verificar el model concret i les diferències respecte de la promesa.

Promesa del partit: [\[F0123\]](#)

Situació del 17/09/2026: [\[F0124\]](#)

Pla d'urbanisme (POUP): tramitació real i impugnacions

La candidatura va prometre una revisió del POUP amb participació pública i protecció del creixement equilibrat. El Comú va dur a terme i aprovar la revisió del planejament, i en va rebre recursos/impugnacions

de propietaris. En els registres consultats tant la majoria com la minoria van defensar alguns dels objectius de contenció urbanística; no s'ha de confondre un recurs amb una nul·litat declarada. Cal reconstruir l'expedient de participació, l'aprovació provisional i definitiva, la Comissió Tècnica d'Urbanisme i les resolucions judicials disponibles.

Promesa: [\[F0125\]](#)

Aprovació/recursos: [\[F0126\]](#)

Mobilitat pública fins a Arcalís: concreció estacional

Durant la campanya de 2023, la candidatura va prometre ampliar el transport comunal fins a Ordino-Arcalís per afavorir l'accés sostenible **durant tot l'any**. El Comú va anunciar posteriorment un **Freebus gratuït durant tota la temporada d'hivern**, de cost compartit amb SECNOA. Això documenta una mesura de servei estacional anunciada, però no prova per si sol la cobertura anual promesa ni les freqüències realment prestades. Obtenir contracte, fulls de servei, usuaris i prestacions d'estiu.

Promesa: [\[F0127\]](#)

Anunci oficial: [\[F0128\]](#)

Parc infantil cobert i equipaments de joventut

La candidatura va proposar un parc infantil cobert i equipaments per a joves. L'octubre de 2026, el Comú va convocar un **concurs d'idees per renovar el parc de Prat de Call**, amb 276 respostes al procés participatiu; això no és prova que s'hagi executat un parc infantil **cobert**, i cal comprovar si es tracta del mateix compromís.

Promesa: [\[F0129\]](#)

Actuació: [\[F0130\]](#)

Gestió forestal i sector agroramader

La candidatura es comprometia a potenciar el sector agroramader i la gestió forestal. El pressupost 2026 incorporava una previsió de **400.000**

euros per a una nau de biomassa al Serrat; un crèdit pressupostari no acredita l'obra executada. Cal verificar les hectàrees efectivament gestionades, els concursos i el pagament final.

Promesa: [\[F0131\]](#)

Pressupost 2026: [\[F0132\]](#)

5. Pressupost i liquidació: la construcció en el centre de l'equació

La liquidació comunal de **2025** (aprovada el **31/07/2026**) indica:

18.261.684,70 € d'ingressos, **16.637.657,49 € de despeses** i un saldo positiu de **1.624.027,21 €**; endeutament del Comú de **6.916.886,37 €** a 31/12/2025.

L'import d'inversions liquidades comunicat és **3.248.537,34 €**, diferent de la inversió compromesa però encara no liquidada, **9.216.814 €**. El mateix Comú reconeix que part del repunt d'ingressos prové de la construcció i que pot no ser recurrent.

Per a **2026**, el pressupost inicial preveu **16.238.850 € d'ingressos**, **21.089.794 € de despeses** i recurs a **4.850.944 € de romanent de tresoreria**, sense necessitat prevista de nou deute per equilibrar els capítols. Les inversions reals pressupostades són **4.674.200 €**. No presentar la diferència com a dèficit liquidat: és una previsió de finançament a través de romanents.

Fonts: [\[F0133\]](#) ; [\[F0132\]](#)

6. El projecte Grifols: separació de competències

El projecte de centre de recerca immunològica a Ordino va ser impulsat **pel Govern** i Grifols; el 25/07/2024 Grifols i Andorra Desenvolupament i Inversió (ADI) van anunciar-ne la cancel·lació i la dissolució de la societat conjunta. No s'ha de presentar com a projecte comunal executat o com a instal·lació construïda. El Comú participava en el debat territorial, però l'acord empresarial era amb el Govern/ADI. Falta conciliar els costos públics finalment assumits, les despeses i possibles obligacions extingides.

Font empresarial primària: [\[F0134\]](#)

7. Aliances i ideari

Per a les generals d'abril de 2023, ACO va coaligar-se amb Demòcrates i Liberals a Ordino; per a les comunals de desembre, amb Demòcrates, Independents i Progressistes-SDP. Això acredita **pactes electorals diferents**, no una afiliació ideològica automàtica. Cal reconstruir acords de coalició, distribució de càrrecs i compromisos programàtics, i comparar-los amb les intervencions registrades al Comú.

8. Preguntes documentals que queden obertes

104. Programa íntegre de la candidatura comunal

ACO+DA+Independents+SDP 2023, amb paginació. 2. Estat del concurs i titularitat del centre sociosanitari. 3. Condicions de gestió pública o publicoprivada respecte del compromís original. 4. Expedient del POUP, informes de participació i recursos. 5. Contractació i cobertura estiu/hivern del transport a Arcalís. 6. Parc infantil cobert: projecte, ubicació, cost i estat. 7. Reconciliació detallada de les inversions 2025 i les compromeses no liquidades. 8. Fonts de finançament previstes 2026 i evolució de l'impost sobre la construcció. 9. Import total efectivament assumit per cada institució en el projecte Grifols. 10. Pactes escrits de coalició a les generals i comunals.

Balanç: s'han documentat compromisos específics i actuacions parcials, però l'avaluació completa exigeix el programa original íntegre, els expedients i la liquidació posterior. No atribuir a ACO, en solitari, els vots de candidatures compartides.

Units per al Progrés: Encamp i el Govern

1. Plantejament i responsabilitats

La candidatura territorial d'Encamp combina **Units per al Progrés (UP)**, **Demòcrates per Andorra (DA)** i **independents**. Això requereix distingir els compromisos de la llista conjunta dels que poguéss haver fet UP com a partit a títol individual. La marca electoral conjunta no prova una absorció formal del partit. El Comú d'Encamp, dirigit per Laura Mas Barrionuevo (cònsol major) i Xavier Fernández Carrió (cònsol menor), exerceix competències comunals; els dos consellers territorials electes el 2023 van ser Jordi Torres Falcó i Maria Martisella González. Per a les decisions estatals cal identificar qui vota i quin òrgan té competència.

2. Recompte verificat: el denominador importa

Eleccions generals, 2/04/2023 — circumscripció parroquial

- UP + DA + Independents: **1.304 vots, 53,07%** dels 2.457 vots a candidatures; **2 de 2 escons territorials (100%)**.
- PS + Agrupament Encampadà: **1.153 vots, 46,93%**; 0 escons parroquials.
- Diferència: 151 vots. Multiplicador escons/vot a candidatura: **100 / 53,07 = 1,884**.
- Segons el cens electoral de 4.341 electors indicat en la informació electoral publicada: el suport explícit dels 1.304 vots equival a aproximadament **30,04% del cens**. Com que la mesura de cens prové d'una font diferenciada, cal verificar-la contra la taula oficial abans de reeditar.
- La circumscripció nacional es vota per separat: els percentatges territorials no són el vot nacional al partit.

Eleccions comunals, 17/12/2023

- Electors: **4.440**; votants: 2.332; vots a candidatures: 2.056; blancs: 202; nuls: 74.
- UP + DA + Independents: **1.403 vots, 68,24%** dels vots a candidatures, **10 de 12 consellers (83,33%)**.
- Avancem: **653 vots, 31,76%, 2 escons (16,67%)**.
- Suport entre censats: **1.403 / 4.440 = 31,60%**. Multiplicador escons/vot a candidatura: **83,33 / 68,24 = 1,221**.
- *el multiplicador del poder*: el 83,33% d'escons no equival al 83,33% d'electors ni al 83,33% de votants. La diferència relativa al cens inclou l'abstenció i no s'ha d'atribuir tota a les regles de repartiment.

3. PROGRAMA ELECTORAL ORIGINAL — 40 PÀGINES RECUPERADES

URL original: [\[F0135\]](#) La portada identifica expressament «UP + DEMÒCRATES + INDEPENDENTS», Laura Mas i Xavier Fernàndez. El lloc web l'arxiva dins les comunals 2023, malgrat que l'URL contingui /2025/03/.

P. 17: participació ciutadana

Promesa: establir pressupostos participatius **tant a Encamp com al Pas de la Casa** per a projectes impulsats pels veïns. Pregunta: quins pressupostos participatius generals van existir a cada nucli, amb crèdit, convocatòria, participants i execució? No confondre aquesta mesura amb una institució juvenil específica.

P. 18: habitatge

Compromisos diferenciats:

105. Punt d'informació i assessorament sobre habitatge.

106. Catàleg/inventari detallat d'habitatges de la parròquia.

107. Ajuts comunals complementaris per famílies que, malgrat l'ajuda governamental, destinin **més del 40% dels ingressos** al lloguer.

- 108. Continuïtat de la bonificació del **90%** de l'impost sobre nova construcció d'habitatges de lloguer.
- 109. Continuïtat d'una bonificació del 50% de la cessió econòmica (verificar àmbit i normativa aplicable).
- 110. Posada a disposició d'un terreny comunal per a col·laboració publicoprivada destinada a lloguer assequible. La pàgina web del Comú acredita programes Primer Pas, Respira, Garantia i Compartir +60, i la continuïtat de la bonificació del 90%. No acredita per si mateixa ni el catàleg complet, ni nombre de beneficiaris sota la regla del 40%, ni la cessió d'una parcel·la identificada. Obtenir padró de beneficiaris agregat, despesa liquidada i l'acord cadastral.

P. 16: administració i mobilitat

Promet avançar cap a una administració 100% electrònica, desenvolupar el pla d'igualtat i el pla de mobilitat sostenible, i la carrera professional dels treballadors comunals. El portal electrònic i l'ordinació de control pressupostari existeixen; cal mesurar el percentatge de tràmits realment completables de principi a fi i l'execució dels plans.

P. 20: economia i turisme

Promet reforçar el turisme familiar, esportiu i de muntanya els 365 dies i la col·laboració publicoprivada, així com mesures de promoció cap al sud de França. Cal contrastar amb dades anuals de visitants, pernoctacions, despesa, contractes i resultats. La concessió amb SAETDE és rellevant però no prova per si sola el compliment de totes les polítiques promeses.

4. Una promesa que sí disposa d'execució institucional

Consell de Joves: la coalició va prometre crear-lo amb un pressupost participatiu de **20.000 euros anuals** (declaració de campanya, 8/12/2023). El Comú va aprovar el reglament del Consell de Joves el 26/04/2024 i el 7/05/2026 va comunicar que els joves havien repartit els 20.000 euros en dos projectes. Això acredita l'òrgan i la decisió d'assignació; per afirmar

despesa executada de 20.000 euros cal obtenir les factures o la liquidació. Aquesta acció juvenil no reemplaça automàticament el pressupost participatiu general que el programa prometia per als dos nuclis.

5. Les finances: el que està aprovat i el que s'ha pagat

Liquidació 2025, difosa el març 2026

- Ingressos liquidats: **45.241.334,56 €**.
- Despeses liquidades: **37.316.717,65 €**.
- Superàvit pressupostari reportat: **7.924.616,91 €**.
- Inversió liquidada (capítol d'inversions): **10.743.866,25 €**, +45,31% respecte a 2024 segons el Comú.
- Deute: **12.614.104,62 €**, reportat com 35,63% del màxim de referència emprat pel Comú.
- Exemples de projectes amb despesa de 2025 segons el balanç divulgat: nucli de les Bons (1,480 M€), parc de l'Ossa (1,421 M€), avinguda d'Encamp al Pas (1,374 M€), ampliació Casal del Poble (1,034 M€).
- Una liquidació amb superàvit no implica que els diners d'habitatge es deixessin necessàriament sense utilitzar: per això cal obtenir el crèdit previst, la despesa i el nombre de beneficiaris de cada programa.

Pressupost inicial 2026

El Comú va presentar un pressupost previst de **45,65 M€**, amb **15,86 M€ d'inversions planificades**. No són diners executats. Les inversions de 2025 no es poden sumar directament al pressupost de 2026 per dir que el compromís dels «més de 20 milions» està executat; necessitem la sèrie 2024–2027 sense duplicacions de projectes pluriennals ni inversions de la concessionària SAETDE.

6. Projectes físics en seguiment a octubre 2026

- Remodelació de l'avinguda de Joan Martí (Encamp): obres iniciades el 2026, en curs.

- Plaça de l'Església del Pas de la Casa: inici anunciat el 4/05/2026; finalització prevista a octubre de 2027.
- Centre Esportiu del Pas de la Casa i remodelació avinguda d'Encamp: projectes publicats com a en curs.
- Circ dels Pessons: el setembre de 2026 es va iniciar el procés de futura declaració com a parc natural comunal; **no** consta la declaració definitiva.
- Protecció, turisme i mobilitat: cal obtenir actes de contractació, previsions actualitzades, cost acumulat, estat físic i possibles modificats.

7. Preguntes d'investigació especialment importants

111. Quants habitatges nous de lloguer i lloguer assequible han resultat realment de les bonificacions fiscals?
112. Quina despesa ha tingut el programa d'ajuts vinculat al llinar del 40% del lloguer i quantes famílies s'han beneficiat?
113. Existeix l'inventari promès d'habitatges, amb desglossament d'habitatges buits, turístics i de residència principal?
114. Quina parcel·la pública es va oferir per a habitatge assequible i en quines condicions?
115. Quin pressupost participatiu general hi ha hagut a Encamp i al Pas i quines iniciatives s'han executat?
116. Com es desglossen per anys els «més de 20 milions» promesos i quina part ha estat efectivament liquidada?
117. Quins òrgans —Comú, Govern o SAETDE— decideixen i paguen cadascun dels projectes del Pas de la Casa?

8. Criteris d'atribució

- No atribuir a UP individualment tots els 1.403 vots de la coalició.
- No confondre les generals amb les comunals ni percentatge de vots amb percentatge de cens.
- No confondre inversió pressupostada, adjudicada i liquidada.

- Revisions del programa: literal original, número de pàgina, decisió pública i prova del resultat.
- Estat temporal: legislatura comunal 2024–2027 encara no concloua a octubre 2026; evitar classificar automàticament com a incompleta una actuació amb termini o projecte en curs.

9. Fonts primàries i de comprovació

- **Programa comunal original, UP + DA + Independents (40 pàgines):** [\[F0135\]](#)
- **Resultats generals 2023, Govern d'Andorra:** [\[F0001\]](#)
- **Resultats comunals 2023, Govern d'Andorra:** [\[F0108\]](#)
- **Presentació programa coalició 30/11/2023:** [\[F0136\]](#)
- **Promesa Consell de Joves 08/12/2023:** [\[F0125\]](#)
- **Consell de Joves 20.000 euros, 07/05/2026:** [\[F0137\]](#)
- **Mesures comunals habitatge:** [\[F0138\]](#)
- **Bonificació 90% habitatge de lloguer:** [\[F0139\]](#)
- **Liquidació Encamp 2025 (dades de Comú difoses per Canal Andorra):** [\[F0140\]](#)
- **Presentació pressupost 2026 del Comú:** [\[F0141\]](#)
- **Obres 2026, plaça Església Pas:** [\[F0142\]](#)
- **Projectes d'obra pública en curs:** [\[F0143\]](#)
- **Protecció Circ dels Pessons:** [\[F0144\]](#)
- **Composició del Comú 2024–2027:** [\[F0145\]](#)
- **Control presupuestari i tauler electrònic:** [\[F0146\]](#)

Liberals d'Andorra: trajectòria i pactes

Tall documental: 18 d'octubre de 2026. **Estat:** investigació inicial fonamentada; encara no auditoria exhaustiva dels programes complets de 2019 i 2023.

1. Delimitació: qui respon de cada etapa?

- **2019–2023:** Liberals és soci del Govern Esport, amb responsabilitat executiva durant bona part de la legislatura. Cal examinar decisions dels seus ministeris i les decisions col·legiades; distingir la seva acció de la dels altres socis.
- **2022:** escissió de Judith Pallarés i quatre consellers liberals (Ferran Costa, Marc Magallon, Eva López i Sílvia Ferrer), que després formen **Acció**. Les trajectòries dels càrrecs que abandonen el partit no són automàticament la línia política orgànica de Liberals després de la ruptura.
- **2023:** llista nacional encapçalada per Josep Maria Cabanes. **893 vots (4,66% dels vots a candidatures nacionals)**. Sobre 29.958 electors registrats al cens, representen **2,98% del cens**. Sense escó nacional. Víctor Pintos entra després com a conseller vinculat al pacte parroquial DA–Liberals d'Andorra la Vella; distingir candidatura parroquial de llista nacional.
- **Setembre 2025:** Víctor Pintos passa al grup de Ciutadans Compromesos.
- **Novembre 2025:** pacte electoral amb Acció, sense fusió orgànica; Liberals també anuncia col·laboració política amb CC.

2. Govern 2019: quatre carteres inicials

- Jordi Gallardo: Presidència, Economia i Empresa.
- Víctor Filloy: Afers Socials, Habitatge i Joventut.

- Judith Pallarés: Funció Pública i Reforma de l'Administració (posteriorment Afers Socials, Joventut i Igualtat).
- Verònica Canals: Turisme (deixa el ministeri abans de final de legislatura). FONT PRINCIPAL: Govern 22/05/2019, [F0147]; reestructuració a [F0148].

3. Programa 2019: propostes expressades al Consell General

Document primari revisat: Diari Oficial del Consell General núm. 7/2019, sessió del 14/05/2019, pàgines 44–46, intervenció en representació de Liberals. És una transcripció institucional de les posicions defensades a la investidura; **no substitueix íntegrament el programa electoral de 51 pàgines.**

- **Transparència:** aprovar una llei de transparència i accés a la informació (qualificat pel partit com el cinquè compromís electoral). **Actuació:** Llei 33/2021 de transparència aprovada 02/12/2021, vigent des del 29/06/2022. **Pendent:** temps de resposta a sol·licituds, grau de publicitat activa, denegacions i dades reutilitzables.
- **Digitalització i simplificació de l'Administració:** identificat com sisè compromís. **Pendent:** inventari de tràmits digitals complets, simplificacions reglamentàries i casos d'ús; no donar-lo per acabat només per haver creat portals.
- **Impost turístic i millora del turisme:** defensa de la taxa turística i destinació a qualitat i sostenibilitat. **Actuació:** Llei 19/2022 de l'impost sobre estades en allotjaments turístics, aplicació des de l'1/07/2022. **Pendent:** recaptació total 2022–2025 i despesa finalista verificable del Fons per a l'impuls del turisme.
- **Adhesió al FMI:** defensaven prosseguir la candidatura. **Actuació:** Andorra ingressa el 16/10/2020. Acció executada sota Govern tripartit; atribució col·lectiva.
- **Reserva de la Biosfera UNESCO:** anunciaven la candidatura nacional d'Andorra com a projecte estratègic. **Situació:** Govern aprova presentar formalment la candidatura el 30/09/2026. Aquesta aprovació

és set anys després de la defensa pública; encara no equival a un reconeixement de la UNESCO.

- **Habitatge:** es defensà un fons immobiliari concertat amb el sector privat, ajudes a l'emancipació i un institut per a polítiques i dades d'habitatge. **Pendent:** identificar els instruments institucionals que s'hi corresponguin, volum financer, parc construït, ajudes i resultat.
- Drets civils, medi ambient i transport: el programa abordava la igualtat, la protecció de les persones LGTBIQ+, l'economia circular i la mobilitat sostenible. Les mesures literals i les votacions vinculades requereixen atribució individual, amb el programa original [F0149].

4. Les propostes de campanya de 2023 que es poden atribuir a Cabanes

- **Fiscalitat:** Cabanes va anunciar que no incrementaria impostos si governava. És un compromís condicional d'una candidatura que no va encapçalar el Govern: no s'ha de mesurar com a decisió executiva de Liberals 2023–2026.
- **UE:** proposta de fer estudis d'impacte de l'acord i de l'escenari de quedar-ne al marge, sense subordinar la decisió al calendari inicial. Contrastar amb posicions parlamentàries i informes encarregats després.
- **Habitatge:** les declaracions de Víctor Pintos a setembre 2023 defensaven retirar gradualment la intervenció sobre els lloguers i que el mercat es regulés. És una posició atribuïble al conseller liberal en aquella data, no prova literal del programa nacional.
- **Pensions:** debat sobre reforma amb consens i sense tensionar famílies/empreses; documentar les esmenes o propostes concretes de 2023–2026 abans d'atribuir-ne resultats. FONT: [F0150] i [F0151].

5. La ruptura del 2022 i el pacte del 2025

- Les primàries guanyades per Cabanes davant Pallarés (un vot de diferència) van precedir la sortida pública de Pallarés i quatre parlamentaris el 14/06/2022. Els escindits van denunciar diferències de gestió i d'orientació del projecte, i van formar Acció.

- El 18/11/2025 s'anuncia acord de candidatura electoral entre Liberals i Acció. El congrés de Liberals del 24/11/2025 ratifica col·laboració amb CC i aproximació a Acció, sense que aquest acord sigui sinònim de fusió jurídica.
- La presidenta Cristina Rico exposava el desembre 2025 que els pactes parlamentaris separats amb CC (Liberals) i DA (Acció) dificultaven una fusió. **Preguntes:** existeix programa conjunt? quins punts divergents de 2022 s'han renegociat? quin acord de repartiment de llocs, subvencions i drets de decisió s'ha aprovat? quines candidatures són d'un partit i quines coalicions territorials?

6. Afiliacions europees: vincle acreditat

L'ALDE Party publica el 06/01/2026 la llista de membres de ple dret. Hi consten per Andorra **Liberals d'Andorra** (893 vots / 4,66%) i **Acció** (805 vots / 4,20%). Cada partit té 1 delegat amb vot al Consell i 2 al Congrés segons la taula de representació de 2026. **Són dos membres orgànics diferents d'una mateixa família europea.** La llista no prova cap vinculació de l'ALDE amb la resta dels aliats andorrans. FONT: [F0152].

7. Finançament i dades en seguiment

L'informe de fiscalització dels comptes de 2024 recull 3.053,46 € de transferències públiques comunicades a Liberals. Aquesta dada no equival als ingressos totals del partit ni al cost per vot. Per obtenir una comparació completa cal considerar subvencions de representació, quotes, donacions, saldos i pactes financers entre socis electorals. Font: [F0153].

8. Preguntes que permeten fiscalitzar

118. Quines deu promeses de 2019 van arribar a llei, reglament i resultat mesurable abans del 2023?
119. Qui va assumir i què va executar cadascun dels quatre ministeris liberals?

120. Com es van repartir recursos, responsabilitats i vots a la coalició 2019–2023?
121. Quines propostes canvien de 2019 a la campanya de Cabanes de 2023?
122. Quins desacords ideològics documentats van produir la ruptura i en quines matèries s'han reconduït des del 2025?
123. Quins acords vinculants regulen la futura coalició, la seva comptabilitat i la presa de decisions?
124. Quin percentatge d'execució final tenen les mesures d'habitatge del govern tripartit, evitant atribuir tots els resultats a un sol soci?

9. Fonts addicionals

- Documentació bibliogràfica del programa 2019, **51 pàgines**, Biblioteca Nacional: [F0154]. El PDF original del programa no s'ha descarregat.
- Pacte de govern de 2019 i cinc eixos: [F0155].
- Altres nomenaments i reestructuració: [F0148].
- Llei transparència: [F0070].
- Llei impost turístic: [F0156].
- Adhesió FMI: [F0157].
- Candidatura Reserva Biosfera, 30/09/2026: [F0158].
- Escissió 2022: [F0159].
- Acords 2025: [F0160] i [F0161].

Seguiment indispensable abans de tancar el capítol: obtenir els dos programes íntegres (2019 i 2023), actes de partit i pactes orgànics, votacions individuals, comptes anuals complets i estadístiques de resultats dels ministeris. No tractar com a incompliment imputable a l'oposició una promesa que requeria controlar el Govern.

CAPÍTOL 15 / 36

Acció per Andorra: programa i representació

1. Objecte, font original i distinció de competències

La base d'aquesta investigació és el programa electoral íntegre d'Acció per Andorra de 2023: «La clau de futur», 27 pàgines del PDF (llibret imprès de més de cinquanta pàgines). Font oficial del partit: [\[F0162\]](#). Les xifres sobre promeses provenen de les pàgines impreses indicades; les pàgines digitals agrupen dues pàgines impreses per full. **No s'ha pogut descarregar físicament el PDF original en aquesta sessió; el seu enllaç directe i el contingut llegible sí que han estat verificats amb la font.**

Acció no va obtenir representació amb la seva llista nacional el 2023 i no és el titular del Govern en aquesta legislatura. Per auditar les seves promeses distingim: (a) decisions del Govern que coincideixen amb el seu programa, (b) posicions documentades del conseller d'Acció, (c) iniciatives o esmenes impulsades per aquest conseller, (d) mesures no tramitades ni acabades i (e) compromisos no exigibles executivament sense les competències corresponents. La inclusió al Grup Parlamentari Demòcrata crea una relació política, no equivalència automàtica de tots els programes.

2. Representació — el doble capítol parroquial

Nacional 2023: 805 vots a Acció; el 4,20% dels 19.172 vots a candidatures nacionals; el 2,69% de 29.958 electors censats; **zero escons de la seva pròpia llista nacional**. En canvi Marc Magallón, candidat de la coalició **Demòcrates + Acció + Independents** a Escaldes-Engordany, obté un dels dos escons parroquials guanyats per la candidatura. Són dos sufragis diferents; no atribuir els 1.453 vots territorials al partit Acció tot sol.

- **Escaldes-Engordany:** DA + Acció + Independents 1.453 vots (40,41% dels vots a candidatures); Concòrdia 1.211 (33,68%); PS + SDP 931

(25,89%). La llista guanyadora s'emporta **2 de 2 escons**, entre els quals Marc Magallón, d'Acció.

- **La Massana:** Acció + Independents 526 vots (24,73%); CC + DA 1.015 (47,72%); PS + SDP 586 (27,55%). La llista Acció + Independents no obté escons, mentre CC + DA aconsegueix 2 de 2.
- **Comparació:** dues coalicions diferents amb presència d'Acció, resultats territorials diferents sota el mateix mecanisme electoral de dos escons a la candidatura guanyadora. El 40,41% de la candidatura conjunta d'Escaldes és territorial, no el suport nacional del partit; el 24,73% de la candidatura massanenca tampoc no és exclusiu del partit.
- La quota 1/28 (3,57%) és representació parlamentària individual d'un conseller identificat com a Acció; no és una conversió directa del 4,20% nacional en escons perquè el mandat prové de la coalició territorial.

Dades oficials de 2/04/2023: [\[F0001\]](#)

3. Les promeses originals que mereixen auditoria

Pàgina impresa	Proposta original resumida fidelment	Situació de verificació fins a 18/10/2026	Verificació encara pendent
8-9	Salari mínim de 1.400 €/mes	Salari mínim oficial juliol 2026 de 1.568,67 €/mes ; objectiu quantitatiu nacionalment assolit per política del Govern, no demostració d'autoria d'Acció	Intervencions i esmenes d'Acció; evolució en termes reals
8-9	Borsa de pisos assequibles de lloguer llarg	Política pública d'habitatge en desplegament; atribució programàtica no confirmada	Existència d'una borsa que respongui al disseny proposat, places i titularitat

8-9	Registre de la Propietat	Proposició de llei presentada pel Grup Demòcrata el 2026, no consta aprovada definitivament en les fonts examinades	Text, esmenes i relació amb Acció
8-9	Crèdits tous per adquirir primer habitatge	Pendent de verificació amb normativa i beneficiaris	Programa, pressupost, nombre d'ajuts
10-11	Taxa sobre les segones residències destinada a habitatge públic	El 2024 s'implanta un impost a la inversió estrangera immobiliària: impost diferent , no prova de complir la taxa específica promesa	Comprovació sobre segones residències, ingressos i destinació
10-11	Nova llei sindical i comitès d'empresa	Pendent verificació legal i esmenes	Registre de tramitació i propostes d'Acció
14-15	Nou Codi de procediment penal i comissió de control de garanties processals	El 2026 s'aprova un nou Codi penal, que no és el mateix que el Codi de procediment penal	Text processal integral i comissió creada, si escau
20-21	Reformar llei electoral per un sistema més proporcional i debat de llistes obertes	Proposició de Concòrdia rebutjada 19/03/2026 per 17-11. Marc Magallón pertany al GPD; encara no consta identificat el vot individual nominal	Acta o registre nominal, esmenes alternatives, proposta pròpia
20-21	Nacionalitat general als 15 anys , residència discontinua	La Llei 8/2026 manté el règim general de 20 anys, modificant altres supòsits	Posició i esmenes de Magallón durant la llei

20-21	Legalitzar la doble nacionalitat amb condicions sobre drets polítics	La reforma 8/2026 manté restriccions relatives a ús actiu de nacionalitat estrangera	Esmenes i iniciatives pròpies
20-21	Despenalitzar l'avortament	La Llei 18/2026 del Codi penal conserva l'art. 117, que tipifica conductes d'avortament consentit. Acció reitera suport a despenalització en declaracions públiques	Registre de vot i negociacions, projecte anunciat pel Govern
28-29	13a paga a perceptors de pensió de solidaritat	Pendent evidència de regulació i abonament d'una 13a paga específica	Normativa, nombre beneficiaris i liquidació
30-31	Tramvia Sant Julià–Escaldes amb extensió a la Seu d'Urgell	El 2025–2026 s'inicien definicions tècniques i estudis conjunts, no hi ha constància d'obra executada	Traçat, costos, licitació d'obres i calendari
30-31	Mantenir gratuïtat del bus i millorar freqüències	Gratuïtat és política vigent; millores necessiten dades operatives comparables	Sèrie freqüències, demanda, finançament i autoria propostes

Nota sobre estats: «no consta en fonts examinades» no equival a «no existeix». Les comparacions d'una proposta d'un partit sense competència executiva directa no poden ser un veredicté automàtic de promesa incumplerta pel partit.

4. De l'escissió de Liberals al Grup Demòcrata

Acció neix al setembre de 2022 com a escissió de Liberals d'Andorra impulsada per Judith Pallarés i altres dirigents. El 2023 concorre amb candidatura pròpia nacional, en coalició amb DA a Escaldes i amb Independents a la Massana. Un mes després de les generals negocia amb Demòcrates la incorporació parcial de mesures del programa. Segons Pallarés en declaracions de maig de 2023, moltes propostes coincidien amb DA; aquest és un percentatge comunicat per la formació i **encara no s'ha verificat mitjançant un inventari signat de mesures**. S'acaba integrant Magallón en el Grup Parlamentari Demòcrata, com consta a la pàgina oficial de membres.

- Consell General, composició oficial: [\[F0026\]](#)
- Pacte / negociacions 03–04/05/2023: [\[F0163\]](#)

5. Del compromís electoral amb Liberals a una possible plataforma compartida

Al novembre de 2025, Acció i Liberals anuncien un pacte de coalició electoral **sense fusió**. Al gener de 2026 comencen a definir un programa comú. Magallón manté presència al Grup Demòcrata, i Víctor Pintos (Liberals) ha passat al de Ciutadans Compromesos. La coincidència de filiació liberal europea no implica que siguin jurídicament el mateix partit. Cal obtenir l'acord escrit, els punts pactats i la seva distribució de despeses de campanya.

- [\[F0164\]](#)
- [\[F0161\]](#)
- [\[F0036\]](#)

6. Afiliació europea i posicions ideològiques del programa

ALDE identifica Acció com a **partit social-liberal, europeista i afiliat des de 2022**. El programa parla de llibertat individual, igualtat, sostenibilitat, reforma electoral, despenalització de l'avortament, més drets de nacionalitat i polítiques econòmiques liberals i d'innovació. En lloc de

reduir-ho a un adjectiu, es compararan propostes de drets, fiscalitat, immigració i intervenció pública amb textos de formacions europees homologues, sense pressuposar vincles no acreditats.

- [\[F0036\]](#)
- [\[F0165\]](#)

7. Les tres situacions que no podem confondre

- **Despenalització de l'avortament:** compromís electoral literal, dret penal vigent que manté penes, posicionament actual d'Acció a favor de la despenalització i votacions del nou Codi penal a verificar. El 14/07/2026 el nou codi va ser aprovat per 24 vots, fet que requereix desglossament nominal i revisió de les esmenes.
- **Nacionalitat:** la reforma 8/2026 és una actuació real, però no recull l'objectiu particular d'Acció de 15 anys i doble nacionalitat en termes del seu programa. No és exacte dir que no s'ha reformat mai la nacionalitat.
- **Tramvia:** existeix estudi transfronterer i planificació parcial; aquesta fase no equival a infraestructura construïda.

Fonts normatives:

- Codi penal 2026 i art. 117: [\[F0166\]](#)
- Tramitació nou Codi penal: [\[F0167\]](#)
- Llei 8/2026 de nacionalitat: [\[F0022\]](#)
- Reforma electoral 19/03/2026: [\[F0008\]](#)
- Projecte Tramvalira: [\[F0168\]](#)
- Proposta despenalització defensada per Acció: [\[F0169\]](#)

8. Acció, les coalicions i la coherència política

Acció il·lustra la complexitat de les aliances electorals: el 2023 va presentar una llista nacional pròpia i va formar part de candidatures territorials amb suports diferents a Escaldes i la Massana. Les seves propostes de reforma electoral, drets civils i nacionalitat van coexistir amb el suport a

una majoria parlamentària que en algunes lleis va defensar posicions distintes. Les actes i les explicacions públiques permeten comprovar aquestes divergències.

9. Preguntes centrals

125. Quin annex signat de maig de 2023 mostra les propostes d'Acció acceptades per DA? Quantes, quines i amb quin termini?
126. Quin sentit del vot va expressar Marc Magallón el 19/03/2026 en la presa en consideració de la reforma electoral? Amb quin argument?
127. Quines esmenes a la llei de nacionalitat de 2026 va defensar el conseller per a 15 anys i doble nacionalitat?
128. Quina actuació legislativa concreta ha impulsat Acció per a la despenalització de l'avortament i què va votar en la tramitació del Codi penal de 2026?
129. Qui custodia l'acord de coalició electoral Liberals–Acció 2025 i com es finança?
130. Quines promeses del programa 2023 ha avaluat la formació com a materialitzades, pendents o inviables, amb justificació documentada?

10. Fonts originals a preservar

131. **Programa EG2023 en PDF**, 27 pàgines digitals / 54 pàgines impreses: [\[F0162\]](#)
132. **Resultat oficial del Govern del 2/04/2023**: [\[F0001\]](#)
133. **Consell General — membres GPD**: [\[F0026\]](#)
134. **ALDE — membres a Andorra**: [\[F0036\]](#)
135. **Llei 8/2026 de nacionalitat**: [\[F0022\]](#)
136. **Llei 18/2026 Codi penal**: [\[F0166\]](#)
137. **Projecte Tramvalira i estudi**: [\[F0168\]](#)

PS i Progressistes–SDP: promeses i oposició

Tall documental: 19 d'octubre de 2026. **Estat:** primera auditoria documental, no inventari exhaustiu de les 66 pàgines del programa ni de totes les votacions.

1. Document mestre

El programa electoral de la coalició PS–SDP+ de 2023 està publicat pel Partit Socialdemòcrata, amb 66 pàgines i 21 apartats [F0170]. Les propostes citades aquí corresponen al text consultat del programa.

2. Representació real: el multiplicador del poder per a una candidatura minoritària

Llista nacional PS–SDP+ de les generals 2023: **4.036 vots, el 21,05% de 19.172 vots nacionals a candidatures; 3 de 28 escons (10,71%), tots per la llista nacional.** Sobre 29.958 electors censats són el **13,47%**. La quota d'escons dividida pel vot nacional és **×0,51**. Aquest multiplicador compara quotes de dues magnituds diferents; no atribueix automàticament la reducció a una sola regla perquè les paperetes nacional i parroquial són separades. Per les candidatures parroquials, cap escó: les llistes de PS i socis van quedar sense representació als 14 escons territorials. Fonts: [\[F0001\]](#) ; [\[F0002\]](#).

3. Drets d'habitatge i despesa, pàgines 11-14

El programa proposa: (1) Pacte d'Estat amb Govern, Consell, comuns i agents civils; (2) Ministeri d'Habitatge específic; (3) observatori d'habitatge adscrit al Consell; (4) definició d'habitatge assequible en referència al 30-35% de la renda familiar; (5) **inversió mínima de 80 milions d'euros en quatre anys** en habitatge de titularitat pública; (6) índex de preus de referència; (7) registre de la propietat i de contractes de lloguer; (8) estudi

de pisos buits i reforma fiscal; (9) cessió del 10%-20% en noves promocions per a habitatge gestionat públicament. Les descripcions són proposades de la candidatura, no lleis aprovades.

Actuació PS 2026: va formular **esmena a la totalitat** al projecte de lloguers 2027-2030, refusada el 30/04/2026 **17 contra, 11 a favor**, i va promoure **sis reserves d'esmena**, totes desestimades. El text final va ser aprovat el 04/06/2026 **16 a favor, 11 en contra**. Fonts: [\[F0171\]](#).

El 29/09/2026 PS presenta públicament una proposició de llei sobre cooperatives d'habitatge en cessió d'ús i parc cooperatiu; registrada oficialment el **07/10/2026**. A la data de tall **pendent del criteri del Govern fins al 28/10/2026**; cap aprovació final acreditada. Fonts: [\[F0172\]](#); [\[F0173\]](#). El programa 2023 també defensava formes alternatives empresarials com cooperatives, especialment a la pàgina 28 impresa.

4. Salari mínim, poder adquisitiu i pensions (pàgines 20–22 impreses)

Promesa original: salari mínim igual al 60% del salari mitjà; pensió contributiva mínima equivalent al salari mínim per a **37,5 anys de cotització**; protecció per a trajectòries més curtes (20 anys, mínim de la meitat del salari mínim); manteniment de l'edat de jubilació anticipada a 61 anys segons les condicions proposades. Aquestes són proposades normatives detallades, no prestacions actuals universals.

Actuació: el grup PS va presentar una proposta per ANALITZAR la revalorització general dels salaris seguint l'IPC; el Consell General la va refusar el **07/05/2026 per 16 vots en contra i 11 a favor**. No confondre una proposta d'anàlisi amb una llei d'actualització salarial ja escrita. Font: [\[F0174\]](#); [\[F0175\]](#).

5. Nacionalitat, representació i drets (pàgines 46 i 52–53)

El programa proposa **reduir a 10 anys** la residència ordinària requerida per adquirir la nacionalitat, fer més proporcional la distribució parroquial dels dos escons, i estudiar elecció dels **28 consellers en llista nacional**

única, una alternativa que comportaria reforma constitucional de l'art. 52. També planteja examinar la doble nacionalitat i la despenalització de l'avortament dins la sanitat pública.

El PS vota el 19/03/2026 a favor de prendre en consideració la reforma electoral de Concòrdia de candidatures parroquials unipersonals; la proposta és desestimada per **17–11**. No és idèntica a la circumscripció única promesa. Font: [\[F0013\]](#).

El 07/05/2026 el PS i Concòrdia voten contra la reforma de la nacionalitat aprovada per **19–8**. La llei modifica supòsits de filiació, adopció i escolarització i manté el termini ordinari de vint anys, diferent dels deu anys del programa socialdemòcrata. Font: [\[F0174\]](#); [\[F0167\]](#).

6. Fiscalitat

Programa, pàgina impresa 48: proposta d'un **segon tram d'IRPF al 15% per a rendes que superin deu vegades el salari mínim**, revisió de l'encaix fiscal de vehicles d'inversió que no tributen i creació d'una agència tributària única. Encara cal verificar exhaustivament quines proposicions, esmenes o preguntes va registrar el PS sobre cadascun. No presentar com una llei executada.

7. El pacte PS–SDP, 2023: dues eleccions i alineaments diferents

PS–SDP es presenta conjuntament a les generals d'abril 2023; a les comunals de desembre hi ha aliances diferents i SDP participa en algunes candidatures amb Demòcrates. El PS presenta candidatures pròpies o conjuntes amb Enclar, Consens, Avancem, Amb Seny i Units per Ordino, segons el comunicat del partit. Pere Baró manifesta després dels comicis la pèrdua de confiança política envers l'entesa PS–SDP. Cal demanar els convenis originals d'abril, els pactes comunals i les actes de les decisions que van posar fi a la col·laboració; el fet de militar en una coalició concreta no demostra per si mateix afiliació orgànica o identitat ideològica. Fonts: [\[F0176\]](#); [\[F0177\]](#).

8. El grup parlamentari real de 2026

Susanna Vela Palomares (presidenta), Pere Baró Rocamonde (president suplent) i Laia Moliné Cintas (consellera general). No confondre el grup parlamentari socialdemòcrata vigent amb una coalició partidista encara orgànicament intacta. Font: [\[F0178\]](#).

9. Més iniciatives de control

El 17/09/2026 els membres socialdemòcrates van formular preguntes sobre adjudicació directa i urgent de **prop de 3,1 milions d'euros** en llicències Microsoft i serveis associats, la finalització progressiva dels contractes de lloguer i altres qüestions socials. És un control parlamentari documentat, no una irregularitat acreditada. Font: [\[F0179\]](#).

10. Matriu d'atribució

Tipus A: compromís de programa de Govern; la candidatura no governa, de manera que no es pot jutjar l'execució com si tingués competència ministerial. **Tipus B:** compromís de comportament parlamentari; contrastar proposicions, esmenes i vots. **Tipus C:** programa compartit PS–SDP, però pactes posteriors separats; atribuir post-2023 cada actuació al grup polític correcte. **Tipus D:** coincidència legislativa; distingir autoria del Govern, del PS o d'altres partits.

11. Preguntes que justifiquen el pròxim pas

138. Quantes de les promeses quantificables de 2023 s'han convertit en esmenes o proposicions parlamentàries PS?

139. Quines reserves d'esmena sobre habitatge es van presentar i quina justificació consta per a cada rebuig?

140. Per què la proposta de salari–IPC no va aconseguir els 16 vots necessaris?

141. Quina via realista de reforma constitucional defensa ara el PS per a la circumscripció nacional única?

142. El PS i SDP mantenen els mateixos compromisos en nacionalitat, avortament, fiscalitat i UE després de la ruptura? Documentar per separat.
143. On són els pactes originals de coalició i els acords de les comunals de 2023?
144. Quina informació econòmica ha lliurat el Govern sobre l'impacte de les mesures suggerides per l'oposició?

12. Marc de continuació

capítol 17: Concòrdia; després Andorra Endavant. A la comparació transversal de 36 capítols s'incorporaran les posicions oposades sobre proporcionalitat electoral, renda, propietat i immigració. No fer rànkings partidistes: publicar document, acció, vot, motivació disponible i estat verificable.

CAPÍTOL 17 / 36

Concòrdia: reformes, programa i votacions

1. Font primària

El programa electoral de Concòrdia de les eleccions generals de 2023 consta de 76 pàgines, amb compromisos numerats i paginació pròpia [F0180]. És la referència de les propostes concretes examinades en aquest capítol.

Pàgines impreses rellevants: 15–17 habitatge; 51 pensions; 57–59 governança, rendició de comptes i reforma electoral; 60 nacionalitat; 67 acord amb la UE. Comptar sempre les pàgines impreses, que no coincideixen necessàriament amb l'índex base zero del PDF.

2. el multiplicador del poder també per a Concòrdia

Eleccions generals 2023: **4.109 vots a la candidatura nacional de Concòrdia, 21,43% dels vots vàlids a candidatures, 13,72% dels 29.958 electors censats. 5 de 28 escons** equivalen al **17,86%** del Consell, una relació **×0,83** respecte a la quota nacional de vot. 3 escons provenen de la circumscripció nacional i **2 de la candidatura territorial conjunta Concòrdia + Desperta Laurèdia** a Sant Julià de Lòria. La candidatura conjunta hi va rebre **1.130 vots, el 40,06% del vot a candidatures i els dos escons**, que són el 100% de la representació parroquial. Aquesta última dada pertany a la **coalició**, no als vots nacionals de Concòrdia individualment. El fet de combinar dos censos de paperetes diferents exigeix aclarir que els multiplicadors són indicadors descriptius de representació, no proves que ningú alterés el resultat. Fonts: [\[F0001\]](#); [\[F0003\]](#).

3. Compromís 254: reforma electoral i resultats parlamentaris

Al programa 2023, p.57, punt 254, Concòrdia proposava **representació proporcional als comuns i candidatures parroquials individuals i**

obertes a les generals, amb adjudicació als dos candidats amb més vots. És diferent tant de la circumscripció nacional única com de repartir les dues places de cada parròquia automàticament entre dos partits.

El 17/12/2025, Concòrdia va registrar una proposició de llei electoral amb candidatures unipersonals. El Govern hi va formular un criteri desfavorable el 13/01/2026. El 19/03/2026, el Consell General va rebutjar la presa en consideració per **17 contra (DA + CC) i 11 a favor (Concòrdia + PS + Andorra Endavant)**. Tramitació closa. **Conclusió sobre conducta: iniciativa legislativa coherent amb el compromís; reforma no aprovada.** Fonts: [\[F0008\]](#); [\[F0013\]](#).

4. Habitatge i inversió immobiliària (p.15–17)

Punt 2: moratòria de **18 mesos** de la inversió estrangera en immobles, seguida de quotes. Punt 3: registre de la propietat amb la Cambra de Notaris. Punt 5: impost més efectiu sobre pisos buits. Punt 6: incrementar del 4% al 10% l'ITP quan l'immoble no sigui primera residència. Punt 17: ampliar el parc públic mitjançant béns administratius i cessió urbanística.

El 22/01/2026, el grup de Concòrdia va presentar reserva d'esmena per suspendre **noves autoritzacions d'inversió estrangera immobiliària** en el marc de la llei de creixement sostenible. Rebutjada **6 a favor (Concòrdia, PS) i 18 en contra (DA, Andorra Endavant, CC)**. La majoria va optar per elevar l'impost de la inversió estrangera immobiliària, amb tipus del 6% i 10% per supòsits previstos legalment; no equival a la suspensió temporal reclamada. **Conclusió: proposta 2023 reiterada parlamentàriament, sense aprovació.** Fonts: [\[F0017\]](#); [\[F0181\]](#).

5. Nacionalitat i participació dels residents (p.60)

Punts 292–293: acumulació de períodes discontinus de residència; reducció del termini ordinari als **15 anys no consecutius**; mecanismes de participació política comunal de residents de llarga durada. A la reforma de maig 2026 el requisit general de naturalització es manté als 20 anys. **Pendent de verificació:** inventari d'esmenes de Concòrdia a la llei,

propostes parlamentàries específiques i resultats nominatius. No atribuir a una oposició l'execució que requereix majoria legislativa. Font primària: [\[F0180\]](#).

6. Acord d'associació amb la UE (p.67)

Punt 327: alentir la negociació per evitar decisions precipitats. Punt 328: línies vermelles sobre professionals liberals, capitals immobiliaris, monopolis públics, quotes migratòries, control parlamentari, fiscalitat i mecanismes de resolució de disputes. Punt 329: **referèndum abans de la signatura del text final amb institucions europees**. El 14/07/2026, el GP Concòrdia va presentar una resolució que reclamava garantir la consulta sobre l'acord; rebutjada **16 contra, 7 a favor, 3 abstencions**. No afirmem que la signatura prevista per a 19/10/2026 s'hagi produït sense consultar-ne l'evidència posterior. Fonts: [\[F0034\]](#); [\[F0182\]](#).

7. Governança pública: de la promesa 275 a una iniciativa registrada

Punt 275, p.59: nomenaments directius de les empreses FEDA, Andorra Telecom, RTVA i altres entitats amb concursos de mèrits i criteris competitiu. El **07/10/2026** Concòrdia va registrar una **Proposició de llei marc de governança i transparència de les societats públiques i entitats parapúbliques**, presentada públicament el 21/09/2026. A 19/10/2026, pendent del criteri del Govern fins **28/10/2026**. Segons la seva presentació pública, defensa procediments oberts en comptes de nomenaments discrecionals per a alts càrrecs. No atribuir aprovació ni noves obligacions ja vigents. Fonts: [\[F0183\]](#); [\[F0172\]](#); [\[F0184\]](#).

8. Quatre resolucions transaccionades en el debat de juliol

El 14/07/2026, quatre resolucions defensades per Concòrdia després de transaccions amb Demòcrates van ser aprovades: planificació de l'envelliment, prova pilot d'IA administrativa, cooperació Andorra–Catalunya–Occitània i portal administratiu únic integrat. El fracàs de la cinquena sobre referèndum no anul·la l'acord sobre les altres. **Aprovació**

d'una resolució ≠execució material comprovada. Fonts: [\[F0185\]](#); [\[F0182\]](#).

9. Compromisos controlables sense ser al Govern: 284 i 285

P.59: **284** publicació anual d'informe de l'activitat legislativa amb justificació dels vots; **285** despatxos oberts al públic una tarda setmanal i reunions de poble cada sis mesos. S'ha documentat la iniciativa **Escó itinerant**, amb reunions de poble a la Massana, Ordino, Encamp i Canillo el 2025–2026. **No consta en les cerques consultades un inventari complet d'informes anuals ni de totes les tardes d'oficina oberta**, cosa que no equival a certificar que no existeixin: sol·licitar enllaços i registres al partit. Fonts: [\[F0186\]](#); [\[F0187\]](#); [\[F0188\]](#).

10. Pensions i relacions laborals: què diu el programa

Punt 221 (p.51): estudiar transició cap a un model de capitalització a mitjà termini. Punt 223 (p.51): pensió mínima equivalent al salari mínim després de **35 anys o més cotitzats**. Punt 235 (p.52): promoure comitès d'empresa i llibertat sindical. **Sense auditoria parlamentària exhaustiva encara**. Cal contrastar aquestes idees amb les propostes del PS, DA i la comissió parlamentària de pensions, distingint model de capitalització i proteccions mínimes.

11. Eixos ideològics sense etiquetes imposades

Programa nacionalitat: rebaixa a 15 anys i participació comunal de residents de llarga durada; programa immigració: quotes en funció del mercat laboral i exigència bàsica de llengua catalana per renovar permisos. Programa economia: protecció del mercat local i selecció de projectes de valor afegit. Programa administració: concursos de mèrits i publicitat dels comptes. Programa UE: línies vermelles de sobirania reguladora i consulta popular. Aquestes són posicions polítiques concretes; no són prova d'una afiliació europea orgànica ni d'una ideologia extrema. Verificar per separat contactes i afiliacions acreditades.

12. Preguntes periodístiques pendents

- Facilitar informes anuals 2023, 2024 i 2025 d'activitat i justificació dels vots.
- Comprovar quantes tardes d'obertura de despatx hi ha hagut i quin horari hi ha publicat.
- Quina alternativa de repartiment dels 2 escons territorials proposa si el Govern rebutja les candidatures individuals?
- Quines esmenes parlamentàries sobre nacionalitat, pisos buits, ITP i registre s'han registrat?
- Quin resultat concret espera de la moratòria immobiliària de 18 mesos i amb quina base empírica?
- Quina evidència permet demostrar que una de les quatre resolucions transaccionades de juliol 2026 s'ha executat?
- Quin mecanisme jurídic d'aplicació proposa per obrir concursos de les empreses públiques i evitar conflictes d'interès?
- Quins documents justificarien que les set línies vermelles de l'acord UE s'han complert o han estat desbordades?
- Quins acords escrits existeixen amb Desperta Laurèdia i d'altres grups territorials?

13. Control de qualitat

Fets verificats: resultats electorals, programa original i punts enumerats, registres de propostes i sentits de vot, comunicació pública d'Escó itinerant. **Pendent:** informes propis de rendició de comptes, tots els reglaments d'activitat del grup, inventari d'esmenes, cronologia de reunions, comparació detallada de les línies vermelles UE amb el text final. **Atribució:** coalició territorial de Sant Julià no és equivalent a Concòrdia nacional; vots i escons són denominadors diferents; esmena/registre no és llei vigent.

14. Fonts documentals

- **programa_2023:** [\[F0180\]](#)

- **eleccions_2023:** [\[F0001\]](#)
- **ipu:** [\[F0003\]](#)
- **reforma_electoral_expedient:** [\[F0008\]](#)
- **reforma_electoral_vot:** [\[F0013\]](#)
- **reserva_habitatge_2026:** [\[F0017\]](#)
- **lle_i_omnibus_2026:** [\[F0181\]](#)
- **debat_resolucions_2026:** [\[F0034\]](#)
- **expedient_resolucions:** [\[F0185\]](#)
- **concordia_debat_2026:** [\[F0182\]](#)
- **entitats_publicques_proposicio:** [\[F0183\]](#)
- **entitats_publicques_tramit:** [\[F0172\]](#)
- **entitats_publicques_video:** [\[F0184\]](#)
- **escó_itinerant:** [\[F0186\]](#)
- **agenda_cita_canillo:** [\[F0188\]](#)
- **agenda_cita_2025:** [\[F0187\]](#)
- **pregunta_habitatge_17_09:** [\[F0179\]](#)
- **lle_i_nacionalitat_2026:** [\[F0189\]](#)

Andorra Endavant: propostes i activitat parlamentària

1. Eleccions generals 2023: el mateix indicador que la resta de partits

Llista nacional d'Andorra Endavant: **3.067 vots**, que equivalen al **16,00% dels 19.172 vots nacionals a candidatures** i al **10,24% dels 29.958 electors censats. Tres escons nacionals i cap escó parroquial**, en total **3/28 = 10,71%**. Relació descriptiva **10,71/16,00 = ×0,67**. Aquest càlcul compara la quota total d'escons amb la quota de vot nacional, amb circumscripcions diferents: és indicatiu, no causal. Fonts: [\[F0001\]](#); [\[F0002\]](#). El grup consta de Carine Montaner Raynaud, Noemí Amador Pérez i Marc Monteagudo Torres segons el Consell General: [\[F0190\]](#).

2. Programa original de 2023: documents modulars

La formació va dividir el programa electoral de 2023 en PDF temàtics. Per evitar atribuir compromisos falsos, s'han consultat directament els PDFs **Una nova manera de fer política (7 pàgines), Habitatge digne (7 pàgines), Economia (10 pàgines), Justícia i seguretat jurídica (6 pàgines)** i les propostes per a joventut. La web original mostra un índex visual no completament accessible al navegador textual; per això no donem per recuperats tots els mòduls.

- **Referèndum i llistes obertes** (programa política, pàgines PDF 3 i 6): consulta vinculant sobre doble nacionalitat i grans infraestructures, proposta de poder promoure una consulta amb 10% del cens, influència del votant sobre l'ordre de persones en la llista. Font: [\[F0191\]](#).
- **Transparència i responsabilitat política** (política, pàgines PDF 4 i 5): vetar que consellers concorrin amb empreses pròpies a concursos públics durant el mandat, regla de quatre anys postministerials

davant determinats càrrecs privats, mecanismes de destitució anticipada per incompliment i recomanacions GRECO. Cal distingir compromisos de regulació i dret vigent. Font: [\[F0191\]](#).

- **Habitatge** (habitatge, pàgines PDF 3–6): incentius fiscals a lloguer regulat 10 anys, actuar contra societats sense activitat real que retenguin habitatges, fiscalitat de certes adquisicions estrangeres, préstec estatal sense interès per cobrir l'entrada del **20%** del preu de primer habitatge sota requisits, exempció d'IIT proposada només per a andorrans i registre nacional de la propietat. La xifra de **6.000 pisos buits** és una estimació afirmada pel partit al programa i NO ha estat confirmada aquí per estadística independent. Font: [\[F0192\]](#).
- **Economia**: controls a l'entrada de capital i activitat econòmica real, facilitat empresarial, oposició al laboratori P3 Grifols, i construcció controlada. El programa conté afirmacions pròpies sobre costos i riscos; distingir-les de fets acreditats. Font: [\[F0193\]](#).
- **Justícia**: proposta de ministeri propi, reconfiguració del CSJ segons GRECO, canvis de nomenaments, formació i procediment judicial. Font: [\[F0194\]](#).

3. Reforma electoral: suport a una iniciativa diferent de la preferida

El **19/03/2026**, AE va votar per prendre en consideració la proposta de Concòrdia de candidatures individuals parroquials; la iniciativa fou rebutjada per **17 contra 11**. Carine Montaner va preferir públicament que l'elector triés candidats dins de les llistes del seu partit, una fórmula diferent de la reforma de Concòrdia. És una posició pròpia que cal convertir en articulat per poder-ne simular efectes i requisits constitucionals. Fonts: [\[F0013\]](#); [\[F0195\]](#).

4. Habitatge: vot contrari a la moratòria proposada per altres grups

22/01/2026: AE va votar contra la reserva de Concòrdia de suspendre noves autoritzacions d'inversió estrangera immobiliària (6 a favor PS+Concòrdia; 18 en contra DA+AE+CC) i també contra el text final de la Llei 2/2026 (16 sí DA+CC; 8 no Concòrdia+PS+AE). El seu propi programa havia proposat

gravàmens i controls selectius sobre societats i inversió estrangera, no una moratòria idèntica. Cal exigir explicació del model. Font: [\[F0017\]](#).

30/04/2026: esmena a la totalitat pròpia contra règim lloguer 2027–2030, rebutjada per 17–11. **04/06/2026:** AE va votar contra la llei definitiva de lloguers 2027–2030, aprovada per 16 a 11. Fonts: [\[F0196\]](#); [\[F0046\]](#).

5. Nacionalitat i immigració: decisions legislatives acreditades

07/05/2026: AE, DA i CC voten favorablement la reforma de nacionalitat (19 sí, 8 no); aquesta reforma manté el requisit ordinari general de vint anys. El programa del 2023 havia plantejat sotmetre la **dobla nacionalitat** a referèndum, cosa diferent de l'objecte estricte de la reforma aprovada. Font: [\[F0174\]](#). **14/07/2026:** AE va ser l'únic grup que va votar contra la proposta de signar i ratificar la **Convenció internacional de protecció dels drets dels treballadors migrants i dels seus familiars** (22 sí, 2 no). En la mateixa sessió AE defensà millorar la detecció de la immigració irregular i reagrupaments no autoritzats (9 sí, 17 no). Aquestes votacions són elements concrets per comparar enfocaments sobre immigració i drets socials. Font: [\[F0034\]](#).

6. Debat d'orientació política, juliol 2026: iniciatives concretes

AE va presentar **22 propostes de resolució**. Se'n van aprovar 2: millora de l'agilitat operativa policial (assentiment) i modernització administrativa amb IA (23 a favor, 3 abstencions). La resta de les 22 no es van aprovar. El partit també va donar suport a propostes d'altres grups: revalorització general dels salaris segons IPC, estudi de reducció de jornada, reforma electoral; i va recolzar la proposta d'ajudes a l'habitatge presentada per DA+CC. Cal llegir la totalitat de les votacions, incloent-hi abstencions i assistències variables, sense pressuposar que 28 consellers sempre votaren. Font: [\[F0034\]](#). En especial, la seva proposta de reduir l'IRPF de la classe mitjana fou desestimada per 16–10; la d'habitatge digital i ajuts automàtics, per 19–7; la de referèndum UE, per 16 contra, 2 a favor i 8 abstencions. La del PS sobre treballadors migrants tingué el vot contrari del grup AE.

7. Grifols: oposició programàtica i final de projecte, sense causalitat demostrada

Programa Economia 2023: AE demanava aturar el projecte d'immunologia de Grifols previst a Ordino. El **22/11/2023**, Noemí Amador registrà una pregunta parlamentària urgent demanant-ne l'estat i les possibles causes de la paralització. El **25/07/2024**, Govern i Grifols van comunicar la renúncia **de mutu acord**, sense cost econòmic associat per al Govern segons el seu comunicat. És una correspondència entre objectiu electoral i resultat material, però no prova que el partit fos qui provocà la decisió. Fonts: [\[F0193\]](#); [\[F0197\]](#); [\[F0198\]](#).

8. Relacions polítiques i identitat ideològica: allò verificat i allò no

El març de 2025, membres del PS van qualificar públicament el discurs de Carine Montaner de pròxim a l'extrema dreta; Montaner ho va rebutjar expressament. Aquesta és una **disputa política atribuïda**, no una classificació adoptada per aquest dossier. Font: [\[F0199\]](#). A 28/09/2026, Montaner ha descartat coalicions amb altres partits per a les eleccions futures, tot plantejant acords puntuals per governar en hipotètics supòsits; això és una declaració sobre futurs pactes i no prova d'aliances formals amb cap partit estranger. Font: [\[F0200\]](#). En maig 2026, AE va signar amb DA i CC una proposta parlamentària sobre relacions amb França: **cooperació temàtica**, no prova d'aliança electoral. Font: [\[F0201\]](#). **No consta documentada aquí cap afiliació formal d'Andorra Endavant a Vox, RN, AfD ni altra organització estrangera**. Les posicions ideològiques s'analitzaran per separat (immigració, regulació econòmica, drets, fiscalitat, igualtat, sobirania, democràcia) i les relacions només si es documenten actes, acords o registres orgànics concrets.

9. Matriu de seguiment i línies pendents

- El programa de 2023 d'Andorra Endavant es publica en mòduls temàtics: la lectura conjunta evita atribuir a un document sectorial promeses que només consten en altres apartats.

- Preguntar al grup quin articulats electorals d'**obertura de llistes** presenta, quin calendari dóna als referèndums i si ha impulsat la llei de responsabilitat política.
- Distingir els **6.000 pisos buits** que al·legava el programa d'una xifra estadística comprovada; obtenir estimacions oficials.
- Conciliar els diferents tipus de restricció d'inversió estrangera del programa i de les esmenes rebutjades.
- Revisar el redactat del compromís sobre Grifols i les causes oficials de rescissió.
- Demanar el detall de les esmenes presentades a la Llei 8/2026 de nacionalitat, al Codi penal i a la Llei 11/2026 de lloguers.
- Identificar afiliacions i contactes internacionals amb fonts primàries i separar similitud doctrinal, contacte públic i adhesió formal.

10. Fonts

- **elec:** [\[F0001\]](#)
- **ari:** [\[F0002\]](#)
- **pol:** [\[F0191\]](#)
- **hab:** [\[F0192\]](#)
- **eco:** [\[F0193\]](#)
- **just:** [\[F0194\]](#)
- **joves:** [\[F0202\]](#)
- **group:** [\[F0190\]](#)
- **election_reform:** [\[F0013\]](#)
- **reform_quote:** [\[F0195\]](#)
- **housing_vote1:** [\[F0196\]](#)
- **housing_vote2:** [\[F0046\]](#)
- **creixement:** [\[F0017\]](#)
- **debate:** [\[F0034\]](#)
- **nat:** [\[F0174\]](#)
- **grifols:** [\[F0198\]](#)
- **grifols_question:** [\[F0197\]](#)
- **ideo_dispute:** [\[F0199\]](#)

- **no_coal:** [\[F0200\]](#)
- **france:** [\[F0201\]](#)
- **questions:** [\[F0179\]](#)

Canillo: el comú i el vot sense alternativa

Tall: 19/10/2026. **Unitat d'anàlisi:** candidatura comunal **Demòcrates + Independents** i Comú de Canillo, mandat 2024–2027. **Estat:** primera investigació documental; punts pendents expressament identificats. A les eleccions generals i comunals les candidatures i els sistemes d'escons són diferents.

1. Dues eleccions, una sola candidatura territorial

Generals 02/04/2023, papereta PARROQUIAL Canillo: Demòcrates + Independents **530 vots a candidatura, 287 blancs, 46 nuls, 863 paperetes, cens 1.199; dos escons** per la candidatura única. El 100% oficial dels vots a candidatures no vol dir 100% del cens. Sobre el cens el suport explícit fou **44,20%** (530/1199); blancs entre paperetes, **33,26%** (287/863); suport entre paperetes emeses, **61,41%** (530/863). Elecció territorial diferent de la papereta nacional. Font primària: [\[F0001\]](#).

Comunals 17/12/2023: una sola candidatura **DA + Independents; 432 vots a candidatura, 218 blancs, 34 nuls = 684 paperetes, 1.220 censats; 10/10 escons**, amb Jordi Alcobé Font i Marc Casal Tomàs de cònsols.

Percentatges: participació **56,06%** (684/1220); suport entre censats **35,41%** (432/1220); suport entre paperetes emeses **63,16%** (432/684); blancs **31,87%** (218/684); nuls **4,97%** (34/684); 100% dels vots a candidatures. Percentatge dels escons = **100%**, indicador escons/vots a candidatures = **×1** per manca d'alternatives; indicador escons/soport sobre cens = **×2,82** però incorpora abstenció i no és mètrica pura de distorsió electoral. Font: [\[F0108\]](#); acta original [\[F0203\]](#).

Lectura institucional: absència d'una llista alternativa implica que no hi ha consellers d'una candidatura opositora sorgits de les comunals. No demostra que tota la parròquia aprovi la llista, ni autoritza atribuir cap

intenció única als 218 vots en blanc. Cal examinar participació ciutadana, actes, accés a expedients, fiscalització i vies de control administratiu.

2. El document base: programa comunal de quaranta pàgines

Compromisos verificats:

- **Habitatge assequible** p.8: establir indicadors dels preus per zones, estudiar promocions públiques o publicoprivades, bonificacions per fomentar lloguer assequible. Cal disposar de dades sobre unitats resultants, cost d'ajuts, metres de sòl i nombre d'adjudicatariis.
- **Creixement i capacitat de càrrega** p.8 i 22: adaptar POUPC a resultats de l'estudi de càrrega i desenvolupar mecanismes de protecció del patrimoni i valls. Cal verificar si existeix estudi complet, mapes i estimació abans/després del sostre edificable.
- **Digitalització** p.10 i 37: agilitzar tràmits, portal del ciutadà, contractació i arxius electrònics; falta audit de desplegament, funcionalitats i usuaris.
- **Joventut** p.14: circuit de bicicleta de muntanya i pump track; falta expedient i recepció.
- **Serveis** p.16: estudiar l'obertura del Centre de Salut tots els dies; és un compromís d'estudiar, no d'obrir-lo automàticament.
- **Territori** p.22 i 26: parc natural comunal en estudi, valls i patrimoni, camins, ruta circular Canillo–Prats–Meritxell–Racons–Sella; cal inventari d'actuacions.
- **Turisme** p.32: nou parc aquàtic al Palau de Gel i oferta exterior; cal validar obertura i despesa, sense donar-la per finalitzada només per renders del programa.
- **Finances** p.36: seguir dotant **3% dels ingressos** al fons de reserva i expectativa inversora d'uns 20 M€ durant quatre anys. Citar com a promesa de 2023 i conciliar amb liquidacions 2024, 2025 i 2026.
- **Sector primari / energia / gent gran**, compromisos detallats en acte electoral 29/11/2023: central de calor amb biomassa de la neteja

forestal, agrobotiga a Cal Federico i residència per a persones grans.

Font: [\[F0205\]](#).

3. Contrast documental 2024–2026

Urbanisme: 25/03/2026 aprovació definitiva modificació 5 del POUPC: rebaixar nombre de plantes en cascs antics, reduir globalment sostre edificable, protegir edificacions tradicionals anteriors a 1950, restriccions al sòl de les valls. La modificació 6 del 07/10/2026 era **provisional**, prevista per a final 2026, sobre cessions, construccions a valls, riberes, energia, solar i gas. No presentem la modificació 6 com a vigent definitivament. El Comú sosté que no augmenta el potencial de nova construcció; cal comprovar el càlcul tècnic agregat i per zones. Fonts: [\[F0206\]](#); [\[F0207\]](#).

Instal·lacions solars: el text presentat en la modificació 6 prohibeix plaques fotovoltaiques i tèrmiques als edificis de casc antic per criteris patrimonials i limita els panells de la resta a coberta i marcs negres. Cal confrontar protecció paisatgística i objectius energètics, sense suposar que aquesta aprovació provisional ja sigui ferma. Font: [\[F0207\]](#).

Biomassa/xarxa de calor: el 07/10/2026 el Comú aprovà canonades i accessoris de la primera fase, import sense impost indirecte de **62.384,36 €**; l'edicta d'adjudicació directa del 08/10, publicat 14/10, identifica contractista **Poliurs SIA** i **65.191,65 € amb IGI**. Són el mateix preu abans i després d'impost (4,5%). No equival a planta de biomassa acabada o xarxa operativa; manquen pressupost integral, productors biomassa, calendari d'engegada, consum i emissions. L'edicta combina els camps «forma d'adjudicació: directa» i «procediment: obert»; demanar aclariment documental sobre la qualificació concreta, sense afirmar irregularitat. Fonts: [\[F0207\]](#); [\[F0208\]](#).

Cal Federico: projecte reformat inaugurat 19/10/2025, amb agrobotiga i sala d'exposicions; **270.000 € de cost de rehabilitació comunicat pel Comú**, més subvenció estatal de **30.000 €** per posar en marxa el punt de venda. La subvenció és un flux de finançament i no s'ha de sumar

automàticament als costos sense analitzar liquidacions. Comprovar inversió total incloent compra immobiliària del mandat anterior, obres, gestió i activitat. Fonts: [\[F0209\]](#); [\[F0210\]](#).

Residència gent gran: promesa expressa de 2023 de crear un centre residencial per evitar haver de traslladar-se de Canillo. No s'ha trobat en aquesta consulta un expedient que acrediti adjudicació o inauguració d'una nova residència d'estada permanent. Existeix el centre de dia / projecte Com a casa, que no és el mateix. Sol·licitar pressupost, terreny, projecte arquitectònic, places, finançament i dates abans de concloure compliment o incompliment. Font de compromís: [\[F0205\]](#).

Habitatge: p.8 del programa prometia indicadors zonals, bonificacions i estudis de promoció; s'han de demanar les unitats incorporades, bonificacions concedides, sòl comunal, estudis i resultats, sense atribuir al Comú els pisos d'altres institucions. Font: [\[F0204\]](#).

2025 i 2026 finances: tancament 2025 **superàvit 2.043.824,14 € i deute 0** segons Comú; aprovació pressupost 2026 **30.167.215 €**, inversió prevista **12.415.830 €**, CG-2 embelliment **3.000.000 €** i locals telecabina **1.400.000 €**. Primer semestre 2026: ingressos liquidats **13.637.496,57 €**, despeses **9.387.166,85 €**, saldo **4.250.329,72 €** per diferència matemàtica (el Comú arrodoneix 4.250.329 €); deute zero. Comparar mateix període comptable, amb modificacions pressupostàries i execució final. Fonts: [\[F0211\]](#); [\[F0212\]](#); [\[F0213\]](#).

Turisme: Pla Estratègic Turístic 2035 presentat 09/03/2026; horitzó 2035 no és compromís totalment executable abans 2027. El Comú afirma més de dos milions de pernотacions anuals; seguir-ne l'origen estadístic. Fonts: [\[F0214\]](#).

Horts socials: el 09/06/2026 s'assignen 50 parcel·les a Sella (30 horts socials i 20 de gent gran): resultat mesurable d'una actuació social, encara que no pugui atribuir-se automàticament a una promesa literal concreta sense identificació de pàgina. Font: [\[F0215\]](#).

4. Els comptes i les decisions que cal conèixer

- Relació de totes les inversions 2024, 2025 i 2026; crèdits definitius, obligacions reconegudes, pagaments i modificats.
- Actes i expedients de contractació de xarxa de calor, CG-2 i locals Telecabina, desglossant IVA/IGI.
- Selecció de contractistes, criteris d'adjudicació i competències dels òrgans.
- Publicitat de les actes del Consell de Comú, participació de veïns, reunions i mecanismes externs de control davant l'absència d'oposició electa comunal.
- Finançament de recursos/serveis per a la gent gran i habitatge, i diferències entre estudis, aprovacions provisionals, aprovacions definitives i obres executades.

5. Preguntes a Canillo

145. Si només s'hi presentava una candidatura, per què es presenta el 100% dels vots a candidatures sense recordar els 218 blancs i els 1.220 inscrits?
146. Quins mecanismes institucionals de fiscalització pública substitueixen l'oposició formal al Comú?
147. Què va passar amb la promesa de residència per a gent gran?
148. Quants habitatges assequibles s'han materialitzat mitjançant mesures comunals?
149. Quin sostre edificable real s'ha reduït per zones i quina pressió continua suportant l'aigua?
150. Quan funcionarà la xarxa de calor amb biomassa, amb quin cost global i amb quina reducció mesurada de consum fòssil?
151. Quants euros dels 12,42 M€ d'inversions pressupostades per a 2026 s'han pagat realment?
152. Quins plans de verificació han convertit les promeses de 2023 en resultats que qualsevol ciutadà pugui consultar?

Fonts principals

- **general:** [\[F0001\]](#)
- **communal:** [\[F0108\]](#)
- **acta:** [\[F0203\]](#)
- **program:** [\[F0204\]](#)
- **campaign:** [\[F0205\]](#)
- **budget:** [\[F0211\]](#)
- **po5:** [\[F0206\]](#)
- **po6:** [\[F0207\]](#)
- **pipe:** [\[F0208\]](#)
- **federico:** [\[F0209\]](#)
- **subsidy:** [\[F0210\]](#)
- **sup2025:** [\[F0212\]](#)
- **sem2026:** [\[F0213\]](#)
- **tourism:** [\[F0214\]](#)
- **hort:** [\[F0215\]](#)
- **road:** [\[F0216\]](#)

Encamp: contractes, SAETDE i política comunal

Tall documental: 19 d'octubre de 2026. capítol 20/36. Comú d'Encamp, mandat comunal 2024–2027.

Context i responsabilitats

L'activitat institucional del Comú d'Encamp s'ha d'avaluar distingint la candidatura Units per al Progrés + Demòcrates + Independents, les decisions de govern comunal i els contractes o concessions que afecten tercers, especialment SAETDE. Una promesa no és un crèdit pressupostari; una adjudicació no és una despesa pagada, i una despesa pagada no garanteix per si sola un resultat físic.

1. Representació i responsabilitats

A les comunals del 17/12/2023, UP + DA + Independents obtingué 1.403 vots a candidatures (68,24%), 10 dels 12 consellers (83,33%), amb 4.440 electors censats. Els 1.403 vots representen el 31,60% del cens. Les dues places restants foren d'Avancem. Multiplicador escons/vot vàlid = $83,33/68,24 = 1,221$; multiplicador escons/suport censal = $83,33/31,60 \approx 2,64$, però aquest darrer també incorpora abstenció. Laura Mas (cònsol major) i Xavier Fernández (cònsol menor) són els interlocutors institucionals centrals. Font de resultat electoral: dossier 13 i escrutini oficial.

2. Pressupost inicial 2026 versus liquidació 2025

- **Projecte de pressupost 2026:** 45,65 M€ de despesa i 15,86 M€ previstos per a inversions (aprox. 34,7% del total); aquests diners no estan automàticament executats. Font B26R i B26, p. portada i taules.
- **Liquidació 2025 aprovada al març de 2026:** ingressos liquidats de 45.241.334,56 €; despeses liquidades 37.316.717,65 €; superàvit

pressupostari 7.924.616,91 €; inversió liquidada 10.743.866,25 €; deute a tancament 12.614.104,62 € i ràtio d'endeutament comunicada del 35,63%. Font L25 (recull dades de la sessió comunal del 30/03/2026).

- El superàvit no demostra ni subexecució en una partida concreta ni disponibilitat de 7,92 M€ per destinar immediatament a habitatge. Cal obtenir modificacions de crèdit i liquidacions per programes amb sèries comparables.
- **Detall liquidat 2025, segons balanç comunicat:** 1.480.177,29 € per les Bons; 1.421.130,94 € per parc de l'Ossa; 1.373.652,96 € primera fase avinguda d'Encamp al Pas; 1.033.665,47 € ampliació Casal del Poble. **Són imports d'aquell any, no costos totals finals dels projectes.**

3. Tres expedients d'obres a seguir

A. Avinguda de Joan Martí, tram Prat Genil – Prada de Moles. Fitxa pública: obra en curs, pressupost de referència 6,7 M€; adjudicatària Constructora d'Obres Públiques SA; direcció UTE Suport Enginyers Consultors SA / Data Arquitectura. La documentació pressupostària de 2026 mostra l'expedient PCIC-20865/2025, acta CC-9/2025, amb anualitats ja programades 2026 = 3.000.000 €, 2027 = 3.000.000 € i 2028 = 612.831,70 €. La partida 2026 per a l'obra té un crèdit inicial de 3.050.000 € a la relació detallada: no sumar anualitat i partida, són dues vistes del pressupost. Falta modificats, certificacions, imports liquidats i terminis reals. Fonts AVJOAN i B26 pp. 7–8.

B. Avinguda d'Encamp al Pas de la Casa. Adjudicació comunicada el 24/04/2025 per 4,9 M€; el Comú comunica que SAETDE finançarà **fins a 3,5 M€** de la zona central, més les actuacions del carrer Bearn en els termes del conveni. El pressupost municipal de 2026 inclou 2.765.785,07 € a l'expedient PCIC-7693/2025, acta CC-4/2025; són crèdits del Comú, no un import addicional per sumar indiscriminadament al cost total. Obtenir conveni, certificacions i pagaments de les dues parts. Fonts AVPAS, B26 p. 7, anunci Comú 24/04/25.

C. Plaça de l'Església del Pas de la Casa. Import previst de 1,4 M€; obres anunciades per al 04/05/2026 i termini previst fins a octubre de 2027.

L'expedient pressupostari de fase 2 PCIC-24771/2025 (CC-11/2025) distribueix 459.632,24 € el 2026 i 781.074,36 € el 2027; aquests dos imports són només aquesta fase i no s'han de tractar com a cost global tancat. Font PLPAS i B26 pp. 7–8.

4. Concessió SAETDE, una relació pública de cinquanta anys

El Comú va presentar el **25/09/2023**, abans de les comunals del desembre, les condicions d'una nova concessió de domini esquiable prevista per a 50 anys. Segons el comunicat, hi ha un pla mínim de 100 M€ per a tota la vida de concessió, amb un compromís de 42 M€ en els primers deu anys; percentatges de cànon escalonats del 6,5% al 8% per als forfets segons facturació; cànon addicionals del 2% i 6% per activitats complementàries segons el tipus; repartiment obligatori de dividendes del 10%; explotació i manteniment del Funicamp assumits per la concessionària segons condicions de l'acord. El comunicat quantifica en almenys 880.000 €/any la despesa del Funicamp que es preveu evitar al Comú.

Cal auditar l'execució: obtenir contracte signat, annexos, mapa de domini, objectius ambientals, cànon meritats/pagats per 2024 i 2025, dividendes distribuïts, inversions certificades, obligacions assumides de Funicamp i tràmits d'autorització. No són 42 milions gastats en 2026 ni el cànon és necessàriament el 8% per a totes les vendes. Tampoc és una promesa preelectoral de desembre, ja que fou anunciat el setembre de 2023. Font SAETDE.

5. Una segona relació amb SAETDE: 14 habitatges al Pas

El 29/05/2025 el Comú va comunicar una adjudicació de **14 habitatges** de la promoció de la Solana al Pas de la Casa, per deu anys, a SAETDE, per al lloguer tot l'any a treballadors temporals o fixos, amb un sostre de preu equivalent al dels habitatges del parc públic. S'anuncia una renda/cànon total de **108.540 euros anuals** i també concessions de locals a SAETDE i

una segona empresa. Les comunicacions discrepen sobre el nombre de locals (dos o tres): no fixar una quantitat fins a consultar plec i acta. La denominació 'habitatge assequible' del projecte no prova que totes les unitats estiguessin ocupades ni el preu efectivament cobrat.

Preguntes: adjudicatari exacte de cadascun dels habitatges/locals? Ocupació mensual de les 14 unitats? Quines rendes reals? Quin criteri d'assignació a treballadors de temporada versus residents? Quantes unitats són del parc públic general o d'altres règims? Compatibilitat de concessions (esquí i habitatge), règim de contractació, controls del Comú? Fonts PISOS, PISOS2, PISOS3, INH.

6. Habitatge: promeses del programa comunal 2023 encara per completar

El programa original, p. 18, prometia inventari d'habitatges, ajudes complementàries a famílies que destinaven més del 40% dels ingressos a lloguer després dels ajuts governamentals, bonificació del 90% en nova construcció destinada a lloguer i posar sòl comunal a disposició d'habitatge assequible mitjançant col·laboració publicoprivada. L'existència de programes i bonificacions acredita mesures, però falten resultats: beneficiaris, imports liquidats, nombre d'habitatges creats, parcel·la concreta i grau d'execució. Font P23 pp. 17–18 i HAB.

7. Participació: un avenç específic no és tota la promesa

La coalició va prometre un pressupost participatiu general **tant a Encamp com al Pas de la Casa** (p. 17). El Consell de Joves s'ha creat i el 07/05/2026 comunicà una decisió d'assignació de 20.000 € a dos projectes. Això acredita el programa juvenil, però no demostra l'existència de convocatòries generals als dos nuclis. Per acreditar despesa real cal la liquidació de projectes. Fonts P23 i JOVES.

8. Contractació pública i controls: normes del pressupost 2026

L'article 9 del pressupost/ordinació de 2026 disposa que la Junta de Govern aprova contractacions administratives fins a **150.000 €** per delegació, i que

les superiors només poden ser compromeses pel Ple. L'article 10 estableix llindars de contractació menor: obres <24.000 €, serveis i subministraments <15.000 €. Existeixen condicions legals per urgències i excepcions. Aquests llindars **no són evidència que s'hagin fraccionat contractes o adjudicat irregularment**. Estudiarem: nombre de contractes per modalitat, preus, adjudicataris, modificacions, concurrència, repartició entre departaments, i fiscalització de la Intervenció. Fonts B26 pp. 8–9 i CONTR.

9. Territori i patrimoni natural

El Comú va començar el setembre de 2026 el procés de declaració del Circ dels Pessons com a parc natural comunal. No es pot descriure com a parc definitivament declarat. La concessió SAETDE de 2023 proposava alliberar 1.080 hectàrees de l'àmbit de Pessons; cal comprovar cartografia i efectivitat d'aquell canvi. Fonts SAETDE i CIRC.

10. Preguntes a Encamp

Quina part de les inversions promeses de 2023 ja es pot acreditar com a despesa liquidada? Com es coordinen Comú i SAETDE en les obres del Pas? Qui controla els compromisos durant 50 anys? Quant paguen realment els llogaters dels 14 pisos? On és l'inventari d'habitatges i la parcel·la comunal promesa? S'han implantat pressupostos participatius generals als dos nuclis? Quina informació permet seguir contractes abans i després d'adjudicar-los? Quins projectes han quedat ajornats i per quin motiu?

11. Què està acreditat i quines dades falten?

- **Documentat i en execució:** renovació Joan Martí i avinguda Encamp; nova plaça de l'Església; actuacions del Consell de Joves; concessió i adjudicació dels 14 pisos de la Solana.
- **Dades pendents:** liquidació 2026; contractes íntegres; pagaments concrets de SAETDE, ocupació i rendes dels pisos; inventari i parcel·la

d'habitatge; pressupost participatiu general; controls anuals de la concessió; grau d'efectivitat de la despesa promesa.

- **Competències:** diferenciar Ple/Junta de Govern, personal tècnic/Intervenció, Govern central, concessionària SAETDE i Institut Nacional de l'Habitatge.

Fonts originals i de comprovació

- **P23** [\[F0135\]](#)
- **B26** [\[F0217\]](#)
- **B26R** [\[F0141\]](#)
- **L25** [\[F0140\]](#)
- **SAETDE** [\[F0218\]](#)
- **SAETDEP** [\[F0219\]](#)
- **AVJOAN** [\[F0220\]](#)
- **AVPAS** [\[F0221\]](#)
- **PLPAS** [\[F0142\]](#)
- **PISOS** [\[F0222\]](#)
- **PISOS2** [\[F0223\]](#)
- **PISOS3** [\[F0224\]](#)
- **INH** [\[F0225\]](#)
- **HAB** [\[F0138\]](#)
- **JOVES** [\[F0137\]](#)
- **OBRES** [\[F0143\]](#)
- **CONTR** [\[F0226\]](#)
- **COMU** [\[F0145\]](#)
- **CIRC** [\[F0144\]](#)
- **TAU** [\[F0227\]](#)

Ordino: pressupost, urbanisme i compromisos

Obertura narrativa

Ordino tanca el 2025 amb un superàvit liquidat d'1.624.027,21 euros i 9.216.814 euros d'inversions compromeses encara no liquidades, mentre pressuposta per al 2026 més despesa que ingressos previstos i anuncia que utilitzarà reserves acumulades. Això no constitueix una fallida financera, però exigeix distingir el saldo d'un exercici de les obligacions futures i les inversions pluriennals. El mateix Comú alerta que la construcció és una font de recaptació que podria disminuir.

1. Representació comunal i competències

Eleccions 17/12/2023: 1.947 electors; 1.335 participants; 1.161 vots a candidatures; 646 per **ACO + DA + Independents + Progressistes SDP** (55,64% del vot a candidatures; 33,18% del cens; 8 de 10 escons); 515 per Units per Ordino (44,36%; 2 escons). Multiplicador quota d'escons/vot a candidatures: $80/55,64 = 1,438$ ($\approx \times 1,44$). Sobre cens: $80/33,18 = 2,411$ ($\approx \times 2,41$), que també incorpora l'abstenció; no és un multiplicador pur de regla electoral. Els 646 vots són d'una coalició, no d'ACO sola.

Òrgans comunals: cònsol major Maria del Mar Coma, cònsol menor Eduard Betriu; finances, Ludovic Albós. Diferenciar responsabilitats del Comú de les del Govern i d'operadors concessionaris/participats.

Font: [\[F0108\]](#)

2. Comptes 2024–2026: cada magnitud al seu lloc

Indicador	Exercici	Quantitat	Naturalesa
Superàvit	2024	1.730.650,60 €	Liquidació publicada
Ingressos	2025	18.261.684,70 €	Liquidació

Despeses	2025	16.637.657,49 €	Liquidació
Superàvit	2025	1.624.027,21 €	Liquidació
Inversions liquidades	2025	3.248.537,34 €	Liquidació
Inversions compromeses pendents de liquidar	2025	9.216.814 €	Obligacions compromeses, no liquidades
Deute propi	31/12/2025	6.916.886,37 €	Stock deute del Comú
Deute Comú més participades	31/12/2025	8.559.153,33 €	Agregat comunicat
Ingressos previstos	2026	16.238.850 €	Pressupost inicial
Despeses previstes	2026	21.089.794 €	Pressupost inicial
Finançament amb romanents	2026	4.850.944 €	Diferència pressupostària, no saldo liquidat
Inversions previstes	2026	4.674.200 €	Crèdits inicials

La despesa liquidada 2025 incorpora 3.248.537,34 € d'inversions liquidades. Els 9,216 M€ compromesos pendents de liquidar s'han de conciliar per exercici, certificació, venciment i expedient abans de parlar de pagaments endarrerits o de càrregues de tresoreria. El Comú dona un 54,94% del sostre legal del 200% per a l'endeutament agregat comunicat. El percentatge no equival a deute/PIB ni a sobreendeutament.

Fonts: [\[F0133\]](#) ; [\[F0132\]](#) ; [\[F0228\]](#)

3. La dependència dels ingressos de la construcció

El Comú indica que els ingressos del 2025 creixen 2.175.724 € (+13,53% sobre 2024), en part per la construcció, i que en 2026 preveu 1.391.468 € menys d'ingressos que en la previsió inicial de 2025. El pressupost de 2026

utilitza romanent per equilibrar les necessitats. Exigir sèries 2019–2026 per impost sobre la construcció, ITP, taxes i llicències. No confondre caiguda de pressupost previst amb caiguda liquidada.

4. POUP: reforma real, recursos reals

La revisió excepcional va incloure 220 al·legacions en una primera exposició i 147 en la segona, aprovació provisional el 4/11/2024 i aprovació definitiva després de l'informe favorable de la CTU. El Comú va comunicar la incorporació d'un 80% de les al·legacions com a millores/aportacions; demanar denominador i inventari de resolucions. Existeixen recursos de propietaris; no s'ha documentat cap anul·lació general del POUP en les fonts revisades. La recerca ha d'avaluar sòl afectat, capacitat de càrrega, habitatges possibles, garanties de propietat i impacte recaptatori.

Fonts: [\[F0229\]](#) ; [\[F0230\]](#) ; [\[F0231\]](#)

5. Centre sociosanitari promès en 2023

El compromís electoral preveia un centre sociosanitari **públic** i prioritat per als residents ordinencs. El 29/01/2026 el Comú va referir dues opcions d'emplaçament (Covanella, 5.000 m², o Cortinada, 27.000 m²). El 17/09/2026 es preferia la Cortinada i es preveia un plec per licitar el projecte encara durant 2026, mitjançant acord publicoprivat i model assistencial mixt. Falten condicions d'accés, titularitat dels immobles, gestor, beneficiaris, tarifes i calendari. No confondre construcció amb centre operatiu; ni afirmar que la titularitat sigui privada només perquè la gestió es projecta mixta.

Fonts: [\[F0123\]](#) ; [\[F0232\]](#) ; [\[F0124\]](#)

6. Mobilitat, natura i obres

- Línia circular de bus posada en marxa 13/02/2026: uneix Serrat i Coll d'Ordino, cost anual de la concessió comunicat 477.000 €, incloent-hi la part comunal del servei hivernal fins a Arcalís, cofinançat amb Secnoa

i Sari. Bitllet de 0,20 € i diversos col·lectius amb gratuïtat. Cal verificar ampliació fins a Arcalís durant tot l'any, si era compromís literal de 2023.

- Nou parc de Prat de Call: concurs d'idees 07/10/2026 després d'enquesta de 276 respostes; inversió orientativa 550.000 €, funcionament previst 2027. No acredita haver complert la promesa d'un parc infantil cobert, que pot ser projecte diferent.
- Pressupost 2026: 800.000 € per tercera fase de xarxa d'aigua potable, 820.000 € en aparcaments, 400.000 € per nau de biomassa al Serrat, 500.000 € d'aportació a estació d'esquí dintre d'un compromís de tres anualitats (1.440.000 €). Són previsions d'inversió, no certificacions de despesa.
- Un contracte interparroquial de residus adjudicat el setembre 2026 havia estat comunicat pel Comú amb una aportació anual d'Ordino de 377.000 € dins d'un contracte global de 57,9 M€ a deu anys: verificar compromís contractual exacte i evolució del cost per tona.
- Projecte de parc natural nacional impulsat conjuntament per Govern, Canillo i Ordino el 2026: projecte normatiu, no parc nacional aprovat definitivament en les fonts consultades.

Fonts: [\[F0233\]](#) ; [\[F0130\]](#) ; [\[F0132\]](#) ; [\[F0124\]](#) ; [\[F0234\]](#)

7. Transparència i control

La Seu Electrònica conté apartats d'actes/acords, transparència, urbanisme, contractes i convenis, i contractació pública. Demanar en format reutilitzable el registre de contractes, les adjudicacions, pròrrogues i modificacions de 2024–2026, memòries d'intervenció, convenis amb SECNOA i tots els expedients sobre el centre sociosanitari, POUP i transport.

Font: [\[F0235\]](#)

8. Preguntes a la Massana

- 153. Quin import de 9,216 M€ compromès a 2025 es va liquidar el 2026, quan i per quins adjudicataris?
- 154. Quants ingressos no recurrents de construcció financen despeses corrents recurrents?
- 155. Quin escenari pressupostari existeix per a 2027–2030 si disminueixen llicències i taxes immobiliàries?
- 156. Quants recursos al POUP hi ha, amb quins motius i amb quines resolucions?
- 157. On és el text final del projecte sociosanitari, amb condicions d'accés i cost públic?
- 158. Quins compromisos del 2023 són materialment executats i quins són projectes previstos per a 2027?

9. Mètode i material que falta

Una puntuació opaca amagaria dades importants. La comparació útil identifica la promesa literal, l'any i la pàgina, l'òrgan competent, la decisió, l'import pressupostat, adjudicat i liquidat, el resultat social i la font documental.

La Massana: comptes, urbanisme i inversions

Tall documental: 19 d'octubre de 2026.

Responsabilitat política comunal: majoria CC–Demòcrates–Independents, cònsol major Eva Sansa; minoria Amb Seny.

Objectiu: identificar dades verificables i qüestions obertes, sense atribuir als comuns obres o competències estatals.

1. Els fets i les preguntes

«La Massana: superàvit als comptes, deute computat a l'alça i inversions per liquidar. Qui paga el creixement?»

Hipòtesi periodística a comprovar: l'equilibri financer comunal depèn parcialment de l'activitat immobiliària, mentre l'adaptació hidràulica, la mobilitat, les instal·lacions turístiques i el parc residencial requereixen inversions creixents. No és una conclusió sobre mala gestió.

2. Representació electoral i responsabilitats

A les comunals de 2023, la candidatura conjunta Ciutadans Compromesos + Demòcrates + Independents va obtenir 1.113 vots sobre 1.895 vots a candidatures (58,73%), amb 3.552 electors censats (31,33% del cens), i 10 de 12 representants (83,33% dels escons). **Les xifres són de la coalició, no de CC individualment.** La minoria Amb Seny va obtenir 782 vots i dos representants. L'efecte del repartiment (83,33 / 58,73) equival a $\times 1,42$; la comparació amb el cens incorpora també l'abstenció. Font d'aquesta part: escrutini de 2023 ja treballat al dossier 11, a reconciliar novament en el consolidat electoral.

3. Comptes liquidats de 2025 — comprovacions concloses

El Comú informa d'**ingressos liquidats de 23.488.799 € i despeses liquidades de 21.594.525 €**, amb **superàvit de 1.894.274 €** (arrodoniments de comunicació). Declara inversions executades de **6.269.985 €**, davant de compromisos d'inversió d'uns **11 milions d'euros**: cal extreure el saldo exacte pendent per projecte del document de 2025. El 73% de la inversió liquidada es va destinar a infraestructures viàries. Fonts [F02], [F03].

En ingressos, **3,2 M€ d'ITP** amb increment del **86% interanual** i aproximadament **2,5 M€ d'ingressos vinculats a la construcció** (prop de l'11% dels ingressos totals). Són conceptes diferents; cal identificar possibles solapaments comptables abans de sumar-los. [F02]

El Comú comunica **21.478.154 € d'endeutament computat** al tancament 2025, aproximadament el 99% de la base de càlcul legal i per sota del límit del 200%. La nota explicativa assenyala una modificació de criteris comptables que obliga a incloure avals a EMAP. No és lícit presentar tots els 21,48 M€ com a préstecs disposats directament pel Comú. Es requereix conciliació 2024–2025, sense barrejar préstecs propis, deute de les societats i avals. [F02], [F03], [F20]

4. Pressupost inicial 2026, NO liquidat

28.975.500 € de pressupost total (+19,53% respecte del pressupost inicial 2025). Desglossament de despeses: **16.495.950 €** de corrents, **10.344.550 €** de capital/inversió i **2.135.000 €** d'operacions financeres. El pla incorpora **3.506.050 €** de romanent de tresoreria i preveu formalitzar un nou préstec de **2.085.000 €** per a xarxes d'aigua. Del total d'inversió, uns **2.485.000 €** corresponen a les xarxes d'aigua potable, pluvial i residual. [F04] p.5, 13 i memòria.

El mateix marc pressupostari descriu insuficiència dels recursos no financers per a despeses i inversions no financeres, vinculada sobretot a l'esforç inversor hidràulic; fa referència a ús del romanent el 2024–2025 i a necessitats d'endeutament per a 2026–2027. Es tracta d'una **projecció**

pluriennal, que cal reconciliar amb la xifra computada d'endeutament de la liquidació 2025 i els avals a EMAP. [F04]

5. POUP i capacitat de càrrega

El Comú ha presentat la segona revisió del POUP. Segons la memòria de presentació, la proposta rebaixa la **capacitat poblacional teòrica** d'aproximadament **60.000 a 25.000 habitants** (–58,33%), un indicador urbanístic, no la població real. El text incorpora criteris d'idoneïtat en sòl urbanitzable (de «adequada» a «molt deficient»), parcel·la mínima de 800 a 3.000 m² i edificabilitats condicionades de 0,8 a 0,25 segons categories. Exposició pública de 60 dies hàbils després de l'aprovació inicial. Cal verificar aprovació definitiva, drets adquirits, recursos, canvis per nuclis, efecte sobre habitatge principal i costos derivats. [F05], [F06]

Distinció: aprovació definitiva de l'estudi de capacitat de càrrega ≠ aprovació definitiva del POUP; cal conservar dates i estats de cada instrument. [F05]

6. Habitatge públic i col·laboració interadministrativa

El Govern identifica **70 habitatges assequibles** ja disponibles a Ribasol (Arinsal). L'INH va obrir convocatòries per a grups de **24 habitatges** a Ribasol el febrer i l'abril de 2026; no sumar les dues convocatòries com si fossin necessàriament 48 habitatges físics nous sense identificar els immobles i les adjudicacions. [F12], [F13], [F14]

El 22 de juliol de 2025 es va signar un conveni de cessió d'una parcel·la comunal de **2.394 m²** al carrer Pradet de l'Aldosa per a una futura promoció estatal d'**uns 30 habitatges assequibles**. El 2 de setembre de 2026 es va convocar la selecció de l'arquitectura del projecte, no la recepció de l'obra. Demanar cost estimat, cost per habitatge, calendari i condicions de cessió. [F12]

7. Mirador de l'Alt de la Capa — seguiment administratiu

El 28 de setembre de 2026 el Comú va adjudicar **892.148,54 €** de construcció a Locubsa i Desplom, futurs integrants d'una UTE, per **10 vots a favor i 2 en contra**. [F07], [F21]

L'edicta inicial d'exposició pública de 2-10-2026 preveia consulta presencial amb cita. El **14-10-2026** la Junta de Govern el va **declarar nul i sense efecte** per manca de previsió correcta d'exposició electrònica de l'estudi i l'informe d'impacte ambiental; va aprovar un **nou edicte** amb consulta telemàtica i termini d'al·legacions d'un mes. [F08], [F09]

No confondre: nul·litat de l'edicta inicial ≠ nul·litat de l'adjudicació, ni conclusió definitiva de l'avaluació ambiental. Comprovar informe ambiental final, al·legacions admeses, possibles modificacions, preu total (manteniment/accesos), efectes paisatgístics i justificació d'interès públic.

8. Desviació Massana-Ordino — separar Govern i Comú

El Govern manté **2027 com a horitzó de posada en servei completa**. La documentació de desembre 2025 parla del tram 2, de més de 9 M€, **cofinançat:** Govern 4,3 M€ i Comú 4,7 M€; els trams finals es van adjudicar el desembre 2025. Cal consultar la liquidació comunal de cada tram i els informes de certificacions d'obra estatal. No sumar adjudicacions parcials sense evitar solapaments. [F10], [F11]

9. EMAP i SETAP365

SETAP365 s'ha constituït a partir d'EMAP i ENSISA i té com a socis institucions i Crèdit Andorrà segons el pacte original. La participació del Comú de la Massana va passar del **19,96% al 21,95%**, amb previsió d'arribar al **25,73%** el 2026 segons l'operació comunicada. Cal obtenir estat de participació efectiu al 19/10/2026, les obligacions de preferents, els avals inclosos al deute comunal, els comptes auditats i les inversions per sectors. [F15], [F16], [F20]

10. Programa 2023: límit de la comprovació textual

11. Explicacions que falten i preguntes de control

159. Com es reconcilien les dades d'endeutament comptabilitzat 2025 i les projeccions d'endeutament de la memòria 2026?
160. Quin és el detall d'avals a EMAP i quines obligacions han estat disposades efectivament?
161. Quin import dels ~11 M€ compromesos a 2025 es va liquidar després, i en quines dates?
162. Quants habitatges de Ribasol tenen contracte signat, ocupació efectiva i quina renda?
163. Quin és el calendari físic, finançament i preu per m² del projecte de 30 pisos de l'Aldosa?
164. Quins canvis del POUP afecten el sòl residencial permanent i com s'aplicaran a llicències prèvies?
165. Quines alternatives es van comparar amb el mirador i quins criteris ambientals les van determinar?
166. Quin cost total i quines desviacions temporals té la carretera per tram i administració?
167. Quins són els saldos, dividendes, avals i participacions efectives en EMAP i SETAP365?
168. Com es comuniquen al ciutadà els costos de manteniment de les inversions, més enllà del preu de l'adjudicació?

12. Criteri editorial

Mantenir un to exigent. Distingir **fets d'expedient, previsions, demandes d'informació i hipòtesis** sense repeticions defensives. No derivar il·legalitats de relacions comercials, de la formulació pressupostària ni de controvèrsies sobre un projecte. Cada acusació concreta requeriria expedient i document acreditatiu.

Fonts

- **[F01]** [Programa electoral comunal CC–DA–Independents 2023 \(visor; cal lectura íntegra\)](#) (F0031)
- **[F02]** [Liquidació comptes exercici 2025, Comú de la Massana](#) (F0236)
- **[F03]** [Estats pressupostaris i financers 2025 \(PDF\)](#) (F0237)
- **[F04]** [Pressupost i marc pressupostari 2026 \(83 pàgines, PDF\)](#) (F0238)
- **[F05]** [Nova proposta de POUP, capacitat poblacional i tràmit](#) (F0239)
- **[F06]** [Procediment de revisió POUP, pàgina municipal](#) (F0240)
- **[F07]** [Mirador Alt de la Capa: adjudicació municipal](#) (F0115)
- **[F08]** [BOPA: edicte de nul·litat del 14-10-2026](#) (F0116)
- **[F09]** [BOPA: nou tràmit ambiental del 14-10-2026](#) (F0117)
- **[F10]** [Govern: desviació Massana–Ordino, tram cofinançat i calendari](#) (F0241)
- **[F11]** [Govern: adjudicats tots els trams de la desviació](#) (F0114)
- **[F12]** [Govern: conveni de 30 habitatges a l'Aldosa, 02/09/2026](#) (F0043)
- **[F13]** [INH: primera convocatòria de 24 habitatges Ribasol 18/02/2026](#) (F0242)
- **[F14]** [INH: convocatòria d'habitatges Ribasol 22/04/2026](#) (F0243)
- **[F15]** [Comú: participació massanenca a SETAP365](#) (F0244)
- **[F16]** [Comú: constitució SETAP365](#) (F0245)
- **[F17]** [Comú: Portal de Finances Comunals](#) (F0246)
- **[F18]** [Acta pressupost 22/12/2025 \(PDF\)](#) (F0247)
- **[F19]** [La Massana: 2023 programa detallat PDF detectat dins el visor](#) (F0107)
- **[F20]** [Acta municipal de 22/09/2025 amb situació EMAP \(PDF\)](#) (F0248)
- **[F21]** [BOPA: adjudicació Alt de la Capa 28/09/2026](#) (F0249)

Andorra la Vella: Enclar, programa i gestió

Hipòtesi d'investigació i mètode

A Andorra la Vella governa des de l'1 de gener de 2024 Enclar, coalició electoral de Concòrdia, PS, Som Veïns i independents. El mètode s'aplica de la mateixa manera que a les candidatures de Demòcrates: diferenciar vots a candidatures, vot sobre cens, escons i percentatges sobre residents; no atribuir a un partit els vots de tota una coalició. Per a cada promesa: pàgina original, expedient, fase (previst/pressupostat/adjudicat/executat/posat en servei) i resultat observat.

1. Escrutini i regla d'atribució

Eleccions comunals 17/12/2023: 8.784 electors, 4.124 paperetes emeses, 3.791 vots a candidatures, 244 vots en blanc i 89 nuls. Enclar 1.989 (52,47% a candidatures; 22,64% del cens) i 9 de 12 escons (75%). Demòcrates + Progressistes SDP + Independents 1.802 (47,53%) i 3 de 12. La diferència de 187 vots va generar una diferència de sis escons. Multiplicador escons/vot candidatura Enclar: 1,429; multiplicador escons/suport cens: 3,31 (inclou abstenció). Font: eleccions.ad.

2. Compromisos literals del programa original de 2023

Programa original *Ho volem fer amb tu*, 36 pàgines PDF / pàgines impreses 5–7 i 25–26.

- **P. 5, Reviu:** crear un programa de rehabilitació d'habitatges privats buits, amb cessió mínima de deu anys i lloguer regulat. El programa està creat. Primera adjudicació identificada al carrer del Puial 29/06/2026, per 116.804,59 € IGI inclòs, dels quals 60.000 € a càrrec del Comú i 56.804,59 € de propietat; 46.500 € de l'aportació del Comú es

recuperaran per rendes durant la cessió segons comunicació. Cal certificar obres i disponibilitat real.

- **P. 6, El Cedre:** dur a terme pisos de lloguer a preu regulat. Cal demanar l'inventari de pisos completats, destinataris i contractes.
- **P. 6, cessions urbanístiques:** proposava pujar la cessió econòmica al 15% en sòl urbà consolidat i mantenir 7% per a lloguer regulat. El nou POUP 2026 apunta a cessió de sòl fins al 30% en determinats àmbits. Les figures i bases jurídiques són distintes: no afirmar compliment ni incompliment sense comparar ordenacions.
- **P. 7, plaça del Poble:** reformar-la per fases amb espais verds i accessibilitat. Posada en servei l'1/08/2025, segons comunicació oficial, amb més de 1.100 m² de zona verda. Falta liquidació final de la inversió i modificats.
- **P. 7, POUP:** revisió després d'estudis de càrrega i adequació de riscos; el setembre de 2026 estava en exposició pública de 60 dies hàbils. Projecta -40% edificabilitat mitjana, canvi en límits d'alçada i cessió addicional; no presentar com un pla definitiu i plenament executat.
- **P. 25, processos participatius vinculants:** localitzar convocatòries i acords que acreditin efecte vinculant; les reunions obertes per si soles no ho demostren.
- **P. 26, agenda pública:** publicació de l'agenda de cònsols i consellers en temps real; encara no s'ha verificat l'agenda individual completa.
- **P. 26, administració electrònica:** pràcticament tots els tràmits telemàtics i garantia d'atenció presencial. Plataforma adjudicada el 24/09/2026 per 433.306,82 € a T-Systems, amb termini de 12 mesos d'implantació: no confondre adjudicació amb servei desplegat.

3. Els comptes de la capital

Liquidació 2025 aprovada 26/03/2026: 56,2 M€ d'ingressos, 52,1 M€ despesa, 4,1 M€ de superàvit (arrodonits); inversió real executada 9,5 M€, un 25% més que el 2024. Deute directe declarat 12,4 M€; deute computat amb compromisos Jaume I 14,3 M€. Cal separar deute disposat i perímetre comptable. Pressupost inicial 2026: 60,5 M€, 13 M€ d'inversió prevista,

dèficit inicial pressupostari d'1,5 M€ cobert amb tresoreria. No barrejar pressupost 2026 amb liquidació 2025 ni amb execució parcial de juny 2026.

4. Terra Vella: trencament del projecte públic-privat

El 9/10/2026, el Comú informa de renúncia anunciada per una UTE a la promoció de 40–50 habitatges assequibles al terreny municipal davant de Jovial. Hi havia acord negociat i data prevista de formalització. Model previst 50 anys, part de pisos sota gestió comunal i transferència final de propietat a Comú. *No existeix adjudicació definitiva ni 40–50 nous pisos en servei.* Investigar renúncia escrita, finançament, plecs, negociat, rendibilitat, garanties, eventuais alternatives i terminis. Terra Vella, la zona de Borda Nova i el programa Reviu són projectes separats.

5. Habitatges Jaume I i Reviu

24/09/2026: adjudicades a Pidasa Serveis per 1,9 M€ les obres de l'antic Hotel Jaume I amb 18 habitatges projectats per a gent gran (9 estudis i 9 pisos d'una habitació); termini previst 12 mesos. Comparar amb Calones i altres habitatges comunals sense donar per ocupats aquests 18. Primer habitatge Reviu al Puial adjudicat per 116.804,59 €; encara falta acta d'obra, data de posada a mercat i renda.

6. Reforma urbanística

Al setembre de 2026 comença exposició pública del nou POUP: reducció mitjana proposada d'edificabilitat del 40%; disminució d'alçades de 15 a 7 plantes en determinats àmbits; incrementar sòl destinat a zones verdes i equipaments. Revisar memòria econòmica, mapa per parcel·les, drets adquirits, al·legacions i eventuais indemnitzacions, i distingir aprovació provisional/definitiva.

7. Altres adjudicacions i grans decisions

Passatges de l'Aigüeta i Europa: adjudicació el 24/09/2026 a Progec per 998.000 € i execució entre 2026 i 2027. Espai Capital/Prada Casadet:

contracte d'arrendament aprovat el 31/07/2025, a 25 anys i 30.000 € al mes, carència 50% sis primers mesos; projecte firal/multifuncional en fases i aportació estatal prevista del 30–40% segons anunci governamental. L'acord d'arrendament no certifica la construcció del centre.

8. El 55% que declara Enclar

El 11/03/2026 el Comú presenta PAC 2024–2027 amb 219 accions i 55% d'execució global segons mitjana dels cinc eixos, a partir de valoracions tècniques internes. No equival a 55% d'accions completades ni a auditoria independent. Sol·licitar fitxa inicial, dates de revisió, evidències documentals, actes de recepció, liquidacions i justificants d'indicadors. La plataforma PAC és una bona font per reconstruir el compromís, però no substitueix els expedients.

9. Preguntes per al debat

Quants habitatges efectivament entregats i ocupats? Quant ha costat de moment Terra Vella i qui decideix l'alternativa? Quants contractes del programa Reviu s'han signat i quin és el preu? Quines accions del 55% estan completades amb acta i quines només iniciades? On és l'agenda pública individual dels elegits? Quin cost final ha tingut la plaça del Poble? Quins canvis reals introdueix el POUP després d'al·legacions? Quines decisions són pròpies del Comú i quines corresponen al Govern?

10. Enllaços d'origen

- **Programa Enclar 2023 (36 pàgines):** [\[F0250\]](#)
- **Resultats eleccions comunals 2023:** [\[F0108\]](#)
- **Composició govern comunal:** [\[F0251\]](#)
- **Liquidació pressupost 2025 (26-03-2026):** [\[F0252\]](#)
- **Pressupost inicial 2026 (18-12-2025):** [\[F0253\]](#)
- **Pla Acció Comunal presentació (11-03-2026):** [\[F0254\]](#)
- **PAC seguiment habitatge:** [\[F0255\]](#)
- **Renúncia operadors Terra Vella (09-10-2026):** [\[F0256\]](#)

- **POUP i Jaume I (24-09-2026):** [\[F0257\]](#)
- **1r habitatge Reviu (29-06-2026):** [\[F0258\]](#)
- **Obre plaça del Poble (01-08-2025):** [\[F0259\]](#)
- **Contracte lloguer Prada Casadet (31-07-2025):** [\[F0260\]](#)
- **Govern aporta multifuncional (24-02-2026):** [\[F0261\]](#)
- **Reviu programa comunal:** [\[F0262\]](#)

CAPÍTOL 24 / 36

Sant Julià: Desperta Laurèdia i Naturland

Dades fins al 19 d'octubre del 2026.

1. La victòria del 2023, sense confondre electorat i representació

L'escrutini oficial és inequívoc: 4.559 electors censats, 2.699 paperetes emeses (59,20% de participació), 2.548 vots a candidatures, 114 en blanc i 37 nuls. Desperta Laurèdia va aconseguir 1.357 vots, el 53,26% del total a candidatures, i 9 escons dels 12 del Comú; Unió Laureadiana + Demòcrates + Acció + Independents, encapçalada per Josep Majoral, 1.047 vots, 41,09%, i 3 escons; Per Sant Julià, 144 vots, 5,65%, sense representació.

Les bases del nostre càlcul:

- Vots de Desperta / cens: $1.357 \div 4.559 = 29,7653\%$.
- Escons: $9 \div 12 = 75\%$.
- Multiplicador estrictament sobre vots de candidatures: $75 \div 53,26 = \times 1,41$.
- Multiplicador editorial «multiplicador del poder», escons / suport sobre cens: $75 \div 29,7653 = \times 2,52$.
- Coalició UL+DA+Acció+I: 1.047 vots (22,97% del cens), 3 escons (25%). Per Sant Julià: 144 vots (3,16% cens), 0 escons.

El mateix criteri per a tots els governs: aquest indicador censal inclou abstenció i no és equivalent al percentatge de suport polític sobre residents sense dret de vot. Tampoc acredita frau; quantifica la distància entre vot a llista, electors inscrits i places institucionals. Font: [elections](#) ([F0263]).

2. Dues eleccions diferents: 2019 no és 2023

L'arxiu titulat DL_Programa_Web.pdf [F0264], malgrat estar en una ruta que conté el número 2023, correspon a les eleccions de 2019. La data

impresa i els noms de la candidatura ho acrediten. No es pot utilitzar per atribuir promeses noves a les eleccions de 2023.

Per a les comunals de 2023 consta la professió de fe registrada al portal electoral [F0265] [F0266]. Les propostes literals que es poden atribuir a aquella candidatura s'han de diferenciar del programa de 2019; les declaracions contemporànies de desembre de 2023 fan referència a Prat Gran, Naturland, el Centre Cultural, el teixit comercial i l'Hotel Pol.

3. Les promeses electorals acreditades amb declaracions de 2023

- **Prat Gran:** remodelar-lo com a pol social/comercial, conservar l'espai verd, ampliar les places d'aparcament i disposar d'espais esportius. Desperta havia presentat el març de 2023 dues alternatives de disseny, amb costos estimats superiors a 5 M€ i 9 M€, i defensava un procés participatiu per decidir. Aquests pressupostos preliminars NO són adjudicacions. [prat 2023](#) ([F0268]).
- **Habitatge:** la campanya del 4 de desembre defensava construcció d'un bloc per a gent gran, col·laboració publicoprivada i reservar part del futur Hotel Pol a joves que volguessin independitzar-se. [housing 2023](#) ([F0269]).
- **Administració i desenvolupament:** revitalitzar teixit comercial, centre cultural i Naturland, i examinar els costos del model turístic. [campaign2023](#) ([F0267]).

Per determinar el compliment del programa comunal del 2023 cal conèixer les mesures i els terminis que realment constaven en el llibret, les actes de reunions i els registres dels projectes participatius, sense confondre'ls amb el programa del 2019.

4. Comptabilitat: pressupost 2026 i realitat 2025

La **ordinació del pressupost** aprovada el 30 de desembre de 2025 i publicada al BOPA el 7 de gener de 2026 fixa **24.086.164,28 €** d'ingressos i despeses previstos per al Comú. L'import d'**inversió real prevista del**

Comú és 6.629.929,46 €. Les despeses de capital totals són 7.364.929,46 € i inclouen conceptes més amplis que la inversió real.

El quadre **consolidat de societats** de l'ordinació publica ingressos 32.792.901,58 € i despeses 32.753.117,93 €. Aquesta previsió comptable no és el mateix que el pressupost no consolidat de la corporació; no s'han de sumar indiscriminadament.

El quadre pluriennal preveia a 31 de desembre de 2026 **20.026.943,62 € d'endeutament disposat** i una ràtio del **96%** de la seva base legal. Són previsions; la dada liquidada de desembre de 2026 no existeix a la data de tall. Font primària, pàgines 1 i 15: [budget2026](#) (F0270)).

La liquidació **2024** aprovada el juny de 2025 va registrar **20.702.529 € d'ingressos, 17.892.641 € de despesa, superàvit 2.809.888 €**; la minoria va qüestionar el baix grau d'execució inversora i els gairebé 5 M€ reconduïts. La situació de **2025** no es pot certificar amb aquestes dades de 2024. A l'octubre 2026 un informe estadístic encara explicitava manca de la liquidació 2025 del Comú per al càlcul de despesa social. Cal sol·licitar acta, liquidació i auditoria del 2025 a la corporació. [2024 final](#) (F0271)) · [2025 missing](#) (F0272)).

5. Naturland / Camprabassa: el canvi entre el pressupost i la reestructuració

L'article 2 del pressupost ordinari de 2026 preveia ingressos 7.034.558 € i despeses 6.976.804 € per Camprabassa, i deia «**No es preveu aportació per part del Comú**». [budget2026](#) (F0270))

A la primavera es va fer pública la necessitat d'una operació de fins a **6 M€**, vinculada a la situació patrimonial i a l'eventual capitalització de deute. Aquesta **xifra d'operació estudiada NO és despesa pública desemborsada**. Després, el juliol de 2026, segons la informació de la sessió comunal, es va aprovar una **aportació d'1,5 M€**, juntament amb refinançament per donar continuïtat a la societat almenys uns vint mesos i continuar buscant un operador privat. Cal obtenir la naturalesa jurídica i financera exacta de l'operació, els fluxos de caixa, el registre de pagaments

i si les altres parts refinancen deute. [naturland budget](#) (F0273) · [naturland july](#) (F0274).

Camprabassa va comunicar a la junta de juny del 2026 uns **4,8 M€ d'ingressos d'explotació en 2025** i un **resultat negatiu de 817.000 €**, millora sobre els aproximadament 1,4 M€ de pèrdues de 2024. Xifres recollides en informació sobre la junta; cal exigir els estats comptables signats i l'informe d'auditoria originals. [naturland accounts](#) (F0275).

El Comú va quantificar en **14–15 M€** un eventual cost de cessament del parc; és una **estimació del cost de tancament**, no una factura aprovada. Cal identificar indemnitzacions, deute bancari, garanties, costes laborals i desmantellament que formen aquest interval. [naturland july](#) (F0274).

L'indicador d'activitat del parc també existeix: la comunicació institucional de la temporada hivernal 2025–26 assenyala **27.000 visites** i 121 dies d'esquí nòrdic, amb facturació aproximadament un 5% inferior a l'hivern precedent. Volum de visites no prova rendibilitat neta. [naturland winter](#) (F0276).

Qüestió central: des de la constitució de Camprabassa, quant capital, transferències, crèdits, avals i garanties ha posat el conjunt d'administracions? Separar 2019–2023 i 2024–2026, i publicar sèries homogènies.

6. Obres, patrimoni i equipaments: executat versus projecte

CATSA. El Govern i el Comú van formalitzar la compra de l'antiga fàbrica per **4,2 M€**, finançats per meitats, 2,1 M€ cadascuna. El Comú cedeix gratuïtament l'ús de la seva meitat al Govern per **30 anys** per a projectes estratègics. COMPRA FORMALITZADA, però falta ús efectiu, cost d'adaptació, programació i retorn públic. [catsa](#) (F0277).

Centre Cultural Lauredià. El Comú informava el 2025 d'una reforma global amb cost projectat de **11,5 M€**, amb entre 4 i 4,5 M€ que preveia assumir la corporació, i un crèdit extraordinari de 5,5 M€ per a la tercera fase. Els imports són de categories diferents i necessiten conciliació per

font de finançament. El centre **va inaugurar-se el 26 de juny de 2026** després de l'incendi de 2022: actuació operativa acreditada, cost final pendent de conciliació. [cultural](#) ((F0278)) · [cultural open](#) ((F0279)).

Fundació Laurus. El Comú va aprovar l'aportació pluriennal de ~**2,1 M€** (anualitats comunicades de 720.000 € durant 2025–27), amb finançament privat complementari. Cal consultar estatuts, acords, aportacions acreditades, governança i plaça/preu dels serveis. [cultural](#) ((F0278)).

Prat del Senzill. El parc remodelat es va inaugurar el 20 de juny de 2026, amb un cost comunicat superior a **750.000 €**. No confondre aquest equipament lliurat amb el **projecte alternatiu per al Prat Gran**, que era una promesa diferent. [prat senzill](#) ((F0280)) · [prat 2023](#) ((F0268)).

Hotel Pol. La residència universitària té preacord amb Govern per facilitar places assequibles, i una proposta de concessió a privat de 30–50 anys. El setembre de 2026 es parlava d'una partida del pressupost del Govern 2027 de **1,5 M€** i de preparar licitació durant 2027. Ni la partida futura ni l'estimació de 700 € per algunes habitacions són places ja obertes. Cal obtenir cost d'obra, licitació, nombre total de places, percentatge reservat als joves i condicions contractuals. [pol2026](#) ((F0281)) · [pol2027](#) ((F0282)).

7. Habitatge i urbanisme: un canvi d'octubre de 2026

El 15 d'octubre de 2026 el Comú va aprovar una ordinació per autoritzar la rehabilitació de determinats edificis antics que no poden materialitzar les places d'aparcament exigides: **24.000 € per plaça substituïda**, en supòsits previstos. No s'aplica a obra nova i inclou disposició transitòria de regularització de dos anys. És una **aprovació normativa real**, però encara no demostra que s'hagin rehabilitat habitatges ni que els resultants siguin assequibles. El mateix acord inclou contracte mancomanat de recollida selectiva de residus per deu anys: 822.754,15 € el primer exercici i 812.061,80 € anuals segons l'import anunciat posteriorment. Cal obtenir l'acord d'adjudicació, expedient i modificacions. [parking](#) ((F0283)).

Al setembre 2026 el Comú va aprovar modificacions del POUP introduint projectes volumètrics i mantenint cauteles per noves llicències a determinades parcel·les, amb abstenció de l'oposició. Necessari inventari de parcel·les i drets afectats i estat d'aprovació definitiva. [planning](#) (F0284)).

8. Expedient d'Urbanisme i abocaments de terres

El 24 de setembre de 2026 es va informar que l'expedient disciplinari sobre l'exresponsable d'Urbanisme havia arribat a Batllia. Cairat va descriure abocaments no regularitzats ni facturats que es remuntarien a 2023 i abans; la corporació havia comunicat fets a la Fiscalia i reforçat el departament amb tres tècnics. **La comprovació periodística és doble:** volum i facturació dels abocaments i traçabilitat de la inspecció, sense declarar responsabilitats penals que no consten resoltes. [urban case](#) (F0285)).

Sol·licitarem els registres de recepció de terres 2019–26, criteris de cobrament, permisos, inspeccions, relació de proveïdors i les actes que puguin ser facilitades, respectant les limitacions d'accés aplicables al procediment judicial.

9. Diferència ideològica i política: Desperta i Concòrdia

Desperta Laurèdia és una plataforma amb perfil parroquial i vincles polítics explícits amb Concòrdia, documentats per l'activitat i declaracions de Cerni Cairat, també vinculat orgànicament a la formació nacional. Tanmateix, **a les eleccions comunals de 2023 Desperta va concórrer amb marca pròpia**, sense que això converteixi automàticament les dues estructures en una única persona jurídica. [candidates](#) (F0265)) · [campaign2023](#) (F0267)).

10. Les xifres que cal contrastar

169. La professió de fe de la candidatura a les comunals del 2023 figura al portal electoral oficial, però les propostes literals no reproduïdes aquí no es presenten com a compromisos confirmats.

- 170. Liquidació del 2025, informe de control i contractes reconduïts 2024–26.
- 171. Comptes auditats de Camprabassa, pla de viabilitat, composició de la reestructuració de juliol 2026 i historials de transferències.
- 172. Projecte i adjudicació de la futura residència Hotel Pol; estudis de retorn i estat actual de Prat Gran.
- 173. Pla de governança i comptes de la Fundació Laurus i la seva relació amb el Comú.
- 174. Tràmits i inspeccions d'abocaments de terra i POUP; adjudicacions de recollida de residus.

11. La distància entre els vots i els resultats

A Sant Julià la llista vencedora va reunir menys de tres de cada deu electors inscrits, però controla tres quartes parts del Consell de Comú. El repte de la majoria és demostrar que cada aposta pressupostària — Naturland, CATSA, Centre Cultural, Hotel Pol, espais públics— transforma les promeses en resultats mesurables i no simplement en nous compromisos de despesa. L'exigència de justificació és idèntica per als que ara governen i els que van governar abans.

...

El control del mandat exigeix distingir fets comprovats, previsions pressupostàries, estimacions i actuacions sense documentació completa. Ni una proposta és una obra acabada, ni uns ingressos turístics són necessàriament beneficis nets.

CAPÍTOL 25 / 36

Escaldes: Consens, Caldea i habitatge

1. El poder de nou regidors nascut de 93 vots d'avantatge

Les eleccions comunals del 17 de desembre de 2023 van reunir **5.899 electors censats, 3.356 paperetes emeses** (56,90% de participació), **3.119 vots a candidatures, 177 vots en blanc i 60 nuls**. Consens per Escaldes-Engordany, amb Rosa Gili Casals i Joaquim Dolsa Moya, va recollir **1.606 vots, 51,49% dels vots a candidatures, i 9 dels 12 escons (75%)**. La llista DA + Acció + SDP + Independents, amb Anna García Ricart al davant, **1.513 vots, 48,51%, i 3 escons (25%)**. Font primària: [F0108](#)

- Marge de victòria: **93 paperetes**, o 2,98 punts sobre els vots a candidatures.
- Suport de Consens sobre tot el cens: $1.606/5.899 = 27,225\%$.
- Pes de representació: $9/12=75\%$.
- Multiplicador escons/vot a candidatures: $75/51,49 \approx \times 1,46$.
- Multiplicador «multiplicador del poder» escons/suport sobre cens: $75/(100 \times 1.606/5.899) \approx \times 2,75$.
- Oposició: $1.513/5.899 = 25,65\%$ del cens, i 25% dels escons.

Aquesta desigualtat en representació s'ha d'explicar també quan qui obté la majoria és Consens. No és frau electoral: reflecteix el mecanisme normatiu i, en el segon indicador, també l'abstenció. El cens electoral no equival a tota la població resident, moltes persones no hi poden votar. En aquest capítol no fem servir dades inventades sobre població resident sense dret de vot.

2. Quina candidatura era Consens el 2023 i què se'n va fer?

Consens va néixer com a plataforma encapçalada per Rosa Gili i Quim Dolsa, amb participació de membres de **Concòrdia**, del **Partit Socialdemòcrata** i persones independents, segons l'anunci de novembre

de 2023. No s'ha de confondre la marca de la candidatura, els partits que hi col·laboraven i les filiacions individuals dels consellers. Les actes de proclamació i de l'elecció dels cònsols identifiquen els elegits. Fonts:

[\[F0265\]](#) ; [\[F0286\]](#) ; [\[F0287\]](#)

Canvi del novembre 2025: el PS va anunciar que es desvinculava políticament de la majoria de Consens, després del conflicte intern al voltant del conseller David Pérez i de les discrepàncies associades. Pérez havia sortit de la majoria i passat al grup mixt; el PS va comunicar el trencament el 14/11/2025. **Concòrdia va defensar mantenir-se en la majoria**, mentre que Maria Carriço continuava donant suport a l'equip comunal. Els partits i els escons són realitats diferents: els consellers electes no perden automàticament l'acta per una decisió orgànica. Les suposades incompatibilitats de Pérez requerien investigació i no equivalen, per si soles, a un fet provat jurídicament. Fonts: [\[F0288\]](#) ; [\[F0289\]](#) ; [\[F0290\]](#)

Els acords de constitució de Consens, les actes i els canvis de responsabilitats polítiques permeten determinar-ne la composició efectiva durant la legislatura. No es pot donar per immutable una coalició després de les seves divergències internes.

3. Programa electoral 2023, amb fonts i límits

El portal electoral oficial inclou les professions de fe de les dues candidatures [\[F0265\]](#). Les promeses literals només es poden atribuir quan consten en el document corresponent, i no a partir d'una síntesi periodística incompleta.

Compromisos constatats en declaracions contemporànies a la campanya electoral de novembre i desembre de 2023, sense atribuir-los falsament una pàgina del llibret:

- **Projecte Caldes:** culminar i activar la remodelació del nucli històric com a emblema termal de la parròquia.

- **Habitatge assequible:** continuar la promoció de l'avinguda del Pessebre i procurar noves fórmules de lloguer a preu assequible.
 - **Urbanisme i torres:** revisar la pressió urbanística, potenciar els espais públics i exigir criteris en nous desenvolupaments.
 - **Continuïtat de gestió i serveis ciutadans:** acabar projectes iniciats en el mandat 2020–23; patrimonialització i espais per a la ciutadania.
- Font de campanya: [\[F0291\]](#) ; [\[F0292\]](#) ; [\[F0293\]](#)

La matriu separa compromís de campanya verificat i compromís programàtic literal pendent d'extracció. És essencial evitar convertir una declaració general en una quantitat o termini fictici.

4. Pressupost 2026 contra liquidació 2025

Pressupost inicial del Comú per a l'any 2026: aproximadament **46,5 M€** amb previsió de **13,4 M€ d'inversions**. La sessió de desembre de 2025 va incloure uns **925.000 €** per a una nova política local d'habitatge (ajuts, intermediació i rehabilitació a canvi de lloguer assequible; mecanismes encara per concretar). La minoria es va abstenir i va considerar insuficient el volum i grau de concreció de l'habitatge. Fonts primàries: [\[F0294\]](#) ; [\[F0295\]](#) ; text de l'ordinació pressupostària aprovada 23/12/2025: [\[F0296\]](#)

Liquidació 2025 aprovada a la sessió d'abril 2026: **39,6 M€ d'ingressos**, **38,6 M€ de despeses** i **superàvit de prop d'1 M€**. **Inversió executada 11,6 M€** segons la comunicació oficial; la cobertura de la sessió parla d'uns 11,5 M€ en arrodonir. Fonts: [\[F0297\]](#) ; [\[F0298\]](#)

Composició dels ingressos comunicats per 2025: **5,7 M€** d'aparcaments; **720.000 €** procedents de SEMTEE; **458.000 €** d'interessos bancaris; ingressos vinculats a la construcció equivalents a **7,5%** del total; 2024 11,5%, 2022 17% segons el responsable comunal. Els 720.000 € s'han d'identificar en la comptabilitat com a dividends, cànon o altres drets sense suposar que la suma és íntegrament un dividend. És un bon exemple d'ingressos no directament dependents d'autoritzar més habitatges. Fonts anteriors.

Deute: el Comú comunicava endeutament directe zero des de principis de 2025. A l'octubre de 2026 també afirmava haver obtingut **1,6 M€ acumulats d'interessos per dipòsits de tresoreria**; cal exigir data inicial/final, saldos, contrapartides, venciments i conciliació dels interessos reconeguts a les liquidacions de cada any. Font: [\[F0299\]](#)

No sumar estoc de tresoreria, interessos acumulats, pressupostos inicials i superàvits anuals com si fossin el mateix indicador.

5. Habitatges del Pessebre: 34 habitatges, però fase i titularitat importen

El Govern va anunciar el 14/05/2025 que continuava la construcció de l'edifici de **34 pisos de lloguer assequible** de l'avinguda del Pessebre 60, amb conveni Govern–Comú de març de 2023. **Fase 0** —excavació, fonaments i aparcament— assumida pel Comú; **fase 1** a càrrec del Govern; la **fase 2** s'havia de licitar amb aportacions de totes dues institucions. El calendari aleshores projectava **finalitzar la tardor de 2026**, no equival a prova d'obertura ni d'adjudicació d'habitatges. Font: [\[F0300\]](#)

Al juliol de 2025 el Comú va aprovar una despesa plurianual d'**1.473.273,04 €** per a la fase 2. Font: [\[F0301\]](#)

Revisió necessària a 19/10/2026: certificacions d'obra, actes de recepció, llicència de primera ocupació, regulació de rendes, persones adjudicatàries i repartiment final per administració. No proclamar els 34 pisos ja lliurats només pel calendari anunciat el 2025. Nova informació octubre 2026 sobre locals del Pessebre: [\[F0302\]](#)

Política local 2026: pressupost de 925.000 € amb mecanismes encara per definir desembre 2025: sol·licitar ordinació executiva, convocatòries, sol·licituds resoltes i euros pagats. El Comú va fer públic el 05/10/2026 que no avalava el projecte de llei estatal per afavorir habitatge assequible i reclamava més consens amb els comuns. Aquesta discrepància institucional és un fet polític, no demostra cap perjudici material causat. Font: [\[F0303\]](#)

6. Projecte Caldes: obra inaugurada, cost que s'ha d'auditar

El **25/09/2025** el Comú va inaugurar la remodelació del nucli històric sota el nom de Projecte Caldes, incloent-hi la intervenció artística de Javier Balmaseda «L'aigua i la forma», la placeta del Madriu i entorns. És una **actuació posada en servei**; no és només una maqueta. Font primària: [\[F0304\]](#)

La xifra de **5.021.823,66 €** va ser citada públicament per consellers de minoria el setembre 2025 com a cost del projecte i van sol·licitar-ne una avaluació d'impacte. S'ha de recuperar certificació final i contractes per fixar cost exacte, modificacions i desglossament entre urbanisme, ponts, font, escultures i manteniment. Aquest import no equival al pressupost de l'Espai Caldes, d'altres aparcaments, ni als ingressos de SEMTEE. Font: [\[F0305\]](#). Estudis turístics del Comú apunten una alta consulta de l'espai a Oficina de Turisme, però consultes i visites NO proven per si soles un retorn econòmic: [\[F0306\]](#)

7. Caldea: deslligar el Comú, el balneari, el dret concessionat i el pàrquing

SEMTEE, SA és la societat d'economia mixta explotadora de Caldea, amb accionistes públics i privats: [\[F0307\]](#). El Comú declara **25% de les accions** a l'acta del 05/06/2025: [\[F0308\]](#). La propietat d'accions és diferent de ser únic amo de la societat o de l'explotació del pàrquing de titularitat comunal.

Resultats SEMTEE exercici 2025: ingressos facturats **25,3 M€**, benefici net **3,7 M€**, flux de caixa **7,5 M€** segons la junta ordinària del 30/06/2026. Distribució anunciada de **37 € per acció**, nova norma que limita dividendes a un màxim del 50% del resultat si es compleixen criteris patrimonials. Cal comprovar estats financers signats i la quantitat pagada per acció i total al Comú. Fonts: [\[F0309\]](#) ; [\[F0310\]](#). El portal de Caldea ofereix la memòria de junta: [\[F0307\]](#)

Concessió Caldea: l'acta de 05/06/2025 explica que SEMTEE havia sol·licitat ampliar deu anys; el Comú acceptava **pròrroga màxima de cinc**

anys, sobre informes d'amortització. Cal obtenir text subscrit definitiu, data de venciment, condicions i obligacions de renovació del termolúdic i hotel. Font: [\[F0308\]](#)

Contracte immobiliari i cens emfitèutic: acta 30/10/2025 recull una addenda que redueix la pensió anual fixa pendent en un 4,325% per a certs períodes i superfícies del complex, amb justificació per superfície i taller tèxtil. Cal examinar-la juntament amb el conveni de 2022, fluxos i beneficiari. Font: [\[F0311\]](#)

Pàrquing de Caldea: juliol de 2026 el Consell va acordar modificar plurianuals: **1,3 M€ per 2026 i 3,1 M€ per 2027**, total inicial de referència **4,4 M€**, per ampliar places i millorar sortides. És inversió comunal prevista, no facturació de Caldea, ni cost ja liquidat, ni prova que 4,4 M€ s'hagin pagat. Font: [\[F0312\]](#)

8. Urbanisme: torres, moratòria, Casa Xirro i Madriu

La campanya 2023 posava sobre la taula les torres del Clot d'Emprivat i el nou pla urbanístic. Rosa Gili va argumentar que aquelles torres provenien de planejament anterior, cosa que no substitueix una cronologia detallada d'aprovacions i llicències. El Comú informa que el **gener 2024 va suspendre temporalment concessions de noves llicències urbanístiques** mentre revisava el POUP. Font: [\[F0303\]](#)

Casa Xirro, Engolasters: el Comú va comunicar l'01/07/2026 una sentència del Tribunal Superior que confirmava la nul·litat de la qualificació de determinats terrenys com a sòl urbà consolidat, en execució del retorn motivacional ordenat pel Tribunal Constitucional. Recuperar la sentència íntegra i fer-ne lectura, sense convertir un litigi concret en nul·litat global del POUP. Font: [\[F0313\]](#)

Madriu: el Comú va manifestar el 2026 la voluntat de protegir la capella de Sant Miquel d'Engolasters i entorn i va donar suport condicionat a la delimitació de la candidatura de Reserva de la Biosfera, després de canvis

sol·licitats. Són actuacions polítiques i de planejament; cal text del POUP vigent, llicències i servituds. Fonts: [\[F0314\]](#) ; [\[F0302\]](#)

9. Adjudicacions i patrimoni: no confondre compra i servei públic

El Comú va anunciar compra de terrenys el 2026: **263,9 m² per uns 165.000 €** al sector sobre Espai Caldes i **1.689,7 m² per 252.000 €** al camí dels Vilars, aquest últim provinent d'una subhasta vinculada a l'antiga BPA. L'adquisició és un fet; cal documentar les valoracions, l'ús final, les despeses associades i les possibles alternativess. Font: [\[F0297\]](#)

10. Què cal exigir a l'expedient públic

- 175. Professió de fe original íntegra de Consens, amb pàgines i compromisos quantificables.
- 176. Acta constitutiva de la coalició de 2023, canvis orgànics 2025 i les actes de majories de votació de 2024–26.
- 177. Pressupost 2026 detallat (capítols, modificacions), liquidació oficial 2025 i auditoria.
- 178. Estats de tresoreria que sustenten els interessos acumulats 1,6 M€, rendiments i contrapartides.
- 179. Expedient Pessebre 60, certificacions, estat de 34 pisos, rendes, adjudicacions i aportacions.
- 180. Execució dels 925.000 € previstos en habitatge i resultat per famílies.
- 181. Projecte Caldes: pressupost inicial, modificats, certificació final i impacte turístic/veïnal.
- 182. Concessió original i pròrroga signada SEMTEE; actes junta, estatuts, dividends i canvi de cens de 2025.
- 183. Plecs, adjudicació i pagaments de la renovació de pàrquing Caldea (1,3 M€+3,1 M€ previstos).
- 184. POUP revisat, llicències del Clot d'Emprivat i sentències completes de Casa Xirro.

10 bis. NOVA TROBALLA — Tribunal de Comptes: Consens no va presentar comptes consolidats 2024

L'Informe definitiu de fiscalització dels comptes anuals i del finançament dels partits polítics i agrupacions a 31/12/2024, signat el juny de 2026 i tramès al Consell General, dedica l'apartat **3.2, pàgina 65 de 97**, a l'agrupació que es va presentar com a **Consens per Escaldes**. El Tribunal afirma expressament que **no havia remès els comptes anuals consolidats corresponents**, en incompliment de l'article 34.4 de la llei de transparència, control de comptes i finançament dels partits polítics i agrupacions. Afegeix que aquest fet **podria constituir una infracció de l'article 37.1.d)**. L'informe de fiscalització no documenta, per si sol, una sanció imposada o ferma. La comprovació no s'ha de confondre amb els comptes financers del **Comú**, que és una entitat jurídica diferent de l'**agrupació electoral**. Referència oficial (PDF indexat, pàgina 65): [\[F0085\]](#) ; expedient parlamentari F1.1.1.0-0263/2026, registre 0481-2026, data 11/06/2026. La consulta del PDF complet no ha estat possible per error del servidor; el passatge de la pàgina 65 consta literalment indexat.

Per determinar la responsabilitat comptable cal conèixer les persones obligades a signar i presentar els comptes, els requeriments, els terminis, les eventuais regularitzacions i les decisions institucionals posteriors. Una possible infracció assenyalada pels auditors no és automàticament una sanció imposada.

10 ter. 5 d'octubre de 2026: adjudicació directa complementària al Pessebre 60

El BOPA recull un **edicta del 5-10-2026**, publicat el 7 d'octubre, sobre la contractació directa a **Cevalls, SAU**, dels treballs d'acabats interiors i instal·lacions de **locals** de la planta baixa de l'edifici públic del Pessebre 60, per **440.171,41 € (459.979,12 € amb IGI)** i un termini de **cinc mesos**. És un contracte complementari dels locals i no prova, per si mateix, el lliurament dels 34 habitatges. Referència: [\[F0315\]](#) ; l'ordinació de suplement de crèdit

de 260.353,58 € també consta al BOPA: [\[F0316\]](#). Cal comprovar motiu del procediment directe, pressupost acumulat i calendari final.

11. Nou regidors i la responsabilitat de governar

A Escaldes, noranta-tres vots de diferència van separar nou cadires de tres. El govern té legitimitat electoral; això no converteix les nou cadires en el vot de tres quartes parts de la ciutadania. Però una avaluació justa també ha de constatar els resultats: inversions comunicades el 2025, part del nucli històric renovada i activitat termal rendible. La pregunta és on van els diners, amb quins contractes, a qui arriben els habitatges i quant queda per executar. Mateixa calculadora per a tothom.

...

Per comparar Escaldes amb els altres comuns, cal separar els vots del cens, els escons dels residents, les inversions pluriennals dels pagaments efectuats i els ingressos de SEMTEE dels ingressos comunals. Les disputes sobre incompatibilitats es descriuen segons els seus documents, sense convertir-les en resolucions judicials.

CAPÍTOL 26 / 36

Habitatge per a tothom? Programes i resultats

Programes, votacions, inversions i resultats · Dades fins a l'octubre del 2026

1. L'escàndol no és que tots els partits parlin d'habitatge. És que quasi ningú publica el mateix marcador.

A Andorra la paraula *habitatge* apareix en tots els discursos. Però hi ha quatre coses que sovint s'exposen com si fossin equivalents: anunciar un projecte, aprovar-ne el pressupost, incorporar un immoble a la cartera pública i lliurar-ne les claus a una família. No són equivalents. El partit que confongui aquestes etapes infla el seu balanç. I el partit opositor que compari les seves propostes amb les obres d'un govern sense distingir qui podia executar-les també distorsiona el debat. El nostre mètode és més senzill: programa contra norma; norma contra dotació; dotació contra obligació i pagament; immoble contra contracte signat i ocupació efectiva.

Els set comuns mostren fins a quin punt la mateixa promesa pot tenir significats molt diferents segons qui disposa de les competències i del pressupost. Ara és possible comparar també el Govern, els seus aliats i les alternatives parlamentàries amb una sola exigència: resultats mesurables i dades accessibles.

2. Tres xifres, tres universos diferents: 266, 500 i 650

El **17 de juny de 2026** el Govern comunicava que el parc públic arribaria **durant 2026 a 266 habitatges**, inclosos 8 reservats a emergència residencial, després d'incorporar a la gestió de l'Institut Nacional de l'Habitatge els 44 de Borda Nova I. El comunicat explicava que la cessió permetia **començar el procés d'adjudicació**, no que s'haguessin lliurat ja totes les claus. El 20 de juliol el Govern anunciava l'obertura de la convocatòria d'aquests 44 habitatges. La mateixa comunicació fixava una

previsió propera als **500** quan acabessin diverses obres i un objectiu ampliat de **650** si prosperava l'adquisició de més edificis. **266** és una magnitud de parc públic comunicada per a 2026, amb estats d'adjudicació heterogenis; **500** i **650** són fites projectades, no resultats lliurats a octubre de 2026.

El 27 de maig, un comunicat anterior xifrava en 162 les famílies que «ja disposaran» de lloguer regulat després de Font de Ferro. Els universos, dates i verbs són diferents: **no restar $266 - 162 = 104$ per declarar 104 noves famílies allotjades**. Per concloure ocupació cal el cens anonimitzat d'adjudicacions i contractes per edifici, amb data de lliurament.

Fonts: [\[F0015\]](#) ; [\[F0317\]](#) ; [\[F0318\]](#)

3. El preu que no surt a la fotografia electoral

El 6 de novembre de 2025 el Govern va presentar el registre SICAR, amb **4.317 contractes registrats** i l'estudi complementari de l'Enquesta de Pressupostos Familiars amb 920 llars. El **preu mitjà dels nous contractes de 2025 era de $18,19 \text{ €/m}^2$** , mentre el preu mitjà dels contractes de més de cinc anys era de l'entorn de **$7,8 \text{ €/m}^2$** i l'agregat de contractes coneguts del SICAR voltava **13 €/m^2** . El Govern advertia que els contractes antics no estaven encara prou incorporats i que la cobertura no era completa.

Per al 2026 el Govern va fixar un **preu unitari de referència del parc públic de $9,47 \text{ €/m}^2$** , modificat amb coeficients parroquials. *Exemple purament il·lustratiu*: un pis de **70 m^2** a $18,19 \text{ €/m}^2$ serien **$1.273,30 \text{ €}$** de lloguer mensual, contra **$662,90 \text{ €}$** a $9,47 \text{ €/m}^2$. Diferència de **$610,40 \text{ € al mes}$** ; relació aproximada **1,92 vegades**. No hem comparat dos pisos reals equivalents ni hem incorporat despeses comunitàries, qualitat, ubicació o renda familiar: és una manera de mostrar la dimensió dels dos preus oficials en moments i universos diferents. Tampoc és correcte dir que qualsevol pis públic paga $9,47 \text{ €}$, perquè hi ha correccions per parròquia.

La mateixa Enquesta de condicions de vida 2025 informa que la proporció de població en llars amb sobrecàrrega del cost de l'habitatge de lloguer

(més del 40% de renda dedicada a aquests costos) va passar del **13% el 2024 al 12,7% el 2025**. Aquest indicador no prova que el problema hagi desaparegut, ni permet ignorar-ne la millora parcial. Cal confrontar-lo amb nous llogaters, trajectòries d'expulsió territorial i evolució dels sous.

Fonts: [\[F0044\]](#) ; [\[F0319\]](#) ; [\[F0025\]](#)

4. Demòcrates i aliats: l'obra pública, la factura i el calendari

Demòcrates + Ciutadans Compromesos + Acció Comunal d'Ordino + Units per al Progrés + independents van presentar la llista nacional de 2023 amb la promesa de superar els **50 milions d'euros d'inversió en habitatge de lloguer a preu assequible**. També defensaven cessions de sòl públic per a promocions publicoprivades, la compra o arrendament d'immobles en desús i projectes a la Massana i Escaldes. La promesa té data, subjecte i una magnitud que permet escrutar l'execució, però per computar si s'han «invertit» 50 milions cal una definició comptable: inversió pressupostada, compromesa, reconeguda o pagada; Govern sol o amb altres ens; una sola vegada per cada projecte.

El pressupost estatal de 2026 preveia **14 milions d'euros per obres identificades** i **4,4 milions per ajuts al lloguer**. El **7 de maig de 2026** el Consell General aprovà **35 milions de crèdit addicional per a habitatge**, dins d'una llei que també incloïa uns 5 milions per a l'hospital: 24 vots favorables (Demòcrates, Concòrdia, PS i Ciutadans Compromesos), cap contrari i 3 abstencions (Andorra Endavant). El juny es va llançar un concurs de compra d'edificis amb **21,6 milions de dotació inicial**, que formen part del paquet dels 35: no s'han de comptar dues vegades. El Govern ha parlat d'un esforç global de legislatura superior als 150 milions; reclamem el quadre de liquidacions i pagaments per contrastar el perímetre d'aquesta suma, en comptes de prendre-la com a caixa abonada.

Borda Nova I aporta 44 habitatges a gestió pública i el juliol de 2026 obria convocatòria. **Borda Nova II**, amb 42 previstos segons comunicació governamental de juny, no es preveia acabar fins a inicis de 2029.

Pessebre 60 a Escaldes projecta 34 pisos amb diverses fases Govern-Comú i entrega efectiva pendent de verificar. **L'Aldosa de la Massana**, la cessió municipal i altres expedients continuen requerint dates de contracte, cost final i claus entregades. Aquestes dades documenten una acció institucional real; no autoritzen a vendre cada maqueta com un pis existent.

Fonts: [\[F0320\]](#) ; [\[F0014\]](#) ; [\[F0038\]](#) ; [\[F0321\]](#) ; [\[F0040\]](#)

5. PS-SDP: dels 80 milions als 3.000-5.000 habitatges, però sense poder executiu nacional

La coalició **PS-SDP+** de 2023 prometia un **mínim de 80 milions d'euros en quatre anys per a parc de titularitat pública**, un **Pacte d'Estat** de l'habitatge, registre de la propietat i dels contractes, un índex de preus i reserves del **10-20%** per a habitatge assequible en determinats desenvolupaments urbanístics. En la campanya, el seu candidat Gerard Alís explicà l'ambició de posar al mercat **entre 3.000 i 5.000 habitatges assequibles en quatre o cinc anys**, no necessàriament tots de propietat pública: hi incloïa fórmules concertades i cessió urbanística. És una proposta d'una escala radicalment superior al parc públic que el Govern anuncia, però no la podem presentar com una execució fracassada del PS: no va formar el Govern que podia aplicar-la.

El que sí podem examinar són les iniciatives, els vots i les negociacions del grup parlamentari. El PS votà **a favor dels 35 milions** el 7 de maig de 2026. Presentà esmenes contra el projecte de la futura regulació de contractes 2027-2030, amb **sis reserves d'esmena rebutjades** el 4 de juny; el seu grup votà **contra la Llei 11/2026** en el text definitiu. En setembre anuncià una iniciativa sobre cooperatives d'habitatge en cessió d'ús que, segons el nostre dossier del 17, es registrà el 7 d'octubre: a data de tall cal obtenir la tramitació actualitzada abans de parlar de llei aprovada.

Preguntes exigibles: quin sòl o parc hauria permès els 3.000–5.000 pisos? Quin cost públic net? En quin termini s'incorporarien els pisos privats concertats? Quins instruments legislatius ha presentat el grup per activar-los? Un objectiu ambiciós no necessita passar l'examen només perquè l'adversari governa.

Fonts: [\[F0322\]](#) ; [\[F0323\]](#) ; [\[F0170\]](#) ; [\[F0171\]](#)

6. Concòrdia: aturar la compra especulativa, però quant habitatge efectiu?

El març de 2023 **Concòrdia** defensava una **moratòria de 18 mesos a la inversió estrangera immobiliària** i un sistema posterior de **quotes d'adquisició** decidides amb comuns i agents econòmics. En el programa figuraven també registre de la propietat, fiscalitat dels pisos buits, revisió de l'ITP en determinades compres i ús de cessions per incrementar el parc assequible. L'any 2026 va promoure una reserva parlamentària per suspendre noves autoritzacions d'inversió estrangera, rebutjada, sense que això impliqui que el text proposat fos idèntic a la moratòria de 2023. Va donar **suport al crèdit extraordinari dels 35 milions** i votà **contra la Llei 11/2026** de contractes de lloguer.

Aquest és el test per a Concòrdia: distingir la capacitat potencial de frenar transaccions de la capacitat real d'oferir un habitatge que una família pugui pagar. Quantes unitats hauria activat amb la moratòria? Quants ingressos públics hauria renunciat a obtenir, i quins riscos d'ajornament d'inversió contempla? En els comuns on exerceix responsabilitats de govern o coalició cal examinar també el que s'ha fet, no només les preguntes al Govern.

Fonts: [\[F0324\]](#) ; [\[F0180\]](#) ; [\[F0321\]](#)

7. Andorra Endavant: primer habitatge, fiscalitat i abstenció sobre el crèdit

El mòdul d'habitatge de **Andorra Endavant** defensava un préstec públic sense interessos per cobrir l'entrada del **20%** en la compra de primer habitatge sota requisits, incentius de lloguer regulat, mesures contra

societats instrumentals que acumulessin immobles i fiscalitat selectiva per adquisicions estrangeres. Inclouïa una estimació partidària de **6.000 pisos buits** que no prenem com a dada estadística oficial. L'exempció d'ITP proposada per a determinats compradors andorrans tenia destinatari limitat, qüestió determinant quan comparem el discurs d'igualtat d'accés.

Davant el suplement de **35 milions de maig de 2026**, el seu grup parlamentari es va **abstenir**, no votà en contra. En canvi, el **4 de juny de 2026** va votar contra la Llei 11/2026 de regulació futura dels lloguers. La pregunta és concreta: per què una abstenció davant un crèdit per adquirir parc públic? Hi havia reticències sobre el procediment, l'eficàcia o l'abast? Demanem les explicacions i propostes pressupostàries alternatives, no deduïm el motiu.

Fonts: [\[F0192\]](#) ; [\[F0321\]](#) ; [\[F0046\]](#)

8. Liberals, Acció i els aliats parroquials: on acaba la marca i comença la decisió?

Liberals d'Andorra va formar part del Govern de coalició de 2019; en aquella etapa havia defensat eines amb el sector privat i instruments de política d'habitatge. En la campanya de 2023 les seves posicions s'han de contrastar amb el programa original; la defensa posterior de retirar gradualment la intervenció dels lloguers per un representant liberal el setembre de 2023 és una posició pública de la persona, no una prova suficient per atribuir-la a tot el programa nacional. **Acció per Andorra** proposava una borsa de pisos de lloguer llarg assequible, registre de la propietat, crèdits tous i una taxa sobre segones residències per finançar habitatge públic; el fet que el Govern aprovés un impost a inversió estrangera no és compliment automàtic de la mateixa taxa. **Ciutadans Compromesos, Acció Comunal d'Ordino i Units per al Progrés** han d'ésser examinats tant per les candidatures conjuntes a les generals com pels seus compromisos locals i responsabilitats institucionals. No atribuirem a cada partit tots els 266 pisos pel sol fet de sumar-se a una coalició.

Fonts internes del projecte: dossiers 11–15; programa d'Acció i quadres de compromisos als arxius 62_DOSSIER15_ACCIO_PER_ANDORRA.md i 55_DOSSIER14_LIBERALS_ANDORRA.md. Cal completar l'extracció literal dels programes 2019 i 2023 de tots els socis per comparar pàgines i redaccions homogeniament.

9. Els comuns: nou preguntes que cap taula nacional pot tapar

Canillo: els convenis de cessió d'immobles i sòl han acabat en contractes ocupats? Contrastar promeses comunals amb dades d'INH i costos locals.

Encamp: com s'han executat les previsions locals, la recuperació d'immobles i la pressió de llicències urbanístiques? **Ordino:** què diferencia l'edifici Arbella, el sòl disponible i la política del POUP? **La Massana:** quina fase té cadascuna de les promocions projectades i quines concessions s'han signat realment? **Andorra la Vella:** Enclar prometé el programa Reviu i altres actuacions. La primera reforma Reviu del Puial tenia adjudicació d'obra; **Terra Vella, 40–50 pisos previstos, quedà aturada el 9 d'octubre de 2026** després que la unió d'empreses comunicés la renúncia abans de l'adjudicació. No es poden apuntar aquells habitatges al balanç d'obra executada. **Sant Julià de Lòria:** Hotel Pol, Laurus i l'urbanisme per a rehabilitacions són tres expedients de naturalesa diferent. **Escaldes-Engordany:** 34 pisos de Pessebre 60, pressupost comunal de 925.000 euros per a habitatge i resultats d'execució pendents; el partit majoritari no és DA, i ha de suportar idèntic escrutini.

Un mateix edifici amb finançament del Govern i sòl cedit del Comú només és un edifici: si dos polítics se n'atribueixen les claus, això no genera dos habitatges.

Fonts: dossiers del projecte 19–25 i [F0256](#)

10. Els 20.000 contractes: el veritable camp de batalla 2027–2030

La **Llei 11/2026, del 4 de juny**, estableix el règim jurídic de sortida gradual de les pròrrogues extraordinàries d'arrendament que afecten aproximadament **20.000 contractes**, amb normes diferenciades segons

any de formalització i renda, límits d'actualització i preavisos. El Parlament la va aprovar amb **16 vots favorables de DA i CC i 11 contraris de Concòrdia, PS i Andorra Endavant**. La llei fixa l'**entrada en vigor general l'1 de gener de 2027**, amb una excepció per a la disposició transitòria segona. La regulació aprovada és un fet jurídic, però els desplaçaments, actualitzacions efectives, litigis, ajuts i taxes de renovació seran fets futurs a mesurar. És fals presentar avui l'efecte real del 2030 com si ja s'hagués produït.

L'article i la disposició final tercera encomanen incentius a construcció i rehabilitació amb lloguer assequible. El Govern aprovà el **23 de setembre de 2026 un projecte de llei** de promoció privada amb incentius i arrendament assequible durant un mínim de quinze anys. El text presentat al Govern **no és, per aquest acte sol, una llei parlamentària aprovada**. El Comú d'Escaldes expressà el 5 d'octubre discrepàncies per manca de consens. Cal certificar si el text fou esmenat, retirat o adoptat i el seu contingut exacte a data de publicació.

En paral·lel, el 16 de setembre el Govern aprovà un programa temporal d'ajuts per a llars amb càrrega de lloguer del **30-40% dels ingressos** i determinades llars amb càrrega hipotecària superior al 40%. Decret anunciat no equival a euros ja abonats: requerim convocatòries, beneficiaris, import mig i pagament.

Fonts: [\[F0045\]](#) ; [\[F0046\]](#) ; [\[F0047\]](#) ; [\[F0325\]](#)

11. Els diners de la inversió estrangera: el registre fiscal que falta

La Llei 3/2024 va crear l'impost sobre la inversió estrangera immobiliària. Segons els estats financers individuals de 2025, uns 13.582.712 € l'any 2024 i 18.485.757 € l'any 2025, en total 32.068.469 €. Aquestes dades s'han de verificar en el document comptable original i no es poden atribuir automàticament a un fons exclusivament finalista ni traduir-les en habitatges acabats. L'impost sobre habitatges buits és una figura distinta, amb imports liquidats molt inferiors segons el mateix dossier. Quins

ingressos han finançat quins projectes, en quin exercici i amb quina obligació reconeguda? La pregunta és prioritària.

Una llei aprovada, un impost meritat i una transferència a un edifici no són el mateix. Si la política és prioritària, l'Administració ha de ser capaç de publicar la traçabilitat completa, no una successió de xifres desconnectades.

Fonts: [F0326] ;.

12. La prova final: el registre dels habitatges amb claus

Proposem exigir una **taula pública única**, actualitzada trimestralment i vinculada amb els codis d'expedient, amb aquestes columnes: edifici i parròquia; promotor i propietari; organisme gestor; nombre projectat; pressupost inicial; modificats; obligacions reconegudes; pagaments; data d'obra acabada; recepció; llicència d'ocupació; data de convocatòria; adjudicacions definitives; contractes signats; habitatges efectivament ocupats; renda mensual aplicada i superfície; habitatges disponibles; incidències; aportacions de cada administració, inversors i fundacions. Amb això seria impossible sumar el mateix pis dues vegades i molt més difícil proclamar èxits sense mostrar la porta oberta.

Per a cada partit, un segon llibre de registre: text programàtic, any i pàgina; compromís quantificat; instrument presentat (lleï, esmena, vot, pressupost, gestió comunal); estat; font primària i interrogant pendent. **Els programes de 2019 han de ser recuperats i comparats en la mateixa matriu, sense inventar propostes que no s'hagin llegit literalment.** Els d'oposició han d'ésser valorats per iniciatives i viabilitat; els governs, per actes i resultats, i els grups que canvien de coalició per les votacions efectives.

13. Conclusió editorial

No hi ha dubte que el Govern ha posat diners i activat habitatges; les xifres oficials ho mostren. Tampoc no n'hi ha que els nous lloguers continuen

sent molt més alts que la referència del parc públic, que els terminis de diverses promocions superen la legislatura i que els comptes de les famílies no es resolen amb anuncis. El PS va prometre una mobilització de milers de pisos; Concòrdia, una frenada contundent de la inversió estrangera; Andorra Endavant, fórmules de primer habitatge i fiscalitat selectiva; DA i els seus aliats, ampliar el parc i dedicar-hi més de 50 milions. Totes les promeses són comparables, però només si s'examina també el poder que cadascú tenia per executar-les.

La pregunta que tanca l'capítol no és «qui ha fet més rodes de premsa?». És «quantes claus, en quines mans, a quin preu, en quina data i amb diners de qui?». Que tots els partits contestin amb la mateixa calculadora. I quan algú anunciï mig miler de pisos, que expliqui quants tenen, avui, persones vivint-hi.

...

Andorra treballa: qui pot viure del seu sou?

Dades i actuacions examinades fins a l'octubre del 2026.

La factura que no apareix a la fotografia oficial

Quan un govern anuncia que el salari mitjà creix, el primer interrogant hauria de ser quin treballador representa aquella mitjana. El salari mitjà pot augmentar per l'efecte de les retribucions altes, encara que la major part de les nòmines avancin més lentament. Per això el manual vol fer visibles a la vegada el salari mínim, la mediana, les diferències sectorials, les cotitzacions i el cost de l'habitatge. No es tracta de buscar la dada que millor s'adapta a una tesi, sinó de posar tots els rellotges de la cabina en funcionament. El poder adquisitiu no es mesura amb una nota de premsa: es mesura amb la renda disponible després de les despeses imprescindibles.

El Govern va aprovar l'1 de juliol del 2026 un increment extraordinari del salari mínim del 2,8%, fins als 1.568,67 euros bruts mensuals. És una decisió quantificable i ha de figurar com a tal. Però el salari mínim brut no és el que ingressa finalment una persona, ni permet viure de manera comparable a qui paga una habitació, a qui lloga un pis complet o a qui comparteix habitatge amb fills. El debat crític no es pot donar per tancat amb una sola xifra. Les referències treballades durant la investigació situen en períodes propers la mediana salarial al voltant de 2.254,04 euros i la mitjana en 2.787,51 euros. Abans de calcular ràtios definitives cal congelar mes, sèrie i població de cada estadística de la CASS; els imports d'un titular i els d'una taula actuarial no són automàticament intercanviables.

La cabina salarial: cinc percentatges diferents

La primera agulla expressa el salari mínim sobre la mediana salarial corresponent al mateix període. La segona, el salari mínim sobre el salari mitjà. La tercera, el lloguer mensual sobre el salari net individual. La quarta, el lloguer sobre la renda neta de la llar. La cinquena, l'evolució del salari real després de descomptar la inflació. Sense aquestes cinc agulles, un percentatge d'increment del salari es queda a mig camí. Un augment del 3% pot suposar una pèrdua de capacitat de compra si la despesa imprescindible d'una família creix més de pressa; i una mitjana estatal acceptable pot coexistir amb problemes greus en determinats sectors professionals.

Les diferències per sectors aporten una altra perspectiva. A les notes de treball de juny del 2026 es recollien referències d'uns 1.988,47 euros per a hoteleria, 4.620,92 per a finances i 3.286,45 per a Administració. Abans de traslladar aquestes xifres a un gràfic definitiu s'ha de contrastar que corresponen exactament a les mateixes categories, mes i base de cotització. Com a pregunta política, tanmateix, és legítim: quina capacitat real té una persona que treballa en serveis essencials per continuar vivint al país? Si un sector necessita personal, però l'habitatge n'absorbeix una proporció excessiva del salari, és el model econòmic qui ha d'oferir una explicació coherent.

El vot del 7 de maig: salarials, números i responsables

El 7 de maig del 2026 el Consell General va desestimar una proposta d'acord del Grup Parlamentari Socialdemòcrata per analitzar una revalorització general dels salaris d'acord amb l'IPC. La votació oficial va ser d'onze consellers a favor, procedents dels grups de Concòrdia, Socialdemòcrata i Andorra Endavant, i setze en contra, de Demòcrates i Ciutadans Compromesos. La iniciativa no era una llei salarial ja vigent, sinó un compromís d'estudi i definició d'un possible mecanisme. Precisament per això, la pregunta periodística és què justifica rebutjar-ne

L'anàlisi i quina alternativa concreta es proposa per preservar els ingressos reals de les rendes baixes i mitjanes.

No hem d'atribuir a cap partit que no governa la responsabilitat executiva d'haver apujat o no haver apujat els salaris. Però sí podem registrar qui presenta una proposta, qui l'esmena i qui hi vota en contra. Aquesta seqüència de fets és molt més informativa que l'etiqueta ideològica que cadascú imprimeix al cartell electoral. Si un partit afirma defensar el centre o la classe mitjana, la seva conducta parlamentària en aquesta matèria és una dada que el lector pot consultar sense necessitat de creure'n la propaganda.

Les pensions: un altre univers de persones

La pensió mitjana dels residents a Andorra no s'ha de confondre amb la pensió mitjana del conjunt de perceptors de la CASS, que inclou persones residents a l'estranger amb trajectòries contributives molt diverses. A les notes de la investigació apareixen 1.111,27 euros com a mitjana dels residents a finals del 2025 i 859,17 euros per a un conjunt més ampli a mitjans del 2026. Aquestes xifres no descriuen una caiguda automàtica de la pensió: són universos diferents. El manual ha de mostrar dos instruments independents i, idealment, la distribució per trams d'import, anys cotitzats i complements.

El programa conjunt del PS i SDP defensava una pensió mínima equiparable al salari mínim per a persones amb 37,5 anys de cotització. Concòrdia formulava una proposta que utilitzava 35 anys. No són polítiques executades; són compromisos electorals que s'han de comparar per requisits, cost estimat i possibilitats d'aplicació. Els estudis de reforma del sistema també han explorat modificacions de les cotitzacions i de l'edat de jubilació. Un escenari actuarial no és una reforma vigent: el llibre ha de dir quan es proposa una mesura, qui l'aprova i quan entra en vigor.

Qui paga, qui cobra i qui pot marxar

La discussió sobre pensions no es pot limitar a la sostenibilitat financera ni, a l'altre extrem, a proclamar un dret sense explicar-ne el finançament. Hem de mostrar quin percentatge de la nòmina es destina a cotitzacions, quina part assumeix el treballador, quina correspon a l'empresa, quines reserves existeixen i quines projeccions demogràfiques utilitza la CASS. També cal mirar les carreres laborals interrompudes, els autònoms, les persones amb períodes de cotització a altres estats i els complements per insuficiència de recursos. Aquí l'expressió «pensió mitjana» és massa pobra per explicar un sistema amb diferències importants.

El balanç polític que proposa aquest capítol és simple: salari anunciat, salari net, lloguer real, capacitat d'estalvi, anys de cotització i pensió probable. No és una acusació automàtica contra els partits; és una comprovació de la distància entre les promeses i la vida quotidiana. La cabina ha de permetre escollir el període i el tipus de llar, perquè un país no pot proclamar èxits laborals basant-se només en la seva nòmina més alta.

L'augment del salari mínim, vist des del rebut del lloguer

La paraula *augment* ofereix als governs una fotografia favorable i als treballadors una pregunta encara oberta. El decret de l'1 de juliol del 2026 elevà el salari mínim mensual a **1.568,67 euros bruts**, amb un increment extraordinari del **2,8%**, després de la revisió de començament d'any. Una lectura responsable ha de registrar que aquest augment existeix, però també preguntar què compra realment aquella nòmina en un mercat immobiliari tens. La política de rendes no s'esgota en l'import que surt a la capçalera de la notícia: entre el salari brut i la llibertat material d'una llar hi ha cotitzacions, habitatge, transport, energia, aliments, fills i, de vegades, deutes.

La cabina no inventarà un lloguer «mitjà» per dramatitzar un cas. Mostrarà escenaris de càlcul explícits. Per exemple, un lloguer **hipotètic**

de 900 euros equival al 57,4% d'aquell salari mínim **brut**; un de 1.200 euros, al 76,5%. Cap d'aquests dos percentatges és la taxa real d'esforç residencial de la població. Precisament revelen per què necessitem dades de lloguer efectiu i renda neta: sobre un ingrés net inferior al brut, el pes relatiu seria encara més alt. Publicar aquests exemples com a escenaris pedagògics ajuda a entendre la fórmula; disfressar-los d'estadística oficial seria un engany.

També cal separar les llars unipersonals de les que comparteixen habitatge i dels nuclis amb criatures. Dues persones amb el mateix salari poden tenir capacitats molt diferents d'estalvi; una família que disposa de dos ingressos pot trobar-se igualment en dificultats si ha d'assumir lloguer, criança i cures. La pregunta política no és únicament si la nòmina puja, sinó si es manté la possibilitat de viure al Principat sense destinar una part excessiva de la renda a un sostre. La comparació internacional exigirà, igualment, equivalències de salaris nets, prestacions, impostos i preus, no una simple taula de nòmimes.

Mitjana, mediana i salaris sectorials: tres maneres de maquillar sense tocar cap xifra

La mitjana salarial és la suma de totes les retribucions dividida pel nombre d'observacions. La mediana és el valor que deixa el cinquanta per cent de les observacions a cada costat. Quan hi ha salaris molt alts, la mitjana pot allunyar-se de la nòmina de la persona situada al centre de la distribució. Per això en una societat dependent del comerç, l'hoteleria, els serveis turístics i les finances és especialment important identificar la dispersió de les retribucions. No n'hi ha prou amb proclamar que «el salari mitjà ja s'acosta a una determinada quantitat» si una part substancial dels treballadors es concentra en rangs inferiors.

Les dades salarials disponibles situen com a referències pròximes 2.254,04 euros de mediana i 2.787,51 euros de mitjana, però la comparació entre períodes exigeix confirmar la data, la definició de persona assalariada, el

tractament de jornades parcials i les remuneracions extraordinàries. La divisió 1.568,67/2.254,04 donaria prop del 69,6%, i la divisió pel salari mitjà esmentat, aproximadament el 56,3%. Són ràtios aritmètiques provisionals entre referències no homologades temporalment. No es publicaran com a compliment o incompliment d'un compromís salarial fins a disposar de sèries que comparin el mateix mes i perímetre.

El mateix error es produeix quan s'enfronta el salari de l'hoteleria al de les finances com si les dues activitats tinguessin la mateixa distribució de jornades, antiguitat, qualificació i complements. El manual sí que mostrarà aquesta distància sectorial, però sense convertir-la automàticament en una conclusió causal sobre el valor social de cada professió. Interessa saber quantes persones estan a cada tram, com evolucionen les diferències, quines rendes són majoritàries entre residents i quines despeses els impedeixen arrelar. Una lectura política útil ha de comptar persones, no només euros.

Una votació no és una llei: la seqüència parlamentària del 7 de maig

El 7 de maig del 2026, el Consell General rebutjà, amb **16 vots contraris de Demòcrates i Ciutadans Compromesos i 11 de favorables dels tres grups opositors**, una proposta d'acord del Grup Socialdemòcrata per analitzar un mecanisme general d'actualització salarial segons l'IPC. És un resultat polític delimitat. La iniciativa plantejava estudiar o establir la via per preservar el poder adquisitiu general; no constituïa una nòmina ja aprovada ni una nova obligació legal immediata. Explicar-ho bé és necessari per atribuir responsabilitats: qui volia iniciar aquella via, qui la va rebutjar i quines alternatives es van defensar.

A la mateixa legislatura, el Govern aplicà l'augment extraordinari del mínim. Les dues decisions poden registrar-se simultàniament: l'Executiu va elevar el sòl retributiu i la seva majoria parlamentària va rebutjar aquella proposta concreta d'estudi de revalorització general. El manual no pretén que una decisió esborri l'altra. Precisament la crítica verificable

consisteix a mantenir ambdues al quadre i preguntar quin percentatge de treballadors se'n beneficia i quants romanen fora de l'abast de la mesura. Si el salari mínim puja més de pressa que els altres trams, pot acostar moltes nòmines al llindar inferior; és una hipòtesi a verificar amb sèries de distribució, no una conclusió automàtica.

Caldrà conservar l'acta, el text de la proposta, les esmenes, la intervenció de cada grup i l'eventual resposta del Govern. Així, quan una formació es proclami «de centre», «social», «liberal» o «pragmàtica», el ciutadà podrà anar directament al debat i comprovar què va defensar sobre salaris. La cabina política no adjudica bones intencions: exposa compromisos, esmenes i vots amb data, text exacte i actor responsable.

Les pensions i l'error del promig que fa desaparèixer persones

La pensió és el resultat d'una història de cotitzacions, però els titulars solen comprimir-la en una xifra. Una pensió mitjana dels jubilats residents al país no és comparable sense correccions amb la de tots els perceptors de la CASS, inclosos els residents a l'estranger, que poden haver acumulat només períodes curts a Andorra. La investigació havia recollit **1.111,27 euros per al grup de residents a finals del 2025 i 859,17 euros per a un univers més ampli al juny del 2026**. La diferència no prova que les pensions hagin caigut: prova que són dos denominadors diferents. És exactament l'error que aquest llibre vol eliminar de les estadístiques de poder.

El manòmetre pensionista haurà de mostrar la mediana, els trams de menys de 500 euros, de 500 a 1.000, de 1.000 a 1.500 i superiors —sempre que la CASS publiqui la distribució—, els anys cotitzats i la residència. També requerirà diferenciar jubilació contributiva, complements no contributius, supervivència i altres prestacions. Una pensió molt baixa que prové de pocs anys de cotització no s'interpreta igual que una pensió baixa d'algué que ha cotitzat tota la vida. La política pública ha de respondre a les dues situacions, però amb eines diferents.

Les propostes electorals del PS–SDP i de Concòrdia que utilitzen llindars de **37,5 i 35 anys de cotització**, respectivament, han de figurar com a programes, no com a normes efectives. Convé afegir-ne memòria financera, condicions d'accés, compatibilitat amb complements i calendari. Una persona que prepara la jubilació no necessita només saber què diu un partit: necessita conèixer quina llei regeix avui, què podria canviar i quines aportacions ha fet al sistema. La funció del llibre és separar allò vigent del que encara forma part d'una campanya.

El finançament de la CASS i el cost de les promeses

La Caixa Andorrana de Seguretat Social administra branques amb lògiques diferents, i el Fons de Reserva de Jubilació té regles, rendibilitats i riscos propis. Per revisar qualsevol proposta cal determinar quines cotitzacions s'exigeixen, quina part és a càrrec de l'empresa i quina del treballador, l'evolució del nombre de cotitzants, les prestacions reconegudes i les projeccions demogràfiques. Una reforma que augmenta una prestació sense finançament identificat és políticament incompleta; una reforma que només ofereix sostenibilitat comptable sense explicar les seves conseqüències distributives també ho és.

El principi periodístic és elemental: davant una previsió actuarial, demanar hipòtesis de longevitat, productivitat, fluxos migratoris, salari cotitzable, rendiment de les reserves i escenaris adversos. Quan el Govern o l'oposició presentin una xifra de «dèficit futur», l'hem de poder reproduir i modificar. Una taula basada en un únic escenari no és el futur garantit del país. Amb aquests elements el lector podrà entendre per què diferents partits discrepen sobre jubilació, cotitzacions, complements o fiscalitat, sense haver d'acceptar la superioritat d'un discurs pel seu to tècnic.

Cinc rellotges sobre una mateixa família: exemple de lectura

Imaginem una llar amb dues persones assalariades. El primer rellotge mostra els ingressos bruts; el segon, la renda després de cotitzacions i

impostos; el tercer, el percentatge absorbit pel lloguer; el quart, l'evolució del preu de la cistella essencial; el cinquè, l'estalvi potencial després de les obligacions ordinàries. La lectura es fa per període: gener contra gener, o any complet contra any complet. Mai es compararà el salari d'un mes amb la despesa anual o la recaptació global del Govern sense convertir les unitats.

Una segona llar, amb una sola persona pensionista, requerirà un altre conjunt d'agulles: import contributiu, complements, habitatge, medicaments i disponibilitat d'ajuda domiciliària. Aquesta diferenciació explica per què una política etiquetada com a «social» pot tenir efectes molt diferents segons la població. El manual no simularà que existeix una família representativa universal. Oferirà una manera de construir la pròpia comparació i obligarà cada proposta electoral a respondre amb persones afectades i euros mobilitzats.

Fonts primàries i expedient de comprovació del capítol 27

- Govern d'Andorra, decret i nota de l'1/07/2026: [F0327]
- Consell General, continuació del ple del 30/04/2026 celebrada el 7/05: [F0174]
- CASS: sèries de salaris cotitzats, pensions i afiliació; verificar dates i definicions abans de calcular ràtios individuals.
- Dossiers 05, 16 i 17 del projecte: compromisos i iniciatives dels partits, amb fonts programàtiques originals.

Les preguntes que han d'obtenir resposta

Cal demanar a Govern i CASS les sèries homogènies del salari mínim, el medià i el mitjà, per sectors i nacionalitats quan hi hagi publicació legalment adequada, així com les pensions dels residents per trams i les rendes realment disponibles després del lloguer. Els partits han de respondre si les propostes incorporen fonts de finançament i calendaris mesurables. L'objectiu no és inventar un percentatge de compliment, sinó obtenir els denominadors que permetin calcular-lo.

Fonts principals: Govern d'Andorra, comunicat de l'1 de juliol del 2026 sobre salari mínim; Consell General, sessió del 7 de maig del 2026 ([F0174]); CASS, estadístiques i memòries; programes electorals de PS–SDP i Concòrdia del 2023. Les mitjanes només es comparen quan corresponen al mateix univers estadístic.

Sanitat i educació: serveis, diners i resultats

Dades i actuacions examinades fins a l'octubre del 2026.

L'administració presenta factures; el ciutadà necessita serveis

En una democràcia, augmentar la despesa pot ser necessari, però no és una demostració automàtica de bona gestió. Una partida pressupostària no explica quant temps espera una persona per una visita mèdica, si troba suport de salut mental o si un alumne rep l'atenció educativa que necessita. El mètode d'aquest manual obliga a connectar quatre etapes: compromís electoral, assignació pressupostària, despesa efectivament liquidada i resultat obtingut. L'última etapa és la que acostuma a quedar fora del titular polític.

La liquidació del Govern corresponent al 2025, segons les xifres recollides en la documentació examinada, recollia 106,23 milions d'euros de pressupost definitiu al Ministeri de Salut i 101,76 milions liquidats. En educació, la comparació era de 87,49 milions previstos definitivament i 84,78 milions liquidats. Les ràtios aproximades són del 95,8% i el 96,9%. Són ràtios d'execució d'uns departaments concrets; no són ni tota la despesa nacional en salut i ensenyament ni la proporció de pacients ben atesos o d'alumnes amb bon rendiment. Confondre aquests conceptes seria tan absurd com aplaudir un avió perquè ha consumit gairebé tot el combustible sense mirar si ha arribat al destí.

Salut: activitat, accés i qualitat són mesures diferents

L'activitat del SAAS per a 2025 es va situar, segons les dades disponibles, en 40.116 visites a urgències, 5.951 intervencions quirúrgiques, 6.087 ingressos hospitalaris i una ocupació convencional mitjana del 79,5%. Són magnituds de servei, no una puntuació de qualitat assistencial. Un

augment de les urgències pot reflectir més demanda, canvis d'accés a l'atenció primària o modificacions en el registre de l'activitat.

El lector necessita instruments que les estadístiques de producció no substitueixen: temps d'espera per especialitat, percentatge d'intervencions dins els terminis clínicament recomanats, derivacions fora del país, cobertura de personal sanitari, costos suportats per les llars i satisfacció mesurada amb una metodologia publicada. Per això la nostra «Cabina del Poder» no tindrà una sola agulla de «sanitat complerta», sinó indicadors independents. La qualitat dels serveis públics requereix observar els resultats i els drets efectius, no només la despesa.

Salut mental: els percentatges que semblen sumar-ho tot

La investigació distingia el Pacte nacional per a la salut, per al qual Govern havia comunicat un 71% de línies completades el juny del 2026, i el Pla integral de salut mental i addiccions, amb un balanç provisional aproximat del 13% d'accions finalitzades, 73% iniciades i 15% pendents. Aquest segon conjunt suma 101% per l'arrodoniment i no s'ha de fusionar amb l'indicador del Pacte, perquè provenen de plans i universos diferents. Igualment, «iniciada» no equival a «completada» ni informa per si mateixa sobre el resultat per als usuaris.

La diferència entre acció administrativa i resultat clínic és central. Publicar una guia, convocar una reunió o signar un protocol pot ser un pas necessari; però la seva utilitat s'hauria de mesurar en temps d'accés, continuïtat assistencial i disponibilitat de professionals, sense divulgar dades personals. Cap organització política no hauria de poder sumar al marcador d'èxits totes les actuacions simplement perquè hi ha una carpeta administrativa amb una data d'inici.

Educació: alumnes, tres sistemes i necessitats desiguals

A l'inici del curs 2026–2027 es van citar 10.940 alumnes provisionals, davant els 11.314 de l'inici del curs anterior. És una dada que mereix

comparació, no una conclusió improvisada sobre la qualitat de l'ensenyament. Andorra té una arquitectura educativa particular amb sistemes andorrà, espanyol i francès; els moviments d'alumnes i les necessitats lingüístiques, territorials i socioeconòmiques han de ser llegits amb aquesta estructura al davant. Reduir el nombre d'alumnes a un titular de guany o pèrdua política seria una atribució sense fonament.

Els indicadors rellevants inclouen l'accés a l'educació infantil, les ràtios efectives de suport per necessitats especials, l'absentisme, l'abandonament, els resultats d'aprenentatge comparables i la despesa per alumne amb el mateix perímetre. També hem de distingir les inversions en nous equipaments de les despeses de funcionament. Un edifici escolar pot inaugurar-se sense resoldre les plantilles i els serveis complementaris que necessiten les famílies.

Programes davant de resultats

Els partits de govern han de respondre de les decisions sobre recursos, organització i execució de serveis dins les seves competències. Els de l'oposició han de respondre per les propostes, les esmenes, els vots i la seva participació en governs comunals o altres organismes. Per això, el manual compara els programes electorals de DA, PS–SDP, Concòrdia, AE i altres formacions, però no exigeix a un grup sense capacitat executiva que lliuri una infraestructura que no pot adjudicar. La coherència política es pot fiscalitzar també des de l'oposició, sense inventar-li responsabilitats administratives.

La promesa sanitària només existeix del tot quan arriba al pacient

La sanitat pública no és només un pressupost, ni una col·lecció d'obres, ni una fotografia de nous equips mèdics. És una successió d'accessos reals: el pacient detecta un problema, troba l'atenció adequada, rep un diagnòstic, inicia el tractament i disposa de seguiment. Les autoritats poden publicar imports importants i fer-ho amb exactitud comptable, però encara faltaria saber si aquells diners han reduït una espera o millorat el resultat. Per

això aquest manual proposa una lectura en dues capes: com s'ha gastat cada partida i què ha canviat en l'assistència.

La liquidació individual del Govern del 2025 situa el **pressupost final del Ministeri de Salut en 106.234.751 euros** i l'import **liquidat en 101.763.156 euros**, aproximadament un **95,8%**. És una proporció d'execució pressupostària, no un indicador d'èxit clínic. Una part de la despesa sanitària també passa per la CASS, el SAAS i altres circuits, de manera que no convé presentar el pressupost del ministeri com la totalitat del cost de la sanitat andorrana. La primera feina és construir un mapa de fluxos que impedeixi sumar dues vegades una transferència i la despesa posterior del receptor.

La qualitat de l'accés exigeix dades de llista d'espera per especialitat, urgència clínica i gravetat. Una mitjana de dies pot amagar persones que reben atenció immediata i d'altres que acumulen esperes molt més llargues. Demanarem medianes, percentils i distribucions, més l'evolució del nombre de professionals i de derivacions a l'exterior. Un canvi de sistema de cita pot alterar la estadística sense que el pacient noti una millora; i un augment d'activitat pot reflectir millor detecció de malalties, no necessàriament més incidència. El llibre ha de saber explicar aquestes ambigüitats abans que un partit n'aprofiti només la cara favorable.

Salut mental: seixanta-dues accions i tres estadis ben diferents

A l'octubre del 2026 el Ministeri de Salut informà sobre el desplegament del **Pla integral de salut mental i addiccions (PISMA): 62 accions**, amb el **13% finalitzades**, el **73% iniciades i de continuïtat** i el **15% pendants d'iniciar**. Les xifres percentuals publicades sumen el 101% per efecte de l'arrodoniment. No seria correcte afirmar que el 86% «ja s'ha completat»; *iniciada* i *acabada* són categories diferents. Aquest és un cas de manual del risc de convertir una barra de progrés administrativa en una realitat clínica que encara no s'ha mesurat.

La mateixa presentació assenyalà que durant el 2025 s'havien registrat **4.973 persones ateses** en salut mental, un **35% més que el 2022** segons la sèrie governamental. L'increment pot tenir diverses lectures: millora d'accés, més detecció, noves necessitats o modificacions en la forma de registrar l'activitat. Per conèixer-ne el significat necessitem dades de temps fins a la primera visita, continuïtat terapèutica, distribució per edat, derivacions, abandó de tractament i resultats clínics agregats amb protecció de dades. Cap d'aquests indicadors queda substituït pel recompte de persones que han tingut contacte amb el servei.

Una tercera dimensió és la prevenció del suïcidi, especialment sensible: les polítiques anunciades han de concretar recursos, professionals, coordinació i avaluació. El manual no exposarà casos individuals ni convertirà la incidència de problemes de salut mental en una arma retòrica. Sí que exigirà calendaris i resultats agregats; la protecció de la intimitat és compatible amb el control pressupostari i assistencial.

Educació: tres sistemes i una desigualtat que exigeix desagregar

Andorra disposa de la particularitat de conviure amb diversos sistemes educatius. Aquesta pluralitat forma part de la seva identitat, però dificulta qualsevol comparació que presenti el nombre d'alumnes com si totes les escoles tinguessin les mateixes funcions, recursos, serveis de suport i llengües vehiculars. El llibre ha d'explicar qui finança cada sistema, qui nomena els professionals, quin pressupost es gestiona a Andorra i quines partides són aportacions d'altres estats. Quan una autoritat presenti un cost educatiu «per alumne», l'import només serà comparable si aquests components estan identificats.

El pressupost final del 2025 del departament ministerial de relacions institucionals, educació i universitats era de **87.489.177 euros**, i la liquidació registrada de **84.783.844 euros**, aproximadament un **96,9%**. La denominació administrativa és rellevant: el capítol pot incloure funcions i despeses que no són ensenyament estricte. El manual no ha de dividir

alegrement el total entre alumnes com si tot fos despesa directa per plaça. Cal separar personal, inversió, equipaments, transferències, ensenyament superior, suport lingüístic i serveis complementaris.

Per saber si l'educació funciona, buscarem indicadors de permanència, finalització, orientació professional, inclusió, absentisme, dificultats d'aprenentatge i accés a estudis postobligatoris. Les diferències entre sistemes s'hauran d'analitzar amb indicadors homogenis i sense atribuir a una escola el que és resultat de la composició social o lingüística del seu alumnat. Una cabina educativa que puntua els centres sense aquest context no seria una auditoria democràtica: seria un miratge quantitatiu.

Les beques, el menjador, el transport i el que costa estudiar

L'educació gratuïta o finançada públicament no elimina automàticament totes les despeses familiars. Hi ha transport, material, dispositius digitals, activitats, menjador, llibres en determinats itineraris i estudis postobligatoris que requereixen desplaçaments o allotjament. Per a una família treballadora, el cost efectiu de l'educació pot variar molt segons la parròquia, l'horari laboral, l'edat dels fills i el sistema triat. El manual vol incorporar aquesta dimensió perquè és un altre exemple de l'efecte desigual de les polítiques públiques.

Les ajudes no es mesuren només pel crèdit aprovat. Cal conèixer sol·licituds, concessions, denegacions, import mitjà, temps de resolució i proporció de famílies elegibles que realment hi accedeixen. Un pressupost d'ajuts que no es gasta perquè les condicions són massa restrictives no hauria de presentar-se com una fita equivalent a un pressupost que arriba a les llars. Tampoc no es pot deduir automàticament que cada euro no executat provingui de negligència: l'auditoria haurà d'explicar les causes.

Els cinc termòmetres dels serveis públics

Proposem cinc lectures per a qualsevol servei: **cobertura** (quants potencials beneficiaris hi tenen accés), **temps** (quant es triga a obtenir-lo),

qualitat (quins resultats mesurables ofereix), **cost** (despesa pública i privada correctament delimitada) i **equitat** (com varia l'accés segons renda, edat, residència i altres factors rellevants). Cada valor tindrà període, font, població observada i definició. Si un indicador no és accessible, la cabina l'assenyalarà com a desconegut, no com un zero.

Una majoria parlamentària pot defensar que dedica recursos creixents a la sanitat i l'educació, mentre l'oposició denuncia mancances visibles. La comparació útil no resol aquesta discrepància amb una etiqueta de «bona» o «mala» política, sinó amb el servei concret. Si els dies d'espera baixen, s'ha de poder mostrar; si les beques arriben a menys persones de les previstes, també. Això és exigir resultats públics a partir de diners públics, no substituir l'avaluació per simpaties partidistes.

El control ciutadà i el dret a demanar dades verificables

El dret a l'accés a informació pública ofereix un camí perquè periodistes, famílies i representants electes reclamin indicadors que no apareixen als resums institucionals. Les peticions útils són delimitades: any, servei, unitat de mesura, criteri de còmput i format reutilitzable. Per exemple: llista d'espera de consultes externes per especialitat i trams temporals, sense dades personals; percentatge de beques resoltes en termini; evolució de places d'atenció especialitzada o ràtios de professionals sobre persones efectivament ateses.

El llibre convidarà els partits a respondre amb el mateix llenguatge de dades. Si una formació promet reforçar salut mental, ha d'identificar professionals, serveis, pressupost, calendari i mesura de resultat. Si promet reduir la pressió a les aules, ha d'explicar en quin sistema, quines etapes i quines ràtios. Una promesa inespecífica no es converteix en plena pel fet que el pressupost sigui alt, i la seva ambigüïtat tampoc no justifica inventar un percentatge d'incompliment.

Fonts primàries del capítol 28

- Liquidació de comptes individual del Govern 2025, quadre de classificació administrativa: [F0019]
- Observatori de salut mental i balanç PISMA, Govern d'Andorra, octubre de 2026: [F0328]
- Portal de transparència: pressupostos i liquidacions, [F0329]
- Dossiers relacionats del manual: 05, 16, 17 i 26, amb programes de cada candidatura.

Quin és el quadre de comandament que falta?

La fitxa de sanitat mostrarà, quan existeixin dades homogènies, percentatge d'execució pressupostària, espera mediana per especialitat, variació de derivacions, proporció de places cobertes i seguiment verificable dels compromisos sanitaris. La d'educació compararà despesa executada, escolarització, ràtios, atenció a la diversitat i indicadors de trajectòria educativa. L'objectiu és que un elector pugui preguntar no només «quant heu gastat?», sinó «què ha canviat per al ciutadà?».

Fonts de contrast: liquidació de comptes 2025 del Govern ([F0019]); SAAS, memòria 2025; Govern, balanços del Pacte nacional sanitari i PISMA; estadístiques escolars 2025–2026 i 2026–2027; pressupostos i actes del Consell General. Les notes estadístiques específiques del SAAS i escolars requereixen contrast final amb el document de sèrie.

Fiscalitat: qui paga Andorra i qui se'n beneficia?

Dades i actuacions examinades fins a l'octubre del 2026.

La trampa de sumar impostos sense mirar les persones

La discussió fiscal es redueix sovint a dues afirmacions aparentment contràries: que Andorra té impostos moderats i que la població suporta cada vegada més despeses. Les dues percepcions poden coexistir perquè parlen de coses diferents. Els tipus nominal, els ingressos efectius de l'Estat i la càrrega que suporta una llar no són equivalents. Per això la fiscalitat necessita un quadre d'instruments que relacioni les xifres de recaptació amb els trams de renda, els preus, els serveis rebuts i l'efecte distributiu de cada tribut.

La liquidació de comptes del Govern de 2025 recull, segons els quadres pressupostaris examinats, uns 273,1 milions d'euros d'impostos directes i 364,8 milions d'indirectes. Convé separar el concepte d'ingressos tributaris liquidats del de cobraments i dels quadres comptables per categoria: una mateixa memòria pot presentar dades fiscals sota classificacions diferents, sense que això impliqui contradicció. No s'ha de sumar una taula de detall amb el seu total com si fossin ingressos nous.

Dins la liquidació pressupostària, l'IGI s'aproxima als 185,73 milions d'euros; l'IRPF figura en altres taules amb xifres que varien segons el perímetre comptable, i la relació pressupostària assenyala aproximadament 87,47 milions; societats, uns 167,31 milions sota el mateix criteri de pressupost. Una secció addicional de la memòria comptable presenta imports superiors en una classificació d'ingressos tributaris. Aquesta diferència de perímetre és justament una raó per no barrejar magnituds. El manual presentarà el quadre amb una columna d'origen comptable abans de comparar any rere any.

Els impostos directes, els indirectes i el poder adquisitiu

La fiscalitat indirecta recau sobre operacions de consum i compra, i afecta de manera diferent les llars segons què adquireixen, com distribueixen la seva despesa i quines exempcions o tipus reduïts s'apliquen. No és correcte afirmar, únicament perquè un impost és indirecte, que totes les persones suporten exactament el mateix esforç. Tampoc no n'hi ha prou amb recordar que un impost sobre la renda té tipus moderats per concloure que el sistema global és equitatiu. L'anàlisi requereix rendes efectives, impostos directes i indirectes assumits, cotitzacions socials, taxes i serveis rebuts.

El quadre de comandament fiscal inclourà la proporció dels impostos directes sobre els ingressos tributaris de Govern, la proporció d'indirectes, la recaptació per grans figures impositives, l'evolució real descontada la inflació i, quan les dades ho permetin, la càrrega fiscal per decils d'ingressos. A les activitats econòmiques també cal distingir empreses petites, grups societaris i sectors. Una mitjana d'impost de societats per empresa no seria informativa si barreja entitats de facturació mínima amb grans negocis concentrats.

Habitatges buits: una recaptació petita i una pregunta gran

La memòria de 2025 registra 42.875 euros procedents de l'impost sobre habitatges buits. La dada és concreta, però no demostra per si sola que l'impost no produeixi cap efecte en el mercat. Per saber-ho caldria conèixer quants habitatges van ser identificats, quants van quedar exempts, quants van incorporar-se efectivament al lloguer i quants van mantenir-se buits malgrat el tribut. Aquesta és la diferència entre una crítica basada en evidència i un titular que només aprofita una quantitat inesperadament reduïda.

La situació és especialment rellevant perquè una part creixent de la política d'habitatge es presenta en termes fiscals: tipus sobre la inversió estrangera immobiliària, transmissions patrimonials, incentius al lloguer

assequible o càrregues sobre segones residències. El manual tractarà cadascuna d'aquestes figures com a instrument diferent. No barrejarà una recaptació general amb recursos efectivament reservats a habitatge sense demostrar la destinació legal i pressupostària dels ingressos.

Què ha promès cada formació?

Els programes de les eleccions generals de 2023 contenien enfocaments diversos. DA destacava l'atractiu fiscal i mesures associades a inversió i habitatge. PS–SDP proposava més progressivitat i modificacions impositives concretes. Concòrdia defensava mesures de control i canvis en la fiscalitat que afecta l'habitatge i els incentius. Andorra Endavant ha formulat propostes de rebaixes de l'IRPF per a determinades rendes. Acció defensava mesures relacionades amb segones residències. No convertim aquest inventari en una nota genèrica de «centre» o «dreta»: cada compromís s'ha de documentar literalment i confrontar amb el vot i la seva viabilitat pressupostària.

Un punt específic de la investigació és l'evolució de les regles de disciplina fiscal. Les notes anteriors identifiquen l'antic límit relatiu als impostos directes de la Llei 32/2014 i el canvi produït amb la Llei 4/2026. Abans d'atribuir una possible vulneració jurídica cal delimitar el precepte exacte, les modificacions, les disposicions transitòries i el mètode oficial de càlcul. El debat polític sobre si convé aquest límit és legítim; afirmar-ne una infracció determinada exigeix un expedient complet.

El termòmetre fiscal del 2025: sis-cents trenta-vuit milions no són un eslògan

La liquidació pressupostària individual del Govern corresponent al 2025 registra **273.123.507 euros d'impostos directes** i **364.783.156 euros d'indirectes**. La suma, feta una sola vegada, és **637.906.663 euros**. Dins aquest conjunt, els directes representen aproximadament el **42,82%** i els indirectes el **57,18%**. És un indicador de l'estructura de la recaptació

pressupostària, no la proporció exacta d'impostos assumida per cada família ni la totalitat dels ingressos públics. Les taxes, altres ingressos i les dades comptables d'altres perímetres mereixen files pròpies.

El mateix document detalla imports liquidats, previsió inicial, variació respecte de l'exercici anterior i quantitats cobrades. Si s'utilitza la casella «liquidat», no es pot substituir en un altre paràgraf per «cobrat» sense avisar. En el 2025, els directes liquidats van créixer des de **209,7 milions** de l'any anterior fins als **273,1 milions**, mentre els indirectes van passar de **354,3 a 364,8 milions**. El canvi nominal és verificable. Per entendre'n les causes cal separar activitat econòmica, calendari fiscal, resultats empresarials, canvis de classificació i efectes singulars, abans d'atribuir tot l'augment a una reforma de tipus.

Que la recaptació pugi no demostra per si mateix que els ciutadans paguin més per unitat de renda ni que l'economia sigui més justa. Tampoc permet concloure automàticament que els impostos siguin massa elevats. Per això el manòmetre de la pressió fiscal necessita un denominador adequat, com el PIB en una sèrie coherent, i no es pot calcular únicament a partir del nombre d'habitants o del pressupost aprovat. La despesa pública tampoc no és sinònim de tribut: el llibre separa els ingressos i explica a quins serveis contribueixen.

IGI, renda i societats: els conceptes que es barregen al debat

La mateixa classificació pressupostària liquida aproximadament **87,47 milions d'IRPF**, **167,31 milions de l'impost sobre societats** i una partida d'**IGI pròxima als 185,7 milions**. Una altra taula de memòria comptable pot mostrar quantitats diferents per concepte i perímetre. La solució no és decidir que una de les dues és falsa perquè no coincideix amb l'altra; és etiquetar exactament què recull cada taula. Un periodista que cita una xifra de societats ha d'indicar si parla de drets pressupostaris liquidats, ingrés comptable de l'exercici o cobrament de caixa.

L'IGI se suporta a través del consum i afecta les llars segons composició de la cistella, taxes aplicables, productes exempts i hàbits de compra. L'IRPF depèn de la renda i les deduccions, i l'impost sobre societats es relaciona amb beneficis empresarials. La incidència econòmica final d'aquests tributs pot recaure en actors diferents dels subjectes obligats a ingressar-los. Per afirmar que «els treballadors paguen tot» o que «les empreses paguen gairebé res» caldrien estudis de càrrega efectiva, no només el nom del tribut.

Una taula popular hauria de mostrar cent euros d'ingressos tributaris pressupostaris liquidats i distribuir-los segons les seves grans figures, sense sumar les categories mare amb les categories filles. Aquest principi evita un dels trucs estadístics més habituals: convertir 638 milions en una quantitat superior a còpia d'afegir l'IRPF i l'IGI una altra vegada com si fossin ingressos nous, quan ja estan incorporats a directes i indirectes.

El pressupost aprovat no és la recaptació liquidada

La **Llei del pressupost del 2026** contemplava aproximadament **256,15 milions en impostos directes i 366,30 milions en indirectes**. El total pressupostat d'aquestes dues categories és d'uns **622,45 milions**, que no constitueixen ingressos ja recaptats. Comparar-lo amb els 637,9 milions liquidats el 2025 exigeix dir al lector que es contrasta una previsió futura amb un exercici tancat. La liquidació final del 2026 pot separar-se de la previsió per múltiples motius. Un augment o una reducció pressupostada no és un resultat real fins que el període es tanca.

Al manual li interessa també l'execució de la despesa: fins a quin punt els ingressos fiscals es converteixen en inversions, prestacions o serveis disponibles. La referència a «els diners tornen a la ciutadania» necessita indicadors de destinació i beneficiaris. El pressupost consolidat és més complex que la caixa del ministeri de Finances; poden existir transferències a organismes públics que després executen serveis. Per això

L'auditoria de la redistribució requereix evitar duplicacions entre entitats i identificar les prestacions finals.

Habitatge, inversió estrangera i impostos amb objectiu explícit

Els impostos vinculats a l'immoble mereixen un capítol de lectura separada. La liquidació de 2025 mostra **42.875 euros de l'impost sobre habitatges buits** en la classificació individual. És un import modest en relació amb el conjunt tributari, però no informa tot sol de l'impacte sobre el nombre de pisos disponibles. La taxa de compliment de l'objectiu d'aquest tribut exigiria disposar d'un inventari de pisos subjectes, nombre d'inspeccions, exempcions, habitatges que van passar al mercat i evolució del lloguer. Sense això, criticar-ne el resultat és una pregunta política; afirmar-ne la inutilitat absoluta seria anar més enllà de la prova.

L'impost sobre la inversió estrangera immobiliària, els gravàmens sobre transmissions, els incentius fiscals al lloguer assequible i altres mesures tenen destinataris i fets imposables diferents. La dada de recaptació no equival a una prova que una barrera hagi desincentivat totes les compres especulatives ni que una bonificació hagi creat pisos nous. Cal definir l'objectiu abans de jutjar l'efecte. En el debat sobre habitatge, la fiscalitat és una palanca entre d'altres: els resultats depenen de sòl, oferta, demanda, regulació urbanística, renda i ocupació efectiva dels immobles.

Les finances comunals: l'altra factura del resident

El contribuent també manté relacions fiscals amb el comú: tributs parroquials, taxes, serveis i drets administratius poden variar segons domicili, activitat econòmica o patrimoni. Per tant, la comparació entre habitants de diferents parròquies no es pot limitar a l'impost estatal. Un comerciant a Encamp i un altre a Escaldes poden afrontar combinacions diferents de taxes i tributs, i la relació entre quota i servei rebut es pot valorar amb pressupostos i liquidacions comunals.

El llibre agruparà els indicadors estatals i locals sense confondre qui recapta cada quantitat. Si una infraestructura s'ha finançat amb aportacions de diverses administracions, el cost total del projecte no es calcula sumant una transferència del Govern al comú i després la despesa íntegra del comú sense ajustar la duplicació. Aquesta regla, aparentment tècnica, és essencial per no oferir a l'elector percentatges artificiosament inflats.

Les promeses fiscals han de passar una prova de finançament

Rebaixar impostos, augmentar el parc públic d'habitatge i apujar prestacions són tres propostes que poden coexistir en un programa. Però perquè formin una política pressupostàriament coherent cal indicar el cost, les compensacions i les hipòtesis de creixement. Quan el Govern defensi estabilitat fiscal i els opositors defensin canvis de progressivitat o reduccions de determinats tributs, el manual transcriurà les mesures concretes i n'indicarà la tramitació. No els adjudicarà una puntuació ideològica pel simple nom del partit o per una sola proposta.

La qüestió constitucional és qui pot controlar l'ús de la recaptació. El Consell General aprova lleis, el Govern prepara i executa pressupostos, els comuns gestionen competències pròpies i el Tribunal de Comptes fiscalitza. Aquesta cadena de responsabilitats és més útil que una consigna sobre baixos impostos: permet a qualsevol ciutadà identificar a quin càrrec pot exigir una resposta documentada per una decisió concreta.

Fonts primàries del capítol 29

- Govern, liquidació pressupostària individual 2025, capítols d'impostos: [F0019]
- Llei 1/2026, pressupost general: [F0020]
- Govern, pressupostos i liquidacions: [F0330]
- Tribunal de Comptes: [F0004]
- Programes electorals 2023 i capítol 31 del manual: declaracions contrastables per compromís, no per eslògan.

El dret del contribuent a una explicació comprensible

El que necessita l'elector és una fiscalitat explicada en llenguatge corrent. Per cada cent euros recaptats, quants arriben dels grans impostos? Quina part es destina a prestacions, sanitat o habitatge? Què paga una llar de renda baixa, mitjana o alta quan es compten les diverses figures tributàries? Quins municipis carreguen taxes o tributs diferenciats? I quines promeses electorals coincideixen realment amb allò que el parlament ha aprovat?

Els governs acostumen a preferir un únic indicador favorable. El manual mostrarà el conjunt: ingrés, estructura, progressivitat, destinació i resultat. Si falta una dada per calcular una ràtio, el manòmetre quedarà sense lectura. Publicar un zero inventat seria pitjor que admetre que el control ciutadà requereix millor informació pública.

Fonts de contrast: Govern d'Andorra, liquidació de comptes 2025 ([F0019]); BOPA i Portal jurídic, Llei 32/2014 i Llei 4/2026; programes electorals 2023; Tribunal de Comptes. Verificar la correspondència exacta entre taules pressupostàries i comptables abans de tota comparació de recaptació.

Contractació pública: qui cobra i qui controla?

Dades i actuacions examinades fins a l'octubre del 2026.

El contracte és el punt de partida, no el final de la investigació

Quan una administració anuncia una adjudicació, el debat públic acostuma a quedar-se amb el nom del projecte i l'import. Però una obra o servei no es pot auditar únicament a partir de l'edicta inicial. Cal llegir el procediment, les ofertes, els criteris de valoració, les modificacions del contracte, els pagaments i el resultat efectivament rebut. La transparència no és publicar un document perquè el ciutadà es perdi en un laberint administratiu; és permetre reconstruir com s'ha pres una decisió i a qui ha beneficiat econòmicament.

La Llei 14/2022, del 12 de maig, de contractació pública, estableix principis de publicitat, transparència, lliure competència, igualtat de tracte, integritat i ús eficient dels fons. La llei abraça el Govern, els comuns i diverses entitats del sector públic segons la seva naturalesa. També regula formes de contractació directa; no és correcte equiparar automàticament contractació directa i irregularitat. Precisament perquè la normativa preveu excepcions i supòsits taxats, el deure fiscalitzador és comprovar-ne la motivació, el pressupost, les condicions i el respecte al procediment.

Els nou documents que hauria de tenir cada projecte

La cabina de contractació identificarà com a mínim nou etapes: necessitat justificada, crèdit disponible, plecs o justificació de procediment, publicació o convocatòria, ofertes rebudes, puntuació i resolució, formalització del contracte, modificacions i certificacions, i recepció final amb pagaments. El percentatge d'expedients amb cadascun dels nou apartats públics serà informatiu només si el conjunt de contractes

estudiats s'ha definit de manera exhaustiva. No es pot extrapolar una mostra escollida per interès periodístic a tota la contractació del país.

Igualment, l'import d'una adjudicació no equival necessàriament a despesa executada. Un compromís plurianual no significa pagament immediat, i una concessió a una societat privada incorpora drets i obligacions que no es poden resumir com si fossin una transferència de fons públics. Aquestes distincions són essencials perquè les administracions no es puguin atribuir obres no acabades, però també perquè els números del periodisme siguin tan exigents com els de l'auditat.

Pessebre 60: tres fases, tres preguntes

El projecte d'habitatges de Pessebre 60, a Escaldes-Engordany, apareix als dossiers previs amb diferents fases i institucions responsables. Una adjudicació complementària directa del 5 d'octubre del 2026 estava quantificada en 459.979,12 euros amb IGI i vinculada a treballs d'acabats de locals de planta baixa. Les notes també recollien una fase de Govern per 1.600.521,63 euros i una fase comunal de 1.422.097,64 euros, d'altres anys i objectes. S'han d'examinar els expedients i factures corresponents abans d'afegir les tres quantitats com a «cost total de l'edifici»: poden existir altres fases, modificats o perímetres de despeses.

El que sí es pot preguntar és si cada fase respon a una necessitat que constava al projecte, quines ofertes es van valorar, si la contractació directa encaixava en l'article que s'hi va invocar i quin import final s'ha abonat. També interessa el cost per habitatge finalment disponible i el calendari d'ocupació. La crítica més sòlida no depèn d'una suma espectacular; depèn de poder seguir cada euro des de l'acord fins a l'ús de l'edifici.

Encamp i SAETDE: cinquanta anys no són una despesa executada

La concessió vinculada a SAETDE i als dominis esquiables d'Encamp ocupa un espai important de la investigació. Les comunicacions del 2023

parlaven d'un horitzó de cinquanta anys i d'un compromís de com a mínim cent milions d'euros d'inversió al llarg de la concessió; per al primer decenni, les fonts utilitzades situaven un compromís al voltant de 42,8 milions. Cap d'aquestes quantitats no s'ha de presentar com si fos un pagament ja efectuat. La concessió combina drets d'explotació, compromisos empresarials, possibles cànon i responsabilitats del comú que exigeixen consultar el contracte, annexos i execució anual.

La mateixa lògica val per al Funicamp i per a altres equipaments municipals. L'existència d'un contracte de llarga durada mereix control reforçat precisament perquè pot condicionar governs futurs. Cal preguntar què es podrà revisar cada any, quines obligacions són exigibles, com es mesuren les inversions i qui comprova les penalitzacions o les compensacions. La durada és un element polític rellevant, no una prova per si sola de mala gestió.

Tribunal de Comptes: una observació és una obligació de respondre

Els informes del Tribunal de Comptes són una font prioritària per identificar problemes comptables, observacions sobre expedients i qüestions de control intern. Tanmateix, l'existència d'una observació no equival automàticament a delictes, ni una recomanació pendent significa que l'import assenyalat s'hagi perdut. El que sí té interès públic és la traçabilitat: quan es va formular l'observació, quina al·legació va presentar l'administració, si l'òrgan fiscalitzador la va estimar i en quin exercici es va corregir l'anomalia.

Els expedients d'Encamp i els informes de 2024 esmentats a les notes de treball han d'incorporar aquest recorregut abans d'assignar percentatges de compliment de recomanacions. Si el manual publica un indicador de «correccions efectuades», el denominador serà el nombre d'observacions formalment identificades i el numerador les acreditades com a corregides; les incidències sense resposta no es transformaran en zeros arbitraris sense una regla declarada.

Què compra realment un ajuntament quan signa per cinquanta anys?

Una concessió llarga pot combinar inversió privada, dret d'ús d'un actiu públic, cànons i obligacions de manteniment que afectaran diverses corporacions comunals futures. Per això l'elector ha de distingir quatre xifres: valor estimat del contracte, inversió que el concessionari compromet, pagament públic eventual i ingressos o compensacions que rep l'administració. Quan s'anuncien «cent milions d'inversió» en un contracte llarg, no significa automàticament que el comú gasti cent milions ni que s'hagin invertit de cop. Tampoc no és suficient per concloure que l'operació serà positiva. L'equilibri depèn de riscos, garanties, drets d'explotació i comprovació del calendari d'execució.

Un contracte de cinquanta anys travessa almenys una generació de contribuents i diversos cicles polítics. Aquesta durada no n'explica la legalitat per si sola, però obliga a mirar amb cura les revisions de condicions, els mecanismes de rescissió i les possibles restriccions a futures decisions urbanístiques. L'interès democràtic rau en el grau de reversibilitat del compromís, en el seguiment anual i en la informació disponible per als consellers comunals i els electors. El manual proposa que cada concessió major disposi d'una pàgina de control amb les obligacions anuals i el seu estat, perquè un titular de 2023 no sigui l'últim document que la ciutadania veu durant mig segle.

Encamp, SAETDE i el risc de confondre compromís amb factura

Les notes de la investigació vinculen la concessió dels dominis esquiabls d'Encamp amb una durada anunciada de **cinquanta anys**, una inversió privada compromesa d'**almenys cent milions d'euros** durant la vigència i una primera etapa d'**uns 42,8 milions** en deu anys. Aquestes xifres necessiten quedar fixades contra la versió signada del contracte, els annexos i els comptes anuals. Cal saber quins projectes són obligacions exigibles i quins són previsions condicionades a tràmits, viabilitat o

negociacions futures. Una promesa d'inversió de dècades no es computa com a obra acabada en l'any de la signatura.

L'instrument central seria una taula de deu primers exercicis: inversió compromesa segons calendari, certificacions de l'execució, projectes físicament operatius, pagaments verificats, incidències detectades i sancions o compensacions eventuais. Si el concessionari comunica una xifra pròpia, la contrastarem amb certificacions i inspeccions. Si el comú anuncia que «tot avança segons previst», haurà d'indicar quin calendari contractual pren com a base. Així, la crítica pública es basarà en diferències verificables en lloc de sospites sobre la simple existència d'una concessió.

També interessa saber quines obligacions de conservació, accessibilitat, ús del territori i restauració ambiental són exigibles i qui les supervisa. La rendibilitat empresarial és un dret legítim dins el contracte; la funció pública és exigir que el benefici privat convisqui amb les condicions que justificaven el dret d'exploració concedit. Això obre un debat polític important sobre el model turístic i els béns comunals sense necessitat de convertir cada desacord sobre els dominis esquiabls en una acusació penal.

Pessebre 60: tres números, però no encara un cost integral acreditat

Els expedients recollits pels dossiers d'Escaldes permeten seguir fases de l'immoble de **Pessebre 60** amb xifres de **1.600.521,63 euros** en una actuació del Govern, **1.422.097,64 euros** en una fase comunal i **459.979,12 euros** en una adjudicació complementària directa del 2026. Les quantitats tenen objectes i moments diferents i s'han de contrastar amb les factures i la seva possible superposició abans d'oferir un total. La suma aritmètica és fàcil; el repte és demostrar que suma elements que formen part d'un mateix perímetre econòmic i que no duplica cap contracte o treball.

El control de Pessebre 60 no s'hauria de limitar al cost. Si és un projecte vinculat a habitatge, cal determinar quantes unitats útils resulten de la

inversió, quines tenen ocupació efectiva, en quina data i amb quin règim de preus. Un edifici inaugurat i un edifici ocupat són etapes diferents. També interessa si els locals de planta baixa van requerir modificacions, per què i en quina data es va saber que calien nous treballs. Una adjudicació directa pot respondre a un supòsit legal, però la justificació no pot desaparèixer darrere del nom administratiu del procediment.

Un expedient de contractació hauria de permetre identificar la motivació, les alternatives, l'import, l'acta d'adjudicació, les modificacions i el cost efectivament liquidat. Quan manca informació sobre alguna fase, la valoració queda indeterminada. La pregunta essencial és concreta: què es va pressupostar al principi, què s'ha acabat pagant i quin ús públic existeix avui?

Competència, adjudicació directa i valor real de les ofertes

La **Llei 14/2022 de contractació pública** no consagra només el preu més baix. Estableix els principis de transparència, publicitat, competència, igualtat, integritat i selecció de l'oferta econòmicament avantatjosa segons criteris objectivables. També reconeix determinats procediments que no segueixen la competència oberta ordinària quan concorren els supòsits previstos. Per això el percentatge de contractació directa és un indicador d'estructura i d'exposició a risc de competència limitada, no una prova automàtica de conducta il·lícita.

La cabina distingirà adjudicació oberta, negociada, directa i altres modalitats amb el vocabulari jurídic exacte aplicable a cada expedient. Els imports es computaran sense barrejar pressupost de licitació, preu adjudicat, modificacions, certificacions i pagaments. També mirarem la concentració de contractes per proveïdor, les empreses que reben diverses adjudicacions i la distribució entre licitadors, però no presentarem tota concentració com a favoritisme. Hi ha mercats petits amb pocs operadors i especialitats tècniques que limiten la competència. La transparència

serveix per conèixer-ne la justificació i per avaluar si els procediments redueixen o agreugen aquesta limitació.

Caldrà donar atenció al control dels conflictes d'interessos i a les abstencions dels responsables quan correspongui. Un vincle personal o professional pot ser rellevant per demanar documentació; l'eventual incompliment de les normes requereix conèixer la competència concreta, la decisió adoptada i les obligacions efectives de cada persona. Un manual útil ensenya a fer aquestes comprovacions en lloc d'oferir un catàleg de sospites sense expedients.

La contractació petita també pot sumar una política sencera

El seguiment periodístic sol concentrar-se en grans obres, però els serveis recurrents i les compres repetides poden explicar una part substancial de la relació entre administració i proveïdors. Una anàlisi anual examinarà la freqüència d'adjudicacions similars, la seva concentració temporal, els imports propers als llindars previstos legalment i la justificació de necessitats recurrents. Aquest tipus d'anàlisi és útil per seleccionar expedients que mereixen una lectura detallada; per si sola no prova fraccionament il·lícit ni intenció d'eludir concursos.

Un bon indicador serà el percentatge de contractes per procediment respecte del total de contractes i, separatament, el percentatge de l'import adjudicat en cada procediment. Són dos denominadors diferents: cent contractes menors poden dominar el nombre sense representar la major part dels diners; dos grans concursos poden absorbir la despesa tot i ser una fracció mínima dels expedients. En la cabina del poder hi apareixeran ambdues lectures, perquè són precisament aquests canvis de denominador els que permeten comprendre les aparents contradiccions del discurs institucional.

Tribunal de Comptes: de l'observació a la correcció efectiva

El Tribunal de Comptes publica informes sobre el Govern, els comuns, les societats públiques i altres entitats, així com sobre el finançament de partits. La seva funció és fonamental per establir línies de revisió documentades. Una observació de fiscalització pot assenyalar insuficiències de control, criteris comptables, informació incompleta o altres incidències. En el manual no la convertirem, sense més prova, en delictes o apropiació. La pregunta democràtica immediata és si l'administració ha explicat l'observació, ha proposat mesures correctores i ha acreditat que s'han executat.

Cada observació tindrà una fitxa: òrgan fiscalitzat, exercici, paràgraf de l'informe, gravetat i naturalesa declarades pel mateix Tribunal, al·legacions, recomanació, termini, resposta i estat de correcció. La publicació d'un informe posterior haurà de permetre comprovar si el problema persisteix. Si el Govern o un comú anuncien que «s'ha subsanat tot», la cabina haurà de poder mostrar quines observacions s'han tancat i qui ho ha verificat. Sense un recompte complet, cap percentatge de correcció serà presentat com a total sectorial.

Qui pot controlar la informació pública?

La ciutadania no necessita ser advocada o interventora per fer una primera auditoria. Necessita una llista d'expedients, els criteris de selecció i el cost final comparat amb el contracte original. La **Llei 33/2021 de transparència** reconeix obligacions de publicitat activa i vies d'accés a informació pública. La pregunta d'un elector pot ser concreta: quins contractes s'han modificat més del 20% del seu import inicial en un exercici? Quins expedients no tenen documentació accessible? Quants projectes s'han rebut definitivament i encara no tenen ús públic?

La transparència exigeix alhora formats accessibles i protecció legítima de determinades dades. Quan una administració invoqui confidencialitat, ha de poder delimitar quin document o fragment està protegit i sota quina

base legal, i oferir la part no reservada que sigui possible. Una societat democràtica no hauria de demanar als ciutadans una confiança cega ni als proveïdors una exposició il·limitada dels seus secrets comercials: cal un mecanisme verificable que distingeixi els dos drets.

Fonts primàries del capítol 30

- Llei 14/2022 de contractació pública: [F0075]
- Llei 33/2021 de transparència: [F0331]
- Tribunal de Comptes, informes de fiscalització i memòries: [F0004]
- Dossiers 20, 25 i 34: projectes comunals, empreses públiques i finançament.
- Contractes, annexos, certificacions i actes de recepció: sol·licitud d'accés pendent per tancar els imports finals d'algunes fases.

La pregunta de fons: qui controla el controlador?

Al final, el contracte públic connecta la despesa amb la representació política. Una majoria de consellers i cònsols decideix, però qui revisa els expedients, quina informació arriba a l'oposició i què pot consultar el ciutadà? Els governs tenen marge legítim per definir prioritats; el control requereix que aquest marge es pugui examinar. No hi ha cap necessitat d'inventar trames per defensar la transparència. N'hi ha prou d'exigir dades completes, adjudicacions comparables i comptes que permetin reconstruir el resultat.

Fonts de contrast: Llei 14/2022 de contractació pública ([F0075]); Reglament del 4-02-2026 ([F0076]); edictes de Govern i del Comú d'Escaldes; expedients i informes del Tribunal de Comptes; dossiers 20 i 25 del projecte. Imports i modalitats d'algunes fases necessiten comprovació amb els expedients originals de contractació.

Prometre és gratis: auditoria dels programes

Investigació política i auditoria de programes 2019–2026 · tall:
19/10/2026

Autor i responsabilitat editorial: Josep Guirao · informacions.ad

1. La promesa, el Butlletí i la vida real

A Andorra les campanyes electorals solen presentar els programes com inventaris d'intencions, però l'auditoria pública exigeix un inventari de resultats. Els grans titulars del 2019 i del 2023 —habitatge digne, millors salaris, reforma democràtica, pensions, transparència, relació amb Europa — tenen un tret comú: és fàcil repetir-los durant la campanya i extraordinàriament difícil distingir, tres anys després, què s'ha realitzat i què només s'ha anunciat. Aquesta investigació renuncia al còmput cosmètic. Obrirem cada promesa com si fos un expedient: document original, data, titular de competència, acte formal, pressupost, execució i resultat ciutadà. Els partits no tenen tots el mateix poder; per això, tampoc no poden rebre la mateixa qualificació per no haver construït un pis o no haver aprovat una llei.

La promesa d'un govern s'ha d'avaluar per les actuacions que controla. La promesa de l'oposició, per la coherència entre el seu programa, les iniciatives formulades, les negociacions, el sentit del vot i les alternatives viables. Quan un acord necessita majoria parlamentària i la proposta és rebutjada, no és correcte escriure «no ha fet res». Però tampoc és correcte proclamar-la «promesa complerta» perquè existeix una roda de premsa o una proposició de llei registrada.

2. La metodologia: vuit fases, sense sumes tramposes

La classificació dels compromisos és **COMPROMÍS IDENTIFICAT, INICIATIVA PRESENTADA, LLEI O ACORD APROVAT, DOTACIÓ**

PRESSUPOSTÀRIA, ADJUDICAT, EXECUTAT / EN SERVEI, IMPACTE ACREDITAT i PENDENT / REBUTJAT / INTERROMPUT. No són esglaons automàticament successius en totes les polítiques. Una llei pot produir efecte sense despesa de capital; una infraestructura necessita recepció i servei. Un crèdit de 35 milions, una adjudicació i una mateixa factura no són tres realitzacions independents.

Per construir un percentatge de compliment polític, primer cal disposar d'un univers complet i reproduïble: totes les promeses literals de cada programa, identificadors únics, períodes i terminis, govern amb competència, graus i proves. Aquest univers no està encara tancat. No assignem aquí percentatges generals de compliment a DA, PS, Concòrdia, Liberals, Acció o Andorra Endavant. El 86,1% de portada només mesura el progrés de redacció dels 36 capítols.

3. Demòcrates i els seus aliats: la diferència entre política pública i balanç electoral

El programa general del 2023 de DA i els seus socis declarava l'habitatge una prioritat. Demòcrates havia anunciat superar 50 milions d'euros d'inversió en habitatge assequible. El 7 de maig del 2026 es van aprovar 35 milions addicionals per ampliar el parc públic (24 vots favorables, cap contrari i 3 abstencions). El juny, el Govern va comunicar que el parc públic arribaria aquell any a 266 pisos després de la incorporació a gestió dels 44 de Borda Nova I, però l'adjudicació d'aquests pisos tot just s'activava. També anunciava la projecció de prop de 500 habitatges després de les obres i un objectiu d'uns 650 si prosperaven noves adquisicions. **No s'han acreditat encara tots els pagaments necessaris per concloure la inversió prometuda ni 266 lliuraments de claus.** Una estimació de parc, una unitat cedida a gestió i una família allotjada són fets diferents.

Per al salari mínim, la candidatura de DA va prometre avançar fins al 60% del salari mitjà. El Govern va elevar el mínim a 1.568,67 euros mensuals l'1 de juliol del 2026. L'increment està documentat. Falta la comparació oficial

homogènia amb la mitjana salarial de referència i el termini exacte promès per atribuir l'etiqueta «complet». No és adequat comparar-lo amb el salari medià quan la promesa parla de mitjà.

El Govern també pot exhibir lleis i reformes reals. Però una llei d'habitatge que entra en vigor el 2027 no equival a un efecte econòmic ja observat el 2026. La Llei 11/2026 de lloguers 2027–2030 es va aprovar el 4 de juny per 16 vots a favor de DA i CC i 11 en contra de Concòrdia, PS i AE. S'ha de classificar com a **decisió legislativa executada i impacte pendent**, no com a mercat de lloguer ja resolt. Igualment, un projecte de llei de promoció privada d'habitatge presentat el 7 d'octubre no s'ha de registrar com una llei aprovada.

Fonts originals: [programa 2023 DA](#) (IF0014), [programes 2019 i 2023](#) (IF0332), [crèdit 35 M€](#) (IF0321), [Borda Nova I i parc 266](#) (IF0015), [salari mínim 2026](#) (IF0054), [Llei 11/2026](#) (IF0046).

4. El Partit Socialdemòcrata: alternatives de govern i feina parlamentària

La candidatura PS–SDP de 2023 proposava almenys 80 milions en quatre anys per a parc públic, un índex de preus, registres i reserves urbanístiques de 10–20% en determinats projectes. La candidatura no va formar govern i, per tant, seria erroni presentar aquests 80 milions com una despesa que tenia capacitat d'executar. El seu programa es pot sotmetre, això sí, a una prova de viabilitat: nombre potencial de pisos, sòl disponible, cost de promoció, fonts de finançament i calendari.

El 7 d'octubre de 2026, el grup Socialdemòcrata va registrar una proposició per regular les cooperatives d'habitatge en cessió d'ús, amb termini de criteri del Govern fins al 28 d'octubre. Està registrada, no aprovada. El 4 de juny, les sis reserves d'esmena socialdemòcrates al règim d'arrendaments van ser rebutjades i el grup va votar en contra del text final. Això és una activitat legislativa comprovable i un desenllaç diferent del compromís material d'habitatges lliurats. En pensions, la promesa de garantir una pensió mínima equivalent al salari mínim després de 37,5 anys cotitzats

requereix proposta articulada, memòria econòmica i contrast CASS. Tampoc no es pot imputar al PS la no execució directa per no haver governat.

Fonts: [programa PS–SDP 2023](#) ([F0170]), [registre d'iniciatives 07/10/2026](#) ([F0172]), [votació 04/06/2026](#) ([F0046]).

5. Concòrdia: propostes formals rebutjades i obligacions a les administracions on governa

Concòrdia va prometre revisar el mecanisme electoral parroquial, una política restrictiva temporal sobre certes inversions immobiliàries estrangeres, instruments de governança i una posició específica sobre l'acord amb la UE. La reforma de candidatures unipersonals parroquials va ser rebutjada el 19 de març de 2026 per 17 vots a 11. Un vot negatiu de la majoria no converteix en inexistent la iniciativa, però sí n'impedeix el compliment legislatiu. La seva proposta sobre transparència de societats públiques i parapúbliques va ser registrada el 7 d'octubre: és una nova iniciativa, pendent de criteri del Govern, no una llei vigent.

El fet que Concòrdia participi en coalicions comunals obliga també a obrir el capítol de la gestió. El govern d'Enclar, a Andorra la Vella, integra actors de Concòrdia, PS, Som Veïns i independents. Al programa Reviu hi ha una acció creada i una primera adjudicació de rehabilitació documentada el 2026; el nombre de pisos acabats i ocupats exigeix confirmació. El projecte Terra Vella de 40–50 habitatges, impulsat durant el mandat, va quedar interromput després de la retirada de l'operador privat el 9 d'octubre de 2026. No és una promesa electoral de Concòrdia individualment ni un resultat atribuïble exclusivament a una sola organització: és una decisió i un resultat de la majoria comunal d'Enclar.

Fonts: programa Concòrdia ([F0180]), reforma electoral rebutjada ([F0013]), proposició transparència 07/10/2026 ([F0333]). Vegeu també el capítol 23 i matriu de seguiment d'Enclar.

6. Andorra Endavant: diferenciar la iniciativa pròpia dels resultats provocats per altres

El programa de 2023 d'Andorra Endavant defensava consultes, llistes més obertes, modificacions en nacionalitat, controls sobre activitat econòmica i oposició al projecte Grifols d'Ordino. La iniciativa electoral concreta que Concòrdia va portar a votació el 19 de març no era idèntica al model defensat per AE: que AE hi votés a favor no converteix la iniciativa en un projecte d'autoria seva ni prova que la seva proposta específica s'hagi aprovat.

El 25 de juliol de 2024 el Govern i Grifols van anunciar de mutu acord que no continuaria el centre d'investigació projectat. El desenllaç coincideix amb l'objectiu programàtic d'AE d'aturar-lo, però la decisió anunciada fou del Govern i de l'empresa i no acreditava causalitat atribuïble exclusivament al partit. El debat de la nacionalitat tampoc no es pot reduir a proclames: la Llei 8/2026 es va aprovar, però no va implantar els referèndums promesos ni la doble nacionalitat en els termes que alguns programes reclamaven. Cal auditar iniciatives, esmenes i votacions exactes.

Fonts: [programa temàtic AE](#) (IF0191), [acord Govern-Grifols](#) (IF0198), [tramitació nacionalitat 2026](#) (IF0334).

7. Acció i Liberals: els compromisos que canvien de mans amb les coalicions

Acció va defensar el 2023 un salari mínim de 1.400 euros, un règim de nacionalitat de 15 anys en determinats termes, una taxa sobre segones residències destinada a habitatge públic i altres reformes. El salari mínim nacional va superar els 1.400 euros el 2026; **l'objectiu quantitatiu existeix a la realitat**, però no hi ha prova que sigui atribuïble a l'actuació específica d'Acció. La reforma de nacionalitat de 2026 no va reduir a 15 anys el requisit ordinari general. La taxa específica sobre segones residències no pot donar-se per complerta perquè existeixi un impost

diferent sobre inversió estrangera immobiliària. Cal separar cada formulació.

El programa i les responsabilitats liberals de 2019 mostren una altra realitat: Andorra va esdevenir membre del FMI el 16 d'octubre de 2020, una fita verificable d'aquella etapa. La legislació de transparència del 2021 i la taxa turística del 2022 també són reformes normatives reals, sense que s'hagi de repartir automàticament tota l'autoria al partit Liberals o confondre entrada en vigor amb resultats de servei. Per atribuir un compliment a un programa cal recuperar compromís literal, acord de coalició i expedient legislatiu.

Fonts: [programa Acció](#) ((F0162)), [comunicat oficial salari mínim](#) ((F0054)), [FMI, adhesió 2020](#) ((F0335)). Dossiers 14 i 15 de la sèrie.

8. Governos comunals: el mateix examen per a l'oposició que mana a la parròquia

Una comparació que només investiga DA mentre dona per bones les promeses dels governs comunals alternatius seria una auditoria incompleta. A Escaldes-Engordany, Consens va culminar el Projecte Caldes i el va inaugurar el setembre de 2025: es tracta d'una actuació real, encara que el cost final i l'impacte necessitin examen. Els 34 habitatges previstos al Pessebre 60 continuaven pendents de prova d'entrega efectiva a 19 d'octubre de 2026. En el mateix edifici es va publicar una adjudicació directa complementària per als locals de planta baixa de 459.979,12 euros amb IGI, que tampoc no equival a pisos acabats.

A Sant Julià, el govern de Desperta Laurèdia exigeix la mateixa vigilància sobre Naturland, aportacions, patrimoni, obra pública i calendari d'habitatge. A Encamp, la concessió de SAETDE té compromisos futurs d'inversió de gran volum que no es poden comptar com a diners gastats el dia de la signatura. A cada Comú, la mateixa calculadora: compromís, pressupost, adjudicació, pagament i resultat social.

Fonts: dossiers comunals 19–25 i registres d'expedients i actes citats en els seus annexos.

9. La taula de compromisos contrastats

Una mostra contrastada de vint compromisos o actuacions inclou DA i els seus aliats, PS–SDP, Concòrdia, Andorra Endavant, Acció, Liberals i diverses coalicions comunals. No és una mostra aleatòria ni exhaustiva, i les competències dels actors són diferents: per això no permet construir un rànquing percentual fiable. Cal distingir una promesa literal, una iniciativa registrada, una llei aprovada, l'execució material i un resultat social només coincident.

El codi de resultat també diferenciarà tres sentits de «compliment»: (1) *material*: la mesura o servei existeix; (2) *institucional*: una llei o acord s'ha aprovat; (3) *activitat política*: el partit ha presentat o defensat una iniciativa. Només el primer i segon constitueixen execució institucional, i la seva autoria política requereix prova. Els resultats rebutjats no són una falta d'activitat parlamentària, però sí una proposta no convertida en llei.

10. El balanç que hauria d'exigir el país

Cada formació hauria de publicar, almenys una vegada l'any, un document amb totes les promeses numerades del programa, el compromís literal, l'estat, l'acció executada, els pressupostos i pagaments vinculats, la data, la font primària i una explicació dels canvis d'orientació. La mateixa obligació de rendició de comptes hauria d'assolir les coalicions, per impedir que els seus membres s'atribueixin individualment les victòries del conjunt i s'espolsin els fracassos compartits.

Les onze preguntes oficials annexes permeten reclamar les dades a Govern, Consell General, comuns, CASS, INH i partits. Una dada en blanc no es converteix en zero; un programa sense còpia original íntegra no pot donar lloc a un percentatge de compliment verificat. L'objectiu de l'capítol 36 serà lliurar un balanç definitiu de promeses auditables, documentades i pendants, amb dates i possibilitat de rectificació.

11. Conclusió editorial

Una promesa electoral no s'esborra perquè el partit hagi aconseguit els escons que buscava. És al contrari: en aquell moment neix el deute polític amb els ciutadans. L'any 2019 els partits van explicar què farien. El 2023 van tornar a explicar què farien. El 2026 els toca mostrar què han fet, què han bloquejat, què han ajornat i quant ha costat cada decisió. El Govern no pot presentar crèdits com si fossin claus entregades. L'oposició no pot presentar mocions com si fossin obres inaugurades. Els comuns no poden presentar projectes que han quedat sense operador com si fossin serveis en funcionament.

«Si prometre és gratis, la factura la paga qui espera. L'elector no necessita un altre eslògan: necessita un inventari, un calendari, les liquidacions i els resultats. I, sobretot, necessita saber qui tornarà a demanar-li el vot sense haver retut comptes de l'anterior.»

...

Referències pròpies de la sèrie: capítols 14–18, 23–26; programa general DA 2019 i 2023, programa PS–SDP 2023, Concòrdia 2023, Acció 2023, Andorra Endavant 2023; actes i publicacions oficials de Consell General i Govern entre 2019 i 19/10/2026. Material en curs: auditoria integral de totes les promeses i pagaments; dades d'impacte social individualitzat anonimitzat; votacions nominals i convenis de coalició complets.

L'acord amb Europa i el futur democràtic

Josep Guirao · informacions.ad · Dades fins al 19 d'octubre del 2026.

1. El dia de la signatura, el dia de les preguntes

El 19 d'octubre de 2026 Xavier Espot ha signat a Brussel·les l'Acord d'associació d'Andorra i San Marino amb la Unió Europea. La representació oficial de la Comissió Europea a Barcelona ho ha confirmat i la mateixa Comissió ha publicat l'enregistrament de la cerimònia. No és una possibilitat futura: la **signatura s'ha produït avui**. Tampoc no és la ratificació, l'entrada en vigor ni l'aplicació general del text. El procediment va començar amb les directives del Consell de 2014, les negociacions des del 2015 i el tancament del text al desembre del 2023; el Consell de la UE va autoritzar la signatura el 16 de juliol de 2026.

És precisament la separació entre **negociar, signar, ratificar, sotmetre a consulta, aplicar provisionalment i entrar en vigor** allò que els ciutadans han de poder controlar. La política té la temptació de presentar cada fita com una victòria irreversible i, quan arriba l'hora de preguntar als electors, argumentar que cal donar seguretat al procés. La seguretat institucional importa, però no pot substituir el calendari transparent d'una decisió anunciada fa anys com a objecte de referèndum.

Fonts: [\[F0336\]](#) ; [\[F0337\]](#) ; [\[F0103\]](#) .

2. La cronologia verificable

- **Desembre 2014:** directives de negociació adoptades pel Consell de la UE.
- **2015:** inici de les negociacions de l'Acord d'associació.
- **Desembre 2023:** conclusió de les negociacions amb Andorra i San Marino.

- **26/04/2024:** proposta de les decisions europees de signatura i conclusió.
- **15/07/2026:** el Coreper dona llum verda i qualifica l'acord de naturalesa mixta.
- **16/07/2026:** el Consell de la UE autoritza la signatura i l'aplicació provisional en les condicions procedents.
- **14/10/2026:** el Govern andorrà aprova internament la signatura.
- **19/10/2026:** signatura a Brussel·les; queda pendent el consentiment del Parlament Europeu i el procés intern andorrà. Segons les declaracions polítiques del dia, s'espera que el referèndum es faci després de les pròximes eleccions generals; **no consta convocada una data.**

Fons: [\[F0102\]](#) ; [\[F0338\]](#) ; [\[F0103\]](#) ; [\[F0339\]](#) .

3. La ratificació: els 16 escons de la majoria no són 19

El Govern detalla que, després de la signatura i el consentiment del Parlament Europeu, s'ha previst un referèndum i, **si el resultat és favorable**, la ratificació pel Consell General amb una majoria qualificada de **dos terços dels 28 consellers**. Matemàticament, calen **19 escons**. La majoria del bloc governamental d'aquesta legislatura disposa de **16 dels 28 escons**: per si sola no arriba al llindar; en necessitaria almenys tres més, o una altra combinació equivalent de vots favorables. No és el mateix una majoria absoluta de 15 que una qualificada de 19.

Això és una bona notícia per al control institucional: la majoria ordinària no basta. Però la futura ratificació parlamentària tampoc no supleix l'explicació pública de les obligacions concretes ni el resultat de la consulta.

El Govern havia descrit el futur referèndum com a **consultiu**, alhora que promet sotmetre el text al Consell només si el resultat és favorable. La representació de la Comissió Europea a Barcelona parla el 19/10 de **referèndum vinculant**. Aquesta diferència terminològica obliga a obtenir l'instrument jurídic exacte de convocatòria, el valor legal dels resultats i el

compromís formal d'acatament, sense deduir una contradicció constitucional a partir de dos comunicats.

Fonts: [\[F0102\]](#) ; [\[F0336\]](#) .

4. El calendari del referèndum és polític

El 14 de juliol de 2026, el Consell General va rebutjar dues resolucions per consultar abans la ciutadania:

Proposta	A favor	En contra	Abstencions
Andorra Endavant: convocar un referèndum	2	16	8
Concòrdia: garantir el referèndum en el moment que defensava	7	16	3

En ambdós casos, la majoria de Demòcrates i Ciutadans Compromesos va votar en contra. El PS es va abstenir en totes dues; Concòrdia es va abstenir en la iniciativa d'Andorra Endavant però va votar la pròpia, recolzada també per AE. Aquest detall impedeix reduir l'oposició a un bloc amb un únic calendari. El Govern no s'ha pronunciat contra tot referèndum: discrepa de l'ordre i del moment en què s'ha de convocar.

El 14 d'octubre, Concòrdia va donar suport a la concentració convocada per al dia de la signatura per reclamar una consulta abans del compromís formal. La USd'A i altres entitats també van fer pública la convocatòria. A la data de tall no donem per acreditades la participació final ni el nombre d'assistents a la mobilització.

Fonts: [\[F0034\]](#) ; [\[F0340\]](#) .

5. Què pensa la població? L'enquesta que obliga a millorar la informació

El baròmetre polític d'Andorra Recerca + Innovació de primavera 2026, presentat l'1 de juny, va comptar amb **802 entrevistats**, 403 a persones de nacionalitat andorrana i 399 a persones de nacionalitat no andorrana. El comunicat registra un **33,4% favorable**, **46,4% contrari**, **15,5% indecís**, **3% vot en blanc** i **1,5% sense resposta** davant un hipotètic referèndum. Més del 65% declarava sentir-se poc o gens informat sobre el text.

No s'han d'atribuir automàticament aquests percentatges a la totalitat del **cens electoral**, perquè la mostra inclou població no andorrana i cal llegir la base específica de cada taula de l'informe complet. La pregunta pública crucial és doble: què pensen els electors amb dret de vot, i què pensen els residents que viuran els efectes però no votaran? El web oficial d'AndorraUE afirma expressament que només votaran els andorrans amb dret de sufragi.

Fonts: [\[F0341\]](#) ; [\[F0342\]](#) .

6. Què ofereix l'acord i quines obligacionsobre?

Accés al mercat interior. El Consell i la Comissió destaquen la participació en un mercat interior ampliat sota condicions comunes de competència i normativa. Hi ha oportunitats de circulació, activitat empresarial i seguretat jurídica. Però una oportunitat no és una predicció de creixement net, ni tots els sectors tenen la mateixa capacitat d'aprofitar-la. Cal modelitzar per separat serveis, indústria, comerç, negocis digitals, professions regulades i consumidors.

Sector financer. L'obertura als serveis financers és gradual i condicionada a una revisió independent dels marcs regulador i supervisor. El Govern i l'FMI han assenyalat una transició de fins a quinze anys. La transició no significa que el 2026 els bancs andorrans ja operin automàticament amb plena llibertat en tota la UE. Cal auditar el calendari, els costos regulatoris, la competència i la protecció del dipositant.

Immigració i residència. El web institucional defensa un sistema particular de quotes de residència per a nacionals comunitaris, amb un període inicial d'adaptació de dos anys després de l'entrada en vigor i revisió cada deu anys. Una comunicació de 2025 calculava una quota de 368 noves autoritzacions laborals si la fórmula hagués estat aplicada al 2023; l'altre exemple oficial sobre categories diferents parlava de 354. Les bases de càlcul no s'han d'intercanviar ni presentar com a quotes aprovades per al 2027. Cal confrontar el text jurídic consolidat amb totes les categories, el reagrupament familiar i les excepcions.

Habitatge. La Comissió ha confirmat la possibilitat d'adaptació per limitar compra d'immobles de no residents, però l'oficina andorrana va explicar el febrer del 2025 que **caldria modificar primer la llei nacional i obtenir aprovació del futur Comitè Mixt**. Una possibilitat d'excepció futura no equival a una salvaguarda immobiliària ja desplegada. L'efecte sobre el preu de l'habitatge exigeix estimacions, no eslògans.

Fiscalitat. El Govern sosté que l'acord no obliga a elevar els tipus fiscals andorrans; l'harmonització del mercat interior i el compliment de normativa sectorial no són idèntics a l'adopció automàtica dels tipus d'IRPF o d'IVA de França i Espanya. Això no exonera de quantificar els costos públics d'implementació, els canvis de supervisió i l'impacte de competència.

Drets laborals, salut, educació i medi ambient. La cooperació i l'alineament normatiu poden aportar drets i oportunitats, especialment per a estudiants i treballadors, però cal un annex aplicable per saber quina norma s'aplica, des de quan i amb quin mecanisme d'execució.

Fons: [\[F0103\]](#) ; [\[F0336\]](#) ; [\[F0343\]](#) ; [\[F0342\]](#) ; [\[F0344\]](#) ; [\[F0345\]](#) .

7. Què defensava cada força política? Programa contra actuació

Demòcrates i Ciutadans Compromesos. El Govern i la majoria han impulsat el text i la signatura. Tenen l'autoria i responsabilitat executives de les negociacions més recents i del calendari de consulta; al juliol

votaren contra les dues resolucions opositors sobre el moment del referèndum. Això no equival a afirmar que rebutgen qualsevol referèndum: es comprometen a celebrar-lo després del consentiment europeu.

PS i Progressistes-SDP. El programa conjunt de 2023 defensava una associació estable i aprofundir els vincles europeus. El PS manté suport a l'acord i defensa que la consulta tingui lloc durant aquesta legislatura; en la votació concreta del juliol es va abstenir en les dues resolucions de l'oposició. Cal obtenir el motiu exacte de les abstencions, la participació en el Pacte d'Estat i la proposta de calendari jurídicament viable que defensa.

Concòrdia. El programa 2023, punts 327–329, reclamava alentir el procés, no signar sense convenciment clar dels beneficis i fer un referèndum **abans de signar la versió final**. El 14 de juliol i el 14 d'octubre de 2026 va mantenir aquesta exigència. La signatura del 19/10 és contrària al calendari que proposava. No s'ha d'atribuir a Concòrdia un rebuig absolut a tota mena de relació amb la UE: diferencia els termes i les condicions de l'acord.

Andorra Endavant. Va demanar consulta dins la legislatura, va presentar una resolució pròpia el 14/07 (només dos vots favorables, vuit abstencions i setze contraris) i va votar a favor de la proposta de Concòrdia sobre consulta. Cal distingir oposició al calendari, oposició a determinats continguts i el seu posicionament final respecte al text signat; encara no hem verificat una votació final de ratificació, que no s'ha produït.

Liberals, Acció i altres forces. Han tingut presència en espais de negociació i en acords de govern o programàtics d'etapes anteriors. La seva posició exacta del 19/10 i els compromisos de 2019/2023 necessiten inventari literal de manifestos i declaracions abans d'atribuir suport incondicional o oposició. Evitar confondre un membre del Pacte d'Estat amb el partit que subscriu cada clàusula de l'acord.

Fonts: [\[F0170\]](#) ; [\[F0346\]](#) ; [\[F0180\]](#) ; [\[F0340\]](#) ; [\[F0034\]](#) ; [\[F0102\]](#) .

8. El «multiplicador del poder»: la distància entre poder signar i poder ratificar

Les generals de 2023 van donar al bloc DA i aliats **16 dels 28 consellers (57,14% dels escons)**, una majoria capaç de sostenir el Govern. Això li permet dirigir negociacions i signar el text amb les autoritzacions institucionals pertinents. Però la ratificació interna anunciada requereix **19 de 28**, el 67,86% dels escons. La diferència és de tres consellers. És un exemple especialment net de com **majoria de govern, majoria de ratificació i majoria en referèndum** són tres coses distintes.

No és rigorós calcular que els 16 representen directament el 57,14% dels votants: són percentatges d'escons, i el sistema combina paperetes nacionals i parroquials. Les comparatives de suport sobre cens que hem elaborat als capítols previs s'aplicaran també a aquest cas, amb els denominadors electorals correctes i sense inventar representació dels residents que no poden votar.

9. L'acord mixt i el risc de presentar com a fet un procés que encara no ha acabat

El Coreper i el Consell de la UE han tractat l'acord com a **mixt**, amb implicació dels vint-i-set estats membres de la UE. Això pot comportar itineraris de ratificació diferents i un calendari llarg. Una possible aplicació provisional dependrà dels requisits jurídics aplicables a cada part; **no afirmem que estigui en vigor o que s'apliqui avui a Andorra.**

La pregunta central és com encaixaran la decisió de l'electorat andorrà, la ratificació qualificada interna, les signatures i ratificacions europees, i qualsevol aplicació provisional. Reclamem un esquema jurídic del Govern que detalli els supòsits de resultat positiu i negatiu.

10. Els documents que cal publicar per poder decidir

185. Text definitiu signat, amb tots els protocols, annexos, declaracions i versions lingüístiques publicables.

186. Taula comparativa dels compromisos adoptats per Andorra i les adaptacions específiques negociades.
187. Dictamen jurídic sobre la consulta, valor vinculant o consultiu, convocatòria i efectes del «no».
188. Calendari detallat del Parlament Europeu, ratificacions de cada estat i eventual aplicació provisional.
189. Cost anual de transposició normativa per ministeri, regulador i comú; estimacions plurianuals.
190. Impacte de l'acord sobre habitatge, contractació, professionals, mercat de treball i serveis públics.
191. Efecte distributiu dels guanys i costos: empreses petites, bancs, treballadors, estudiants, residents sense vot i pensionistes.
192. Avaluació de l'accés dels andorrans al mercat europeu i de la competència entrant.
193. Base metodològica de les enquestes sobre intenció de vot: electorat nacional separat del conjunt de residents.
194. Convenis, informes i actes del Pacte d'Estat, amb dates de comunicació i valoració d'alternatives.

11. Conclusió

«Avui, 19 d'octubre de 2026, Espot ha signat un acord que el Govern presenta com una oportunitat històrica per a Andorra. Pot ser una oportunitat real, però l'oportunitat no demostra per si mateixa que el país estigui preparat per repartir-ne els beneficis ni per assumir-ne el cost. El text està signat; la ciutadania encara no l'ha votat. El 65% dels enquestats declara saber-ne poc o gens i una part important de la població afectada no tindrà vot. El Govern té setze consellers i necessita dinou per ratificar. Entre la fotografia de Brussel·les i la decisió que canviarà la vida del país hi ha un espai que no s'hauria d'omplir amb propaganda, sinó amb dades, contrapesos i dret a preguntar. Si tot és tan favorable, per què no publicar també el cost, els riscos i el calendari complet abans de reclamar confiança?»

...

Mètode de publicació: llenguatge contundent, atribució de cada decisió a l'actor competent, separació entre signatura i efectes jurídics, i entre prometre, votar, ratificar i executar. La signatura del 19/10 està acreditada; la ratificació i el resultat del referèndum romanen oberts.

Les aliances del poder: ideologia i votacions

Dades fins al 19 d'octubre del 2026.

1. L'acord que ningú vota a la mateixa papereta

A Andorra es voten candidatures, però els pactes poden començar abans de les eleccions, modificar-se després de la constitució de les corporacions o expressar-se en cada votació parlamentària. La configuració electoral premia les candidatures territorials que saben aglutinar suports. El fet decisiu és que les aliances de partits no són la mateixa cosa que les majories ocasionals d'un debat legislatiu. Per entendre qui governa cal identificar la candidatura presentada, els seus components, el nombre de vots, les responsabilitats de govern i la conducta dels electes després de l'escrutini.

No utilitzarem el mot «aliança» de manera indiscriminada. Distinguirem sis categories: **coalició electoral registrada; pacte de govern; pertinença a grup parlamentari; resolució transaccionada; vot coincident puntual; declaració d'intenció d'un pacte futur**. Ni una votació compartida acredita una coalició ni una proximitat ideològica acredita relacions orgàniques amb formacions estrangeres.

2. El bloc governamental 2023 i els seus multiplicadors

L'escrutini oficial de les eleccions generals del 2 d'abril de 2023 informa de **6.262 vots** per a la llista nacional **Demòcrates + Ciutadans Compromesos + Acció Comunal d'Ordino + Units per al Progrés + Independents**, equivalent al **32,66% dels 19.172 vots a candidatures nacionals**. Els **29.958 electors censats** inclouen persones que no van votar; els 6.262 vots representen el **20,90% del cens**. El conjunt electoral va obtenir **16/28 escons (57,14%)**: cinc de llista nacional i onze en les circumscripcions territorials, segons la classificació electoral oficial. La relació de la quota

total d'escons amb la quota nacional de vot és **×1,75**. La relació amb la quota de suport sobre tot el cens és **×2,73**. Aquest segon indicador també reflecteix l'abstenció. Cap dels dos és un recompte alternatiu d'escons, perquè les paperetes nacional i parroquial són diferents.

Acció, que tenia una llista nacional pròpia (805 vots, 4,20%, sense escó nacional), va aconseguir **un escó territorial** dins la candidatura conjunta **Demòcrates + Acció + Independents** d'Escaldes. És necessari preservar tant els 16 escons de l'aliança electoral nacional descrita pel Govern com l'escó diferenciatiu d'Acció per evitar adjudicar a un sol partit tots els vots de les candidatures amb socis.

Font primària: [\[F0001\]](#)

3. El 2-0 parroquial i els costos de competir dividits

La candidatura nacional de Concòrdia va reunir **4.109 vots, 21,43%** i va aconseguir tres escons nacionals. La candidatura territorial **Concòrdia + Desperta Laurèdia** a Sant Julià de Lòria va reunir **1.130 vots, 40,06% de les candidatures parroquials**, i va rebre els dos escons territorials. La coalició va arribar, així, a **cinc escons totals**, però no se li poden atribuir tots els vots de Sant Julià com si fossin exclusivament de la candidatura nacional de Concòrdia.

PS-SDP+ va sumar **4.036 vots nacionals, 21,05%**, pràcticament igual que Concòrdia, però va quedar en tres escons nacionals, sense representació territorial. Andorra Endavant va aconseguir **3.067 vots nacionals, 16,00%**, també tres escons. Liberals d'Andorra, amb **893 vots nacionals, 4,66%**, no va obtenir escó propi, tot i concórrer en candidatures territorials conjuntes. El cost electoral de competir amb candidatures diverses es veu especialment a Sant Julià, on el 59,94% dels vots a altres candidatures no va obtenir representació territorial, mentre la llista guanyadora obtingué els dos escons. Aquesta regla també ha beneficiat formacions opositores; no és patrimoni d'un sol partit.

Font primària: [\[F0001\]](#)

4. Les set parròquies, les set variants del pacte

Les eleccions comunals del **17 de desembre de 2023** s'han de comparar segons els escons efectivament elegits a cada parròquia; no tots els comuns tenen dotze consellers. **Càlculs sobre els resultats oficials:**

Parròquia	Candidatura guanyadora 2023	Vots	% candidatures	Escons	Suport / cens	Multiplicador escons / suport cens
Canillo	DA + independents, única llista	432	100,00%	10/10	35,41%	×2,82
Encamp	Units per al Progrés + DA + independents	1.403	68,24%	10/12	31,60%	×2,64
Ordino	Acció Comunal d'Ordino + DA + independents + SDP	646	55,64%	8/10	33,18%	×2,41
La Massana	CC + DA + independents	1.113	58,73%	10/12	31,33%	×2,66
Andorra la Vella	Enclar (Concòrdia + PS + Som Veïns + independents)	1.989	52,47%	9/12	22,64%	×3,31
Sant Julià	Desperta Laurèdia	1.357	53,26%	9/12	29,77%	×2,52

Escaldes	Consens per Escaldes	1.606	51,49%	9/12	27,23%	×2,75
----------	----------------------------	-------	--------	------	--------	-------

La dada de Canillo és una candidatura única i el 100% dels vots a candidatures exclou paperetes en blanc. **No significa unanimitat del cens.** En tots els casos, el multiplicador editorial compara la fracció d'escons amb el nombre de vots a la llista dividit pel cens; no incorpora persones residents que no tenen dret a vot.

Fonts: [\[F0108\]](#) ; [\[F0347\]](#) ; [\[F0348\]](#)

5. SDP, el canvi de socis que va trencar l'aliança nacional

Les generals de 2023 van veure una coalició **PS–Progressistes SDP+**. En les comunals de desembre, Progressistes SDP va anar en candidatures amb Demòcrates a **Ordino, Andorra la Vella i Escaldes-Engordany**. La segona llista es va imposar a Ordino, mentre que a Andorra la Vella va perdre contra Enclar i a Escaldes contra Consens. El **18/12/2023**, el PS va comunicar que donava per trencat el pacte de les generals amb SDP, atribuint-ho a la pèrdua de confiança pels pactes comunals amb DA. És el cas més clar que impedeix parlar de PS i SDP com un bloc estable al llarg de tot el període 2023–2026.

Fonts: [\[F0108\]](#) ; [\[F0349\]](#) ; [\[F0350\]](#)

6. Enclar i Consens: l'oposició governant i l'aliança que es fractura

Enclar és una coalició comunal d'Andorra la Vella duta a terme per **Concòrdia, PS, Som Veïns i persones independents**, segons el lloc oficial de Concòrdia. Guanyà amb **1.989 vots i 9 de 12 escons**. Aquest fet obliga a examinar les decisions dels comuns dirigits per l'oposició amb la mateixa exigència aplicada al Govern de DA. El programa Reviu, les promocions d'habitatge i les obres executades són fets de govern, no meres propostes d'oposició. Font: [\[F0348\]](#)

Consens per Escaldes, liderat per Rosa Gili i Quim Dolsa, reunia progressistes i independents. Va guanyar amb **1.606 vots i nou escons**. El **14/11/2025**, el PS va anunciar el trencament polític amb la majoria mentre Concòrdia va defensar que hi continuaria. La decisió orgànica d'un partit no priva automàticament un conseller del seu escó: per reconstruir la majoria de cada ple cal consultar les actes de votació i les adscripcions individuals, no limitar-se a repetir la composició de la coalició el 2023.

Fonts: [\[F0108\]](#) ; [\[F0289\]](#)

7. Liberals i Acció: fragmentació, acostament i projecte de plataforma

Acció es va presentar a les generals de 2023 amb llista pròpia i pactes territorials; Liberals també va presentar candidatura nacional diferenciada i pactes territorials. El novembre de **2025**, Liberals va ratificar una col·laboració política amb **Ciutadans Compromesos** i una aproximació amb **Acció**, orientades a una possible plataforma electoral. Al gener de **2026**, representants d'Acció explicaven que estaven centrats a elaborar el programa conjunt amb Liberals i que encara no negociaven totes les possibles aliances. **Pacte polític anunciat i projecte de candidatura futura no equivalen a una llista electoral formalment registrada.**

Fonts: [\[F0160\]](#) ; [\[F0351\]](#)

8. El patró més contundent: l'oposició no vota sempre com un sol bloc

Les resolucions parlamentàries del **14 de juliol de 2026** ofereixen un laboratori de coincidències:

- **Mecanisme de poder adquisitiu salarial (PS):** a favor PS + Concòrdia + AE (10); en contra DA + CC (16). No s'aprovà.
- **Estudi de viabilitat de reducció de la jornada (PS):** a favor PS + AE (6); en contra DA + CC + Concòrdia (20). No s'aprovà.
- **Detecció d'immigració irregular (AE):** a favor Concòrdia + AE (9); en contra DA + CC + PS (17). No s'aprovà.

- **Reduir l'IRPF de la classe mitjana (AE):** a favor PS + Concòrdia + AE (10); en contra DA + CC (16). No s'aprovà.
- **Conveni internacional de drets de treballadors migrants (transacció PS-DA):** a favor DA + CC + PS + Concòrdia (22); en contra AE (2). S'aprovà.
- **Modernització amb IA (AE):** a favor DA + CC + Concòrdia + AE (23); abstenció PS (3). S'aprovà.
- **Referèndum UE (AE):** 2 a favor, 16 en contra, 8 abstencions (Concòrdia i PS). No s'aprovà.
- **Referèndum UE (Concòrdia):** 7 a favor, 16 en contra, 3 abstencions (PS). No s'aprovà.
- **Portal administratiu únic:** acord transaccionat Concòrdia-DA, aprovat per assentiment.
- **Mesures d'acompanyament habitatge:** DA-CC presenten transaccional, 23 a favor i 3 abstencions PS.

Els totals van variant perquè no sempre votaren els 28 consellers en aquella sessió. El registre oficial informa que de **35 propostes**, una fou retirada, vuit transaccionades, **10 aprovades i 24 rebutjades**. No es pot dividir les 10 aprovades per les 35 presentades i presentar aquesta ràtio com a percentatge d'èxit dels grups sense distingir autoria, retirades, negociació i objectius finals.

Font oficial essencial: [\[F0034\]](#)

9. La reforma electoral del 19 de març: una coincidència de l'oposició sense fusió ideològica

Concòrdia va impulsar la presa en consideració d'una reforma de les candidatures parroquials cap a fórmules unipersonals: **11 a favor (Concòrdia, PS i Andorra Endavant), 17 en contra (DA i CC)**. Això no significa que AE adoptés en tots els seus extrems el model proposat per Concòrdia; el seu programa també defensava la influència directa dels electors en les llistes, amb diferències sobre el disseny. Cal conservar els textos de cada proposta i comparar-los per separat.

Font oficial: [\[F0013\]](#)

10. La gran excepció que desmenteix les caricatures: acord sobre pressupost i discòrdia sobre lloguers

El 7/05/2026, l'aprovació de **35 milions per a habitatge i 5 per a l'hospital** va rebre **24 vots favorables** de DA, CC, PS i Concòrdia, sense cap vot contrari i amb **tres abstencions d'AE**. El 4/06/2026, en canvi, la llei de règim dels lloguers 2027–2030 fou aprovada per **16 vots de DA i CC** contra **11 de PS, Concòrdia i AE**, sense abstencions. Una coincidència en el finançament no comporta suport al model de regulació dels lloguers.

Fonts: [\[F0321\]](#) ; [\[F0046\]](#)

11. Classificació per eixos, no per insult polític

Un mapa ideològic útil ha de tenir diverses dimensions i limitar-se a proposicions i conductes demostrades:

195. **Fiscalitat i despesa pública:** DA–CC defensen continuïtat i competitivitat del model fiscal; PS proposa més progressivitat; Concòrdia proposa actuar sobre exempcions i l'habitatge; AE defensa rebaixes de determinats impostos. Però al juliol 2026 PS + Concòrdia + AE coincideixen en la rebaixa de l'IRPF de classe mitjana.
196. **Treball i protecció social:** PS defensa la revisió de salaris i pensions i estudiar jornada reduïda; AE s'uneix a aquestes dues votacions; Concòrdia s'oposa a la iniciativa concreta de jornada reduïda.
197. **Immigració, drets i relacions internacionals:** AE vota a favor d'una resolució sobre detecció d'immigració irregular amb Concòrdia, però contra la resolució PS–DA sobre la convenció de treballadors migrants. No pot transformar-se aquesta coincidència o discrepància en una atribució automàtica d'etiquetes extremes ni en filiació internacional.
198. **Sobirania i UE:** diferències en els calendaris de referèndum no equivalen necessàriament a suport o oposició idèntics al contingut de l'acord. Conservar les dates de cada vot.

199. Qualitat democràtica: la reforma electoral mostra una divisió DA–CC contra PS + Concòrdia + AE; les transaccions de transparència i administració mostren aliances transversals.

Les etiquetes esquerra, dreta, liberal, conservador, sobiranista o progressista s'han d'atribuir quan siguin autodefinicions formals, posicions programàtiques identificables o interpretacions explicitades com a tals. **No consta aquí prova documental d'una afiliació orgànica formal d'AE a Vox, RN o AfD.** L'afirmació requeriria registres d'afiliació o actes verificables.

12. Quin és el pacte que guanyarà el 2027? Encara no és una dada

A setembre de 2026, Concòrdia va anunciar la voluntat de teixir una coalició progressista territorial en futures eleccions, incloent possibilitats de pactes amb PS, altres grups i independents. A novembre de 2025, Liberals es plantejava una futura plataforma amb Acció i CC. Són intencions o negociacions, **no resultats electorals**, ni autoritzen a descriure una coalició nacional futura com si hagués estat registrada.

Fonts contextuais: [\[F0352\]](#) ; [\[F0160\]](#)

13. Descompondre la política en cinc preguntes verificables

A cada partit i a cada coalició cal demanar: **(1)** pacte electoral o de govern íntegre, signants i durada; **(2)** programa compartit, dissensos i repartiment de responsabilitats; **(3)** finançament de campanya i del personal; **(4)** divergències de vot, abstencions i canvis d'adscripció; **(5)** retiment de comptes a l'elector davant pactes nous o trencaments. Un mateix nom de coalició pot reunir filiacions canviants, però són les actes i la composició orgànica les que ho acrediten.

14. Les preguntes que encara no tenen resposta

- Quins acords escrits van establir DA–CC–ACO–UP, Acció–DA i Liberals–CC–Acció, i quines responsabilitats concretes van assumir?

- Quines divergències de vot es poden observar en les actes nominals del període 2023–2026?
- Quina posició van adoptar individualment els electes quan van canviar els pactes polítics als comuns?
- Quines memòries de finançament i fiscalització van presentar els partits i les agrupacions electorals?
- Com hauria variat el repartiment d'escons sota altres fórmules de còmput, mantenint fixos els vots efectivament emesos?
- Quina proporció dels residents no andorrans tenia edat de votar, i com va evolucionar aquest grup segons les estadístiques oficials?

15. Balanç final

«A Andorra els partits s'anomenen liberals, demòcrates, socialdemòcrates o de la concòrdia. Però després pacten d'una parròquia a l'altra, s'uneixen en unes eleccions i se separen en les següents, comparteixen mocions quan convé i es combaten quan el resultat posa en joc el poder. Que no ens venguin sigles com si fossin garanties. Volem els acords, les actes, els vots i la factura de cada pacte. Perquè el multiplicador del poder no és només que un percentatge de vots es converteixi en una majoria institucional. És què fa aquesta majoria després de guanyar.»

...

En el recompte de la representació cal diferenciar les candidatures de coalició dels partits que les integren; les eleccions generals de les comunals; els vots a les candidatures del cens; el pressupost de la despesa executada. Aquestes distincions són essencials per interpretar els pactes i les transferències electorals.

Els diners dels partits: comptes i donacions

Investigació periodística · 19/10/2026 · Josep Guirao · [informacions.ad](#)

1. El diner no vota, però paga les campanyes

La democràcia no es pot entendre només observant l'urna. Després del recompte comencen quatre preguntes amb resposta comptable: qui va pagar la propaganda, qui va avançar diners, quins ajuts públics es van reconèixer i qui administra les quotes i el patrimoni quan la campanya s'acaba. Al llarg de trenta-tres capítols hem anat identificant candidatures, coalicions, majories comunals, concessions i adjudicacions. Ara toca posar tots aquests registres en relació, sense atribuir a ningú una contraprestació que no estigui documentada.

La Llei 43/2022 qualificada de partits polítics i finançament electoral és el nostre punt de partida. Preveu finançament de funcionament, finançament específic de campanya, quotes, donacions nominatives, crèdits i controls del Tribunal de Comptes. No és un sistema sense normes. La pregunta és si les obligacions es compleixen, si les dades poden ser reconstruïdes per un ciutadà i si el control produeix correccions comprovables.

2. El cost de les generals del 2023: 394.575,71 euros declarats

L'Informe 1/2023 del Tribunal de Comptes, corresponent a les eleccions generals del 2 d'abril de 2023, inclou una taula de candidatures agregades segons la unitat de gestió electoral. Els imports són de despesa declarada i de subvenció pública *prevista* segons el quadre fiscalitzat, no una relació de transferències bancàries cobrades.

Unitat agrupada per comptabilitat electoral	Despeses declarades (€)	Subvenció prevista (€)
DA i candidatures	183.809,58	65.030,00

vinculades a aquella unitat		
Liberals (nacional)	54.218,87	4.465,00
PS–SDP i candidatures agrupades	46.483,75	38.415,00
Concòrdia i candidatures agrupades	37.554,60	35.160,16
Acció i candidatura massanenca	29.614,56	6.655,00
Andorra Endavant i candidatures agrupades	12.035,45	12.035,45
Altres unitats comptables (Encamp, Ordino, la Massana)	30.858,90	13.611,65
Total general	394.575,71	175.372,26

Font: Informe 1/2023, pàgina 92 (agrupació per unitat comptable). Els 30.858,90 € corresponen a unitats separades que no s'han d'imputar íntegrament ni doblement al bloc DA, encara que hi hagi aliances compartides.

La subvenció prevista equival al **44,45%** de les despeses declarades ($175.372,26 \div 394.575,71$). Aquest 44,45% no és la proporció del diner públic efectivament pagat; ni vol dir que el 55,55% restant sigui necessàriament donació privada: hi pot haver altres vies legals, crèdits, aportacions, diners de partit i ajustos de liquidació. La diferència exigeix estudiar cadascun dels balanços.

L'informe també distingeix 394.363,35 € de despeses *justificades* enfront dels 394.575,71 € declarats. La diferència —212,36 €— prova que les dues magnituds no s'han d'intercanviar sense llegir la nota de fiscalització.

3. No confondre subvenció de representació amb subvenció electoral

La llei estableix dues vies públiques de naturalesa distinta. L'article 32 regula una subvenció anual per al funcionament dels partits, subjecta a inscripció, participació electoral i altres requisits; els seus imports base són 5.000 € per a llista nacional i 1.400 € per a llista parroquial o comunal, amb distribució en coalicions i altres regles. Els articles 44 i 45 estableixen la subvenció de campanya: 150 € per escó i 5 € per vot en les generals, o 30 € per conseller comunal i 5 € per vot a les comunals, sense superar la despesa justificada.

Ni la subvenció electoral teòrica és un ingrés garantit sense fiscalització, ni els diners assignats als grups parlamentaris al pressupost del Consell General són automàticament ingressos de tresoreria dels partits. El pressupost del 2026 inclou una partida de 968.050 € per a grups parlamentaris: s'ha de treballar amb la seva regulació i liquidacions separatament dels comptes dels partits, no sumar-la al finançament d'una candidatura determinada.

Els candidats independents, les agrupacions de persones i els partits que comparteixen una candidatura també tenen tractaments diversos: la participació en coalició no autoritza adjudicar tot l'ingrés polític a una sola sigla.

4. El precedent comunal de desembre de 2023: 279.258,31 € declarats

L'informe definitiu sobre les eleccions comunals de 17/12/2023 recull **279.258,31 € de despeses declarades** per les candidatures examinades. A Andorra la Vella, per exemple, hi consten **16.377,31 € d'Enclar** i **29.495,96 € de la candidatura DA + SDP + independents**. A Escaldes, **10.573,34 € de Consens** davant **27.753,22 € de DA + Acció + SDP + independents**. A Sant Julià, **18.756,12 € de Desperta Laurèdia** davant **28.182,13 € de la coalició UL + DA + Acció + independents**.

Aquí el relat no pot ser que qui gasta més sempre guanya: a Escaldes i Andorra la Vella les candidatures amb menor despesa declarada van

guanyar. Cal saber quan i com es comptabilitzen despeses compartides, producció pròpia, treball de voluntaris i serveis valorats en espècie. L'informe explica que diverses candidatures associades a Demòcrates van utilitzar una administració electoral comuna i comptes específics gestionats de manera coordinada, amb comptabilitat individual i consolidada. La dada no és irregularitat per se; sí que obliga a un càlcul d'atribució consistent.

5. La legislació sobre donacions és estricta. El control ha de ser-ho també.

Els articles 26 i 43 fixen un límit ordinari de **6.000 € per donant persona física**, respectivament per partit i per candidatura, segons els períodes i condicions corresponents. S'exclouen les donacions anònimes i les de persones jurídiques; també hi ha restriccions per a persones físiques que tenen contractes vigents amb les administracions. En termes generals, qui hagi fet una donació no pot contractar serveis o subministraments amb les administracions durant l'any anterior, segons els supòsits que estableix la norma.

El marc obliga a fer públiques periòdicament les donacions declarades i a comunicar-les al Tribunal de Comptes. Una auditoria dels interessos econòmics ha de buscar correspondències temporals entre persones *identificades legalment* com a donants i expedients de contractació pública; el resultat d'una coincidència només justifica una petició de verificació, no una acusació de compensació o tràfic d'influències.

Els préstecs no són donacions automàticament. En canvi, una condonació no ordinària d'interessos o capital pot tenir tractament de donació segons la llei. L'article 34 exigeix identificar creditors, terminis i tipus d'interès als comptes anuals.

6. L'informe de 2024 publicat el juny de 2026: no totes les formacions havien lliurat els comptes

L'informe definitiu 2/2025 del Tribunal de Comptes, sobre comptes a 31/12/2024, publicat amb la tramesa de juny de 2026, conté una observació

contundent: **Partit Liberal d'Andorra, Consens per Escaldes (agrupació electoral), Participa i Units per Ordino** no havien presentat els comptes anuals consolidats corresponents. El Tribunal ho relaciona amb l'article 34.4 i assenyala que aquesta manca *podria* encaixar a l'article 37.1.d). La nostra data de tall exigeix demanar si s'ha regularitzat després; el mateix informe no acredita per si sol cap sanció ferma ni un delictes.

El mateix resum final recull que **Acció per Andorra, Ciutadans Compromesos, Progressistes-SDP, Desperta Laurèdia i Units per al Progrés** havien ingressat quotes especials de càrrecs electes i donacions en un únic compte bancari, en lloc de la separació comptable exigida pels articles 25.2 i 26.7. Aquest punt és un incompliment formal concret que pot corregir-se documentalment; no demostra l'origen il·lícit del diner.

L'informe afegeix observacions sobre adaptacions estatutàries pendents per **Acció, Agrupament Encampadà, Andorra Endavant, Ciutadans Compromesos i Concòrdia**, relacionades amb drets, deures i declaracions de patrimoni segons la normativa de transparència. Les observacions afecten formacions de diversos signes polítics: aplicar la mateixa lupa a tots és una obligació investigadora, no una concessió a cap partit.

A les al·legacions trameses per l'informe hi figuren Concòrdia, PS, Consens, Participa i Units per al Progrés. Per entendre el sentit de les observacions també són rellevants les al·legacions íntegres, la resposta motivada del Tribunal i la data de qualsevol regularització posterior.

7. El veritable mapa dels interessos: cinc relacions, cinc proves

Per entendre la procedència i el destí dels diners cal separar com a mínim cinc tipus de relació: (i) donació registrada a una candidatura, (ii) crèdit bancari amb condicions documentades, (iii) membre d'òrgan de direcció del partit, (iv) propietari o administrador públicament identificat d'una empresa contractista, i (v) beneficiari final d'una adjudicació o concessió. La coincidència d'una persona en dues categories justifica verificar

temporalitat i incompatibilitats; no converteix el partit ni l'empresa en una xarxa corrupta per definició.

Els set comuns han estat examinats als capítols 19–25; la contractació pública s'ha estudiat inicialment al 30. Ara cal vincular els seus expedients i els bancs de dades de donacions només després de comprovar identitats i dates i respectant el perímetre legal d'accés a dades personals.

Camps de l'auditoria: administració; expedient; adjudicatari; persones amb responsabilitats societàries publicades; càrrec polític amb competències decisòries; eventual donació documental; data; quantia; licitació; conflicte declarat; decisió formal; estat d'execució; font de cadascun dels enllaços de la cadena.

8. Què cal preguntar a Demòcrates i a les formacions aliades?

Demòcrates ha participat en múltiples candidatures territorials, algunes amb administració electoral comuna. Cal exigir el conveni de repartiment de despesa i subvencions, els criteris de consolidació, l'inventari de creditors, les aportacions pròpies i la conciliació de les despeses de campanya. Això mateix s'ha de reclamar a CC, ACO, UP i a les agrupacions que han rebut suport polític compartit. Només així es podrà veure el cost exacte assumit per cada persona jurídica.

La qüestió central no és pressuposar que les coalicions amaguen alguna cosa. És que sense el detall dels acords de finançament les xifres agregades són molt més difícils d'atribuir. L'article 32.2 preveu explícitament que els pactes entre partits determinin com es distribueixen les subvencions de funcionament quan comparteixen candidatura.

9. Què cal preguntar a PS, SDP, Concòrdia, Liberals, Acció i AE?

A PS i SDP cal exigir separatament balanç abans i després de la ruptura política de desembre de 2023 i revisar al·legacions, deute i quotes especials. A Concòrdia, l'estat de la correcció estatutària i la comptabilitat de candidatures conjuntes com Enclar o Desperta Laurèdia, sense imputar

íntegrament l'activitat d'una coalició a un dels partits. A Liberals, justificants de remissió dels comptes consolidats de 2024 o regularització posterior. A Acció, la separació de comptes especials i donacions i el tractament de les aliances. A Andorra Endavant, la regularització d'estatuts i el detall comparatiu del finançament electoral. A les candidatures comunals no registrades com a partit, el seu règim de fiscalització durant el mandat.

Les preguntes han de formular-se amb igual termini, format i dret de resposta a cada formació, de manera que els resultats siguin comparables.

10. El cost del poder no és només la campanya electoral

Si el 2023 es van declarar 394.575,71 € en les generals i 279.258,31 € en les comunals, això no inclou necessàriament el cost de funcionament anual de tots els partits ni les assignacions als grups parlamentaris. Aquests universos no es poden agregar mecànicament per concloure el «cost total dels polítics». Per arribar a una xifra anual fiable cal distingir despeses electorals, subvencions de funcionament, assignacions a grups, retribucions públiques i recursos administratius.

També es requereix el detall de la publicitat institucional, les compres de serveis de comunicació i els convenis de col·laboració, per distingir la propaganda electoral —subjeca a límits propis— de la comunicació pública legítima. Afirmar una desviació requeriria expedients, quantitats i decisors identificats, no només proximitat política.

11. La peça internacional: subvencions per al referèndum

El reglament del referèndum consultiu de 29/07/2026 preveu, per a les campanyes del «Sí» i del «No», una subvenció calculada a 5 € per vot de cada opció, dividida si hi ha diverses plataformes formalitzades en aquella opció. Aquesta regla connecta directament amb el nostre capítol 32 sobre l'acord UE. A la data del dossier no existeix un resultat de votació del referèndum; per tant, no podem adjudicar imports reals.

Les mateixes preguntes sobre comptes, donants i comunicació seran aplicables a les plataformes a favor i en contra quan es formalitzin les campanyes.

12. Conclusions: qui paga, qui decideix, qui respon

El Tribunal de Comptes deixa constància de les despeses reals declarades a les eleccions, dels mecanismes de subvenció i de mancances concretes als comptes i les obligacions de diversos partits. Aquest és el material que permet una investigació política sòlida: no cal inventar un finançador ocult per formular una pregunta dura. N'hi ha prou d'exigir el registre complet, la data de presentació, el contracte de préstec i l'explicació d'una anotació comptable.

Qui paga una campanya és important. Qui administra el poder després de guanyar és encara més important. La democràcia es deteriora quan els electors només coneixen els cartells, però no les factures. I el «multiplicador del poder» també s'hauria de calcular aquí: quant costa obtenir representació, quina part suporta el pressupost públic i quines obligacions de transparència es compleixen realment.

Tall: 19 d'octubre de 2026. Les xifres dels informes electorals de 2023 són despeses declarades o subvencions previstes, segons s'indica; les observacions sobre comptes de 2024 provenen de l'informe publicat el 2026. Pendent obtenir PDF complet i al·legacions per accés estable del servidor.

Fonts primàries complementàries del capítol 34

Les campanyes generals del 2023, les campanyes comunals del 2023, els comptes anuals del 2023 i la fiscalització del 2024 són exercicis diferents. El Tribunal de Comptes distingeix l'informe 1/2023 de despesa electoral general, l'informe 1/2024 de la comunal, l'informe 6/2024 del finançament dels partits el 2023 i l'informe 2/2025 dels comptes de formacions i

agrupacions el 2024. Una observació de fiscalització no es converteix automàticament en sanció.

[F0353]

[F0004]

[F0073]

La matemàtica electoral i el vot real

Investigació política · Josep Guirao · informacions.ad · 19 d'octubre de 2026 · llengua: català

1. La calculadora que falta al discurs polític

Andorra elegeix 28 consellers generals: 14 en una circumscripció nacional proporcional i 14 distribuïts a parts iguals entre set parròquies, dos per parròquia. La candidatura parroquial més votada s'endú els dos escons, encara que no arribi al 50% dels sufragis. Aquest és el nucli del nostre «multiplicador del poder»: la suma d'una desigualtat territorial deliberada i la prima de victòria de dos a zero. La combinació pot magnificar enormement el suport d'una candidatura i reduir la traducció parlamentària de les altres. Fonts: [Llei 44/2022, articles 61-62](#) (F0006), [Consell General](#) (F0354).

No tenim una sola fórmula: en publiquem tres, amb denominadors diferents. La primera és la quota de vots a candidatures de la llista nacional (vots llista dividits per tots els vots nacionals a candidatures). La segona és el suport al cens (vots de la llista nacional dividits pel total d'electors registrats). La tercera és la quota de poder parlamentari (escons de l'agrupació dividits per 28). En tots els casos el multiplicador és quota d'escons dividida per la quota de vot seleccionada; com més gran d'1, més ampliació descriptiva. Cap d'aquestes fórmules identifica un elector abstencionista amb una preferència política.

2. El 2 d'abril de 2023, amb totes les magnituds a la vista

Cens electoral de 29.958 persones; participació comunicada de 20.057 electors (66,95%); vots nacionals a candidatures 19.172, distribuïts en sis llistes. Nota de conciliació: el comunicat registra 537 vots blancs i 341 nuls, que sumats als 19.172 vots de candidatures donen 20.050, **set menys que**

la participació publicada. Conservem aquesta discrepància menor de la font i reclamem l'acta consolidada abans de donar-la per resolta. [Resultats oficials del Govern](#) (F0001).

Candidatura nacional	Vots	% vots candidatures	% cens	Escons de l'agrupació (nacionals+territorials)	% escons	× escons/vot nacional	× escons/suport cens
DA-CC-ACO-UP-independents	6.262	32,66%	20,90%	16	57,14%	1,75	2,73
Concòrdia	4.109	21,43%	13,72%	5	17,86%	0,83	1,30
PS-SDP+	4.036	21,05%	13,47%	3	10,71%	0,51	0,80
Andorra Endavant	3.067	16,00%	10,24%	3	10,71%	0,67	1,05
Liberals	893	4,66%	2,98%	0	0%	0	0
Acció	805	4,20%	2,69%	1	3,57%	0,85	1,33

Aquesta lectura exigeix anomenar les coalicions. Els 16 escons de la categoria DA-CC-ACO-UP provenen de cinc escons nacionals i onze territorials atribuïts a aquest bloc; la candidatura conjunta DA-Acció-independents d'Escaldes va obtenir el dotzè escó territorial del conjunt de llistes guanyadores, però un dels seus consellers electes correspon a **Acció**, comptat separatament. Els vots nacionals de DA i els territorials dels seus socis NO són els mateixos sufragis. El multiplicador combina paperetes diferents com a indicador polític, no com a transferència individual de vots. [Govern: escons i candidats](#) (F0001).

3. Els vots que el 2-0 deixa sense representació parroquial

A **Andorra la Vella**, la candidatura DA+Liberals va guanyar amb 1.665 vots, el 32,77% dels vots territorials a candidatures, i es va quedar amb els dos escons. Les altres tres llistes sumaven un 67,23% i zero escons parroquials. A **Ordino**, ACO+DA+independents va guanyar amb 585 vots, el 43,40%, i obtingué els dos escons; el 56,60% restant no n'obtingué cap. A **la Massana**, CC+DA va sumar 1.015 vots, el 47,72%, i els dos representants; el 52,28% restant tampoc no va obtenir escó. En tots tres casos cal expressar que els opositors no formaven necessàriament una majoria política conjunta; aquesta aritmètica mesura el vot dispers que no es transforma en escó.

La prova contrària, que impedeix convertir l'anàlisi en propaganda contra DA, és **Sant Julià de Lòria**. Allà Concòrdia+Desperta Laurèdia va guanyar amb **1.130 vots, el 40,06%**, i va obtenir els dos escons; el 59,94% de les altres candidatures va quedar sense representants parroquials. La regla és la mateixa quan afavoreix la majoria de govern i quan afavoreix l'oposició. **Canillo** és un cas singular: l'única candidatura, DA+independents, va recollir 530 vots a candidatura sobre 1.199 electors censats; el seu 100% de vot a candidatures no és el 100% del cens. També consten 287 vots en blanc i 46 nuls a la parròquia. Font: [recompte oficial detallat, Govern 2023](#) ((F0001)).

4. Un escó de Canillo, un escó de la capital: set vegades de diferència

El cens parroquial de les generals 2023 era: Canillo 1.199; Encamp 4.341; Ordino 1.903; la Massana 3.483; Andorra la Vella 8.693; Sant Julià 4.476; Escaldes-Engordany 5.863. Cadascuna de les set parròquies elegeix dos consellers territorials. El nombre d'electors per escó va de 599,5 a Canillo fins a 4.346,5 a Andorra la Vella: **factor 7,25**. [Sèrie històrica oficial del cens](#) ((F0109)).

Aquesta ràtio fa referència només a la meitat territorial del Consell General. El sufragi nacional, simultani, té una representació proporcional

comuna per a tot el territori. L'OSCE/ODIHR, en l'informe de necessitats electorals publicat el 14 de març de 2023, va recollir les inquietuds expressades pels interlocutors sobre la igualtat del vot derivades de la gran diferència d'electors entre parròquies. També va recollir confiança en l'administració del procés electoral. [Informe ODIHR, pàgina impresa 4](#) (F0355).

5. La majoria absoluta amb una minoria del cens: quatre eleccions

Any	Cens	Vots nacionals DA	% vot nacional a candidatures	Escons DA/bloc	% Consell	× escons/vot
2011	21.852	8.553	55,15%	20	71,43%	1,30
2015	24.512	5.448	37,03%	15	53,57%	1,45
2019	27.278	6.248	35,13%	11	39,29%	1,12
2023	29.958	6.262	32,66%	16	57,14%	1,75

Els resultats de 2011, 2015 i 2019 es contrasten amb el registre de la Unió Interparlamentària i els recomptes històrics d'Andorra. L'any 2019 DA no tenia majoria absoluta per si sol i va haver de construir un govern de coalició. El 2023 la categoria de 16 correspon al bloc DA–CC–ACO–UP amb aliances parroquials, no al partit DA aïllat. Les coalicions han variat entre eleccions i no s'han de tractar com un subjecte orgànic immutable. Fonts: [IPU 2011](#) (F0356), [IPU 2015](#) (F0357), [IPU 2019](#) (F0358), [Govern 2023](#) (F0001).

El 2011, amb el 55,15% del vot nacional, l'amplificació de DA era d'1,30. El 2023, amb el 32,66%, havia pujat a 1,75. Les dues dades quantifiquen un canvi real en la traducció electoral del vot, sense atribuir tot el canvi exclusivament a una norma; les aliances, la participació i la fragmentació també han variat.

6. Qui no pot votar? Dos denominadors que no són intercanviables

A 31 de març de 2023, el Departament d'Estadística comunicava una **població resident estimada de 82.041 persones**. Dos dies després, el cens de les generals era de 29.958 electors: una relació de **36,52% electors/residents**. La diferència de 52.083 persones inclou residents sense dret de sufragi per ser menors o per no disposar de nacionalitat andorrana, entre altres situacions del padró. Això **no** equival a afirmar que totes aquestes persones són adults estrangers ni que cadascuna tindria dret legal de vot. Una mesura específica dels adults estrangers residents exigeix la desagregació oficial per edat, nacionalitat i residència. Font demogràfica que cita Estadística: [població març 2023, 82.041](#) (F0010)).

Com a indicador de magnitud, les 6.262 paperetes nacionals de DA representen un **7,63% de la població resident estimada** de març de 2023. Aquest número **no** és el percentatge d'electors que votaren DA, no és una mesura de preferència política dels residents sense vot i no transforma els infants en abstencionistes. Serveix per visualitzar la distància entre les persones que viuen sota decisions polítiques i les que decideixen qui ocuparà els escons.

7. I si tots els 28 escons fossin nacionals? Una simulació de laboratori

Distribuïm exclusivament els **19.172 vots nacionals** del 2023 entre 28 escons i mantenim les preferències de vot fixes. **No és una reconstrucció de què hauria passat sota una altra llei**, perquè una llei diferent hauria modificat coalicions, campanyes i decisions dels electors. També eliminen artificialment l'equilibri constitucional nacional-parroquial, per això aquesta prova no és una proposta tancada de reforma.

Amb quota Hare i **restes més elevades** (quocient $19.172 / 28 = 684,714$), els escons serien: DA–aliats 9; Concòrdia 6; PS–SDP 6; Andorra Endavant 5; Liberals 1; Acció 1. Amb **D'Hondt** serien DA–aliats 10, Concòrdia 6, PS–SDP 6, Andorra Endavant 4, Liberals 1 i Acció 1. Fins i tot mantenint totes les paperetes, els resultats divergeixen segons la fórmula. **El mètode nacional**

vigent de 14 escons és el de restes més elevades, no D'Hondt: no s'ha de confondre el model legal amb la simulació alternativa. [Llei 44/2022, article 62](#) (F0006)).

8. El 19 de març de 2026: una reforma possible rebutjada

Concòrdia va proposar candidatures unipersonals a les circumscripcions parroquials, amb l'objectiu de permetre l'elecció de dos consellers de candidatures diferents. La presa en consideració fou **rebutjada 17–11**, amb Demòcrates i Ciutadans Compromesos en contra i Concòrdia, PS i Andorra Endavant a favor. [Acta pública del Consell General](#) (F0013)).

La proposta plantejava una alternativa al 2–0, però no establia proporcionalitat estricta de tota la cambra. La defensa del règim territorial històric i l'estabilitat política es pot formular com a argument governamental; el que no és defensable és fer veure que una candidatura amb el 32,77% dels vots territorials representa el 100% de les preferències de la parròquia. La seva victòria és legítima sota la regla vigent, però no converteix el percentatge de suport en una unanimitat.

9. Quina és la reforma mínima que conserva les parròquies?

Hi ha dues preguntes diferents: quants escons corresponen a cada parròquia i com es reparteixen els dos escons d'una parròquia entre candidatures. La Constitució estructura el Consell General com a representació mixta nacional i territorial, però el sistema de llista tancada que atribueix els dos escons parroquials a la candidatura més votada és una regla de la legislació electoral. Si es preserven les set parròquies i els dos escons per parròquia, encara es poden analitzar fórmules de candidatures individuals, elecció limitada o procediments mixtos. Qualsevol proposta concreta requereix examinar encaix constitucional, representació de gènere, governabilitat, efecte sobre partits petits i vot estratègic.

10. El full de ruta perquè les dades no desapareguin entre eslògans

Publicar, per a totes les eleccions generals i comunals des de 2011, els fitxers originals de candidatures, vots per parròquia i tipus de papereta, censos electorals, participació, blancs i nuls, escons nominals i afiliacions/coalicions. Publicar també sèries anuals de població per edat i nacionalitat. Un únic quadre oficial descarregable permetria reproduir els multiplicadors, detectar errades de transcripció i debatre reformes amb dades, no amb caricatures.

11. Conclusió editorial

«A Andorra, el 2023, 6.262 vots nacionals van acompanyar un bloc que va obtenir 16 cadires al Consell General. No eren el 57% del cens. Eren el 20,9%. En alguns punts, una candidatura amb menys d'un terç del vot parroquial es va quedar els dos consellers i va deixar sense cap escó el vot dispers dels altres. A Canillo i a Andorra la Vella, cada escó territorial representa quantitats d'electors que difereixen més de set vegades. Aquesta és la fotografia, i la fotografia serveix tant per als qui governen com per als qui els volen substituir. La democràcia no necessita inventar percentatges per fer-se respectable. Necessita ensenyar-los tots.»

...

Els càlculs electorals es poden reproduir amb les fonts públiques esmentades. No s'atribueix una mateixa ideologia a tots els socis d'una coalició ni una intenció partidista als electors que s'abstenen. Les promeses de govern es comparen amb allò que cada formació tenia competència per executar.

Andorra, la democràcia de la minoria: auditoria final

Investigació política · Josep Guirao · informacions.ad · 19 d'octubre de 2026

1. Després de trenta-sis capítols: ja no val la pena discutir únicament els eslògans

Aquesta investigació va començar amb una pregunta que semblava purament matemàtica: quants ciutadans havien votat el partit que governa Andorra? Acaba amb una pregunta política molt més extensa: què fa aquell partit amb el poder obtingut, com el comparteix, com el finança i com ret comptes davant d'una societat en què la població resident és molt més àmplia que l'electorat? La nostra tesi no necessita atribuir frau a les urnes, ni proclamar que totes les decisions són errònies. És suficient examinar amb els mateixos criteris els resultats electorals, el pressupost, les lleis, els contractes i les promeses. Quan s'aplica una única calculadora al govern, a l'oposició i als comuns, apareix una realitat més interessant que l'enfrontament habitual de sigles.

Hi ha polítiques efectivament implantades, com projectes d'habitatge, lleis, inversions sanitàries i compromisos internacionals; n'hi ha d'incompletes; i n'hi ha que només consten com a anunci, expedient iniciat o votació rebutjada. La responsabilitat de l'execució correspon a qui disposa de competències de govern, mentre que els partits de l'oposició han de ser auditats per les seves iniciatives, els seus vots, la coherència dels seus programes i les seves responsabilitats locals. Aquesta distinció és imprescindible per no fabricar percentatges aparentment precisos però falsos.

2. El resultat de 2023, en una calculadora que qualsevol elector pot repetir

El 2 d'abril de 2023 hi havia 29.958 electors censats. Les candidatures nacionals van rebre 19.172 sufragis a llistes: DA–CC–ACO–UP i independents, 6.262; Concòrdia, 4.109; PS–SDP, 4.036; Andorra Endavant, 3.067; Liberals, 893; Acció, 805. La candidatura del bloc Demòcrata va obtenir així 32,66% dels vots nacionals a candidatures i 20,90% del cens electoral. A través de cinc escons nacionals i onze candidats de l'espai guanyador a les circumscripcions parroquials, el bloc va acumular setze consellers, o el 57,14% de la cambra. El segon representant d'Escaldes, de la candidatura conjunta, correspon a Acció, amb un escó propi en el recompte per formacions. Fonts: comunicat de Govern, 02/04/2023, i fitxes dels dossiers 01, 15 i 35.

Fórmula 1 — suport nacional: $6.262 / 19.172 \times 100 = 32,66\%$. **Fórmula 2 — suport sobre cens:** $6.262 / 29.958 \times 100 = 20,90\%$. **Fórmula 3 — quota parlamentària del bloc:** $16 / 28 \times 100 = 57,14\%$. **Fórmula 4 — amplificació de representació:** $57,14 / 32,66 = \times 1,75$. **Fórmula 5 — «multiplicador del poder» censal:** $57,14 / 20,90 = \times 2,73$.

El cens no és el conjunt dels residents, ni els abstencionistes són automàticament opositors al guanyador. El multiplicador censal és un indicador descriptiu d'amplificació de representació, no una simulació de preferències dels abstencionistes ni una afirmació que el resultat sigui il·legal. Tampoc no s'han de convertir els vots d'una coalició parroquial en suport exclusiu a un dels partits que la formen.

Diferència documental oberta: el comunicat de Govern anuncia 20.057 electors participants, però la suma publicada de candidatures nacionals, blancs i nuls és $19.172 + 537 + 341 = 20.050$. La Unió Interparlamentària indica 20.050 votants. La diferència és de set paperetes o registres i queda pendent de conciliació amb l'acta consolidada. No s'inventa una correcció.

3. El mecanisme territorial: dos escons per parròquia, independentment del cens

La Constitució ordena la representació paritària entre l'àmbit nacional i les set parròquies. La llei electoral distribueix 14 escons nacionals i 14 parroquials: dos per cadascuna de les set parròquies, assignats a la candidatura parroquial més votada. El 2023 Canillo tenia 1.199 electors censats i Andorra la Vella, 8.693. Això representa 599,5 electors per escó a Canillo davant 4.346,5 a Andorra la Vella: una relació de **7,25 vegades**. La Constitució explica l'existència del criteri territorial; no obliga necessàriament que els dos escons de cada parròquia vagin a una única llista tancada.

Els casos territorials mostren la prima del guanyador. El 2023, a Andorra la Vella, la candidatura DA-Liberals va guanyar els dos escons amb el 32,77% dels vots a candidatures parroquials. A Sant Julià de Lòria, Concòrdia-Desperta Laurèdia va guanyar els dos amb el 40,06%. A Canillo només hi havia una candidatura, amb 530 sufragis a la llista i un nombre destacable de paperetes en blanc: tampoc no seria seriós presentar la seva victòria sense explicar l'absència d'alternatives. Una regla electoral ha de ser auditada quan afavoreix DA, Concòrdia o qualsevol altre partit.

4. La segona capa de poder: l'aliança no apareix sempre al nom nacional del partit

La política andorrana opera amb dues escales de coalició. A escala estatal, el bloc Demòcrata vincula DA, CC, ACO, UP i independents, mentre Acció aconsegueix l'escó d'Escaldes amb una candidatura compartida. A escala comunal, la composició canvia segons el territori: Enclar reuneix Concòrdia, PS, Som Veïns i independents a Andorra la Vella; Desperta Laurèdia guanya Sant Julià; Consens governa Escaldes amb una aliança que posteriorment pateix distanciaments. Progressistes-SDP havia concorregut amb PS a les generals de 2023 i apareix en llistes associades amb DA en diverses comunals de desembre. El trencament posterior obliga

a jutjar el pacte per les seves decisions i explicacions, no per les etiquetes que s'utilitzaven mesos abans.

Una mateixa formació pot votar amb el Govern en crèdits d'habitatge i contra el Govern en el règim d'arrendaments; pot voler el referèndum europeu però discrepar del calendari; pot demanar més transparència i tenir encara pendants obligacions de publicació dels seus propis comptes. Per això el dossier 33 ha construït una matriu per decisió parlamentària, amb data, grup, sentit del vot, nombre de consellers presents i objecte de la norma.

5. Habitatge: del programa de 2023 al recompte de claus

El Govern comunicava el 17 de juny de 2026 que, incorporant els 44 habitatges de Borda Nova I a la gestió de l'Institut Nacional de l'Habitatge, el parc públic assoliria **266 unitats durant 2026**, incloses 8 d'emergència. També parlava de fites properes a mig miler amb altres obres i de l'objectiu ampliat a 650 habitatges. Aquestes són magnituds de fases diferents, no 650 claus lliurades a persones residents el 19 d'octubre. Els crèdits extraordinaris, les cessions de sòl i els concursos d'adquisició han de relacionar-se amb cada edifici, data d'acabament, certificació, contracte de lloguer i ocupació efectiva.

El punt polític més útil és que el 7 de maig de 2026 Demòcrates, CC, PS i Concòrdia van coincidir per aprovar crèdits d'habitatge, mentre el 4 de juny la llei d'arrendaments 2027–2030 es va aprovar amb els 16 vots de la majoria i 11 contraris. El suport a la inversió no equival al suport a tota la regulació. DA ha d'exhibir les liquidacions i els pisos lliurats; PS i Concòrdia han de mostrar les alternatives que defensaven amb calendari i finançament; Andorra Endavant ha d'explicar les abstencions i el contingut de les seves propostes. Aquest és el mètode del dossier 26.

6. Sous, pensions, CASS i serveis: allò que queda després dels titulars

La renda disponible és el veritable termòmetre social. Els salaris, les pensions i la CASS no es poden entendre sense comparar els ingressos amb

el cost de l'habitatge. Igualment, sanitat i educació s'han de mesurar per les prestacions i resultats, no només per la despesa. La fiscalitat es valora segons qui suporta la càrrega, i la contractació pública segons qui rep els fons, amb quin procediment i quin servei s'ha lliurat. Els capítols següents ofereixen els indicadors necessaris per exigir responsabilitats als governs i propostes viables a l'oposició.

La regla és comparar magnituds homogènies. Salari brut no és renda disponible; pensió mitjana de tots els perceptors no és la pensió mitjana dels residents; pressupost inicial no és despesa pagada; contracte adjudicat no és obra lliurada; fons compromesos a cinquanta anys no són inversions executades en un exercici. Els equips de govern han de justificar aquests resultats davant del públic; l'oposició ha de formular propostes amb un finançament versemblant.

7. Contractació i empreses participades: el poder administratiu de cada mandat

La concessió del domini esquiable d'Encamp amb SAETDE, els projectes comunals vinculats al Funicamp, el parc d'habitatge Pessebre 60 a Escaldes i les societats públiques mostren que les decisions electorals poden traduir-se en obligacions pluriennals molt superiors a una legislatura. El dossier 20 descriu compromisos de la concessió d'Encamp a cinquanta anys; el 25 separa les fases del projecte d'habitatge d'Escaldes; el 30 proposa l'inventari transversal de contractistes, procediments, modificacions, certificacions i pagaments. No hi ha encara una base de dades nacional exhaustiva per afirmar quin percentatge dels contractes públics és directe ni quines empreses són les principals adjudicatàries del conjunt del país. És una feina pendent i mesurable, no una xifra que s'hagi de fabricar.

8. Finançament polític: els partits també passen per caixa

El capítol 34 aplica les normes de finançament i els informes del Tribunal de Comptes a candidatures i organitzacions partidistes. Distingeix despesa

electoral declarada, subvenció teòrica, subvenció cobrada, deute bancari, quota d'afiliació i donació registrada. La manca de lliurament de comptes o una observació comptable s'ha de seguir amb el requeriment, el termini de regularització, les al·legacions i les actuacions de control, sense confondre la constatació d'una manca formal amb una sanció imposada. La conclusió editorial és exigent: cap formació hauria d'aspirar a controlar el pressupost públic sense donar informació suficient sobre el finançament de la seva pròpia activitat política.

9. Europa: el referèndum encara és una responsabilitat política concreta

Aquest 19 d'octubre de 2026 s'ha formalitzat a Brussel·les la signatura de l'Acord d'associació amb la UE. El Govern havia explicat el 14 d'octubre que la signatura no implica que l'acord s'apliqui; la seqüència prevista és consentiment del Parlament Europeu, consulta a Andorra i, només en cas de resultat favorable, ratificació parlamentària per majoria qualificada de dos terços: dinou dels vint-i-vuit consellers. El debat de fons inclou informació econòmica suficient, calendari, residents sense dret de sufragi i procediments d'adaptació. La majoria electoral no pot usar la signatura com a substitut de la consulta anunciada; tampoc l'oposició hauria de reduir un text complex a una consigna sense presentar-ne costos i alternatives.

10. Les dues grans confusions del debat electoral

Primera: prendre el percentatge dels escons per suport directe de la ciutadania. Setze escons no són setze vint-i-vuitens dels ciutadans ni de la població resident. Són setze mandats obtinguts legalment mitjançant les dues urnes i una regla de repartiment. La diferència entre representació institucional i adhesió electoral és justament el problema analític que hem fet visible.

Segona: tractar el programa electoral com si el partit hagués executat cada proposta que un govern aliè ha adoptat més tard, o com si un partit d'oposició pogués complir directament allò que només decideix l'executiu.

Per calcular percentatges de compliment cal una llista completa de compromisos, fixada abans de puntuar, i un registre amb definició, termini, competència, font de resultat i pes. Aquesta sèrie encara no disposa del cens íntegre i verificat de totes les promeses de 2019 i 2023. **No es publicarà cap percentatge inventat de compliment per partit.**

11. Una metodologia publicada abans de l'avaluació política

La unitat bàsica de control és el compromís verificable, no el paràgraf literari ni una opinió. Cada promesa ha de tenir una fitxa: partit, elecció, document original, pàgina, formulació literal breu, termini, competència efectiva, indicador, valor de partida, objectiu, estadi i prova primària. Proposem set estadis excloents: (0) sense document acreditatiu localitzat; (1) anunciat o compromès; (2) expedient o iniciativa registrada; (3) norma o partida aprovada; (4) contracte adjudicat o implementació iniciada; (5) resultat parcial verificat; (6) resultat complet amb la magnitud objectiu i el termini; i (X) promesa no comparable encara per manca de dades. Aquest sistema no equival a punts de compliment lineals: un contracte adjudicat no és necessàriament el 4/6 d'una promesa complerta.

Qualsevol indicador públic de compliment haurà d'indicar denominador: promeses totalment verificables incloses, promeses excloses i raó. Els compromisos quantificables per euros o habitatges requereixen xifra executada i pressupost de referència. La taxa de compliment del Govern només pot comptar els objectius que el Govern tenia la capacitat d'executar; les iniciatives opositors han de tenir un índex de diligència parlamentària diferent. Per als comuns cal aplicar el mateix mètode a tots set, independentment de la coalició vencedora.

12. Què es podria reformar sense ocultar els límits constitucionals?

Primera via — reforma de la llei electoral en el marc constitucional.

Estudiar candidatures individuals parroquials o alternatives de distribució dels dos escons que permetin una representació més plural, en lloc del mecanisme actual de dos a zero. La proposició de Concòrdia, que preveia

candidatures unipersonals, fou rebutjada el 19 de març de 2026 per 17 contra 11. Qualsevol alternativa haurà de comptar amb informes jurídics, simulacions d'escons i anàlisi de governabilitat, no amb un eslògan. Es pot estudiar també una regulació de major transparència en les coalicions, per identificar abans de votar quin partit representa cada candidat.

Segona via — reforma constitucional, si es vol alterar la paritat nacional/territorial. L'article 52 exigeix que la meitat del Consell s'elegeixi a través de les parròquies amb el mateix nombre per cadascuna. Reassignar més de la meitat dels escons a la circumscripció nacional requeriria modificar aquest article; no és una reforma que una majoria pugui fer sense més amb una llei ordinària. El text constitucional també fixa entre 28 i 42 consellers, així que augmentar el nombre dins d'aquest interval pot plantejar-se respectant la paritat, però no resol per si mateix tota la desigualtat del pes territorial.

Tercera via — sufragi i nacionalitat. L'article 51.3 vincula el dret de vot a les persones andorranes en ple ús dels drets polítics. Si es proposés el vot nacional dels residents sense nacionalitat, caldria abordar aquesta regla constitucional. Es poden debatre separatament procediments de nacionalització, drets de consulta i participació institucional de residents; no s'han de confondre amb l'extensió automàtica del sufragi nacional.

Quarta via — comptes i contractes oberts. Publicació de totes les liquidacions, contractes, adjudicataris, modificats, terminis, subvencions a partits, comptes partidistes i seguiment de recomanacions del Tribunal de Comptes en formats reutilitzables; reconeixement de les restriccions legítimes de confidencialitat amb control efectiu per l'organisme fiscalitzador.

Cinquena via — marcador públic de promeses. Tauler independent, actualitzat anualment, amb comparació entre el programa electoral, els expedients, els pressupostos, la despesa liquidada i l'efecte social verificat. No premia ni castiga amb una puntuació opaca: exposa proves i deixa que la ciutadania jutgi.

13. Què hem après dels set comuns

Les comunals de 2023 també van posar de manifest la prima de la candidatura vencedora, però els comuns no tenen tots dotze consellers. A Canillo se n'elegeixen deu, a Ordino deu, a Encamp dotze i a la Massana dotze, entre altres distribucions. El bloc dels dossiers 19–25 ja corregeix aquestes magnituds i permet comparar els projectes de Canillo, Encamp, Ordino, la Massana, Andorra la Vella, Sant Julià de Lòria i Escaldes amb la mateixa pauta: programa signat, suport sobre cens, percentatge d'escons, pressupost, adjudicació, liquidació i resultat social. Cap llista municipal no queda exempta d'auditoria pel fet de ser alternativa a Demòcrates.

14. Què demostra una xifra i què no demostra

Una majoria parlamentària, una xifra de recaptació o una dotació pressupostària expliquen una part de la realitat, però no substitueixen les dades sobre qui vota, qui rep els serveis o qui acaba assumint-ne el cost. Quan falten les xifres d'execució, l'absència d'informació també és rellevant: impedeix que l'elector comprovi una promesa, però no autoritza a inventar-ne el resultat.

15. Conclusió: un país petit amb un poder molt concentrat

Andorra és prou petita perquè les relacions polítiques, les empreses, els càrrecs públics i les administracions es coneguin. I és prou complexa perquè les dades que permetrien controlar-los estiguin disperses entre el Govern, el Consell General, el BOPA, els comuns, la CASS, el Tribunal de Comptes i les societats participades. La mida del país no pot ser una excusa per a l'opacitat. Hauria de ser una oportunitat per a la rendició de comptes més exhaustiva d'Europa.

La nostra conclusió és incòmoda tant per a qui governa com per a qui vol governar: el poder públic no és un percentatge de vot que es pugui engrandir retòricament fins a convertir-lo en el consentiment de tota la societat. És un mandat limitat, obtingut amb regles concretes, que s'ha de justificar cada dia amb dades concretes. Si Demòcrates reivindica

L'estabilitat, ha de demostrar quin benefici públic produeix. Si Concòrdia, PS, Andorra Endavant, Liberals, Acció, Desperta Laurèdia o qualsevol altre grup prometen una alternativa, han d'acceptar la mateixa calculadora aplicada a la seva gestió, als seus vots i als seus comptes.

el multiplicador del poder deixa de funcionar quan tots els nombres són visibles alhora: el vot, el cens, els escons, els euros, les claus lliurades i les promeses pendants. Aquest no és el final de les preguntes. És el moment de fer-les impossibles d'esquivar.

...

Fonts principals

- Eleccions 2023, Govern: [\[F0001\]](#)
- Constitució, articles 50–52: [\[F0359\]](#)
- Composició institucional del Consell: [\[F0354\]](#)
- Llei 44/2022, règim electoral: [\[F0006\]](#)
- Reforma electoral 19/03/2026: [\[F0013\]](#)
- Aprovació de la Llei d'arrendaments 04/06/2026: [\[F0046\]](#)
- Parc públic d'habitatge 17/06/2026: [\[F0015\]](#)
- Procés de l'Acord amb UE, 14/10/2026: [\[F0102\]](#)
- Signatura del 19/10/2026: [\[F0339\]](#)
- Unió Interparlamentària, eleccions 2023: [\[F0003\]](#)
- OSCE/ODIHR, avaluació 2023: [\[F0360\]](#)

Annex. Forces polítiques i fonts

Partits, agrupacions i coalicions

Entre les formacions polítiques actives durant els exercicis estudiats hi ha deu partits del registre de referència, diverses agrupacions territorials i Pirates d'Andorra, moviment polític no registrat com a partit a la data considerada. Les candidatures conjuntes, com Enclar o Consens, s'examinen segons l'any, la parròquia i la composició efectiva, perquè els sufragis d'una coalició no pertanyen íntegrament a cadascun dels seus components.

Partits inscrits al registre de referència: Demòcrates per Andorra; Ciutadans Compromesos; Concòrdia; Partit Socialdemòcrata; Andorra Endavant; Acció per Andorra; Liberals d'Andorra; Progressistes–SDP; Unió Laurediana; Agrupament Encampadà.

Agrupacions d'àmbit comunal examinades: Acció Comunal d'Ordino; Units per al Progrés; Desperta Laurèdia; Consens per Escaldes-Engordany; SomVeïns; Participa; Units per Ordino. La seva condició i composició s'atribueixen a l'exercici electoral al qual corresponen.

Pirates d'Andorra no constava inscrit com a partit polític al registre consultat en el període estudiat. El seu ideari polític combina democràcia directa, transparència, drets digitals, defensa de la privadesa i propostes concretes sobre habitatge, fiscalitat i serveis públics. A les pàgines inicials s'exposa el contingut del seu programa propi i se'l distingeix expressament del programa comú dels pirates europeus [F0365]. No se li atribueixen vots o escons d'una candidatura nacional que no ha presentat.

Fonts institucionals principals

- Resultats electorals generals de 2023: [\[F0001\]](#)

- Registre de partits polítics: [\[F0361\]](#)
- Cens electoral: [\[F0109\]](#)
- Llei electoral 44/2022: [\[F0006\]](#)
- Llei de contractació pública 14/2022: [\[F0075\]](#)
- Liquidació de comptes de 2025: [\[F0019\]](#)
- Butlletins i tramitacions del Consell General: [\[F0362\]](#)
- Tribunal de Comptes: [\[F0363\]](#)
- CASS: [\[F0364\]](#)
- Programa europeu comú dels pirates, 2024: [F0365]. Ideari i Programa de Govern del PPA: document polític de Pirates d'Andorra.

ANNEX · COM ES CALCULEN ELS PERCENTATGES

Els percentatges d'aquest llibre només són comparables quan indiquen la mateixa convocatòria, la mateixa circumscripció, el mateix any i el mateix denominador.

I. Els sis percentatges electorals que es poden reproduir

La papereta nacional del 2 d'abril del 2023 permet calcular el percentatge de cada candidatura sobre 19.172 sufragis a llistes i sobre 29.958 electors censats. Els 14 escons de la circumscripció nacional es comparen amb aquells sufragis nacionals. Els 14 escons parroquials es calculen amb altres candidatures i no s'han de confondre amb els vots de la primera papereta.

Candidatura	Vots	% nacional	% cens	Esc. nacionals
Demòcrates i aliats	6.262	32,66%	20,90%	5
Concòrdia	4.109	21,43%	13,72%	3
PS-SDP	4.036	21,05%	13,47%	3
Andorra Endavant	3.067	16,00%	10,24%	3
Liberals	893	4,66%	2,98%	0
Acció	805	4,20%	2,69%	0

Nota d'atribució: els 11 escons territorials associats al bloc de DA i els dos de Concòrdia corresponen a candidatures parroquials i pactes concrets. Acció té un escó territorial en una candidatura compartida a Escaldes. No s'han de repartir ficticiament els sufragis comuns entre tots els socis.

II. Quatre instruments que mesuren conceptes diferents

Multiplicador nacional de DA i aliats: $(5 / 14) \div (6.262 / 19.172) = \times 1,09$.

Compara la mateixa papereta i la mateixa circumscripció.

Multiplicador mixt de DA i aliats: $(16 / 28) \div (6.262 / 19.172) = \times 1,75$.

Relaciona el vot nacional amb el total d'escons del bloc, inclosos els parroquials; lectura descriptiva, no proporcionalitat estricta.

Multiplicador mixt censal de DA i aliats: $(16 / 28) \div (6.262 / 29.958) = \times 2,73$. Utilitza el cens, incloses les abstencions; l'abstenció no és automàticament un vot contra cap candidatura.

Diferència territorial d'electors per escó: $(8.693 / 2) \div (1.199 / 2) = \times 7,25$. Compara dues parròquies amb el mateix nombre de consellers territorials; no és el valor general de cada vot andorrà.

La població resident estimada el març del 2023 era de 82.041 persones. Comparar 6.262 vots nacionals amb aquest total dona una proporció aritmètica del 7,63%, però no és un percentatge de persones adultes sense veu ni una taxa de suport electoral: el denominador inclou residents menors i persones amb condicions jurídiques diferents. El cens de 29.958 representa el 36,52% d'aquella població, sense equivalència exacta entre les dues categories.

III. Quan no hi ha prou dades per puntuar

Els indicadors sobre compliment de programes exigeixen compromisos precisos, terminis i resultats documentats. Quan aquesta base no existeix, no s'assigna cap percentatge de compliment. A l'oposició no se li pot imputar el fracàs executiu d'una competència que no tenia. Pirates d'Andorra, com a formació no registrada en aquest període, no té escons ni multiplicador electoral aplicable.

IV. La diferència entre dos recomptes publicats

El comunicat oficial de participació indica 20.057 electors participants (66,95% del cens). La suma dels 19.172 vots a candidatures nacionals, 537 blancs i 341 nuls dona 20.050. La diferència de set unitats no té una causa establerta amb aquestes dades. Es presenta com una divergència entre recomptes, no com una prova d'irregularitat.

V. Documents principals

- Govern d'Andorra — resultat oficial de les generals 2023 — [F0001]

- Consell General — informes del Tribunal de Comptes publicats el 2026 — [F0074]
- Llei electoral 44/2022 — [F0006]
- Constitució d'Andorra — [F0007]
- Portal de resultats electorals AR+I, generals 2023 — [F0002]

FONTS I ACTUALITZACIONS ELECTORALS

informacions.ad/manual-elector

Els documents citats al llibre tenen una referència identificable. El portal del manual permetrà consultar les fonts i incorporar els programes electorals i les candidatures que es facin públics, sense alterar les dades històriques d'aquesta investigació.

REPERTORI DE FONTS CITADES

Els codis F0001–F0373 que apareixen al text identifiquen les referències enumerades a continuació. El QR anterior facilita la consulta de la documentació i les actualitzacions.

F0001 govern.ad · les eleccions generals donen 16 consellers a democrates cc aco up 3 a concordia 3 al partit s...

F0002 eg2023.ari.ad · pàgina principal

F0003 data.ipu.org · AD LC01 E20230402

F0004 tribunaldecomptes.ad · documents

F0005 govern.ad · la participacio final a les eleccions generals es del 66 95 2

F0006 portaljuridicandorra.ad · L2022044

F0007 consellgeneral.ad · const cat

F0008 seu.consellgeneral.ad · 1290

F0009 consellgeneral.ad · 19 03 2026 sessio de consell general

F0010 bondia.ad · la poblacio resident creix un 2 6 el marc i se situa en 82 041 persones

F0011 sig.govern.ad · A001 20240516 A.pdf

F0012 democrates.ad · ponencia Representativitat.pdf

F0013 consellgeneral.ad · ple del consell general del 19 de marc del 2026

F0014 democrates.ad · Programa.pdf

F0015 govern.ad · el parc public d habitatge destinat a lloguer assequible s incrementa amb els 44 nous pisos d...

F0016 govern.ad · el reglament d acces al parc public d habitatge amplia els suposits d acces i prioritza les s...

F0017 consellgeneral.ad · aprovat el projecte de llei de continuïtat i consolidacio de les mesures per al creixement so...

F0018 portaljuridicandorra.ad · L2024003

F0019 govern.ad · liquidacio de comptes 2025

F0020 portaljuridicandorra.ad · L2026001

F0021 govern.ad · s actualitza el reglament de l impost sobre la inversio estrangera immobiliària d acord amb l...

F0022 portaljuridicandorra.ad · L2026008

F0023 seu.consellgeneral.ad · 41

- F0024** govern.ad · el reglament de participacio ciutadana posa en marxa mecanismes per afavorir i impulsar l'aco...
- F0025** govern.ad · les dades de l'enquesta de condicions de vida 2025 consoliden la millora del poder adquisitiu...
- F0026** consellgeneral.ad · grup parlamentari democrata
- F0027** consellgeneral.ad · grup parlamentari ciutadans compromesos
- F0028** consellgeneral.ad · acords de la junta de presidents del 9 de setembre del 2025
- F0029** ciutadanscompromesos.com · et desitgem un felic 2023
- F0030** ciutadanscompromesos.com · programa eg 2023
- F0031** ciutadanscompromesos.com · programa comunals 2023
- F0032** ciutadanscompromesos.com · ministeris
- F0033** ciutadanscompromesos.com · cc busca reduir el cost de la vida a les families mitjancant les esmenes a la llei omnibus
- F0034** consellgeneral.ad · debat sobre l'orientacio politica del govern jornada 3
- F0035** consellgeneral.ad · el consell general aprova el pressupost per a exercici 2026
- F0036** aldeparty.eu · andorra
- F0037** seu.consellgeneral.ad · 36
- F0038** govern.ad · pressupost 2026 reforca pilars benestar salut educacio habitatge poder adquisitiu centre
- F0039** govern.ad · el govern invertira 35 milions suplementaris per ampliar el parc public d'habitatges de llogu...
- F0040** govern.ad · el govern activa el concurs per comprar mes edificis i ampliar el parc public d'habitatge des...
- F0041** govern.ad · la construccio de l'edifici borda nova 2 per 10 6 milions d'euros sumara 42 pisos mes al parc...
- F0042** govern.ad · adjudicat 8 3 milions euros construccio edifici habitatges preu assequible cedre sumara 30 pi...
- F0043** govern.ad · el govern impulsa la construccio d'un nou edifici destinat a lloguer assequible a la massana ...
- F0044** govern.ad · govern presenta registre contractes lloguer sistema indicadors contractes arrendament sicar
- F0045** portaljuridicandorra.ad · L2026011
- F0046** consellgeneral.ad · el consell general aprova el projecte de llei del regim juridic per als contractes d'arrendament...
- F0047** govern.ad · nou programa d'incentius per mobilitzar la inversio privada i ampliar el parc d'habitatge de ...

- F0048** seu.consellgeneral.ad · pàgina principal
- F0049** govern.ad · el govern emet els informes preceptius sobre sis estudis de capacitat de carrega maxima parro...
- F0050** govern.ad · el govern emet l informe preceptiu sobre l estudi de capacitat de carrega maxima d escaldes e...
- F0051** govern.ad · el projecte de llei de pressupost del 2027 es el mes ambicios elaborat fins a l actualitat am...
- F0052** govern.ad · el govern aprova augmentar un 7 1 el salari minim interprofessional per a l any 2023 1
- F0053** govern.ad · l index de preus de consum del 2025 es del 2 7 i el salari minim s apuja el doble de l ipc i ...
- F0054** govern.ad · el govern aprova un increment extraordinari del salari minim del 2 8 fins als 1 568 67 euros ...
- F0055** govern.ad · el salari mitja de l any 2026 se situa en 2 672 52 euros
- F0056** cass.ad · cotitzacions recarrecs sancions
- F0057** consellgeneral.ad · la comissio legislativa de seguiment i sostenibilitat de les pensions de la cass avança en el...
- F0058** rtva.ad · cinca beneeix la proposta democrata per reformar les pensions
- F0059** cass.ad · RES Pensions WEB DES2025.pdf
- F0060** cass.ad · memoridacassexercici2025.pdf
- F0061** govern.ad · el dinamisme de l economia andorrana genera mes ingressos publicos sense augmentar els tipus i...
- F0062** govern.ad · la recaptacio de l irpf del 2025 ascendeix a 91 milions d euros
- F0063** consellgeneral.ad · discurs programa del candidat xavier espot zamora
- F0064** rm.coe.int · 1680b2abdb
- F0065** justicia.ad · consell superior de la justicia
- F0066** rm.coe.int · 1680b090f3
- F0067** coe.int · round 5 new
- F0068** justicia.ad · MEMORIA FISCALIA GENERAL 2025.pdf
- F0069** justicia.ad · avancament de les estadistiques judicials del 2025
- F0070** portaljuridicandorra.ad · L2021033
- F0071** transparencia.ad · inici
- F0072** seu.consellgeneral.ad · 2958
- F0073** tribunaldecomptes.ad · rapports
- F0074** seu.consellgeneral.ad · 49

F0075 portaljuridicandorra.ad · L2022014

F0076 portaljuridicandorra.ad · R20260204A

F0077 govern.ad · el govern aprova el tercer i darrer reglament per fer efectiu el desplegament de la llei de c...

F0078 govern.ad · s aprova el codi de conducta dels membres del govern i alts carrecs 1

F0079 govern.ad · el govern avança en la modernització de la funció pública amb l aprovació de cinc reglaments ...

F0080 coe.int · andorra greco report on preventing corruption in top executive functions and the police

F0081 govern.ad · la unitat

F0082 govern.ad · agenda pública del cap de govern

F0083 web.gencat.cat · agendas públiques obsequis i invitacions

F0084 govern.ad · el govern i les entitats empresarials signen un memorandum d entesa per preparar se per a l a...

F0085 seu.consellgeneral.ad · 2955

F0086 tribunaldecomptes.ad · documents

F0087 seu.consellgeneral.ad · 440

F0088 seu.consellgeneral.ad · 1063

F0089 seu.consellgeneral.ad · 1886

F0090 portaljuridicandorra.ad · L2014019

F0091 seu.consellgeneral.ad · 2975

F0092 digitalandorra.com · andorra telecom tanca l'exercici 2025 amb un benefici de 292 milions

F0093 seu.consellgeneral.ad · 2322

F0094 feda.ad · feda tanca el 2025 amb un benefici de 25 4 milions

F0095 andorrraturisme.ad · comptes anuals 2024 26 20251027095453.pdf

F0096 feda.ad · el cap de govern presidirà el consell de feda que també comptarà amb casal forne calvo moles ...

F0097 feda.ad · silvia calvo s2019incorpora com a directora general de feda

F0098 feda.ad · organització

F0099 areb.ad · transparència

F0100 regist.ad · llei 1 2026

F0101 govern.ad · s aprova el reglament sobre el referendums consultiu

F0102 govern.ad · xavier esport es desplaça dilluns a brussel·les per signar l acord d associació amb la unió eu...

- F0103** consilium.europa.eu · council greenlights eu deal with andorra and san marino
- F0104** seu.consellgeneral.ad · 1071
- F0105** seu.consellgeneral.ad · 27
- F0106** ciutadanscompromesos.com · ProgramaWeb.pdf
- F0107** ciutadanscompromesos.com · EC23 CCDEIN Programa digital.pdf
- F0108** eleccions.ad · resultats
- F0109** eleccions.ad · electors
- F0110** bondia.ad · ciutadans compromesos torna a escombrar a la massana
- F0111** ciutadanscompromesos.com · equip comunal
- F0112** govern.ad · s adjudiquen les obres de la primera fase de la desviació de la massana ordino 1
- F0113** govern.ad · pas decisiu desviació massana ordino amb l adjudicació de la penultima fase de les obres
- F0114** govern.ad · adjudicats tots els trams de la desviació de la massana ordino amb l horitzo marcat al 2027
- F0115** lamassana.ad · aprovada l adjudicació obres mirador escenificalt
- F0116** regist.ad · f6c38668 f4f3 4bf2 8c4a 1c14500adeab
- F0117** regist.ad · 288173f9 8088 4cb6 ae87 710d5a811113
- F0118** lamassana.ad · documentació mirador escenificalt capa
- F0119** lamassana.ad · pressupost general exercici 2026 52 20251223144902.pdf
- F0120** ciutadanscompromesos.com · ciutadans compromesos vol que per adquirir la nacionalitat es pugui consultar la fitxa dantec...
- F0121** ciutadanscompromesos.com · ciutadans compromesos proposa ampliar els suposits dadministració deslleial
- F0122** ordino.ad · sessió extraordinària 13 de febrer de 2023.pdf
- F0123** democrates.ad · projecte de centre sociosanitari públic on els ordinencs hi tindran prioritat
- F0124** ordino.ad · el comu confia a publicar el concurs del sociosanitari enguany i veu amb bons ulls ubicar lo ...
- F0125** democrates.ad · consell de joves amb pressupost participatiu i ajuts per a lemanipació
- F0126** ordino.ad · m coma hem aprovat un pla durbanisme que ha de servir fer conuiuere tothom i que protegeix els...
- F0127** bondia.ad · aco amplia el transport públic comunal fins a arcalis
- F0128** ordino.ad · el comu impulsara el bus gratuït a arcalis durant tota la temporada

F0129 bondia.ad · un parc cobert per als mes menuts una de les fites d aco

F0130 ordino.ad · el comu convoca un concurs nacional didees per a la renovacio integral del parc de prat de call

F0131 democrates.ad · aco da independents sdp continuara potenciant el sector agroramader

F0132 ordino.ad · el pressupost per al 2026 preveu una inversio de 4 6 m20ac i una davallada dingressos d1 4 m2...

F0133 ordino.ad · aprovada la liquidacio de comptes del 2025 amb un repunt dels ingressos i la rebaixa de lende...

F0134 grifols.com · grifols and andorran government agree not to proceed with immunology research center

F0135 democrates.ad · ProgramaEncampImpremta compressed.pdf

F0136 democrates.ad · up da independents projecta una inversio de 20 milions per a encamp i el pas de la casa

F0137 comuencamp.ad · conselljoves2026encamp

F0138 comuencamp.ad · mesures del comu dencamp per millorar lacces a lhabitatge

F0139 comuencamp.ad · bonificacio del 90 per construccio dhabitatges de lloguer

F0140 canalandorra.ad · el comu dencamp tanca lexercici 2025 amb un superavit de 79 milions deuros i prop d11 milions...

F0141 comuencamp.ad · 20251218 presentacio pressupost 2026 comu dencamp 1.pdf

F0142 comuencamp.ad · les obres de remodelacio de la placa de l2019esglesia del pas de la casa comencaran el 4 de maig

F0143 comuencamp.ad · obres publiques

F0144 comuencamp.ad · encamp posa en marxa el proces per declarar el circ de pessons com a parc natural comunal

F0145 comuencamp.ad · carreccs electes

F0146 seu.comuencamp.ad · 107

F0147 govern.ad · el nou equip de la vuitena legislatura del govern pren possessio del carrec

F0148 govern.ad · es decreta la reestructuracio del govern 1

F0149 consellgeneral.ad · dcg 7 2019

F0150 cadenaser.com · liberals aposta per alentir lacord dassociacio amb la ue fins a tenir els estudis dimpacte ra...

F0151 cadenaser.com · liberals aposta porque es retiri progressivament la intervencio sobre els lloguers radio ser ...

F0152 portal.aldeparty.eu · 46361

- F0153** tribunaldecomptes.ad · documents
- F0154** govern.ad · ex libris 23
- F0155** rtva.ad · coalicio govern detalla full ruta 5 eixos
- F0156** portaljuridicandorra.ad · L2022019
- F0157** govern.ad · fmi
- F0158** govern.ad · el govern impulsa la candidatura nacional d andorra com a reserva de la biosfera de la unesco
- F0159** cadenaser.com · pallares costa magallon lopez i ferrer abandonen liberals dandorra radio ser principat d andorra
- F0160** rtva.ad · liberals aposta per una coalicio amb accio i ciutadans compromesos de cara a les generals
- F0161** cadenaser.com · els pactes al consell general impedeixen la fusio daccio i liberals radio ser principat d and...
- F0162** somaccio.org · EG2023 programa electoral accio compressed.pdf
- F0163** cadenaser.com · accio negocia amb democrates entrar al govern radio ser principat d andorra
- F0164** cadenaser.com · accio i liberals sajuntan per concorrer a les eleccions radio ser principat d andorra
- F0165** somaccio.org · pàgina principal
- F0166** portaljuridicandorra.ad · L2026018
- F0167** seu.consellgeneral.ad · 15
- F0168** govern.ad · andorra catalunya celebren primera reunio pilotatge projecte poctefa tramvalira
- F0169** somaccio.org · avancem fermes amb respecte discrecio i valentia pels drets de les dones
- F0170** psa.ad · programa eg2023.pdf
- F0171** seu.consellgeneral.ad · 1378
- F0172** seu.consellgeneral.ad · 41
- F0173** consellgeneral.ad · 29 09 2026 roda de premsa del grup parlamentari socialdemocrata
- F0174** consellgeneral.ad · continuacio del ple del consell general del 30 d2019abril del 2026
- F0175** seu.consellgeneral.ad · 1333
- F0176** psa.ad · uns comuns per a les persones
- F0177** bondia.ad · pere baro la nostra unica linia vermella ara mateix es democrates andorra

- F0178** consellgeneral.ad · grup parlamentari socialdemocrata
- F0179** consellgeneral.ad · sessio de consell general 17set2026
- F0180** concordia.ad · Programa Electoral A5 DIGITAL WEB.pdf
- F0181** portaljuridicandorra.ad · L2026002
- F0182** concordia.ad · saproven totes les propostes de resolucio de concordia excepte la que reclamava el referendum...
- F0183** seu.consellgeneral.ad · 1641
- F0184** consellgeneral.ad · rodes de premsa
- F0185** seu.consellgeneral.ad · 31
- F0186** concordia.ad · primera reunio de poble de concordia amb el format de lescó itinerant
- F0187** concordia.ad · 2025 11
- F0188** concordia.ad · llista
- F0189** portaljuridicandorra.ad · pàgina principal
- F0190** consellgeneral.ad · grup parlamentari andorra endavant
- F0191** programaelectoralandorraendavant.info · 02.Programa AndorraEndavant UnaNovaManeradeFerPolitica.pdf
- F0192** programaelectoralandorraendavant.info · 12. Programa AndorraEndavant Habitatge.pdf
- F0193** programaelectoralandorraendavant.info · 08. Programa AndorraEndavant Economia.pdf
- F0194** programaelectoralandorraendavant.info · 03. Programa AndorraEndavant Justicia.pdf
- F0195** laveulliure.ad · 4714
- F0196** consellgeneral.ad · ple del consell general del 30 d2019abril del 2026
- F0197** seu.consellgeneral.ad · 505
- F0198** govern.ad · grifols i el govern acorden no continuar amb el centre d investigacio d immunologia projectat...
- F0199** ara.cat · ps titlla montaner d extrema dreta 1 5321252.html
- F0200** rtva.ad · montaner descarta coalicions i replantejaria el financament de les empreses publiques
- F0201** cadenaser.com · la majoria i andorra endavant volen reforcar les relacions amb franca radio ser principat d a...
- F0202** programaelectoralandorraendavant.info · 15. Programa AndorraEndavant Joventut.pdf

F0203 canillo.ad · DOC 24 0005744.pdf

F0204 democrates.ad · ProgramaCanilloImpremta compressed.pdf

F0205 democrates.ad · l'energia verda el sector primari i les persones grans eixos que vol potenciar da independents...

F0206 canillo.ad · modificacio 4 poupc

F0207 canillo.ad · canillo aprova noves mesures reforçar els serveis publicis avançar en la xarxa de calor i

F0208 regist.ad · 6659c384 a568 4da9 bd78 e8bd4ca2951b

F0209 canillo.ad · canillo recupera cal federico un simbol del patrimoni i la vida local

F0210 bopadocuments.blob.core.windows.net · GB 2025 10 16 13 08 01.html

F0211 canillo.ad · canillo aprova un pressupost de 3017 milions deuros amb una inversio de 12500000 euros

F0212 canillo.ad · 11

F0213 canillo.ad · 11

F0214 canillo.ad · canillo presenta el seu pla estrategic turistic consolidar se com destinacio de muntanya

F0215 canillo.ad · canillo entrega les claus dels horts socials i dels horts de la gent gran una cinquantena

F0216 canillo.ad · canillo adjudica el projecte dembelliment urba de la cg 2 transformar el centre del poble

F0217 transparencia.comuencamp.ad · 2026 pressupost del comu dencamp

F0218 comuencamp.ad · encamp fara una nova concessio a saetde per 50 anys incrementant el canon gradualment fins al...

F0219 comuencamp.ad · presentacio.pdf

F0220 comuencamp.ad · remodelacio de lavinguda de joan marti tram genil prada de moles

F0221 comuencamp.ad · conselltalles

F0222 comuencamp.ad · consellcomumaig

F0223 bondia.ad · el comu adjudica els habitatges del pas a saetde per deu anys

F0224 forum.ad · encamp adjudica els pisos del pas de la casa per 10 anys per a fomentar lhabitatge assequible

F0225 inh.ad · habitatge a preu assequible

F0226 comuencamp.ad · concursos publicis 1

F0227 seu.comuencamp.ad · listPublicacions

F0228 ordino.ad · ordinacio pressupostaria 2026.pdf

- F0229** ordino.ad · el consell dona llum verd a la revisio del pla durbanisme 1
- F0230** ordino.ad · la revisio excepcional del pla durbanisme tanca la segona exposicio publica amb 147 al·legacions
- F0231** ordino.ad · coma estem convencuts que hem fet un bon pla durbanisme
- F0232** ordino.ad · concurs nacional per a la recollida conjunta de residus
- F0233** ordino.ad · ordino uneix les dues línies de bus parroquial i la transforma en una de sola que connecta to...
- F0234** ordino.ad · ordino es consolida com un referent en la conservacio despaís naturals en la creacio del nou ...
- F0235** seu.ordino.ad · pàgina principal
- F0236** lamassana.ad · massana liquida pressupost 2025 superavit 1894274
- F0237** lamassana.ad · liquidacio dels comptes l'exercici 2025 52 20260331160455.pdf
- F0238** lamassana.ad · pressupost general exercici 2026 52 20260217091716.pdf
- F0239** lamassana.ad · nou pòp massana estableix límit poblacional
- F0240** lamassana.ad · revisio pòp
- F0241** govern.ad · el primer tram de la desviacio de la massana ordino encara la recta final amb la previsio que...
- F0242** inh.ad · habitatge a preu assequible 2
- F0243** inh.ad · 22
- F0244** lamassana.ad · massana amplia seva participacio setap 365
- F0245** lamassana.ad · setap365 constituïda oficialment
- F0246** lamassana.ad · finances comunals
- F0247** lamassana.ad · 22 desembre 25 97 20260224105425.pdf
- F0248** lamassana.ad · 22 setembre 97 20260224105215.pdf
- F0249** regist.ad · 111
- F0250** psa.ad · programa enclav ec2023.pdf
- F0251** andorralavella.ad · consells i consellers
- F0252** andorralavella.ad · comu
- F0253** andorralavella.ad · comu
- F0254** andorralavella.ad · comu
- F0255** pac.andorralavella.ad · eix estratègic 1 habitatge i urbanisme
- F0256** andorralavella.ad · comu
- F0257** andorralavella.ad · comu
- F0258** andorralavella.ad · pàgina principal
- F0259** andorralavella.ad · comu

- F0260** andorralavella.ad · pàgina principal
- F0261** govern.ad · el govern cofinancara part de l edifici multifuncional que impulsa el comu d andorra la vella
- F0262** andorralavella.ad · reviu andorra la vella
- F0263** eleccions.ad · escrutini
- F0264** socialinnovacio.com · DL Programa Web.pdf
- F0265** eleccions.ad · candidatures
- F0266** eleccions.ad · DL Professio de Fe.pdf
- F0267** radiovalira.ad · desperta lauredia presenta la candidatura davant de mes dun centenar de persones
- F0268** cadenaser.com · desperta lauredia proposa dos projectes urbanistics per al prat gran radio ser principat d an...
- F0269** cadenaser.com · l habitatge el deute public i la piscina centren les primeres accions a sant julia radio ser p...
- F0270** comusantjulia.ad · QSO 2025 12 31 11 44 31.pdf
- F0271** bondia.ad · el comu lauredia tanca el 2024 amb un superavit de 2 8 milions
- F0272** altaveu.com · despesa publica en proteccio social creix 92 2025 arriba 3755 milions 80036 102.html
- F0273** rtva-hwmmov.hiwaymedia.io · sant julia aportara sis milions per resoldre la complicada situacio financera de naturland
- F0274** cadenaser.com · tancar naturland costaria entre 14 i 15 milions deuros radio ser principat d andorra
- F0275** altaveu.com · naturland tanca 2025 millorant ingressos pero continua perdent diners 77133 102 amp.html
- F0276** comusantjulia.ad · naturland tanca la temporada d hivern amb bones condicions de neu i mes de quatre mesos d act...
- F0277** comusantjulia.ad · el govern i el comu de sant julia de loria formalitzen la compra de l antiga fabrica de tabac...
- F0278** comusantjulia.ad · el comu de sant julia de loria de loria assegura tot el finançament de la fundacio privada la...
- F0279** rtva-hwmsg.hiwaymedia.io · el centre cultural lauredia reviu despres de l incendi
- F0280** rtva.ad · festa inaugural del parc prat del senzill renovat
- F0281** rtva-hwmmov.hiwaymedia.io · tancat un preacord per rehabilitar l hotel pol
- F0282** altaveu.com · sant julia celebra 15 milions govern fer realitat residencia universitaria 79767 102.html

F0283 w.comusantjulia.ad · una taxa de 24 000 euros per placa permetra reformar edificis antics sense aparcament

F0284 cadenaser.com · sant julia de loria introdueix al pòp el projecte volumètric de radio ser principal d'andorra

F0285 rtva-hwmmov.hiwaymedia.io · l'expedient a l'excavació d'urbanisme de sant julia ja es a batllia

F0286 e-e.ad · 28 12 23.pdf

F0287 altaveu.com · consens escaldes agrupa tot progressisme parroquia revalidar victòria gili 52788 102.html

F0288 rtva-hwmmg.hiwaymedia.io · el ps trenca amb la majoria comunal

F0289 cadenaser.com · concòrdia continuarà a la majoria al comú d'escaldes i no comparteix la decisió del ps de sort...

F0290 rtva-hwmmg.hiwaymedia.io · el cas david perez tensa la coalició de govern escaldenca

F0291 cadenaser.com · consens per escaldes engordany presenta una candidatura amb el projecte caldes com la joia de...

F0292 elperiodic.ad · elperiodic 11 12 23.pdf

F0293 diariandorra.ad · gili centra programa electoral habitatge urbanisme 133965.html

F0294 e-e.ad · el comú d'escaldes engordany destina prop d'un milió d'euros a paliar el problema de l'habitatge

F0295 e-e.ad · pressupost 2026

F0296 ad.vlex.com · ordinació 23 12 2025 1100411028

F0297 e-e.ad · el comú amplia el patrimoni públic amb l'adquisició de dos terrenys

F0298 altaveu.com · escaldes tanca 2025 ingressos record 396 milions superavit milió 75343 102.html

F0299 e-e.ad · el comú ingressa 16 milions d'euros en interessos gràcies als dipòsits de tresoreria

F0300 govern.ad · govern inicia construcció edifici habitatges lloguer preu assequible escaldes engordany conti...

F0301 e-e.ad · el comú d'escaldes engordany adjudica les obres de protecció de caiguda de rocs a la zona de l...

F0302 e-e.ad · escaldes engordany dona suport a la candidatura d'andorra a la reserva de la biosfera després ...

F0303 e-e.ad · escaldes engordany posa de manifest la improvisació del govern en un projecte de llei d'habita...

F0304 e-e.ad · el projecte caldes transforma la part historica en un espai viu i obert per a tothom

F0305 laveulliure.ad · la minoria escaldes es mostra critica amb lespai caldes pel cost del projecte

F0306 e-e.ad · el projecte caldes es consolida com el principal pol dinteres turistic descaldes engordany aq...

F0307 caldea.com · accionistes semtee

F0308 e-e.ad · Acta05062025.pdf

F0309 rtva-hwmov.hiwaymedia.io · caldea signa el millor any de la seva historia amb 3 7 milions de benefici

F0310 altaveu.com · caldea canvia formula abonament dividends 2025 pagara 37 euros accio 77486 102 amp.html

F0311 e-e.ad · 30102025.pdf

F0312 e-e.ad · el comu impulsa la reforma de millora de laparcament de caldea

F0313 e-e.ad · el tribunal superior confirma novament la nullitat de la qualificacio com a sol urba consolid...

F0314 e-e.ad · gili garanteix la preservacio de la capella de sant miquel dengolasters i del seu entorn

F0315 regist.ad · bfda8b03 1541 4060 b164 be83b468a41b

F0316 regist.ad · 0f9cf95d 3ba2 4f6d bb24 9109eb122135

F0317 govern.ad · el parc public d habitatge de lloguer assequible avanca cap al mig miler de pisos amb l obert...

F0318 govern.ad · el govern suma 14 pisos al parc public de lloguer assequible amb la incorporacio de l edifici...

F0319 govern.ad · s actualitzen els preus del parc public d habitatge a preu assequible per a l any 2026 amb l ipc

F0320 democrates.ad · invertirem mes de 50 milions deuros a habitatge de lloguer a preu assequible

F0321 consellgeneral.ad · el consell general aprova destinar 35 milions d2019euros a politiques d2019habitatge i 5 a l2...

F0322 psa.ad · ps sdp posara al mercat entre 3 000 i 5 000 habitatges a preu assequible repartits per totes ...

F0323 psa.ad · la unio fa la forca tambe en l2019habitatge

F0324 concordia.ad · moratoria per reflexionar

F0325 govern.ad · el govern crea un nou programa d ajuts per limitar l esforc economic de les families per paga...

- F0326** portaljuridicandorra.ad · L2024003 0
- F0327** govern.ad · el govern aprova un increment extraordinari del salari mínim del 2 8 fins als 1 568 67 euros ...
- F0328** govern.ad · el ministeri de salut presenta l'observatori de salut mental drogodependències i altres addic...
- F0329** transparencia.ad · estats financers i els pressupostos anuals
- F0330** govern.ad · pressupostos liquidacions
- F0331** tribunaldecomptes.ad · transparencia
- F0332** democrates.ad · documents
- F0333** seu.consellgeneral.ad · 12
- F0334** seu.consellgeneral.ad · 1033
- F0335** imf.org · pr20315 andorra principality of andorra becomes imfs 190th member
- F0336** barcelona.spain.representation.ec.europa.eu · andorra signa un acord d'associació acostar-se a la UE 2026 10 19 0 ca
- F0337** audiovisual.ec.europa.eu · I 296549
- F0338** govern.ad · el coreper aprova per unanimitat l'acord d'associació amb la unió europea i s'avança cap a la...
- F0339** cadenaser.com · andorra signa a Brussel·les l'acord d'associació i recorda que se sotmetrà a referèndum després ...
- F0340** concordia.ad · concordia dona suport a la concentració per reclamar el referèndum sobre l'acord d'associació a...
- F0341** ari.ad · presentació l'enquesta política primavera 2026
- F0342** andorraue.ad · soc adult
- F0343** andorraue.ad · que implica participar al mercat interior
- F0344** andorraue.ad · la CE confirma que Andorra podrà incorporar a l'acord una adaptació per limitar la compra d'i...
- F0345** govern.ad · el fons monetari internacional subratlla la solidesa econòmica d'Andorra i insta a impulsar r...
- F0346** psa.ad · preguntes i respostes sobre l'acord d'associació amb la unió europea
- F0347** govern.ad · la jornada electoral culmina amb la nova composició dels comuns per als propers quatre anys 1
- F0348** concordia.ad · enclau
- F0349** altaveu.com · ps dona trencat pacte generals progressistes sdp 53900 102.html
- F0350** rtva.ad · democrates serà present set parroquies comunals

- F0351** cadenaser.com · accio liberal treballa en el programa electoral i no busca encara noves aliances radio ser pr...
- F0352** bondia.ad · pactes progressistes
- F0353** tribunaldecomptes.ad · documentos
- F0354** consellgeneral.ad · el consell dandorra
- F0355** osce.org · 538860.pdf
- F0356** data.ipu.org · AD LC01 E20110403
- F0357** data.ipu.org · AD LC01 E20150301
- F0358** data.ipu.org · AD LC01 E20190407
- F0359** consellgeneral.ad · la constitucio del principat d andorra
- F0360** odhr.osce.org · 538860
- F0361** govern.ad · partits polítics inscrits al registre
- F0362** seu.consellgeneral.ad · categories
- F0363** tribunaldecomptes.ad · pàgina principal
- F0364** cass.ad · pàgina principal
- F0365** europa2024.pirates.cat · programa es
- F0366** seu.consellgeneral.ad · 1480
- F0367** portaljuridicandorra.ad · R20260604A
- F0368** seu.consellgeneral.ad · 1380
- F0369** govern.ad · el projecte de llei del personal del consell superior de la justícia aporta un nou model de g...
- F0370** seu.consellgeneral.ad · categories
- F0371** seu.consellgeneral.ad · 1032
- F0372** govern.ad · el portal jurídic incorpora l accés gratuït a tota la legislació vigent anterior a l any 1989...
- F0373** govern.ad · l acord d associació entre andorra i la unió europea se signarà el 19 d octubre a brussel·les